Gemeente Aalsmeer

Programmabegroting 2024

Inhoudsopgave

Aanbiedingsbrief **4**

1. Leeswijzer **9**

2. Programmaplan **11**

2.1 Sociaal domein 12
2.2 Onderwijs en ontplooiing 22
2.3 Economie en duurzaamheid 33
2.4 Openbare ruimte 41
2.5 Ruimtelijke ontwikkeling 47
2.6 Bestuur, bevolking en veiligheid 56
2.7 Overhead 63
2.8 Algemene dekkingsmiddelen 66

3. Paragrafen **71**

3.1 Lokale heffingen 72
3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 86
3.3 Onderhoud kapitaalgoederen 93
3.4 Financiering 98
3.5 Bedrijfsvoering 103
3.6 Verbonden Partijen 109
3.7 Grondbeleid 128
3.8 Duurzaamheid 133
3.9 Wet Open Overheid 134

4. Financiële begroting **137**

4.1 Financieel meerjarenbeeld 2024 - 2027 138
4.2 Investeringen 145
4.3 Reserves en voorzieningen 147
4.4 Meerjarenraming per programma 151

5. Bijlagen **153**

5.1 Verplichte beleidsindicatoren BBV inclusief toelichting 155
5.2 Kaderstellende nota's 161
5.3 Subsidieoverzicht 163
5.4 Geraamde baten en lasten per taakveld 171

Aanbiedingsbrief

Geachte raadsleden,

Hierbij bieden wij u de begroting 2024 en meerjarenraming 2025 – 2027 aan.
In de kadernota 2024 zijn de relevante beleidsontwikkelingen in beeld gebracht en financieel vertaald.
De programmabegroting 2024 is een nadere uitwerking van de in de kadernota 2024 opgenomen uitgangspunten en nadien bekend geworden autonome ontwikkelingen.

Ambities
De programmabegroting 2024 is om reden gebaseerd op het raadsprogramma 2022 - 2026 'Aan de slag voor Aalsmeer' en het collegeprogramma 2022 - 2026 'Samenwerken aan Aalsmeer'.
Voor de in deze programmabegroting 2024 opgenomen budgetten is het budget voor nieuw beleid, gebaseerd op het voorstel bij de programmabegroting 2023 (raad 3 november 2022) het uitgangspunt geweest.
Naast de voorstellen voor nieuw beleid die daarin zijn opgenomen loopt er een aantal onderzoeken. Het betreft het onderzoek naar de buitensportaccommodaties, meerjaren onderhoud van de openbare buitenruimte, de toekomst van het zwembad, het integraal huisvestingsplan voor het onderwijs, alsmede de nieuwbouw van een kazerne door de Veiligheidsregio. Deze bevinden zich in verschillende stadia van onderzoek. Om een integrale afweging van de inzet van de beschikbare middelen mogelijk te maken doen wij u hiervoor bij deze programmabegroting nu geen aanvullende voorstellen.
Een belemmerende factor is daarnaast de continuerende onzekerheid over de bijdrage van de Rijksoverheid in de ontwikkeling van de gemeentefinanciën.

Ontwikkelingen
Het beleid en de financiën van de gemeente wordt nog steeds beïnvloed door de continu veranderende maatschappelijke ontwikkelingen. Waar eerst de coronacrisis een beroep deed op de uitvoering hebben we nu al ruim 1 ½ jaar te maken met een oorlog in Oekraïne. Afgelopen zomer heeft het Sociaal Cultureel Planbureau de Rijksoverheid geadviseerd om naast financieel-economische overwegingen ook oog te hebben voor sociaal-maatschappelijke aspecten. De opgaven waar Nederland voor staat zijn omvangrijk en vragen om keuzes voor (her)verdeling en investeringen. De woningnood, de stikstofcrisis, de houdbaarheid van de zorg of krapte op de arbeidsmarkt zijn thema's die ook in de Aalsmeerse samenleving hun impact hebben en vragen om keuzes ook op Rijksniveau.

In het voorstel over de meicirculaire 2023 is ingegaan op de financiële gevolgen van het Rijksbeleid als gevolg van de (eenzijdige) indexeringssystematiek van het Rijk vanaf 2026, koppeling van de indexering aan het BBP vanaf 2027, opschalingskorting en additionele middelen Jeugdzorg in relatie tot de Hervormingsagenda, waarvan de gevolgen inmiddels bekend zijn als het 'ravijnjaar' 2026 door de korting van € 3 miljard die door de Rijksoverheid op het gemeentefonds is doorgevoerd.
De VNG heeft direct na de val van het kabinet op 7 juli al uitgesproken dat de maatschappelijke problemen te urgent zijn om als overheden een jaar of langer stil te staan. Dezelfde uitspraak heeft zij ook gedaan voor het gesprek over de juiste financiële randvoorwaarden van de decentrale overheden.

Onderzoeksbureau BMC heeft in opdracht van de VNG de gevolgen van de tekortschietende rijksmiddelen in kaart gebracht. Het VNG bestuur heeft zich voltallig achter de conclusie uit het hierover uitgebrachte rapport geschaard: een structurele korting van € 3 miljard vanaf 2026 legt gemeenten een zeer ingrijpende en zeer zichtbare bezuinigingsoperatie op, met substantiële gevolgen voor hun betrokkenheid bij de grote maatschappelijke opgaven van dit moment. Deze zijn:

- Er dreigt grote vertraging voor het bouwen van woningen en het behalen van de doelstellingen van het Klimaatakkoord;
- In het sociaal domein zal de inzet op preventie afnemen en zullen de wachtlijsten groeien;
- Minder capaciteit voor handhaving leidt tot afwezigheid van gemeenten in de openbare ruimte;
- Gebrek aan investeringen leidt niet alleen tot achteruitgang in het ‘eigen’ domein, maar werkt vanwege de onderlinge verwevenheid ook hard door in andere domeinen.

Gemeenten kunnen in geval het Rijk de korting op het gemeentefonds handhaaft onvoldoende of zelfs niet mee doen in maatschappelijke opgaven wat leidt tot stagnatie van noodzakelijke transities, terwijl de rol van gemeenten in deze transities groot is en in veel gevallen zelfs cruciaal. Waarbij daarnaast in het algemeen geldt dat bezuinigingen nu in veel gevallen resulteert in hogere maatschappelijke kosten op een later moment. Ook heeft dit consequenties voor de uitvoering van de medebewindstaken die wij als gemeenten voor het Rijk uitvoeren. Naar verwachting betekent dit dat de uitvoering van deze taken drastisch afgeschaald worden. De recente uitspraak van de rijks topambtenaren dat ook het Rijk de komende jaren € 17 miljard moet bezuinigen maken een discussie over aanvullende middelen er in ieder geval niet eenvoudiger op.
Uit het recent gevoerde bestuurlijk overleg van de VNG met de Rijksoverheid is naar voren gekomen dat uiterlijk in het voorjaar 2024 wel een besluit wordt genomen over de opschalingskorting. Ook wordt gekeken naar mogelijkheden om incidentele middelen en overschotten in te zetten als structureel dekkingsmiddel om daarmee tijdelijk de financiële tekorten te kunnen overbruggen. In het laatste geval zouden we een gedeelte van onze weerstandscapaciteit tijdelijk kunnen inzetten.

Het merendeel van de gemeenten heeft daarnaast in de meerjarenraming 2024-2026 van de begroting 2023 een stelpost Jeugd opgenomen. Dit was mogelijk op basis van een afspraak tussen het Rijk, IPO en VNG. De door de gemeenten gehanteerde bedragen konden worden berekend op basis van financiële reeks de uitspraak van de zogenaamde Commissie van Wijzen.
De stelposten bedragen maximaal het deel dat gemeenten op basis van de verdeling zouden krijgen, rekening houdend met de aanvullende besparing van € 511 miljoen voor rekening en risico van het Rijk. Het opnemen van de stelpost is voor eigen risico en geeft geen budgettaire garantie dat het geld ook daadwerkelijk beschikbaar komt. Onderdeel van de toezegging van de gelden uit de Commissie van Wijzen is de hervormingsagenda. Aalsmeer heeft in haar begroting en meerjarenraming geen rekening gehouden met deze stelpost.

Duidelijkheid over de ontwikkeling van de gemeentefinanciën is noodzakelijk. Indien structurele uitgaven opengebroken moeten worden waaraan bijvoorbeeld contracten ten grondslag liggen is tijd nodig.
De verwachting is echter dat er voorlopig voor ‘het financiële ravijn 2026’ vanuit het Rijk geen oplossing zal komen.

Financiële ontwikkeling
Het meerjarenbeeld dat in de begroting 2024 wordt gepresenteerd is als volgt:

Ontwikkeling programmasaldo (bedrag x € 1.000)	2024	2025	2026	2027
Perspectief volgens Kadernota 2024	**0**	**0**	**0**	**-1.033**
Totaal autonome ontwikkelingen	-592	-897	-1.237	-1.538
Totaal dekkingsvoorstellen	592	897	0	0
Saldo Programmabegroting 2024	**0**	**0**	**-1.237**	**-2.571**

Uit dit overzicht blijkt dat de begroting 2024 meerjarig financieel niet sluitend is.

Een toelichting op de afzonderlijke mutaties die in deze begroting 2024 zijn opgenomen vindt u terug in de Financiële begroting 2024 vanaf pagina 138 van dit document.

Voor de bepaling van de vorm van het financieel toezicht is het structureel in evenwicht zijn van de begroting bepalend. Uit onderstaande tabel blijkt dat de begroting 2024 structureel in evenwicht is.

Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Structureel	1.376	460	-893	-2.561
Incidenteel	-1.376	-460	-343	-8
Saldo begroting	**0**	**0**	**-1.237**	**-2.571**

Bij het opstellen van de programmabegroting 2024 is voor de indexatie van de budgetten uitgegaan van de ramingen zoals deze eerder dit jaar door het Centraal Economische Planbureau zijn afgegeven. Gelet op de ervaringen van afgelopen jaar betekent dat niet dat we niet met onverwachte mee- of tegenvallers geconfronteerd kunnen worden. Bij het opstellen van deze programmabegroting is hierop geanticipeerd door het opnemen van een stelpost loon-prijs, een stelpost behoedzaamheid (structureel) en als onderdeel van de noodzakelijke weerstandscapaciteit (incidenteel).

In lijn met de resolutie van de VNG van 6 juni staan wij voor een rechtvaardig, duurzaam en solide meerjarig financieel perspectief. Wij volgen daarbij het begrotingsadvies van de VNG van afgelopen zomer dat bestaat uit twee onderdelen:

- Presenteer voor 2024 en 2025 van de meerjarenraming 2025-2027 een sluitende begroting;
- Breng de lasten in de meerjarenramingen voor 2026 en 2027 in beeld, in de vorm van een realistische begroting. Baseer deze op het huidige takenpakket, de noodzakelijke investeringen, de inflatie, de stijgende rente, de ambities uit de coalitieakkoorden en geschatte mee- en tegenvallers.

Deels in lijn met dit begrotingsadvies laten wij in deze begroting zien wat de impact is van de aangekondigde bezuiniging is zonder daarbij nu al maatregelen in de begroting op te nemen die de Aalsmeerse samenleving gaan raken. Gedeeltelijk omdat de financiële effecten van een zwembad, het MJOP buitensportaccommodaties, brandweerkazerne en het IHP niet in deze programmabegroting zijn opgenomen. Dat geldt ook voor de mogelijk hogere lasten van het beheer en onderhoud van de openbare buitenruimte.

Uit voorliggend meerjarenperspectief blijkt de consequentie van de korting op de algemene uitkering van € 3 miljard vanaf 2026. Voor Aalsmeer heeft dit een impact van ca. € 2,4 miljoen euro.

Om naar de toekomst toe een sluitende begroting te kunnen blijven presenteren is het noodzakelijk dat:

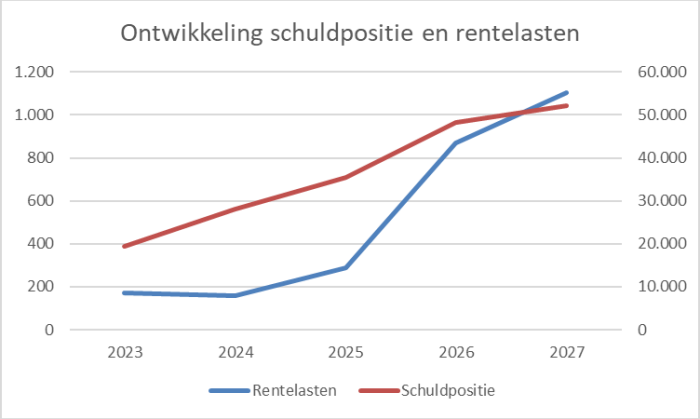
- De in de programmabegroting 2024 opgenomen taakstellingen worden ingevuld;
- Het Rijk met aanvullende middelen komt;
- Er keuzes moeten worden gemaakt in ambities.

Ontwikkeling weerstandsratio

In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing van deze programmabegroting is de ontwikkeling van de weerstandsratio opgenomen. Deze bedraagt 1,7. Dat is 0,2 beter dan in de jaarstukken 2022 en het gevolg van enerzijds een verlaging van de benodigde weerstandscapaciteit en anderzijds een toename van het beschikbaar weerstandsvermogen door een hogere onbenutte belastingcapaciteit en een hogere reserve voorlopige winsten grondexploitaties na actualisatie van de Meerjaren Prognose Grondexploitaties (MPG) 2023.

Schuldpositie

Aalsmeer staat voor grote opgaven de komende jaren. Dat heeft consequenties voor de schuldpositie en de rentelasten van de gemeente. In onderstaande tabel maken wij dat inzichtelijk.

Bij de ontwikkeling van schuldpositie in bovenstaande tabel wordt opgemerkt dat door de wijze waarop besluitvorming over het MPP plaatsvindt de benodigde financiering voor de jaarschijf 2027 nog niet is opgenomen. Dit geldt ook voor de besluitvorming over een zwembad, het MJOP buitensportaccommodaties, brandweerkazerne en het IHP.

Ontwikkeling lokale heffingen

In de paragraaf lokale heffingen van de voorliggende begroting zijn de tariefvoorstellen voor 2024 opgenomen. Basis voor deze tariefvoorstellen zijn primair de uitgangspunten geweest zoals die met het de besluitvorming over de Kadernota 2024 zijn vastgesteld. Als gevolg van een hogere stijging van de tarieven van de Meerlanden in 2024 zijn wij echter genoodzaakt om u een gewijzigd tariefvoorstel voor te leggen voor zowel de afvalstoffenheffing als de rioolheffing. Dit heeft gevolgen voor de ontwikkeling van de lokale woonlasten die in onderstaande tabel is opgenomen:

Soort lokale heffing	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
OZB aanslag woning eigenaar	414	425	505	529	550
Rioolheffing eigenaar	174	174	177	181	188
Afvalstoffenheffing gebruiker	291	299	237	330	366
Woonlasten	879	898	919	1.040	1.104
Eenmalige belastingkorting voor huishoudens in 2022			-96		
Woonlasten na belastingkorting	**879**	**898**	**823**	**1.040**	**1.104**
% toename t.o.v. vorig jaar	2,8%	2,2%	2,3%	n.v.t.	6,1%

Ook voor de stijging van de legestarieven willen wij u een afwijkend voorstel doen. Dit heeft te maken met procentueel grotere stijging van de dienstverleningsbijdrage van de AA-organisatie als gevolg van het effect van de nacalculatie 2023. Omdat het verstrekken van leges een directe relatie heeft met de uitvoeringskosten van de AA-organisatie is het voorstel om deze met 8,7% te verhogen conform de doorberekende stijging.

De verordeningen met daarin de tarieven voor de lokale heffingen 2024 worden door de raad vastgesteld in de vergadering van 21 december 2023.

Ook voor de stijging van de legestarieven willen wij u een afwijkend voorstel doen. Dit heeft te maken met procentueel grotere stijging van de dienstverleningsbijdrage van de AA-organisatie als gevolg van het effect van de nacalculatie 2023. Omdat het verstrekken van leges een directe relatie heeft met de uitvoeringskosten van de AA-organisatie is het voorstel om deze met 8,7% te verhogen conform de doorberekende stijging.

De verordeningen met daarin de tarieven voor de lokale heffingen 2024 worden door de raad vastgesteld in de vergadering van 21 december 2023.

Taakstelling AA-claims

In deze programmabegroting is conform de met u gemaakte afspraken over een stabiele dienstverleningsbijdrage een taakstelling ‘oud voor nieuw’ opgenomen. Ombuigingsvoorstellen ter grootte van € 2,5 miljoen onder andere ter dekking van de door Amstelveen ingediende AA-claims moeten invulling geven aan deze taakstelling.
Het college heeft kort voor het zomerreces de ombuigingsvoorstellen ontvangen. Daarvan is geconcludeerd dat deze nog niet de fase van besluitvorming hebben bereikt. In het eerstvolgende bestuurlijk overleg gaan wij hierover met AA-organisatie in overleg.
Wellicht ten overvloede wijzen wij u erop dat indien de in de begroting opgenomen taakstellingen niet worden ingevuld dit nadelige impact heeft op het gepresenteerde begrotingsresultaat. Het is dan ook van groot belang dat de AA-organisatie hiervoor snel met aanvullende voorstellen komt waaruit u vervolgens een voor Aalsmeer verantwoorde keuze kunt maken.

Septembercirculaire 2023

Op het moment van het aanbieden van deze begroting is de septembercirculaire van het Rijk net binnen. Het ontvangstmoment is echter te laat om de uitwerking van deze circulaire nog in deze begroting te kunnen verwerken. U ontvangt daarom van ons op korte termijn een apart raadsvoorstel waarin een toelichting op de ontwikkelingen uit de septembercirculaire is gegeven en de financiële effecten ervan zijn toegelicht. Zodat u de gevolgen van de septembercirculaire bij de voorbereiding van de beraadslagingen over de begroting 2024 kunt betrekken. Overigens verwachten wij, gelet op de val van het kabinet, dat de septembercirculaire niet heel veel nieuws zal brengen.

Burgemeester en wethouders van Aalsmeer

1. Leeswijzer

Algemeen

De programmabegroting 2024 is opgesteld conform het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). In de programmabegroting stelt de raad de beleidsmatige en financiële kaders vast. De raad stelt de (financiële) uitgangspunten voor het beleid vast in de programmabegroting en het college voert deze uit.

In dit hoofdstuk wordt nader ingegaan op de indeling van de programmabegroting.

Leeswijzer

De programmabegroting bestaat uit de volgende onderdelen:

- Een algemeen deel, bestaande uit de aanbiedingsbrief en de leeswijzer;
- De beleidsbegroting, bestaande uit
    - het programmaplan met daarin opgenomen de te realiseren programma's, overzicht van de kosten van de overhead, het bedrag voor de heffing van de vennootschapsbelasting, algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien; en
    - de paragrafen. Naast de acht verplichte paragrafen heeft Aalsmeer een paragraaf duurzaamheid.
- De financiële begroting, bestaande uit
    - het overzicht van baten en lasten inclusief de toelichting;
    - de financiële positie (waaronder begrepen de meerjarenraming), inclusief een geprognosticeerde balans, investeringen en het verloop van de reserves en voorzieningen;
- Bijlagen 1 t/m 4: (de door het BBV verplichte) beleidsindicatoren inclusief toelichting, kaderstellende nota's, overzicht van subsidies en het overzicht van baten en lasten per taakveld.

Programmaplan

Algemeen deel per programma (missie)

Ieder programma begint met een beknopt geformuleerde missie 2022-2026, gevolgd door de thema's behorende bij de programma's. Bij de verschillende thema's staan de acties uit het uitvoeringsprogramma 2022-2026 benoemd alsmede inzicht in wat we daar in 2024 voor gaan doen. Als de actie "uitvoering" betreft vindt de uitvoering doorlopend gedurende het jaar plaats. Daar waar sprake is van vaststelling door college of raad staat in de kolom planning vermeld wanneer dit verwacht wordt.

Thema's

De programma's omvatten meerdere beleidsterreinen. Na het algemeen deel is de verdere inhoudelijke uitwerking gesplitst in verschillende thema's. Per thema komen achtereenvolgens aan de orde:

- (indien van toepassing) Uitvoeringsprogramma 2022-2026;
- (indien van toepassing) Actuele bestuurlijke actiepunten;
- Actuele beleidsontwikkelingen.

Financiën

Na de beleidsinhoudelijke informatie volgt de financiële uitwerking. Dit geeft invulling aan het budgetrecht van de raad. De door de raad te autoriseren budgetten per programma op het niveau van lasten, baten en saldo zijn opgenomen in een totaaloverzicht. Het overzicht per programma is opgebouwd uit taakvelden.
Het subtotaal per programma omvat de volle omvang van verwachte uitgaven en inkomsten en sluit aan op de door de raad te autoriseren budgetten. Daarna wordt zichtbaar gemaakt welke bedragen aan de reserves worden toegevoegd of onttrokken.

Naast de ramingen 2024, gesplitst naar lasten, baten en saldo, staan de saldi vermeld van de jaarrekening 2022, de bijgestelde begroting 2023, en van het meerjarig perspectief 2025-2027.
Onder het financieel overzicht staat een toelichting op de ontwikkeling van het programmasaldo van jaar op jaar.

In deze programmabegroting 2024 vindt o.a. de financieel-technische uitwerking plaats van bijvoorbeeld de loon- en prijscompensatie (verschuiving van de stelpost op programma 8 naar de budgetten op de overige programma's). Ook zijn de kapitaallasten geactualiseerd naar aanleiding van actualisatie van het investeringsprogramma.

Verbonden partijen
Naast de eigen organisatie dragen verbonden partijen bij aan het realiseren van de beleidsdoelstellingen. Het BBV schrijft voor dat de verbonden partij, die betrokken is bij het realiseren van de beleidsdoelstellingen, wordt opgenomen bij het programma.

Overhead en algemene dekkingsmiddelen
Het BBV schrijft voor dat baten en lasten van overhead centraal worden geraamd en verantwoord op een eigen taakveld overhead. Dit taakveld is opgenomen in hoofdstuk 2.7.
Bij de programma’s worden de desbetreffende lasten en baten aangegeven. Van veel programma’s zijn de baten lager dan de lasten. Het totaalsaldo van de programma’s wordt bekostigd uit de algemene dekkingsmiddelen, waarvan de algemene uitkering één van de belangrijkste is. Dit is opgenomen in hoofdstuk 2.8.

Paragrafen
In de begroting worden in afzonderlijke paragrafen de beleidslijnen vastgelegd met betrekking tot relevante beheersmatige aspecten, alsmede tot de lokale heffingen.
Op deze manier worden onderwerpen die versnipperd in de begroting staan gebundeld. De paragrafen geven daarnaast extra informatie voor de beoordeling van de financiële positie op de korte en langere termijn.

Nagenoeg alle tabellen zijn afgerond op duizendtallen. Hierdoor kunnen afrondingsverschillen ontstaan.

2. Programmaplan

2.1 Sociaal domein

Inleiding

Aalsmeer, Kudelstaart en Aalsmeer-Oost zijn krachtige kernen die samen een gemeenschap vormen waarvan de inwoners bereid zijn veel voor elkaar te doen en te betekenen. Een gemeenschap
met veel enthousiaste vrijwilligers en mantelzorgers. Aalsmeerders zijn doeners en aanpakkers. We zoeken meer aansluiting bij deze kracht. De inzet van Aalsmeerders en het Aalsmeerse verenigingsleven is hierbij van groot belang.

Tegelijkertijd kent ook Aalsmeer uitdagingen: de Aalsmeerse samenleving is de laatste jaren meer divers geworden, met toenemende verschillen tussen onze inwoners. Daarnaast hebben veel inwoners het druk, er zijn steeds meer regels, er is meer kritiek en we eisen allemaal steeds meer van onszelf en elkaar. Dit maakt dat met elkaar samenleven soms best ingewikkeld is. Als gemeente willen we daar graag aan bijdragen door contacten tussen inwoners te bevorderen. Al onze voorzieningen, waaronder die voor sport, cultuur en welzijn helpen daarbij. We willen ontmoeting versterken en sporten en bewegen stimuleren door het zo makkelijk en vanzelfsprekend mogelijk te maken. Voor de inwoners waarmee het aanzienlijk minder goed gaat en die ons om hulp vragen willen we waar nodig en mogelijk zorg en ondersteuning bieden.

Wij willen dat ieder kind in Aalsmeer veilig, gezond én kansrijk kan opgroeien en zich kan ontwikkelen. Met veel kinderen, jongeren en hun ouder(s)/verzorger(s) gaat het goed. Een aantal jeugdigen heeft echter extra hulp nodig. Aalsmeer wil er vooral zijn voor die jeugdigen en hun ouder(s)/verzorger(s) die ons het meest nodig hebben. Het vraagt om goede afspraken met onze partners. Bijvoorbeeld over ondersteuning van kinderen en gezinnen, het normaliseren van problemen en voortijdig schoolverlaten. Wegens schaarste aan personeel bij aanbieders en om de kosten te kunnen blijven opbrengen zetten we binnen de mogelijkheden die we hebben in op doelmatige jeugdhulp. We zetten vooral in op die kinderen en hun ouders/verzorgers die onze hulp het meest nodig hebben. Daarnaast is het Rijk voornemens in het kader van de Hervormingsagenda Jeugd de reikwijdte van de Jeugdwet af te bakenen.

Voor inwoners met schulden, werkeloosheid, of andere geldzorgen fungeert de gemeente als vangnet: we dragen bij aan de bestaanszekerheid en zorgen dat mensen op ons kunnen terugvallen wanneer het even tegen zit. Dit kan via een uitkering, een minimaregeling om de effecten van armoede te dempen, een schuldenregeling of andere vorm van ondersteuning. Inburgering en taalbeheersing zijn hierbij tevens van belang. Aalsmeer wil hierbij vooruitkijken naar de toekomst. Zodat werken loont, werkgeverschap en ondernemerschap aantrekkelijk blijft en personeelstekorten in vitale sectoren opgevangen kunnen worden.

2.1.1 Zorg en welzijn

Doelstellingen

- Alle inwoners met of zonder beperkingen kunnen meedoen in de samenleving en kunnen tevens zo lang mogelijk en zo zelfredzaam mogelijk thuis blijven wonen;
- Inwoners zijn in staat om gezond te leven;
- Inwoners voelen zich verbonden met elkaar en helpen elkaar.

Actuele beleidsontwikkelingen

Wmo maatwerkvoorzieningen

Het beroep op de Wmo zal verder toenemen door toename van het aantal ouderen en omdat van steeds meer mensen met een psychische of verstandelijke beperking wordt verwacht dat zij zelfstandig blijven wonen. Dit heeft gevolgen voor de uitgaven voor individuele Wmo maatwerkvoorzieningen, terwijl de inkomsten niet in gelijke mate meegroeien. De komende jaren staan we voor de uitdaging wonen en gemeenschapsvorming te koppelen (nieuwe woonvormen) en keuzes te maken in de mate van dienstverlening onze Wmo-dienstverlening. We realiseren ons dat dit laatste effect op onze inwoners zal hebben. We informeren de gemeenteraad separaat over (eventuele) inhoudelijke uitvoeringskeuzes die gemaakt moeten worden en houden rekening met reële overgangstermijnen.

Het Integraal Zorgakkoord (IZA) en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)

Om de zorg op termijn voor iedereen toegankelijk, kwalitatief goed en betaalbaar te houden is landelijk het Integraal Zorg Akkoord (IZA) 2023-2026 gesloten, waarin oplossingsrichtingen worden geschetst. Belangrijke speerpunten die aan de gemeenten raken zijn onder andere:

1. Regionale samenwerking
2. Samenwerking sociaal domein, eerstelijnszorg en GGZ
3. Gezond leven en preventie.

Onderdeel van het Integraal Zorgakkoord (IZA) is dat mensen geholpen worden met een gezonde manier van leven. Dit is uitgewerkt in het Gezond en Actief Leven Akkoord. Gemeenten (GALA) ontvangen per 2023 een brede specifieke uitkering (SPUK) voor programma's op het terrein van bewegen, gezondheid en sociale basis. De thema's die in GALA centraal staan, komen sterk overeen met de thema's die benoemd worden in de nota sociaal domein.

De SPUK IZA is een regionale uitkering, waarvoor Amstelveen namens de Amstelland gemeenten mandaathouder is. Regionaal wordt samengewerkt tussen de gemeenten, zorgverzekeraar en zorg- en welzijnsaanbieders aan thema’s preventie, GGZ en ouderen.

Doordecentralisatie Maatschappelijke opvang en beschermd wonen (MOBW)

Gemeenten, rijk en andere partijen werken al jaren aan de transitie ‘van beschermd wonen naar een beschermd thuis’. Deze wending moet het mogelijk maken dat mensen met psychische problemen vaker thuis of in hun eigen woonplaats kunnen blijven wonen. Door de inzet van ambulante ondersteuning (Begeleid Thuis) zal verhuizing naar een instelling voor beschermd wonen minder vaak nodig zijn. Om dit te realiseren zijn het woonplaatsbeginsel en het nieuwe objectief verdeelmodel voor gemeenten twee belangrijke instrumenten, die per 2025 worden ingevoerd.

Aanpak economische dakloosheid

Gemeenten staan sinds 2021 aan de lat om inwoners die economisch dakloos zijn geworden te ondersteunen. De aanpak economische dakloosheid is een preventieve aanpak waarbij voorkomen wordt dat inwoners die dakloos raken (door bijvoorbeeld echtscheiding, faillissement of huiselijke conflicten) direct in een neerwaartse spiraal terecht komen. De ondersteuning aan deze groep bestaat met name uit begeleiding, eventueel in combinatie met opvang in een tijdelijke woonvoorziening.

Mantelzorg

Om mantelzorgers op termijn goed te ondersteunen herijken we in 2024 onze inzet. We kijken daarbij naar wat nodig is om mantelzorgers effectiever te kunnen ondersteunen.

Bestuurlijke actiepunten

Wat gaan we doen?	type	planning
Uitvoering van het plan Brede SPUK	Uitvoering	
Uitvoeringsplan Diversiteit en Inclusie	College	2e kwartaal
Uitvoeringsplan herijking mantelzorgbeleid	College	4e kwartaal
Blijvend inzetten op een zo adequaat mogelijke ondersteuning vanuit de Wmo, daarbij rekening houdend met de taakstellingen.	Uitvoering	
Blijvend inzetten op een brede intake en goede doorlooptijd van de afhandeling van aanvragen.	Uitvoering	
Uitbreiding Welzijn op recept uitgebreid (als pilot).	Uitvoering	
Inzetten op het tegengaan van personeelstekorten in de zorg en Wmo-vervoer.	Uitvoering	
Inzet op ‘losse informele ondersteuning’ en vrijwillige inzet in de buurt.	Uitvoering	
(Sport)verenigingen vernieuwend, creatief en effectief ondersteunen.	Uitvoering	
Publiekscampagne over het sociaal domein maken.	Uitvoering	
Opstellen en uitvoeren Aalsmeerse WoonWelzijnZorgvisie.	Raad	1e kwartaal
Uitwerken Nieuwe woonconcepten in bouwprogramma’s en maken afspraken hierover met ontwikkelaars.	Uitvoering	
Uitvoeren Doordecentralisatie Maatschappelijke opvang en beschermd wonen (MOBW).	Uitvoering	
Uitvoeren Aanpak economische dakloosheid.	Uitvoering	

Taakvelden per thema

Aan dit thema zijn gekoppeld de taakvelden
6.71a Hulp bij de huishouding (WMO)
6.71b Begeleiding (WMO),
6.71c Dagbesteding (WMO)
6.71d Overige maatwerkarrangementen WMO
6.81a Beschermd wonen (WMO)
6.81b Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)
7.1 Volksgezondheid
6.2 Wijkteams.

2.1.2 Werk en inkomen

Doelstellingen

- Werk is een belangrijke voorwaarde bij de verdere vergroting van het mee doen in de samenleving. Het gaat om gezien worden en kansen krijgen om bij te dragen naar vermogen. Naast re-integratie is het verlenen van bijstand een belangrijk onderdeel van de Participatiewet. Als de basis (bestaanszekerheid) op orde is kunnen mensen zich verder ontwikkelen, participeren, leren waardoor de kansen op de arbeidsmarkt toenemen.
- Wij doen het als Werk & Inkomen goed als inwoners worden gezien, gehoord en geholpen.
- Armoede is een actueel thema door de hoge inflatie en energiekosten. Een laag inkomen kan diverse negatieve gevolgen hebben, zoals minder mogelijkheden om mee te doen in de samenleving. We

bevorderen de maatschappelijke participatie met minimaregelingen waardoor inwoners beter kunnen participeren. We willen bij voorkeur ook sporten, bewegen, kunst en cultuur beter bereikbaar maken voor alle inwoners in Aalsmeer, ook als zij een laag inkomen hebben.
- Het bieden van extra inkomensondersteuning aan inwoners die door hoge energieprijzen en de hoge inflatie in het algemeen, in financiële problemen zijn gekomen (minimabeleid).
- De gemeente voert de wet gemeentelijke schuldhulpverlening uit (Wgs). Balans schuldhulpverlening heeft als doel problematische schulden zo veel mogelijk te voorkomen en zo vroeg mogelijk te signaleren. Inwoners met problematische schulden krijgen ondersteuning met een integraal aanbod op maat. Landelijk is het “actieplan geldzorgen, armoede en schulden” van kracht dat moet leiden tot een halvering van het aantal mensen met problematische schulden in 2030.
- De nieuwe Wet Inburgering 2021 is in werking getreden op 1 januari 2022 en geldt voor iedereen die vanaf 1 januari 2022 inburgeringsplichtig is. Het beleid is er op gericht te stimuleren dat inburgeraars zo veel als mogelijk zelfredzaam, duurzaam aan het werk en maatschappelijk betrokken zijn. Daarnaast hebben wij als doel dat inburgeraars een zo hoog mogelijk taalniveau leren.

Actuele beleidsontwikkelingen

Werk

Op dit moment is er sprake van een krappe arbeidsmarkt waardoor de kansen (op zo regulier mogelijk) werk groot zijn. In Aalsmeer is op dit moment sprake van een lichte toename van het aantal uitkeringsgerechtigden. Dit wordt veroorzaakt door een inhaalslag bij de plaatsing van statushouders. Voor deze inwoners staat in eerste instantie het inburgeren in de samenleving centraal en daarna de stap naar betaald werk.

“Nederland is onmiskenbaar een welvarend land. Uit onderzoeken komt steeds naar voren dat de meeste mensen gelukkig zijn met hun leven, maar dat er tegelijkertijd sprake is van groeiende onzekerheid, toenemende ongelijkheid, verschillen in de mate waarin mensen meedelen in de economische groei en een onderhuids maatschappelijk ongenoegen.” Zo schrijft de Sociaal Economische Raad in haar rapport 'Zekerheid voor mensen, een wendbare economie en herstel van de samenleving.’(2021)
De coronacrisis heeft enkele problemen bloot gelegd, zoals de onzekerheid op de arbeidsmarkt, tekorten in maatschappelijke sectoren en achterstallig onderhoud in de uitvoering van publieke diensten. De actuele beleidsvoorstellen vanuit het Rijk gaan daarom over investering gericht op brede welvaart zoals onder meer (bestaans-)zekerheid van werk en inkomen, kansengelijkheid en toekomstig verdienvermogen. Het vraagt om sterke publieke diensten en een integrale dienstverlening op het terrein van werk en inkomen waarbij de menselijke maat het uitgangspunt is.

De Rijksoverheid ambieert in het kader van het zogenoemde 'breed offensief ' een verdere vergroting van de arbeidskansen voor inwoners met een arbeidsbeperking. In 2024 wordt de re-integratie uitgevoerd conform de gewijzigde Participatiewet en de gewijzigde re-integratieverordening. Werk & Inkomen participeert op deze ontwikkelingen door middel van het opstellen van een uitvoeringsagenda voor de komende jaren.

De problemen op de arbeidsmarkt zijn groot en acuut en de oplossing van die problemen zijn cruciaal om op andere belangrijke dossiers vooruitgang te kunnen boeken. Adviezen van de Commissie Borstlap, de SER (Leven Lang Ontwikkelen), nieuwe wet- en regelgeving. Onze ervaringen opgedaan in coronatijd maken dat de afdeling Werk & Inkomen wendbaar moet zijn en focus moet aanbrengen. De menselijke maat, kansengelijkheid en goede dienstverlening zijn leidende beginselen.

Minimabeleid
Met de inzet van de eenmalige energietoeslag hebben we een groot bereik gerealiseerd. Deze huishoudens zijn ook geïnformeerd over de overige gemeentelijke regelingen. We zetten in op een groter bereik van de regelingen en een brede aanpak van armoede.

We willen sporten, bewegen, kunst en cultuur beter bereikbaar maken voor alle inwoners in Aalsmeer, ook als zij een laag inkomen hebben. We onderzoeken of (uitbreiding van) de Aalsmeerpas hiervoor de optimale wijze is, dan wel er andere passende wijze zijn die voor minima in Aalsmeer een beter ondersteuning zijn.

Inburgering
Door extra instroom van asielzoekers stijgt het aantal inwoners dat moet inburgeren en uiteindelijk een plaats moet verwerven op de arbeidsmarkt en verder in de samenleving.

Schuldhulpverlening
Sinds 1 juli 2023 is de looptijd van het wettelijke schuldsaneringstraject (WSNP) en de gemeentelijke schuldenregelingen (schuldbemiddeling en saneringstrajecten) terug gebracht van 36 naar 18 maanden. Een adequate inzet op nazorg wordt extra belangrijk om terugval na afloop van het traject te voorkomen. Dat geldt ook voor de begeleiding bij de voorbereiding van schuldenregelingen.

In de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening is een verplichting opgenomen dat de gemeenteraad minimaal één keer per vier jaar een beleidsplan vaststelt dat richting geeft aan de integrale schuldhulpverlening aan de inwoners. Het huidige beleidsplan “De kracht van balans” loopt tot en met 2024. In 2024 wordt een beleidsplan schuldhulpverlening voorgelegd aan de gemeenteraad voor de periode vanaf 2025. Hierin wordt onder andere de structurele financiering van de wettelijke taken op het gebied van vroegsignalering van schuldhulpverlening opgenomen. Dit is nu nog niet toereikend belegd in de programmabegroting. Deze wettelijke verplichting is ingevoerd in 2021. Sindsdien is het aantal vroegsignaleringsmeldingen sterk gegroeid.

Bestuurlijke actiepunten

Wat gaan we doen?	type	planning
Het Werkplein blijft alle inwoners van Aalsmeer ondersteunen terug naar werk en/of opleiding.	Uitvoering	
Beleidsplan Schuldhulpverlening	Raad	4e kwartaal
Opstellen en uitvoeren van een koersdocument Werk en Inkomen: van belang daarbij is de kernopgaven in onderlinge samenhang te bezien (integrale benadering met oog voor de menselijke maat).	College	2e kwartaal
Sporten, bewegen, kunst en cultuur beter bereikbaar maken voor alle inwoners in Aalsmeer, ook als zij een laag inkomen hebben. Uitvoeren pilot en onderzoeken of (uitbreiding van) de Aalsmeerpas hiervoor de optimale wijze is.	College	4e kwartaal

Taakvelden per thema
Aan dit thema zijn gekoppeld de taakvelden
6.3 Inkomensregelingen
6.4 WSW en beschut werk; en
6.5 Arbeidsparticipatie.

2.1.3 Jeugd

Doelstellingen

- Ieder kind en iedere jongere kan veilig, gezond en kansrijk opgroeien.
- We bevorderen een goede samenwerking tussen gezinnen, scholen, verenigingen, professionals en andere betrokkenen en we zorgen voor een passend hulpaanbod dat aansluit op de behoefte van het kind.

Actuele beleidsontwikkelingen

Preventie jeugd

Het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA), Sportakkoord II en de Brede Regeling Combinatiefuncties (BRC) zijn sinds 2023 voor gemeenten in één Brede-SPUK ondergebracht (regeling voor de specifieke uitkering). Op basis van deze akkoorden is er in september 2023 een samenhangende lokale aanpak ontwikkeld op het gebied van gezondheid, sport en bewegen én sociale basis. Ook een deel van het preventieve jeugdbeleid is daarin opgenomen.

Met de landelijke IZA regeling (n.a.v. zorgakkoord) zijn meer middelen beschikbaar gekomen om gericht activiteiten te ontplooien met maatschappelijke en zorgpartners, andere gemeenten en landelijke instellingen als het Zorgkantoor om te zorgen dat meer kinderen zonder specialistische zorg veilig en gezond opgroeien.

Hervormingsagenda Jeugd

De Rijksoverheid, VNG, aanbieders jeugdhulp, professionals en cliëntenorganisaties hebben gewerkt aan de Hervormingsagenda Jeugd, die inmiddels is vastgesteld door alle deelnemende partijen. Nu het kabinet is gevallen, is de voortgang evenwel nog niet helemaal duidelijk. De doelstellingen van de Hervormingsagenda zijn: (1) betere en tijdige hulp en ondersteuning voor jeugdigen en gezinnen, op de juiste plek en wanneer dit nodig is, en (2) hulp en ondersteuning worden aangeboden binnen een beheersbaar en daarmee duurzaam financieel houdbaar stelsel.

We verwachten wettelijke wijzigingen rondom de Jeugdwet zoals verplichte regionale samenwerking in bijzonder ten aanzien van inkoop hoog-specialistische jeugdhulp, regionale expertisecentra en ook het toekomstscenario kind- en gezinsbescherming. Verplichte intergemeentelijke samenwerking en verandering van bekostiging voor (een deel van) het zorgaanbod zijn ingrijpende aanpassingen op de huidige lokale werkwijze die om een intensieve voorbereiding zullen vragen. Op dit moment is niet duidelijk in welk tempo de wet verandert en evenmin hoe verstrekkend de veranderingen zijn. In diverse regionale samenwerkingen volgen wij de ontwikkelingen op het vlak van jeugdhulp en jeugdbescherming.

Nieuwe jeugdstelsel

In 2022 zijn door Aalsmeer en Amstelveen gezamenlijk nieuwe contracten specialistische Jeugdhulp gesloten met een groot aantal aanbieders. De nieuwe contracten kennen een nieuwe bekostigingsstructuur en werkwijze. De implementatie van dit stelsel is op alle essentiële punten en in de basis gereed en werkzaam, maar vraagt ook in 2024 onze aandacht. In 2023 is een eerste operationele evaluatie uitgevoerd. Onderdeel van ons stelsel is ook een ontwikkelagenda met aanbieders van specialistische Jeugdhulp. De eerste ervaringen zijn positief.

Wachtlijsten, tekorten aan personeel versus inhoudelijke ontwikkelingen in de zorgvraag

De vraag naar zorg voor kinderen/jongeren is onverminderd groot. In het bijzonder bestaan er zorgen over de (mentale) gezondheid van pubers en meer specifiek pubermeiden. Verder kunnen zorgaanbieders en gecertificeerde instellingen niet altijd tijdig hulp bieden die wel nodig is. Dat is vooral het geval bij kinderen en gezinnen die juist geconfronteerd worden met de grootste problemen (als onveiligheid, eetstoornissen, suïcidaliteit). Voor zulke hulp is sprake van wachtlijsten mede als gevolg van onvoldoende personeel bij

zorgaanbieders. Voor de jeugdbeschermingsketen hebben wij onder andere met het project IHV13w (Intensieve Hulpverlening op vrijwillige basis met in week 13 een ijkmoment) een toegespitste aanpak. Met zorgpartijen, ketenpartners en andere gemeenten werken wij - bijvoorbeeld via Thuis voor Noordje - aan andere verbeteringen in het zorgaanbod.

Problemen bij grote jeugdzorg aanbieders
Zorgaanbieders van complexe jeugdhulp en verblijfszorg kampen in Nederland veelal met problemen in hun bedrijfsvoering. Dat geldt ook voor aanbieders die aan (inwoners van) de gemeente Aalsmeer zorg leveren. Ons contractmanagement is met de aanbieders zelf en met andere gemeenten en zo nodig de Zorgautoriteit actief om te voorkomen dat levering van cruciale zorg in gevaar komt.

Praktijkondersteuner Jeugd
De gemeentelijke Praktijkondersteuner Jeugd vervuld in Aalsmeer een belangrijke rol: als ondersteuning van de huisarts bij jeugdhulp casussen, verbinder richting (de rest van) onze jeugdhulpverlening en om jeugdigen en hun ouders/verzorgers direct van advies te kunnen voorzien. De Praktijkondersteuner Jeugd wordt door alle betrokkenen als zeer waardevol ervaren. We zetten de pilot van deze functie daarom voort.

Bestuurlijke actiepunten

Wat gaan we doen?	type	planning
Voortzetten pilot praktijkondersteuner jeugd.	Uitvoering	
Doorontwikkelen monitor jeugd (BVR).	Uitvoering	
Voorbereiden op veranderingen voortvloeiend uit hervormingsagenda	Uitvoering	
Doorontwikkelen aanpak IHV13w gericht op bevorderen van veiligheid in gezinnen.	Uitvoering	
Uitvoeren samenhangende lokale aanpak op het gebied van gezondheid, sport en bewegen en sociale basis.	Uitvoering	
Uitvoeringsplan inzet ervaringsdeskundigheid jeugd via pilot.	College	2e kwartaal
Implementeren innovatieve oplossingen jeugd (moet leiden tot structurele besparing).	Uitvoering	
Brede SPUK (inclusief combinatiefunctionarissen).	Uitvoering	
Het jongerenwerk wordt kwalitatief en kwantitatief doorgelicht en waar nodig vinden aanpassingen plaats: oppakken o.b.v. jaarverslag 2022 en gemeenteraad hierover informeren.	College	4e kwartaal
Uitvoering van het plan Brede SPUK (inclusief combinatiefunctionarissen).	Uitvoering	
Praktische (regionale en) lokale invulling Toekomstscenario Jeugd- en Gezinsbescherming.	Uitvoering	

Taakvelden per thema
Aan dit thema zijn gekoppeld de taakvelden
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen
6.72a Jeugdzorg begeleiding
6.72b Jeugdzorg behandeling
6.72c Jeugdhulp dagbesteding
6.72d Jeugdhulp zonder verblijf overig

6.73a Pleegzorg
6.73b Gezinsgericht
6.73c Jeugdhulp met verblijf overig
6.74a Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf
6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf
6.74c Gesloten plaatsing

2.1.4 Samenkracht en burgerparticipatie

Doelstellingen

- Stimuleren betrokkenheid van inwoners bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid, plannen en projecten;
- Het opstellen van een participatienota op basis van de resultaten van de participatie 0-meting;
- Evaluatie participatiebeleid fysieke leefomgeving.

Actuele beleidsontwikkelingen

Ontmoeten

Begin 2024 ligt het Uitvoeringsplan Ontmoeten voor, waarin gekeken gaat worden wat een wijk/buurt nodig heeft en hoe ontmoeten hier aan kan bijdragen. Het ‘organiseren van ontmoeten’ is eigenlijk een vorm van maatwerk. Hierbij staat de wens en de behoefte van de inwoner centraal.

Participatie

Op basis van de resultaten van de participatie nulmeting die in 2023 is uitgevoerd wordt een nieuwe Participatienota opgesteld.

In het participatiebeleid voor de fysieke leefomgeving, dat naar verwachting in oktober 2023 door de raad wordt vastgesteld, is benoemd dat één jaar na de inwerkingtreding van de Omgevingswet geëvalueerd wordt. Voorbereidingen voor deze evaluatie vinden plaats in het laatste kwartaal van 2024.

Bestuurlijke actiepunten

Wat gaan we doen?	type	planning
Opstellen Participatienota op basis van de resultaten van de participatie 0-meting.	Raad	1e kwartaal
Voorbereiden evaluatie participatiebeleid bij Omgevingswet (participatiebeleid fysieke leefomgeving).	Uitvoering	
Uitvoeringsplan Ontmoeten (inclusief aanpak eenzaamheid).	College	1e kwartaal
Nieuwe vormen van participatie (ontwikkelen en) uitvoeren voor het fysieke en sociale domein.	Uitvoering	
Voortzetten Pilot gemeentelijke wijkregisseur.	Uitvoering	
Voortzetten ‘Lief- en Leedstraten’.	Uitvoering	
Kansrijke initiatieven (sociale samenhang) tijdelijk ondersteunen.	Uitvoering	
Uitvoeringsplan ontmoeten.	College	1e kwartaal

Taakvelden per thema

Aan dit thema is gekoppeld het taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie.

Financiën

Bedrag x € 1.000	Rekening	Begroting	Begroting 2024			Begroting	Begroting	Begroting
Programma	2022	2023	Lasten	Baten	Saldo	2025	2026	2027
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-4.920	-2.924	4.219	356	-3.863	-3.814	-3.409	-3.409
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-1.810	-2.365	3.028	0	-3.028	-2.983	-2.595	-2.594
6.3 Inkomensregelingen	-3.021	-1.101	6.584	5.054	-1.530	-1.530	-1.500	-1.500
6.4 WSW en beschut werk	-725	-714	734	0	-734	-674	-666	-671
6.5 Arbeidsparticipatie	-490	-495	578	0	-578	-578	-578	-578
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-1.149	-1.222	1.481	0	-1.481	-1.473	-1.468	-1.458
6.7 Maatwerkdienstverlening 18+	-426	0	0	0	0	0	0	0
6.71 Hulp bij het huishouden (WMO)	-1.873	-2.053	2.094	0	-2.094	-2.055	-2.029	-1.977
6.71b Begeleiding (WMO)	-1.863	-675	1.331	164	-1.167	-1.152	-1.142	-1.122
6.71c Dagbesteding (WMO)	0	-741	757	0	-757	-743	-734	-717
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	-6.660	0	0	0	0	0	0	0
6.72d Jeugdhulp zonder verblijf overig	-35	-6.033	6.105	0	-6.105	-6.378	-6.237	-6.212
6.73C Jeugdhulp met verblijf overig	0	-1.000	1.039	0	-1.039	-1.039	-1.039	-1.039
6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	0	-440	457	0	-457	-457	-457	-457
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	-98	0	0	0	0	0	0	0
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	-401	0	0	0	0	0	0	0
6.82a Jeugdbescherming	0	-593	570	0	-570	-570	-570	-570
7.1 Volksgezondheid	-1.243	-1.272	1.417	0	-1.417	-1.413	-1.413	-1.413
Totaal saldo van baten en lasten	**-24.712**	**-21.628**	**30.393**	**5.574**	**-24.819**	**-24.859**	**-23.838**	**-23.717**
Reservemutatie	-1.908	0	0	184	184	150	150	0
Resultaat	**-26.621**	**-21.628**	**30.393**	**5.757**	**-24.635**	**-24.709**	**-23.688**	**-23.717**

Ontwikkeling programmasaldo (bedrag x € 1.000)	2024	2025	2026	2027
Saldo Programmabegroting 2023	-21.062	-20.551	-20.100	-20.100
1e Wijziging programmabegroting - CUP 2023	-622	-642	-57	
Kadernota 2024	-1.864	-2.196	-1.951	-1.987
Begroting 2024				
WMO aframen stelpost	-75	-300	-550	-600
Indexering	-715	-716	-725	-726
Kostentoerekening	-298	-304	-304	-304
Saldo Programmabegroting 2024	**-24.635**	**-24.709**	**-23.688**	**-23.717**

Toelichting op financiële ontwikkelingen

CUP 2023

Het raadsprogramma 2022-2026 is vertaald in een College-agenda. De budgetten die nodig zijn voor de uitvoering ervan zijn gealloceerd binnen de programmabegroting. Hiervoor heeft de raad op 3 november 2022 een begrotingswijziging vastgesteld.

Kadernota 2024

Op 6 juli 2023 heeft de raad de Kadernota 2024 vastgesteld en besloten de daarin opgenomen mutaties overeenkomstig te verwerken in de programmabegroting 2024.

WMO aframen stelpost

In de programmabegroting 2023 is een taakstelling opgenomen vanaf 2024 van € 150.000 in 2024 oplopend tot € 900.000 in 2027. Een inventarisatie van de mogelijke besparingsvoorstellen is in de afgelopen periode uitgewerkt. Bij deze inschatting is onvoldoende rekening gehouden met een toename van de populatie. Geconcludeerd is dat de in de programmabegroting 2024 opgenomen bedragen niet volledig gerealiseerd kunnen worden. Om die reden is de stelpost afgeraamd naar een realistisch niveau. Ten tijde van de afronding van de programmabegroting hebben wij aanvullende voorstellen geformuleerd om toch te komen tot invulling van deze taakstelling. Een en ander conform de met de raad gemaakte afspraken met mogelijke voorstellen om dit tekort dat hierdoor ontstaat (incidenteel) op te lossen. De uitkomst ervan is dat wij in 2024 en 2025 voorstellen doen waardoor wij het niet ingevulde gedeelte van de taakstelling dat onttrokken is aan de stelpost behoedzaamheid kunnen aanzuiveren en voor 2026 en 2027 het gepresenteerde tekort met € 250.000 verminderd. In de eerste begrotingswijziging zullen wij deze aanvullende voorstellen financieel vertalen.

Loon- en prijscompensatie (indexering)

Zie voor een toelichting op deze mutatie: hoofdstuk 4.1, onderdeel: ‘Gehanteerde uitgangspunten bij het opstellen van de begroting 2024’ Dit betreft een per saldo budgetneutrale mutatie over de verschillende programma’s van deze programmabegroting. De dekking van de indexatie van de programmabudgetten binnen de diverse programma’s wordt gedekt uit de stelpost loon-prijs.

Kostentoerekening

Zie voor een toelichting op deze mutatie: hoofdstuk 4.1, onderdeel: ‘Gehanteerde uitgangspunten bij het opstellen van de begroting 2024’. Dit betreft de per saldo budgetneutrale verdeling van de dienstverleningsbijdrage over de programmabudgetten binnen de diverse programma’s.

Verbonden partijen

Bij de realisering van de doelstellingen van programma Sociaal domein zijn betrokken:

- Openbare GezondheidsZorg (OGZ) Amstelland;
- GGD Amsterdam-Amstelland en Amstelland;
- Veilig Thuis; en
- Meerlanden Werkorganisatie (werknaam: AM-match).

Een nadere toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen, financiële positie, risico’s en de financiële bijdrage 2024 van bovenstaande partijen is opgenomen in de paragraaf Verbonden partijen van deze begroting.

2.2 Onderwijs en ontplooiing

Inleiding

Elk kind heeft recht op goed onderwijs, net zo als elk kind gezond en veilig moet kunnen opgroeien en de kans moet krijgen zich te ontplooien. Daarom zijn naast onderwijs ook sport en cultuur belangrijk. In Aalsmeer willen wij zo veel mogelijk een gelijke start en gelijke kansen voor iedereen.
Goed onderwijs vraagt om kwalitatief goede gebouwen, passend onderwijs voor ieder kind en goede aansluiting tussen vroeg- en voorschoolse educatie en het basisonderwijs en daarna het middelbaar onderwijs. Met elkaar gaan wij voor hetzelfde doel: kwalitatief goed onderwijs voor elk kind in Aalsmeer.
Kenmerkend voor Aalsmeer is het rijke verenigingsleven. De vele sportclubs, verenigingen en culturele instellingen zijn niet alleen belangrijk voor de individuele ontwikkeling, maar vervullen ook een belangrijke sociale rol in onze samenleving. Ze zorgen voor verbinding. Mensen leggen nieuwe contacten en voor nieuwkomers is het een manier om te integreren in de gemeenschap. Vrijwilligers zijn belangrijk voor onze samenleving en voor het verenigingsleven.
Aalsmeer heeft een goed voorzieningenniveau. Wij vinden het van belang dat die voorzieningen zoveel mogelijk bereikbaar en toegankelijk voor iedereen zijn. Wij faciliteren clubs, verenigingen en culturele instellingen en moedigen hen aan om een aanbod te bieden waar onze Aalsmeerders behoefte aan hebben.

2.2.1 Onderwijs

Doelstellingen
Goed onderwijs vraagt om kwalitatief goede gebouwen, passend onderwijs voor ieder kind en goede aansluiting tussen vroeg- en voorschoolse educatie en het basisonderwijs en daarna het middelbaar onderwijs.

Actuele beleidsontwikkelingen
Samenwerken
Goed onderwijs is primair de taak van de scholen. Aalsmeer respecteert dit en wil goed samenwerken met de scholen om gemeentelijke taken als jeugdhulp, leerlingenvervoer, peuterarrangementen, voor en vroegschoolse educatie en de taalklas goed te laten aansluiten op het onderwijs. Daarnaast investeren we op de samenwerking tussen scholen en bedrijven, zodat jongeren ontdekken waar hun talenten liggen en welke opleiding en beroep bij hen past. Zo zetten we bijvoorbeeld in op projecten als Technet (bevorderen techniekonderwijs).

NPO middelen
De huidige generatie leerlingen en studenten verdient, ondanks de Coronacrisis, alle kansen op volwaardig onderwijs en een goede toekomst. Hiervoor is door het Rijk in totaal € 8,5 miljard geïnvesteerd (voor gemeenten in totaal € 346 miljoen). Aalsmeer ontvangt € 465.927. In eerste instantie tot 31 juli 2023, dit is door het Rijk verlengd tot 31 juli 2025. De bijdrage is niet verhoogd bij het verlengen van de termijn, maar mag over een langere periode besteed worden. In 2022 zijn de eerste activiteiten gestart. In 2024 wordt (met partners) bezien hoe we de resterende tijdelijke middelen kunnen inzetten.

Voorschoolse Educatie
De pilot vroegsignalering en vroeginterventie wordt eind 2023 geëvalueerd. Dit is leidend voor de structurele invulling van het beleid in 2024 en verder. Structurele voortzetting van het aanbod is ook afhankelijk van financiële middelen.

Onderwijsagenda
Uit de 'Strategienota sociaal domein' en het 'Integraal HuisvestingsPlan' vloeit in 2024 een 'Onderwijsagenda' voort, als zijnde een uitvoeringsagenda. Deze onderwijsagenda wordt in gezamenlijkheid met het onderwijs en de kinderopvang vormgegeven. De onderwijsagenda wordt een opsomming en bekrachtiging van waar we gezamenlijk al aan werken en waar we een visie met elkaar over ontwikkeld hebben.

Nieuwkomersonderwijs
Aalsmeer heeft het nieuwkomers onderwijs primair onderwijs ondergebracht bij Stichting Jong Leren; 'Taalsmeer'. In het voorgezet onderwijs stromen de nieuwkomers kinderen door in de internationale schakelklassen. In het nieuwkomersonderwijs fluctueren de leerlingenaantallen sterk. Dit heeft consequenties voor de bekostiging en huisvesting.

Daarnaast zal de Spreidingswet er waarschijnlijk voor zorgen dat gemeenten in Nederland verplicht opvang moeten bieden aan asielzoekers en dat er een meer evenwichtige spreiding komt over het land. Het is niet bekend of deze wet er ook echt komt en wanneer. Als de Spreidingswet er komt, dan zal dat naar alle waarschijnlijkheid ook gevolgen hebben voor het nieuwkomersonderwijs.

Laaggeletterdheid
De aanpak Laaggeletterdheid is in 2023 vastgesteld door het college. De gezinsaanpak laaggeletterdheid is een van de onderdelen. Dit wordt vanaf 2024 een taak van de gemeenten. Begin 2024 zal hiervoor een plan uitgewerkt worden, in samenwerking met de partners. De gemeente voert hierbij de regie.

Van 'School naar Werk' en uitbreiden van de doelgroep van kwalificatieplichtigen
Onderwijs beter passend maken, leerlingen ondersteunen om school af te maken en adequate bemiddeling naar werk voor de jongeren die daarbij ondersteuning nodig hebben, is van belang. Het nieuwe wetsvoorstel 'Van School naar Werk' speelt hier op in. Ook het uitbreiden van de doelgroep van kwalificatieplichtigen, waarvoor gemeenten de school-/werkloopbaan volgt, wordt verhoogd van 23 naar 27 jaar vanaf 2025. Aalsmeer zal vanuit de Regionale Meld- en Coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten (RMC) de lokale invoering van deze wet vormgeven.

Leerlingenvervoer
Personele problemen bij aanbieders en kinderen die lange ritten moeten maken om op school te komen zijn geen optimale en lang houdbare situatie. Daarbij spelen ook de kosten voor de gemeente. We gaan na of de druk op het leerlingenvervoer kan worden verminderd. We benutten hiervoor de contacten met het onderwijs en volgen de landelijke ontwikkelingen rondom het leerlingenvervoer. Bij de actualisering van de Verordening Leerlingenvervoer die dit jaar plaats vindt betrekken we deze elementen.

Bestuurlijke actiepunten

Wat gaan we doen?	type	planning
Vormgeven Onderwijsagenda	Uitvoering	2e kwartaal

Wat gaan we doen?	type	planning
In 2024 wordt (met partners) bezien hoe we de resterende tijdelijke NPO-middelen kunnen inzetten.	Uitvoering	1e kwartaal
Uitvoeringsplan gemeentelijke Gezinsaanpak Laaggeletterdheid	College	2e kwartaal
Beleid invulling zorgaanbod in de voorschoolse educatie.	College	2e kwartaal
Lokale invoering van de wet 'Van School naar Werk'	College	4e kwartaal

Taakvelden per thema
Aan dit thema is gekoppeld het taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken.

2.2.2 Onderwijshuisvesting

Doelstellingen
Goed onderwijs vraagt om goede schoolgebouwen. Aalsmeer voorziet in duurzame schoolgebouwen waarin het gezond en fijn is om in te leren en te werken.

Actuele beleidsontwikkelingen
Scholenbouw Oosteindedriehoek
In het te realiseren kindcentrum in de ontwikkellocatie Oosteindedriehoek komen het basisonderwijs, kinderopvang, een sportvoorziening en maatschappelijke ruimte in één gebouw. De verwachte oplevering is 2027.
De gemeente is een anterieure overeenkomst aangegaan met het Consortium. De grond wordt afgenomen nadat het bestemmingsplan Oosteindedriehoek onherroepelijk is en op het moment dat de grond bouwrijp wordt opgeleverd. Uitgangspunt is 1 januari 2025.

Gymlokalen De Rozen en De Baccara
Uit een haalbaarheidsonderzoek naar het al dan niet in standhouden, verduurzamen, vervangen van twee gymnastieklokalen of vervangende nieuwbouw door één sportzaal (=dubbele gymzalen) in de kern Aalsmeer-Dorp, is geconcludeerd dat vervangende nieuwbouw een goede optie zou kunnen zijn. Verder onderzoek is noodzakelijk. Hiervoor is een krediet van € 160.000 noodzakelijk. In het onderzoek wordt, samen met de scholen, gekeken waar de gymzaal(en) dan moeten gerealiseerd worden. Daarbij zal ook de ESA worden meegenomen in het onderzoek aangezien zij verantwoordelijk zijn voor de avond- en weekend verhuur van de gymzalen. In het onderzoek zal tevens de toekomstbestendigheid van deze gymzalen een rol spelen.

Huisvesting Taalsmeer
Vanwege het toenemend aantal leerlingen op IKC Triade zijn de twee klassen van Taalsmeer in het voorjaar van 2023 verhuisd naar de daklokalen van De Mikado in Aalsmeer-Oost. Voor zowel de gemeente als de schoolbesturen is het de wens Taalsmeer in de nabijheid van IKC Triade te vestigen. Een optie tot vervanging en het plaatsen van tijdelijke huisvesting is onderzocht. Hieraan blijkt een flink kostenplaatje te zitten. In de komende periode worden er andere opties onderzocht hoe nieuwkomersonderwijs georganiseerd kan worden passend bij de doelgroep.

Integraal Huisvestingsplan Aalsmeer
In 2022 is een start gemaakt met de schoolbesturen, passend onderwijs en kinderopvangorganisaties om gezamenlijk te komen tot een Integraal Huisvestingsplan (IHP) 2024-2039. Dit plan is eind 2023 gereed en wordt in het 1e kwartaal 2024 ter besluitvorming voorgelegd aan de raad.

Selectiecriteria verhuur maatschappelijke ruimtes kinderopvang
Vanuit de wettelijke huisvestingsverplichting voor scholen, faciliteert Aalsmeer in de behoefte aan goede schoolgebouwen. In deze schoolgebouwen zijn in een aantal gevallen maatschappelijke ruimtes beschikbaar die verhuurd kunnen worden aan bijvoorbeeld kinderopvangaanbieders. Conform de uitspraak van de Hoge Raad van 26 november 2021 (Didam-arrest, ECLI:NL:HR:2021:1778) heeft de gemeente selectiecriteria opgesteld waaraan kinderopvangorganisaties dienen te voldoen om via een selectieprocedure in aanmerking te komen voor het huren van deze ruimtes.

Bestuurlijke actiepunten

Wat gaan we doen?	type	planning
Integraal Huisvestingsplan Aalsmeer	Raad	1e kwartaal
Gymlokalen De Rozen en De Baccara	Raad	2e kwartaal

Taakvelden per thema
Aan dit thema is gekoppeld het taakveld 4.2 Onderwijshuisvesting.

2.2.3 Sport

Doelstellingen
1. Sportparticipatie:
   - Het continueren en/of verhogen van de sport- en beweegdeelname bij verschillende doelgroepen. Met de focus op jeugd, ouderen en kwetsbare groepen.
   - Structurelere samenwerking om sport in te zetten als middel. Verbinding van de beleidsterreinen sport met onderwijs, zorg, welzijn, gezondheid, werk & inkomen om onder andere sociale contacten en ontmoeting te ondersteunen en stimuleren.
   - Stimuleren van de doelgroep sport & bewegen met een beperking via het regionaal verband "Aangepast Sporten Amstelland".
   - Advisering aan de sportverenigingen.
   - Ondersteunen, faciliteren en participeren in het lokaal Aalsmeers Sportakkoord Aalsmeer.
2. Sport en beweegaccommodaties:
   - Uitnodigend bewegingsklimaat.
   - Passend en toereikend aanbod van sport- en beweegvoorzieningen.
   - Het zo veel mogelijk realiseren van een up-to-date basisinfrastructuur voor de sportverenigingen.
3. Subsidies:
   - Ondersteunen schoolsporttoernooien *(Nadere regels subsidiëring schoolsporttoernooien voor sportverenigingen in de gemeente Aalsmeer 2018).*
   - Ondersteunen topsportevenementen *(Nadere regels topsportfonds Aalsmeer 2018).*
   - Versterken van sportparticipatie onder de inwoners *(Algemene subsidieverordening).*

Actuele beleidsontwikkelingen
Corona
De coronacrisis heeft grote gevolgen voor de sportsector. Tijdens de coronaperiode is zichtbaar geworden dat een van de pijlers in onze maatschappij "de sportverenigingen" een grote bijdrage levert aan ontspanning, ontmoeting en sociale contacten van de inwoners. De toegevoegde waarde van de sportverenigingen is duidelijk geworden tijdens de verschillende lockdowns. De vrijwilligersorganisaties stonden onder enorme druk maar zorgden gezamenlijk voor de mogelijkheden om de inwoners te laten sporten & bewegen.

Verenigingsleven onder druk
Door de terugtrekkende vrijwilligersbeweging in het land staat het vrijwilligersbestand onder druk. 34,4% van de inwoners (meer dan 11.000 inwoners) is lid van een sportvereniging. Landelijk is dit 24%. Vooral bij de leeftijdscategorie 10-24 jaar heeft Aalsmeer bijna 20% meer leden dan landelijk. De sportverenigingen hebben door het verlies aan leden, de misgelopen inkomsten/omzet in de coronaperiode, stijgende kosten (CPI) van het afgelopen jaar en de onrust op de energiemarkt te maken gekregen met een behoorlijk aantal (onverwachtse) bedreigingen. De komende tijd staat in het teken van herstellen, waarderen en ondersteunen van de verenigingen op de verschillende gebieden. Op het gebied van verenigingsadvisering heeft Team Sportservice de opdracht gekregen om dit in 2024 te gaan opzetten en uit te voeren.

ESA
In 2023 zijn de aanbevelingen uit het onderzoek naar een mogelijke verbreding van het takenpakket uitgewerkt. De ESA heeft een nieuwe directie. In gezamenlijk overleg met de gemeente is besloten dat de focus voor het komende jaar op de exploitatie en onderhoud van de sportaccommodaties ligt. De intentie bestaat ook om het groot onderhoud buitensport (inclusief nieuw meerjarenonderhoudsplan) aan de ESA over te dragen. Onder de gezamenlijke vlag van Aalsmeer actief blijft de ESA actief binnen het lokaal Sportakkoord.

Lokaal Sportakkoord
Het Sportakkoord Aalsmeer 2.0 is in juli 2023 gepresenteerd. De stuurgroep heeft de kartrekkers rol ingevuld (genaamd Sport & Preventie coördinator). Team Sportservice gaat deze rol vervullen. Het nieuwe sportakkoord richt zich op de verbreding, participatie en communicatie. Door het verbinden van meerdere beleidsterreinen aan het sportakkoord komt een bredere beweging op gang. Participatie van organisatie in en rondom sport & bewegen (ook de ondernemende sport) is een andere belangrijke uitdaging. Elke inwoner of organisatie (participatie) heeft de mogelijkheid om te participeren in het sportakkoord en zelfs een aanvraag te doen voor een bijdrage. De bekendheid van het lokaal Sportakkoord moet omhoog onder zowel de inwoners als maatschappelijke organisaties.

Buurtsportcoaches
De bestuurlijke afspraken in het kader van de landelijke Brede Regeling Combinatiefuncties zijn ondergebracht binnen de 15 regelingen van de BREDE SPUK regeling. De gemeente heeft voor de periode 2023 tot en met 2026 een aanvraag ingediend en deze is toegekend door ministerie van VWS. Komende jaren is er extra budget vanuit het rijk beschikbaar (ten opzichte van 2022 en eerdere jaren) om regeling lokaal uit te voeren. De lokale bijdrage van de gemeente komt vanuit het college uitvoeringsprogramma. Team Sportservice Aalsmeer heeft vanaf 2024 de opdracht gekregen om te gaan werken met sportregisseurs (verbinders- en makelaarsfunctie alsmede eerste aanspreekpunt sport voor zowel Aalsmeer als Kudelstaart).

Accommodatiebeheer buitensport
In 2023 wordt gewerkt aan een Meerjaren onderhoudsplan (MJOP) voor de buitensport verenigingen. Het op orde brengen van de basisinfrastructuur buitensport, LED-verlichting bij de buitensportvereniging, uitvoering van MJOP, het onderzoek naar de ontstane situatie rondom eigendomsrechten / huurrechten (enkele verenigingen hebben kleedkamers in eigendom, andere huren) zijn de volgende stappen in dit proces. Uiteindelijk met als slotstuk een herijking van de tarieven voor huur van de buitensport (in 2025). Alle stappen worden in samenwerking met de sportverenigingen doorlopen. Dit proces neemt hoogstwaarschijnlijk meerdere jaren in beslag.

Accommodatiebeheer binnensport
De komende periode staan voor zowel het zwembad de Waterlelie als de Proosdijhal een onderzoek naar de toekomstbestendigheid gepland. Met een duidelijk toekomstperspectief voor beide accommodaties kunnen gerichte besluiten genomen worden door college en raad.

Sport als Middel
In het vernieuwde Aalsmeers Sportakkoord 2.0 is brede aandacht voor de inzet van Sport als Middel.
Ook de BREDE SPUK regeling geeft meer mogelijkheden om Sport & Bewegen een prominentere rol te geven in het leven van de inwoners. Sport & bewegen is gezond, voorkomt klachten en zorgt dat klachten mogelijk minder aanwezig zijn in het dagelijks leven. Sociale contacten en ontmoeting dragen hier ook aan bij. Een aantal bewezen sport- en beweeginterventies uit het land kunnen door de BREDE SPUK mogelijk ook in Aalsmeer worden ingezet. Sportservice Aalsmeer gaat in Kudelstaart samen met de partners een pilot starten in de vorm van meer bewegen voor ouderen (MBVO). Op twee ochtenden laagdrempelige beweegactiviteiten voor doelgroep waarbij ontmoeting en sociale contacten belangrijke pijlers zijn.

Sport & cultuurevenement
In het kader van leggen van verbindingen door sport en cultuur wordt er wederom een Sport & Cultuurevenement georganiseerd voor inwoners met een rol voor de maatschappelijke organisaties (onder andere sportverenigingen, cultuurorganisaties en breder buiten de sport en cultuur). Dit evenement wordt georganiseerd in een coproductie door de ESA en Cultuurpunt.

Bestuurlijke actiepunten

Wat gaan we doen?	type	planning
Onderzoek toekomstbestendigheid zwembad de Waterlelie.	Uitvoering	
Onderzoek toekomstbestendigheid Sporthal Proosdijhal.	Uitvoering	
Mede op basis van onderzoek toekomstbestendigheid, MJOP buitensport en ledverlichting buitensport.	Raad	2e kwartaal
Ondersteunen verenigingen, Lokaal sportakkoord, Sport als Middel en topsport.	Uitvoering	
Brede SPUK (inclusief buurtsportcoaches)	Uitvoering	
Onderzoek naar de situatie rondom eigendomsrechten/ huurrechten (accommodatiebeheer buitensport).	Raad	4e kwartaal
Sportstimulering en verhogen sportparticipatie.	Uitvoering	

Taakvelden per thema
Aan dit thema zijn gekoppeld de taakvelden
5.1 Sportbeleid en activering; en
5.2 Sportaccommodaties.

2.2.4 Kunst en cultuur

Doelstellingen
1. Cultuurparticipatie:
    - Het continueren en/of verhogen van de deelname aan cultuur bij verschillende doelgroepen. Met de focus op jeugd;
    - Structurelere samenwerking om kunst & cultuur in te zetten als middel. Verbinding van de beleidsterreinen kunst & cultuur met sport, onderwijs, zorg, welzijn, gezondheid, werk & inkomen om onder andere sociale contacten en ontmoeting te ondersteunen en stimuleren;
    - Advisering van amateurkunstverenigingen uit Aalsmeer;
    - Regie voeren binnen het werkveld cultuur. Duurzame verbindingen en samenwerkingen op gang brengen en behouden binnen de culturele sector in Aalsmeer.
2. Cultuureducatie
    - Het continueren van verschillende vormen van cultuureducatie voor het Primair en Voortgezet onderwijs onder schooltijd;
    - Het stimuleren van aanbod cultuureducatie (onder andere naschools) via het onderwijs.
3. Accommodatiebeheer
    - Cultuurorganisaties ondersteunen in de zoektocht naar een geschikte ruimte die, binnen de bestaande mogelijkheden, voldoet aan de vraag;
    - De Oude Veiling een bruisend centrum van cultuur te laten worden.
4. Subsidies:
    - Versterken van cultuurparticipatie, cultuureducatie, festivals en evenementen, podiumkunst, amateurkunst, beeldende kunst, innovatie in kunst en cultuur, bibliotheek en musea, voor en door inwoners en maatschappelijke organisaties binnen de kunst en cultuur sector (Algemene subsidieverordening en beleidsregels jaarlijkse en eenmalige culturele activiteiten 2022).

Actuele beleidsontwikkelingen
Coronacrisis
De cultuurorganisaties hebben het zwaar gehad in de corona periode. Komende periode staat in het teken van herstel voor het culturele veld. Dit vergt de nodige aandacht op vlakken als samenwerking, ondersteuning en advisering vanuit de gemeente. Het is van belang om flexibel in te spelen op wat er leeft binnen het culturele veld om hen hierin te ondersteunen en verbindingen te realiseren. Cultuurpunt Aalsmeer krijgt hier een belangrijke rol in.

Versterken en verbreden rol Cultuurpunt Aalsmeer
In 2013 heeft de gemeente aan het Cultuurpunt een verbindings- en aanjaagrol gegeven binnen het maatschappelijke cultuurveld. Van belang blijkt deze rol steviger neer te zetten. Hierin werkt het Cultuurpunt samen met andere belangrijke dragers van gemeentelijk kunst- en cultuurbeleid zoals de bibliotheek, de Oude Veiling, Kunst en Cultuur Aalsmeer (KCA), het Flower Art museum, de Historische tuin, erfgoed locaties en Radio Aalsmeer. Versterking van ambulant kennismakingsonderwijs, vernieuwing van het culturele aanbod, versterken cultuurdeelname ouderen en versterken verbindingen amateurkunst worden enkele van haar taken.

Kunst & Cultuur inzetten als Middel
De BREDE SPUK geeft meer mogelijkheden om Kunst & Cultuur een prominentere rol te geven in het leven van de inwoners. Sociale contacten, ontmoeting en een vorm van vrijetijdsbesteding krijgen door de budgetten van de BREDE SPUK betere kans in de maatschappij. Aalsmeer zet via vernieuwende kunst- en cultuurprojecten hierop in.
Verenigingsleven staat onder druk
De gemeente heeft oog voor de maatschappelijke organisaties in de amateurkunst. Deze groep krijgt extra aandacht in de vorm van advisering/ondersteuning. Het Cultuurpunt gaat dit samen de betrokken partijen vanaf 2024 (opnieuw) vormgeven in een intensievere vorm dan voorheen.

Brede Regeling Combinatiefuncties
De bestuurlijke afspraken in het kader van de landelijke Brede Regeling Combinatiefuncties zijn ondergebracht binnen de 15 regelingen van de BREDE SPUK. De gemeente heeft voor de periode 2023 tot en met 2026 een aanvraag ingediend en deze is toegekend door ministerie van VWS. Komende jaren is er extra budget vanuit het rijk beschikbaar (ten opzichte van 2022 en eerdere jaren) om regeling lokaal uit te voeren. De lokale bijdrage van de gemeente komt vanuit het college uitvoeringsprogramma.

Bibliotheekvisie
De bibliotheekfunctie wordt steeds breder. Digitalisering (ook van leesproducten) neemt toe en de bibliotheek krijgt steeds meer een rol in digitale inclusie/digitaal burgerschap, als ontmoetingsplaats en in de taalondersteuning. Vanaf 2025 krijgen gemeenten een wettelijke zorgplicht voor openbare bibliotheekvoorzieningen. Bibliotheken ontwikkelen zich tot lokale knooppunten van kennis, contact en cultuur in de samenleving. In 2024 maakt Aalsmeer een nieuwe bibliotheekvisie, waarin we alle ontwikkelingen opnemen en wat we willen bereiken.

Informatiepunt Digitale Overheid (IDO)
Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de instandhouding (en uitbreiding) van de Informatiepunten Digitale Overheid (IDO). De financiering van het IDO aan bibliotheken hiervoor is via een specifieke uitkering overgeheveld van het rijk naar de gemeente. De gemeente geeft hier in samenwerking met de bibliotheek Amstelland uitvoering aan.

Lokale Media
Stichting Lokale Omroep Aalsmeer / Radio Aalsmeer is voor de periode 15 juni 2019 tot 15 juni 2024 aangewezen als lokale omroep. Het Commissariaat van de Media is gestart met de aanwijsprocedure voor de periode 2024-2029. Op grond van de Mediawet 2008 brengt de gemeenteraad advies aan het Commissariaat voor de Media uit over de vraag of de aanvrager aan de media wettelijke vereisten voldoet.

Een “boost” voor kunst in de openbare ruimte
Het college uitvoeringsprogramma geeft een boost aan de kunst in de openbare ruimte. Het afgelopen jaar is een inventarisatie gemaakt van de stand van zaken van alle kunstwerken in de openbare ruimte. Hierop volgend is een Meerjarenonderhoudsplan gemaakt, waaraan in 2024 al gedeeltelijk uitvoering gegeven kan worden.
Reserve kunstzinnige verfraaiing
We versterken de positie van beeldende kunst in buitenruimte ter verbetering van de leefomgeving. Beeldende kunst kan een rol van betekenis spelen in het versterken van welzijn/ de sociale samenhang en natuurbeleving. Dit geven we vorm, samen met de nieuw aangestelde Adviescommissie Beeldende Kunst.

We onderzoeken daarbij hoe we de Reserve Kunstzinnige Verfraaiing weer structureel vanuit projecten of op andere wijze kunnen aanvullen.

Bestuurlijke actiepunten

Wat gaan we doen?	type	planning
Stimuleren cultuurparticipatie en educatie, inclusief cultuur inzetten.	Uitvoering	
Brede regeling combinatiefuncties.	Uitvoering	
Versterken en verbreden rol Cultuurpunt.	Uitvoering	
Vernieuwende kunst- en cultuurprojecten.	Uitvoering	
Bibliotheekvisie	Raad	4e kwartaal
Informatiepunt Digitale Overheid (IDO).	Uitvoering	
Advies aanwijsprocedure lokale omroep.	Raad	2e kwartaal
Onderhoud Kunst in de buitenruimte.	Uitvoering	
Uitvoeringsplan beeldende kunst (buitenruimte, inclusief visie op reserve beeldende kunst buitenruimte).	Raad	3e kwartaal

Taakvelden per thema

Aan dit thema zijn gekoppeld de taakvelden
5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie
5.4 Musea
5.5 Cultureel erfgoed; en
5.6 Media.

Financiën

Bedrag x € 1.000	Rekening	Begroting	Begroting 2024			Begroting	Begroting	Begroting
Programma	2022	2023	Lasten	Baten	Saldo	2025	2026	2027
4.2 Onderwijshuisvesting	-1.272	-1.167	1.463	395	-1.067	-967	-968	-974
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-1.138	-1.080	1.577	255	-1.322	-1.322	-1.322	-1.322
5.1 Sportbeleid en activering	-1.575	-1.613	1.832	0	-1.832	-1.819	-1.807	-1.687
5.2 Sportaccommodaties	-431	-40	1.210	940	-270	-278	-246	-218
5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	-307	-347	582	0	-582	-460	-422	-374
5.4 Musea	-145	-150	158	0	-158	-158	-158	-158
5.5 Cultureel erfgoed	-76	-88	86	0	-86	-86	-86	-86
5.6 Media	-500	-532	589	0	-589	-589	-559	-559
Totaal saldo van baten en lasten	**-5.444**	**-5.017**	**7.496**	**1.590**	**-5.906**	**-5.679**	**-5.568**	**-5.378**
Reservemutatie	14	25	0	25	25	25	25	25
Resultaat	**-5.430**	**-4.992**	**7.496**	**1.615**	**-5.881**	**-5.654**	**-5.543**	**-5.353**

Ontwikkeling programmasaldo (bedrag x € 1.000)	2024	2025	2026	2027
Saldo Programmabegroting 2023	-4.900	-5.071	-5.035	-5.006
1e Wijziging programmabegroting - CUP 2023	-358	-248	-168	
Kadernota 2024	-157	139	139	139
Begroting 2024				
Kapitaallasten	-11	-8	-14	-21
Indexering	-171	-171	-171	-171
Kostentoerekening	-43	-43	-43	-43
LED verlichting en handbalveld		-10	-10	-10
Begroting vastgoed 2024	-241	-241	-241	-241
Saldo Programmabegroting 2024	**-5.881**	**-5.654**	**-5.543**	**-5.353**

Toelichting op financiële ontwikkelingen

CUP 2023

Het raadsprogramma 2022-2026 is vertaald in een College-agenda. De budgetten die nodig zijn voor de uitvoering ervan zijn gealloceerd binnen de programmabegroting. Hiervoor heeft de raad op 3 november 2022 een begrotingswijziging vastgesteld.

Kadernota 2024

Op 6 juli 2023 heeft de raad de Kadernota 2024 vastgesteld en besloten de daarin opgenomen mutaties overeenkomstig te verwerken in de programmabegroting 2024.

Kapitaallasten

Zie voor een toelichting op deze mutatie: hoofdstuk 4.1, onderdeel: ‘Gehanteerde uitgangspunten bij het opstellen van de begroting 2024’

Dit betreft de mutatie als gevolg van het actualiseren van de kapitaallasten.

Loon- en prijscompensatie (indexering)

Zie voor een toelichting op deze mutatie: hoofdstuk 4.1, onderdeel: ‘Gehanteerde uitgangspunten bij het opstellen van de begroting 2024’ Dit betreft een per saldo budgetneutrale mutatie over de verschillende programma’s van deze programmabegroting. De dekking van de indexatie van de programmabudgetten binnen de diverse programma’s wordt gedekt uit de stelpost loon-prijs.

Kostentoerekening

Zie voor een toelichting op deze mutatie: hoofdstuk 4.1, onderdeel: ‘Gehanteerde uitgangspunten bij het opstellen van de begroting 2024’. Dit betreft de per saldo budgetneutrale verdeling van de dienstverleningsbijdrage over de programmabudgetten binnen de diverse programma’s.

Aanvulling LED en handbalvereniging

Dit betreffen de kapitaallasten van de in deze programmabegroting aanvullend op de Kadernota 2024 opgenomen investeringen. Zie voor een nadere toelichting hoofdstuk 4.2 van deze programmabegroting.

Begroting Vastgoed 2024

Bij de Kadernota 2022 is de bijdrage aan de ESA structureel verhoogd met € 241.000 voor onderhoud binnensport accommodaties. De dekking hiervoor is volledig gehaald uit de jaarlijkse dotatie voor de

voorziening groot onderhoud. De voorziening groot onderhoud is naast sport echter ook voor alle andere gebouwen, zowel onderwijs, sport (programma 2) als overige gebouwen (programma 5).
Op basis van de geactualiseerde onderhoudsvoorziening gebouwen bij de jaarrekening 2022 is het mogelijk om de jaarlijkse dotatie met € 100.000 te verlagen in plaats van de eerdere verlaging van € 241.000.
Doordat de onderhoudsvoorziening met een jaarlijkse lagere dotatie van € 100.000 wel meerjarig voldoende saldo in de voorziening behoudt voor het uitvoeren van benodigde onderhoud aan gebouwen.
In programma 5 staat de vrijval uit de voorziening geraamd, waardoor het per saldo nadelig effect € 141.000 is.
Daarnaast is tot op heden geen meerjarig onderhoudsprogramma voor Oosteinderweg 247 (Bloemenlust) opgenomen. Bij de aankoop is een krediet beschikbaar gesteld voor het wegwerken van achterstallig onderhoud. De verwachting is dat vanaf 2025 het achterstallig onderhoud is weggewerkt en dan kan dit gebouw vanaf 2025 in het reguliere onderhoudsprogramma wordt opgenomen. Op het moment van opstellen van deze programmabegroting is het meerjaren onderhoudsplan in concept gereed. Eind 2023 zijn de financiële uitkomsten bekend, zodat deze in de Kadernota 2025 opgenomen kunnen worden.

Verbonden partijen

Bij de realisering van de doelstellingen van programma Onderwijs en ontplooiing is Exploitatie Sportaccommodatie Aalsmeer (ESA) BV betrokken. Voor aanvullende informatie over deze partij wordt verwezen naar de paragraaf verbonden partijen.

2.3 Economie en duurzaamheid

Inleiding

Het versterken van de economische en toeristisch-recreatieve structuur in Aalsmeer is in de Agenda Economie, Recreatie en Toerisme als hoofddoel voor de lange termijn neergelegd.
We streven naar een gezonde en duurzame leefomgeving. Duurzaamheid is een thema waarop in alle plannen en werkwijzen wordt ingezet.

2.3.1 Economie, toerisme en recreatie

Doelstellingen

- 'Ruimte voor werken': voldoende kwalitatief passende en toekomstbestendige ruimte om te ondernemen (Economie);
- Aalsmeer verder ontwikkelen en in de etalage zetten als aantrekkelijke bloem- en waterrijke leisure bestemming in balans met de omgeving (recreatie en toerisme);
- Behoud en versterking van de groenblauwe en recreatieve functie in en naar het gebied Westeinderscheg (recreatie en toerisme);
- Behoud en versterking van de identiteit van het landelijk gebied van Aalsmeer in de Metropoolregio Amsterdam en het Groene Hart (recreatie en toerisme);
- Versterking en ontwikkeling van verblijfsaccommodaties in Aalsmeer (recreatie en toerisme).

Actuele beleidsontwikkelingen

In de Agenda Economie, Recreatie en Toerisme is het versterken van de economische en toeristisch-recreatieve structuur in Aalsmeer als hoofddoel voor de lange termijn neergelegd. Voor de uitwerking daarvan zijn in de Agenda vier speerpunten opgenomen: 1. het versterken van het lokaal en regionaal vestigingsklimaat voor bedrijven, 2. het stimuleren van sterk, toekomstbestendig en duurzaam ondernemerschap, 3. het werken aan een wendbare en inclusieve arbeidsmarkt en 4. het promoten van Aalsmeer als bloem- en waterrijke bestemming. Het op de Agenda gebaseerde Uitvoeringsprogramma Economie, Recreatie en Toerisme Aalsmeer wordt dit jaar opnieuw herzien en in 2024 uitgevoerd.

Het wordt voor de ontwikkeling van de lokale economie steeds belangrijker dat het lokale ondernemerschap goed georganiseerd is. Bedrijven staan in toenemende mate voor de opgave om een gezamenlijke verantwoordelijkheid te dragen voor een veilige, schone en goed onderhouden omgeving, voor mobiliteit en bereikbaarheid, voor goede promotie, voor een goed acquisitieklimaat, goede relaties met het onderwijs en voor talloze andere zaken. Alleen dan is het lokale ondernemersklimaat voldoende concurrentie- en conjunctuurbestendig.

De ruimte voor bedrijventerreinen is krap

Er lijkt onvoldoende uitgeefbare bedrijfsterreinen te zijn om te voorzien in de toekomstige vraag. Zo is Greenpark Aalsmeer vrijwel volledig uitgegeven. Door geplande transformaties van bedrijventerreinen in de MRA, toenemende geopolitieke spanningen, een reshoring-trend (nieuwe en terugkerende maakindustrie) en het vervullen van duurzaamheidsopgaven (klimaatadaptatie, circulaire economie, energietransitie) neemt de druk op de bedrijventerreinen verder toe. Op korte termijn is er in de regio nauwelijks meer ruimte voor bedrijven beschikbaar. In 2021 is tegen deze achtergrond de Strategie werklocaties Aalsmeer vastgesteld. De Strategie Werklocaties Aalsmeer dient als uitvoeringskader voor lokale projecten en als toetsingskader

voor aanvragen die de gemeente ontvangt. Het vormt daarnaast de strategische inzet voor de regionale uitvoeringsstrategie van Plabeka. Plabeka richt zich op afspraken binnen de kantoren- en bedrijvenmarkt, welke noodzakelijk zijn om de internationale concurrentiepositie van de Metropoolregio Amsterdam (MRA) te versterken.

Detailhandel
In de afgelopen jaren zijn de bestedingen voor de dagelijkse goederen (o.a. supermarkt) en de doelgerichte goederen (bouwmarkten, tuincentra en woonwinkels) in Aalsmeer gestegen. Consumenten kopen deze goederen het liefst nog fysiek. De bestedingen in winkels in de recreatieve sector (mode & vrije tijd) zijn de afgelopen jaren in Aalsmeer wel sterk afgenomen. Winkels in deze sector hebben erg veel last van online concurrentie. Voor Aalsmeer betekent dat vooral de Zijdstraat kwetsbaar is. Hier zitten de meeste winkels in mode & vrije tijd. Als gemeente zetten we daarom vol in op uitvoering van de Centrum Visie. Het huidige detailhandelsbeleid voldoet. Het blijft noodzakelijk om in te zetten op concentratie en het uitvoeren van de centrumvisie.

Horeca
Voor de coronapandemie steeg het aantal horecazaken flink in heel Nederland. Dit komt omdat mensen steeds meer zijn gaan uitgeven in de horeca. Ook in Aalsmeer was deze trend waar te nemen. In 2018 waren er 59 horecazaken en in 2023 69 zaken. De groei van het aantal horecazaken is de afgelopen twee jaar gestabiliseerd. De sector heeft het op het moment zwaar. Veel horecazaken hebben nog corona schulden, personeel is lastig te krijgen en de kosten zijn sterk gestegen. Vanuit de gemeente is het belangrijk om te kijken of het horecabeleid nog passend is voor de huidige situatie.

Evenementenbeleid
Evenementenorganisatoren moeten omgaan met veel verschillende ontwikkelingen. Door corona konden evenementen niet doorgaan. Dit heeft sterke financiële gevolgen gehad. Daarnaast zijn de eisen op het gebied van veiligheid toegenomen. Tenslotte neemt het aantal vrijwilligers af. Als gemeente vinden wij de evenementen die worden georganiseerd erg belangrijk. Ze dragen bij aan de levendigheid van Aalsmeer. Deze ontwikkelingen willen we een plaats geven in de herziening van het huidige evenementenbeleid.

Recreatie en toerisme
Het toerisme in Nederland groeit flink evenals het aantal binnenlandse als ook buitenlandse bezoekers. Naast inkomsten zorgen bezoekers ook voor levendigheid en het in stand houden van bestaande voorzieningen. In de Metropoolregio Amsterdam (MRA) komen tot 2030 naar verwachting circa 266.000 inwoners erbij. Voor recreatie en dagtoerisme betekent dit een toename van circa 60 miljoen vrijetijdsactiviteiten per jaar voor onder meer buitenrecreatie, sport en sportieve recreatie en uitgaan.

Aalsmeer heeft veel kwaliteiten, waaronder prachtige plassen, mooie natuur, de trekheestercultuur, veel jachthavens, een internationale bloemenveiling, molens en het Seringenpark. Daarnaast heeft Aalsmeer een aantal regionaal en nationaal bekende evenementen en festivals, zoals het Flower Festival, en de Feestweek Aalsmeer. Aalsmeer ontwikkelt zich steeds verder als aantrekkelijke toeristisch-recreatieve bestemming. Het beleid, zoals vastgelegd in de Agenda Economie, Recreatie en Toerisme Aalsmeer (2019), is gericht op het ontvangen van bezoekers die waarde toevoegen aan Aalsmeer, die aansluit op de behoeften van de bewoners, die duurzaam is, de leefbaarheid versterkt en aantrekkelijk is voor bezoekers. De uitvoering hiervan vindt plaats op basis van het Uitvoeringsprogramma Economie, Recreatie en Toerisme Aalsmeer (2019).

Op basis van het vastgestelde Promotieplan Aalsmeer wordt Aalsmeer beter op de kaart gezet als aantrekkelijke bestemming voor zowel nationale en regionale bezoekers als ook voor internationale bezoekers. Doel is meer bezoekers en publiciteit genereren voor Aalsmeer en de betrokken ondernemers en organisaties die actief zijn op het gebied van recreatie en toerisme in Aalsmeer. Dit vertaalt zich in meer bezoekers, overnachtingen en bestedingen in Aalsmeer. Aalsmeer richt zich op kwaliteitstoerisme, waarbij de positieve effecten van toerisme worden gemaximaliseerd en eventuele negatieve effecten worden geminimaliseerd. Het gaat daarbij om waardevolle bezoekers, die duurzaam willen recreëren en uitgaan en het vinden van een optimale balans tussen toeristische druk en de draagkracht van de leefomgeving.

De waterrecreatiesector is volop in ontwikkeling. Waar het bootbezit daalt, neemt de populariteit van waterrecreatie in het algemeen juist toe. Dit uit zich onder andere in een stijgende vraag naar huursloepen. Ook ontwikkelen zich steeds meer verschillende vormen van watersport, waaronder durfsporten zoals windsurfen, suppen, waterskiën en flyboarden. De ambitie is om de komende jaren kansen te benutten en opgaven aan te pakken, zodat de Westeinderplassen verder kunnen worden ontwikkeld tot een onderscheidend en veelzijdig waterrecreatiegebied waar het zowel voor bewoners als bezoekers prettig recreëren is.

Het programma en het gebied Westeinderscheg biedt kansen voor de ontwikkeling daarvan tot een samenhangend groenblauw en recreatief gebied. Een versterking van onder andere de groenblauwe en recreatieve functie in en naar het gebied kan de leefbaarheid en beleefbaarheid daarvan vergroten. Het realiseren en stimuleren van de versterking van het landschap en verbetering van de toegankelijkheid voor bewoners en recreanten van de Westeinderscheg en daarmee ook voor Aalsmeer. Het in 2023 bestuurlijk vastgestelde Werkprogramma Westeinderscheg biedt de basis voor het uitwerken en uitvoeren van acties en projecten in en voor Aalsmeer.

Aalsmeer heeft op 19 mei 2022 met betrokken medeoverheden de bestuursovereenkomst NOVEX-gebied Groene Hart ondertekend. Er is toen uitgesproken om samen te werken aan het behoud en de versterking van het Groene Hart en de komende jaren gezamenlijk uitvoering te geven aan de verschillende grote transitieopgaven zoals wonen, energie, klimaat, landbouw, natuur en bodemdaling. Ook Aalsmeer is hieraan verbonden en wil als partner meewerken aan de kernopgaven in het Groene Hart. Het Bestuurlijk Platform Groene Hart is de regiehouder van dit proces. Deelname aan deze samenwerking biedt de mogelijkheid om projecten en/of gebiedsprocessen in te brengen en om knelpunten samen met de andere medeoverheden op en aan te pakken.

Bestuurlijke actiepunten

Wat gaan we doen?	type	planning
Promoten van Aalsmeer als aantrekkelijke dag- en verblijfsbestemming op het gebied water, bloemen, wandelen en fietsen via Visit Aalsmeer en bijbehorende sociale media.	Uitvoering	
Verdere verbetering van de bereikbaarheid en vindbaarheid van toeristisch-recreatieve voorzieningen door onder meer bewegwijzering op het water en de aanleg fiets- en wandelpaden.	Uitvoering	
De economische en toeristische waarde van waterrecreatie in Aalsmeer versterken en de Westeinderplassen verder ontwikkelen tot een onderscheidend en veelzijdig waterrecreatiegebied voor bewoners en bezoekers.	Uitvoering	
Het landschap en de toegankelijkheid van de Westeinderscheg voor bewoners en recreanten verbeteren en deelnemen aan het uitwerken en uitvoeren van acties en projecten in en voor Aalsmeer op basis van het vastgestelde Werkprogramma Westeinderscheg.	Uitvoering	
Met medeoverheden uitvoeren kernopgaven in het Groene Hart (wonen, energie, klimaat, landbouw, natuur en bodemdaling); projecten/gebiedsprocessen en knelpunten inbrengen en knelpunten met andere medeoverheden op- en aanpakken.	Uitvoering	
Opstellen van een accommodatiebeleid en van tevoren eerst in beeld brengen wat de bestaande ontwikkelingsmogelijkheden zijn o.g.v. de geldende bestemmingsplannen.	Raad	3e kwartaal
Herzien en uitvoeren van het Uitvoeringsprogramma Economie, Recreatie en Toerisme Aalsmeer.	Uitvoering	
Herzien en opstellen evenementenbeleid.	Raad	2e kwartaal

Taakvelden per thema

Aan dit thema zijn gekoppeld de taakvelden
3.1 Economische ontwikkeling
3.3 Bedrijfsloket en -ontwikkelingen; en
3.4 Economische promotie.

2.3.2 Greenport

Doelstellingen

Toekomstbestendig houden van het tuinbouwcluster in Aalsmeer en de regio.

Actuele beleidsontwikkelingen

De tuinbouw is een zeer belangrijk economisch cluster binnen de gemeente Aalsmeer. Het gaat hierbij om de handel, logistiek en productie van tuinbouwproducten. Het cluster kent verschillende uitdagingen. De grootste uitdaging is het cluster toekomstbestendig houden. De hierbij behorende vraag is hoe het cluster zich moet ontwikkelen om toekomstbestendig te blijven. Een herwaardering van de concentratiegebieden is een belangrijk thema van die vraag. Dit zal worden meegenomen in de Omgevingsvisie. Daarnaast zijn er twee vraagstukken waar onze aandacht de komende jaren vooral naar uitgaat; de hoge kosten van energie en de huisvesting van internationale medewerkers. Er zijn al projecten opgezet om invulling te geven aan

deze vraagstukken. Die projectenportefeuille zal komende tijd toenemen. Het toekomstbestendig maken zal ook betekenen dat de samenwerking tussen de relevante partijen intensiever wordt.
Om die samenwerking te versterken en te versnellen is een aanvraag in voorbereiding voor een zogenaamde RegioDeal. De Greenport Duin-en Bollenstreek, Boskoop en Aalsmeer werken hierin samen. Voor 1 november 2023 dient een aanvraag bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken te liggen.

Taakvelden per thema
Dit thema maakt onderdeel uit van taakveld 3.1 Economisch ontwikkeling.

2.3.3 Duurzaamheid

Doelstellingen
- Inclusieve Stad: iedereen moet zo goed mogelijk mee kunnen doen, ongeacht verschillen en of beperkingen.
- Circulaire Economie: het verminderen van afval, het stimuleren van het gebruik van duurzame hernieuwbare grondstoffen en hergebruik van grondstoffen.
- Fossiel Onafhankelijk Aalsmeer: het verminderen van de energievraag en de resterende energievraag duurzaam invullen.

Actuele beleidsontwikkelingen
In 2016 is de aanpak duurzaamheid Aalsmeer vastgesteld. Deze aanpak richt zich op het integreren van duurzaamheid in al het gemeentelijk beleid en handelen. Hierdoor worden keuzes en financiële consequenties op gebied van duurzaamheid per beleidsveld zichtbaar. Deze integrale duurzaamheidsaanpak bestaat uit drie duurzaamheidsthema's: inclusieve stad, circulaire economie en een fossiel onafhankelijk Aalsmeer.

De belangrijkste ontwikkelingen binnen deze thema's voor 2024 worden hieronder beschreven. In het Sociaal Domein (programma 2.1) wordt integraal uitwerking gegeven aan het thema Inclusief: het principe dat iedereen zo goed mogelijk kan meedoen, ongeacht verschillen en of beperkingen. Het onderwerp klimaatadaptatie wordt beschreven in programma 2.4 Openbare ruimte.

Klimaatakkoord, beleid en ambities
Het Klimaatakkoord omvat afspraken om de nationale broeikasgasuitstoot in 2030 met 55 tot 60% terug te dringen ten opzichte van 1990. In 2050 moet dit 95% minder CO2-uitstoot zijn ten opzichte van 1990. Om de taken uit het Klimaatakkoord uit te voeren, ontvangen gemeenten sinds 2022 een rijksbijdrage. Invulling van de gemeentelijke taken vanuit het Klimaatakkoord, zoals de Warmtevisie en de Regionale Energiestrategie, werken we verder uit in het Masterplan Energie.

Landelijke ontwikkelingen energiebeleid
Het Rijk heeft twee belangrijke programma's opgesteld om de energietransitie te versnellen. Dit zijn het beleidsprogramma Klimaat en het beleidsprogramma versnelling verduurzaming gebouwde omgeving. De programma's betrekken we bij verdere lokale beleidsontwikkeling (Masterplan Energie) en de uitvoering.
Sinds 2022 ondersteunt het Rijk gemeenten bij de uitvoeringskosten van het Klimaatakkoord. Dit maakt het mogelijk extra formatie aan te trekken voor beleidsontwikkeling en uitvoering in Aalsmeer. Daarnaast biedt het Rijk gemeenten verschillende incidentele uitkeringen voor bijvoorbeeld het tegengaan van energiearmoede of de nationale isolatie aanpak, waar gemeente Aalsmeer gebruik van maakt.

Ook wordt de wettelijke context ten aanzien van de energietransitie verbeterd. Dit betreft bijvoorbeeld de Wet collectieve warmte, de Energiewet en de Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie. Deze laatste wet geeft gemeenten de bevoegdheid om te bepalen wanneer en hoe een wijk van het aardgas af gaat en welk alternatief wordt geboden. Keuzevrijheid en kosteneffectiviteit zijn daarbij belangrijke ingrediënten.

Masterplan Energie
Het Masterplan Energie wordt (naar verwachting) in het derde kwartaal van 2024 voor besluitvorming aan de raad aangeboden. Het Masterplan Energie ontwikkelen we in samenwerking met de samenleving en uitvoerende partijen. Het plan geeft de ambities, uitgangspunten, kaders en het handelingsperspectief om de energietransitie uit te voeren. Het plan bevat ook een uitvoerings- en investeringsagenda met de financiële en organisatorische consequenties.

Ondersteuningsaanpak samenleving
De energieprijsontwikkeling en inflatie hebben gevolgen voor de koopkracht van inwoners. Daarom werken we aan energiebesparing en het tegengaan van energiearmoede. Denk aan voorlichting over gemeentelijke regelingen, het inzetten van energiecoaches, een klusteam voor mensen die hulp kunnen gebruiken bij uitvoering van kleine maatregelen of wijkgerichte acties. We trekken hierin op met organisaties uit het sociaal domein en Eigen Haard.
Door de energieprijsontwikkeling komen steeds meer inwoners en bedrijven in actie om energie te besparen en/of op te wekken. Daarom is het ondersteunen en ontzorgen van de samenleving nu belangrijker dan ooit. Dit doen we in samenwerking met onder andere het Regionaal Energieloket. Via het Servicepunt Energieadvies ondersteunen we inwoner initiatieven, VvE's en maatschappelijke organisaties en werken we verder aan het stimuleren van zonne-energie op (grote) daken.

Netcapaciteit
Door de prijsontwikkeling groeit het aantal zonne-energie installaties verder en maken aardgasketels steeds sneller plaats voor (hybride) warmtepompen. Daarnaast rijden er steeds meer mensen elektrisch. Deze ontwikkelingen versnellen de problematiek rondom netcapaciteit. In samenwerking met Liander werken wij aan het zoveel mogelijk voorkomen en verminderen van deze problematiek. Daarnaast bereiden de gemeente en Liander een aanpak voor om het elektriciteitsnet in meerdere buurten in Aalsmeer toekomstbestendig te maken.

Ruimtelijk beleid
In het kader van de Omgevingswet werken we aan het borgen van de energietransitie in Omgevingsvisie, -plannen en mogelijke programma’s. Thema’s zoals netverzwaring, ruimte en kaders voor energie-infra zijn daarbij belangrijk.

Samenwerking
De gemeente Aalsmeer continueert verschillende regionale samenwerkingsverbanden gericht op het verduurzamen van de gebouwde omgeving, zowel op het gebied van beleidsontwikkeling als uitvoering. Denk hierbij aan Energieregio Noord-Holland Zuid, Programma Versnellen Aardwarmte MRA, Greenport Aalsmeer, Metropoolregio Amsterdam en Servicepunt Duurzame Energie.

Circulaire economie
Het rijk werkt aan een hernieuwd programma circulaire economie (CE). Daarin komt aandacht voor CO2 reductie, klimaatneutraliteit in 2050 en de volhoudbaarheid van de energietransitie. Ook wordt de bijdrage van CE aan biodiversiteit, milieu en leveringszekerheid van grondstoffen aangegeven. De voorbeeldrol van

de overheid blijft belangrijk om de CE aan te jagen en helpen realiseren. In 2024 werkt gemeente Aalsmeer aan het opstellen van een Duurzaamheidsagenda. Circulaire economie is daarin een belangrijk thema.

Bestuurlijke actiepunten

Wat gaan we doen?	type	planning
Het organiseren van gezamenlijke inkoop, wijk-en buurtacties en de inzet van energiecoaches.	Uitvoering	
Opstellen duurzaamheidsagenda	Raad	4e kwartaal
Voorbereiden aanpak verzwaren elektriciteitsnetwerk (in samenwerking met Liander)	Uitvoering	
Ondersteuningsaanpak samenleving	Uitvoering	
Masterplan Energie	Raad	3e kwartaal

Taakvelden per thema

Dit thema maakt onderdeel uit van taakveld 7.4 Milieubeheer op programma 2.4 Openbare Ruimte.

Financiën

Bedrag x € 1.000	Rekening	Begroting	Begroting 2024			Begroting	Begroting	Begroting
Programma	2022	2023	Lasten	Baten	Saldo	2025	2026	2027
3.1 Economische ontwikkeling	-443	-224	343	0	-343	-243	-243	-243
3.3 Bedrijfsloket en -ontwikkelingen	-284	-4	185	73	-112	-112	-112	-112
3.4 Economische promotie	480	414	510	1.105	595	645	645	720
Totaal saldo van baten en lasten	**-248**	**187**	**1.038**	**1.178**	**140**	**290**	**290**	**365**
Resultaat	**-248**	**187**	**1.038**	**1.178**	**140**	**290**	**290**	**365**

Ontwikkeling programmasaldo (bedrag x € 1.000)	2024	2025	2026	2027
Saldo Programmabegroting 2023	437	437	437	437
1e Wijziging programmabegroting - CUP 2023	-325	-75	-75	
Kadernota 2024	-62	-62	-62	-62
Begroting 2024				
Opstellen Deltaplan van pr3 naar pr4	100			
Indexering	27	27	27	27
Kostentoerekening	-36	-36	-36	-36
Saldo Programmabegroting 2024	**140**	**290**	**290**	**365**

Toelichting op financiële ontwikkelingen

CUP 2023

Het raadsprogramma 2022-2026 is vertaald in een College-agenda. De budgetten die nodig zijn voor de uitvoering ervan zijn gealloceerd binnen de programmabegroting. Hiervoor heeft de raad op 3 november 2022 een begrotingswijziging vastgesteld.

Kadernota 2024

Op 6 juli 2023 heeft de raad de Kadernota 2024 vastgesteld en besloten de daarin opgenomen mutaties overeenkomstig te verwerken in de programmabegroting 2024.

Opstellen Deltaplan

Dit betreft een budgetneutrale bijstelling van het budget ten behoeve van het opstellen van het Deltaplan van programma 4 Openbare ruimte naar Programma 3 Economie en duurzaamheid.

Loon- en prijscompensatie (indexering)

Zie voor een toelichting op deze mutatie: hoofdstuk 4.1, onderdeel: ‘Gehanteerde uitgangspunten bij het opstellen van de begroting 2024’ Dit betreft een per saldo budgetneutrale mutatie over de verschillende programma’s van deze programmabegroting. De dekking van de indexatie van de programmabudgetten binnen de diverse programma’s wordt gedekt uit de stelpost loon-prijs.

Kostentoerekening

Zie voor een toelichting op deze mutatie: hoofdstuk 4.1, onderdeel: ‘Gehanteerde uitgangspunten bij het opstellen van de begroting 2024’. Dit betreft de per saldo budgetneutrale verdeling van de dienstverleningsbijdrage over de programmabudgetten binnen de diverse programma’s.

Verbonden partijen

Bij de realisering van de doelstellingen van programma Economie en duurzaamheid is Stichting Greenport Aalsmeer betrokken. Voor aanvullende informatie over deze partij wordt verwezen naar de paragraaf verbonden partijen.

2.4 Openbare ruimte

Inleiding

Er wordt ingezet op een buitenruimte waarvan het kwalitatieve beheer op orde is. Het streven naar een vergroening van de openbare ruimte biedt meer leefkwaliteit, ondersteunt de natuur en leidt tot meer tevredenheid bij inwoners, bezoekers en ondernemers. Het levert ook een bijdrage aan het door velen gewenste beeld van Aalsmeer als groen bloemendorp.

2.4.1 Groen

Doelstellingen

- Het openbaar groen op het vastgestelde beeldkwaliteitsniveau brengen en houden;
- Kwalitatief goed aanbod speelruimte.

Actuele beleidsontwikkelingen

Het (groen)onderhoud vindt plaats op basis van het ‘Beeldkwaliteitsplan Beheer en Onderhoud Aalsmeer’. Het dagelijks onderhoud van de openbare buitenruimte wordt verzorgd via een dienstverleningsovereenkomst (DVO2) met Meerlanden.
Bomen zijn van groot belang voor een gezonde en aantrekkelijke leefomgeving. Het beleid is vastgelegd in het bomenplan. Een belangrijk aspect van dit plan is het versterken en behouden van de waarde en kwaliteit van de bomen.
De renovaties van de openbare ruimte, waaronder de jaarlijkse bomen- en heesterrenovatie, verlopen via budgetten uit het Meerjarenprojectenplan Buitenruimte Aalsmeer, dat jaarlijks in het voorjaar wordt geactualiseerd.

Bestuurlijke actiepunten

Wat gaan we doen?	type	planning
Voorbereiden aanbesteding Meerlanden.	College	2e kwartaal

Taakvelden per thema

Aan dit thema is het taakveld 5.7 Openbaar groen en openluchtrecreatie gekoppeld.

2.4.2 Wegen, verkeersmaatregelen, openbare verlichting, riolering en water

Doelstellingen

- Onderhouden en verbeteren van de openbare ruimte op een efficiënte, planmatige, doelmatige, klimaatbestendige en duurzame wijze;
- Voldoen aan de zorgplicht voor een doelmatige inzameling en transport van afvalwater en hemelwater;
- Waarborgen en waar nodig verbeteren van de verkeersveiligheid, leefbaarheid, bereikbaarheid en verkeersafwikkeling.

Actuele beleidsontwikkelingen

Infrastructurele ontwikkelingen en bereikbaarheid

Er gebeurt in deze jaren van alles aan de hoofdinfrastructuur van Aalsmeer en Kudelstaart. De nieuwe N201 is aangelegd, de Burgemeester Kasteleinweg is afgewaardeerd en heringericht, nieuwe infrastructuur in en om Greenpark wordt aangelegd en de woningbouwprojecten zorgen voor extra verkeersvraag waardoor bestaande routes onder druk komen te staan. Ondertussen zoekt het lokale en het doorgaande verkeer naar nieuwe routes. Deze infrastructurele ontwikkelingen zullen ook in 2024 de gemoederen bezig houden.

De nieuwe verkeerssituatie op de Burgemeester Kasteleinweg wordt gemonitord en geëvalueerd. Mede als gevolg van een aantal ongevallen worden de rotondes kleinschalig en misschien grootschaliger aangepast. Hierover vindt overleg plaats met de Vervoerregio en de Provincie. Daarnaast heeft de afwaardering van de Burgemeester Kasteleinweg geleid tot een verschuiving van de verkeersstromen naar andere wegen inclusief bijbehorende problematiek. In 2024 wordt een nieuw verkeerscirculatieplan opgesteld om aan deze problematiek zo goed mogelijk het hoofd te kunnen bieden.

De Burgemeester Hoffscholteweg en de verlengde Molenvlietweg worden aangelegd, de Middenweg en de Machineweg worden gereconstrueerd en in de tussentijd dient ook de bestaande infrastructuur op een aantal locaties opgeknapt te worden. Daarnaast wil de provincie groot onderhoud gaan plegen aan de N231-zuid. Deze werkzaamheden moeten goed op elkaar worden afgestemd.

In de tweede helft van 2023 is een nieuw beheersysteem gevuld met actuele gegevens over het areaal van de openbare ruimte. Of dit leidt tot een aanvraag voor aanvullende beheerbudgetten bij de Kadernota 2025 is ten tijde van het opstellen van de programmabegroting nog niet te zeggen.

Meerjarenprojectenplan Buitenruimte

Voor de uitvoering van openbareruimteprojecten is het Meerjarenprojectenplan (MPP) Buitenruimte leidend. Het MPP wordt jaarlijks gelijktijdig met de Kadernota vastgesteld. In 2022 is het MPP volledig herzien en geïntegreerd met het bestedingsplan bovenwijkse voorzieningen. Er is daarbij gekozen voor een nieuwe financieringssystematiek, waarbij meer onderscheid is gemaakt tussen onderhoud en investeringsprojecten. Daarbij is financiële ruimte gevonden voor vervanging van en onderhoud aan civieltechnische kunstwerken en voor aanvullende investeringen in het wegennet. Zo wordt naast de hierboven al genoemde grote infraprojecten onder andere geïnvesteerd in de Aalsmeerderweg-zuid, de Hoofdweg, de Hornweg, diverse hoofdfietsroutes en de Meester Jac. Takkade.

In 2023 en 2024 zijn en worden de meest urgente delen van de Uiterweg aangepakt. Bij vaststelling van het MPP heeft de raad het college opgeroepen om ook de aanpak van de rest van de Uiterweg te gaan programmeren, mede op basis van de evaluatie van de uitgevoerde trajecten. Dit zal gebeuren bij de actualisatie van het MPP in het voorjaar van 2024.

Bij de jaarrekening 2022 is besloten om een bedrag van € 1,3 miljoen van het resultaat van 2022 in de reserve buitenruimte te storten, ter dekking van nieuwe maatregelen en projecten op het gebied van verkeer en vervoer en groen. Naar verwachting kan dit budget onder andere ingezet worden voor maatregelen voortvloeiend uit het nieuwe verkeerscirculatieplan. Deze maatregelen worden dan geïntegreerd in het MPP.

Marktsituatie

De situatie op de grondstoffen-, energie-, aannemers- en personeelsmarkt en de nijpende situatie bij Liander blijven zorgwekkend. De prijzen voor materialen, energie en arbeid zijn flink gestegen, er ligt veel werk en er is weinig gekwalificeerd personeel te vinden. Dat zorgt voor een spanningsveld tussen ambitie / werkvoorraad enerzijds en mogelijkheden om deze waar te maken anderzijds. Daarbij is het zoeken naar combinatiewerken ook lastiger te worden, omdat partijen bij combinatiewerk afhankelijk zijn van elkaar, maar de planningen niet altijd meer goed op elkaar af te stemmen zijn. Op voorhand is niet te voorspellen hoe deze situatie zich zal

ontwikkelen en binnen welke projecten de genoemde risicofactoren tot uitdrukking komen in budgetoverschrijdingen of het optreden van vertragingen.

Klimaatadaptatie
Het nationale Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie, een gezamenlijk plan van Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen heeft als doel om Nederland in 2050 volledig klimaatbestendig en waterrobuust te hebben ingericht. De aanpak in het Deltaplan is gericht op vier thema's: wateroverlast, droogte, hitte(stress) en het beperken van de gevolgen van overstromingen (waterveiligheid). Aalsmeer heeft hiertoe een beleidsplan klimaatadaptatie opgesteld en vastgesteld. Op basis hiervan worden klimaatadaptieve maatregelen in de openbare ruimte toegepast. Klimaatadaptieve maatregelen raken alle disciplines van de openbare ruimte.
Bij nieuwbouwontwikkelingen en bij reconstructie van de buitenruimte (zoals bij het vervangen van de riolering) worden zo veel mogelijk klimaatadaptieve maatregelen meegenomen en worden bewoners geïnformeerd over de maatregelen die zij zelf kunnen nemen. De grondwaterzorg als onderdeel van klimaatadaptieve inrichting wordt onder meer ingevuld met de uitwerking van een gemeentebreed grondwaterrekenmodel, waarmee het grondwatergedrag in de gemeente kan worden voorspeld en op basis waarvan maatregelen kunnen worden bedacht om grondwateroverlast en grondwateronderlast beter te beheersen.

Riolering en water
Via het Gemeentelijk Rioleringsplan 2021-2026 (GRP) is bepaald hoeveel er de komende jaren geïnvesteerd moet worden in vervanging en verbetering van de riolering. Ook wordt gewerkt aan het opstellen van een nieuw ontwerp voor het totale rioleringsstelsel (nieuwe basisrioleringsplannen), op grond waarvan prioriteiten kunnen worden bepaald voor het oplossen van knelpunten en het verbeteren van systemen. Vervangen van verouderde rioleringen, het oplossen van knelpunten en het nemen van de watergerelateerde klimaatadaptieve maatregelen worden verwerkt in het Meerjarenprojectenplan Buitenruimte en worden gefinancierd vanuit de rioolheffing.

Bestuurlijke actiepunten

Wat gaan we doen?	type	planning
Planvorming 3e fase Uiterweg integreren in MPP	Raad	2e kwartaal

Taakvelden per thema
Aan dit thema zijn gekoppeld de taakvelden 2.1 Verkeer en vervoer en 7.2 Riolering.

2.4.3 Afvalinzameling

Doelstellingen
Het zo veel mogelijk gescheiden inzamelen en verwerken van waardevolle afvalstromen, waarbij de hoeveelheid (rest)afval van huishoudens beperkt wordt. De gemeente streeft naar 75% afvalscheiding en 100 kilo restafval per inwoner per jaar.

Actuele beleidsontwikkelingen
Het ‘Van afval naar grondstofbeleid 2021-2025’ is in 2022 fasegewijs in nauwe samenwerking met afvalinzamelaar Meerlanden geïmplementeerd. De communicatie met de inwoners is hierbij een belangrijk aspect geweest. Het PMD-rijke restafval wordt sinds december 2022 afgevoerd en nagescheiden bij Omrin. Door te kiezen voor nascheiding van het PMD afval uit het restafval is het eenvoudiger voor de inwoners om afval aan te bieden, omdat ze daarmee één fractie (PMD) minder hoeven te scheiden dan voorheen.

De doelstelling uit dit plan is afgestemd met de doelstellingen van het landelijke beleid. Het Landelijk Afvalbeheerplan III (LAP III) is gericht op de transitie naar een circulaire economie. Een circulaire economie is een economisch systeem dat de herbruikbaarheid van producten en grondstoffen en het behoud van natuurlijke hulpbronnen als uitgangspunt neemt. Het meegaan met de transitie naar een circulaire economie in de afvalinzameling betekent dat afval grondstof wordt. De kosten voor het verwerken/verbranden van restafval zijn in de afgelopen jaren hoger geworden, nadat de landelijke overheid de restafvalverbrandingsbelasting sinds 2019 meer dan verdubbeld heeft om de recycling van afval (grondstoffen) te stimuleren.

Taakvelden per thema
Aan dit thema zijn gekoppeld de taakvelden
7.3 Afval; en
7.4 Milieubeheer.

2.4.4 Begraafplaats

Doelstellingen
Duurzaam onderhouden en toekomstbestendig maken van de gemeentelijke begraafplaats Aalsmeer.

Actuele beleidsontwikkelingen
Er wordt gewerkt aan een notitie rondom de toekomst van de begraafplaats Aalsmeer vanwege de actuele beleidsontwikkelingen rondom begraven en cremeren. In deze notitie wordt onder andere de betaalbaarheid en het toekomstbestendig maken van de begraafplaats opgenomen.

Taakvelden per thema
Aan dit thema is gekoppeld het taakveld 7.5 Begraafplaatsen.

Financiën

Bedrag x € 1.000	Rekening	Begroting	Begroting 2024			Begroting	Begroting	Begroting
Programma	2022	2023	Lasten	Baten	Saldo	2025	2026	2027
2.1 Verkeer en vervoer	-5.039	-6.008	7.325	256	-7.069	-6.812	-7.100	-7.228
5.7 Openbaar groen en openluchtrecreatie	-3.546	-3.771	4.325	86	-4.238	-4.003	-3.950	-3.928
7.2 Riolering	676	630	2.491	3.142	651	652	652	652
7.3 Afval	821	937	4.164	5.112	948	948	948	948
7.4 Milieubeheer	-868	-1.040	1.982	415	-1.567	-1.519	-1.511	-1.150
7.5 Begraafplaatsen	-49	-27	576	538	-38	-38	-38	-38
Totaal saldo van baten en lasten	**-8.004**	**-9.279**	**20.862**	**9.548**	**-11.314**	**-10.772**	**-10.999**	**-10.745**
Reservemutatie	-1.059	977	3.314	3.923	609	364	519	514
Resultaat	**-9.063**	**-8.302**	**24.176**	**13.471**	**-10.705**	**-10.408**	**-10.480**	**-10.231**

Ontwikkeling programmasaldo (bedrag x € 1.000)	2024	2025	2026	2027
Saldo Programmabegroting 2023	-9.620	-9.678	-9.710	-9.808
1e Wijziging programmabegroting - CUP 2023	-463	-443	-443	
Kadernota 2024	-375	65	153	170
MPG 2023	50	18		
Begroting 2024				
Kapitaallasten	284	154	84	-65
Opstellen Deltaplan van pr3 naar pr4	-100			
Actualisatie beheerslasten MPP	-45	-90	-130	-95
Indexering	-203	-202	-202	-201
Kostentoerekening	-232	-232	-232	-232
Saldo Programmabegroting 2024	**-10.705**	**-10.408**	**-10.480**	**-10.231**

Toelichting op financiële ontwikkelingen

CUP 2023

Het raadsprogramma 2022-2026 is vertaald in een College-agenda. De budgetten die nodig zijn voor de uitvoering ervan zijn gealloceerd binnen de programmabegroting. Hiervoor heeft de raad op 3 november 2022 een begrotingswijziging vastgesteld.

Kadernota 2024

Op 6 juli 2023 heeft de raad de Kadernota 2024 vastgesteld en besloten de daarin opgenomen mutaties overeenkomstig te verwerken in de programmabegroting 2024.

MPG 2023

Op 6 juli 2023 heeft de raad de geactualiseerde Meerjarenprognose Grondexploitaties (MPG) 2023 vastgesteld en besloten de bijbehorende mutaties en fiscale consequenties te verwerken in de begroting 2023 en verder.

Kapitaallasten
Zie voor een toelichting op deze mutatie: hoofdstuk 4.1, onderdeel: ‘Gehanteerde uitgangspunten bij het opstellen van de begroting 2024’
Dit betreft de mutatie als gevolg van het actualiseren van de kapitaallasten.

Opstellen Deltaplan
Dit betreft een budgetneutrale bijstelling van het budget ten behoeve van het opstellen van het Deltaplan van programma 4 Openbare ruimte naar Programma 3 Economie en duurzaamheid.

Loon- en prijscompensatie (indexering)
Zie voor een toelichting op deze mutatie: hoofdstuk 4.1, onderdeel: ‘Gehanteerde uitgangspunten bij het opstellen van de begroting 2024’ Dit betreft een per saldo budgetneutrale mutatie over de verschillende programma’s van deze programmabegroting. De dekking van de indexatie van de programmabudgetten binnen de diverse programma’s wordt gedekt uit de stelpost loon-prijs.

Kostentoerekening
Zie voor een toelichting op deze mutatie: hoofdstuk 4.1, onderdeel: ‘Gehanteerde uitgangspunten bij het opstellen van de begroting 2024’. Dit betreft de per saldo budgetneutrale verdeling van de dienstverleningsbijdrage over de programmabudgetten binnen de diverse programma’s.

Verbonden partijen

Naast de uitvoeringsorganisatie dragen verbonden partijen bij aan het realiseren van de beleidsdoelstellingen. Bij de realisering van de doelstellingen van programma Openbare ruimte zijn betrokken

- Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied;
- De Meerlanden Holding NV; en
- Afvalsturing Friesland NV (OMRIN).

Een nadere toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen, financiële positie, risico’s en de financiële bijdrage 2024 van bovenstaande partijen is opgenomen in de paragraaf Verbonden partijen van deze begroting.

2.5 Ruimtelijke ontwikkeling

Inleiding

Aalsmeer wil zich op een gebalanceerde manier ontwikkelen. Wonen, werken en voorzieningen zijn met elkaar in evenwicht en passen binnen het karakter van Aalsmeer. Bij het tot in ontwikkeling brengen van initiatieven kan aan de hand van gebiedsvisies integraal sturing plaatsvinden op behoud en versterking van de leefbaarheid en kwaliteit van Aalsmeer.

Met behoud van de ruimtelijke kernkwaliteiten van Aalsmeer, optimaal gebruik makend van de bijzondere positie in de MRA, een gemeente in evenwicht creëren. Waar het prettig wonen, werken en recreëren is voor iedereen. Een gemeente die ruimte biedt aan bewoners en ondernemers om zich te kunnen ontplooien. Dat betekent dat we als overheid een duidelijk beeld hebben van de gemeente nu en waar we heen gaan. Dit vraagt om een visie die enerzijds sturend is en anderzijds flexibiliteit geeft.

Hoofddoelstelling van het gemeentelijk grondbeleid Aalsmeer is het bevorderen van gewenst ruimtegebruik en ruimtelijke kwaliteit, waarbij een rechtmatige verdeling van de kosten en opbrengsten wordt gerealiseerd door een tijdige en economisch verantwoorde ontwikkeling onder de regie van de gemeente Aalsmeer. De opbrengsten van grondexploitaties dragen bij aan diverse maatschappelijke doelen van de gemeente.

2.5.1 Ruimtelijke ontwikkeling, projecten en grondexploitaties

Doelstellingen

- Faciliteren en regievoeren op de ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente;

Actuele beleidsontwikkelingen

Omgevingsvisie

De gemeente moet uiterlijk op 1 januari 2027 beschikken over een gebiedsdekkende omgevingsvisie. In de raadsvergadering van 13 juli 2023 is hierover een procesnotitie vastgesteld. Eind 2023 / begin 2024 vindt de participatie met belanghebbenden plaats op basis van door de raad vastgestelde vraagstukken en kaders. Vervolgens zal de visie in december 2024 door de raad worden vastgesteld.

Gebiedsvisies

Faciliteren en regie voeren op de ruimtelijke ontwikkeling van het dorp gebeurt onder andere door het ontwikkelen en actueel houden van gebiedsvisies en beleidskaders. De komende jaren wordt gewerkt aan de uitvoering van een aantal vastgestelde visies, namelijk:

1. Structuurvisie Uiterweg
2. Structuurvisie Greenpark
3. Ruimtelijk kader Aalsmeer Oost (2019)
4. Centrumvisie Dorp Aalsmeer (maart 2020)
5. Structuurvisie Bovenlanden Oosteinderweg (dec 2020)
6. Structuurvisie Tussen de Linten (dec 2020)

Deze uitwerking zal plaatsvinden door het faciliteren van projecten, realiseren van voorzieningen en het actualiseren van het planologisch- juridisch regime. Voor de laatste twee visies zal daarnaast ook in

samenspraak met de provincie worden uitgewerkt onder welke randvoorwaarden deze 'hybride' gebieden ontwikkeld of getransformeerd kunnen worden.

Gebiedsontwikkeling Westeinderscheg en uitvoering visies Aalsmeer
Het regionale programma Westeinderscheg beoogt de leefbaarheid en beleefbaarheid van de groene zone tussen Amsterdamse Bos en Westeinderplassen te versterken. Aalsmeer zal de komende jaren meewerken aan planvorming en uitvoering van projecten in het kader van de Westeinderscheg. Gedacht kan worden aan cofinanciering. Op basis van het concept Westeinderscheg wordt bij het rijk gelobbyd om fondsen te het verkrijgen voor de transformatie van oude glastuinbouwgebieden in de lastig gelegen LIB gebieden naar groen / recreatieve functies. Dat betekent dat er voor de structuurvisies Uiterweg, Bovenlanden Oosteinderweg en Tussen de Linten kansen ontstaan om projecten die zonder publieke middelen niet tot uitvoering kunnen komen, toch tot uitvoering te brengen. Ook de kwaliteitsslag in Stommeer (zie hierna) maakt onderdeel uit van de Westeinderscheg. Een en ander vergt een actieve inzet van Aalsmeer bij de ontwikkeling van projecten en ramingen van investeringen voor de uitvoering van de visies. Medio 2024 zal tussen gemeenten en provincie een uitvoeringsovereenkomst worden afgesloten.

Wijkaanpak Stommeer
Met de wijkaanpak wordt ingezet op het bevorderen van een gezonde leefomgeving. Op basis van participatie op de thema's verduurzaming bestaande woningvoorraad, groen en klimaatadaptatie, is in 2023 een aanpak ontwikkeld, die in de jaren 2024-2030 wordt uitgevoerd. Financiële consequenties worden meegenomen in de Kadernota 2025.
Op basis van de wijkaanpak wordt in de komende jaren het gesprek met het rijk en provincie gevoerd over het belang van versterking van de leefkwaliteit door inzet op gecombineerde isolatie (energie en geluid) en de versterking van het wijkgroen.

Schinkelpolder
Voor de Schinkelpolder is een gebiedsproces gestart. Het gebied vormt een belangrijke schakel in de Westeinderscheg. Dat betekent dat groen en water ook belangrijke thema’s zijn bij de ontwikkeling van een visie voor de Schinkelpolder. Woningbouw in dit gebied ligt vanwege industrielawaai (proefdraaiplaats Schiphol) niet in de rede. Naar verwachting wordt in 2024 een ruimtelijk raamwerk ter besluitvorming aangeboden.

Kudelstaart
Het college gaat een gebiedsvisie voor Kudelstaart opstellen. Stakeholders worden hierbij betrokken. Onderwerpen die aan de orde komen zijn ontwikkeling van de bevolking, de hierbij benodigde en gewenste voorzieningen en de plek waar deze voorzieningen gerealiseerd kunnen worden. Daarnaast komen ontwikkeling van landschap, glastuinbouw en transformatie van glastuinbouw aan de orde.

Projecten en grondexploitaties:
De focus ligt op de uitvoering van de prioritaire woningbouwprojecten. Dit zijn:
- Oosteindedriehoek: totaal circa 850 woningen; Startnotitie in 2021 vastgesteld; Bestemmingsplan is in 2023 vastgesteld (nog niet onherroepelijk);
- Westeinderhage: totaal 267 woningen; Startnotitie in 2019 vastgesteld; Bestemmingsplan in 2023 vastgesteld (nog niet onherroepelijk); Start bouw naar verwachting in 2024;
- Zwarteweg: totaal circa 160 woningen; Bestemmingsplan en Exploitatieplan vaststelling in 2023;
- De Hoeksteen: totaal 22 woningen; Bestemmingsplan in procedure, vaststelling in 2023.

Greenpark

- Voor de ontwikkeling van Green Park Aalsmeer is in 2023 het bestemmingsplan GPA deelgebied 2-west vastgesteld en worden in de 2024 bouwrijpe kavels geleverd en bebouwd;
- Na het zomerreces van 2023 wordt het bestemmingsplan GPA deelgebied 2-Oost in procedure gebracht en in het 1e kwartaal van 2024 ter vaststelling aan de raad voorgelegd;
- Het bestemmingsplan GPA deelgebied 4 wordt eind 2023 in procedure gebracht en in het 2e kwartaal van 2024 ter vaststelling aan de raad voorgelegd.

Bestuurlijke actiepunten

Wat gaan we doen?	type	planning
uitvoeringsprogramma Westeinderscheg	College	4e kwartaal
ruimtelijk raamwerk Schinkelpolder/concept visie	Raad	4e kwartaal
visie Kudelstaart	Raad	4e kwartaal
Omgevingsvisie	Raad	4e kwartaal

Taakvelden per thema

Aan dit thema zijn gekoppeld de taakvelden
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur
8.1 Ruimtelijke ordening; en
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen).

2.5.2 Vergunningverlening

Doelstellingen

- Uitvoering geven aan de Omgevingswet en de Wet kwaliteitborging voor het bouwen;
- Correcte en tijdige vergunningverlening.

Actuele beleidsontwikkelingen

Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging Bouw (Wkb)

Het doel van de Wkb is om de kwaliteit van bouwwerken en de kwaliteit van het toezicht te verbeteren. Nu is het nog de taak van de gemeente om toe te zien op de kwaliteit van bouwwerken. Na invoering van de wet gaat deze taak, stapsgewijs, verschuiven naar zogenoemde kwaliteitborgers (‘private kwaliteitborgers’.) Hiermee wordt de positie van de particuliere en de zakelijke bouwconsument versterkt.

De Omgevingswet kent meerdere doelstellingen. Ten aanzien van de vergunningverlening beoogt de wet een transparanter en meer voorspelbaar proces. In de overgangsperiode (vanaf januari 2024) zal door de complexiteit van de regels en de nog niet optimaal functionerende (landelijke) ICT oplossingen deze verbeterslag nog niet verwezenlijkt kunnen worden. Het streven is de gemeentelijke dienstverlening zoveel als mogelijk op ten minste het huidige niveau te houden.

Taakvelden per thema

Aan dit thema is gekoppeld het taakveld 8.3 Wonen en bouwen.

2.5.3 Schiphol

Doelstellingen
Het doel is het verminderen van de overlast (gezondheid en geluid) van Schiphol tot een nader te bepalen markeringspunt. Dit markeringspunt wordt nader uitgewerkt en kan ingezet worden om aan te tonen welke verbeteringen op het gebied van woningbouw en leefbaarheid kunnen worden gerealiseerd.

Actuele beleidsontwikkelingen
Het aantal vluchten van en naar Schiphol wordt door het Rijk naar beneden bijgesteld. Ook Schiphol heeft aangegeven de leefomgeving te willen verbeteren. Aalsmeer heeft hiervoor gepleit omwille van de bescherming van haar inwoners en het streven naar een gezonde leefomgeving. Gelet op de koerswijziging van het Rijk en Schiphol zullen wij in samenspraak met de gemeenteraad ons gemeentelijk standpunt actualiseren. Dit standpunt draagt het college zelfstandig en via de Bestuurlijke Regie Schiphol (BRS) uit en vormt de basis van het gemeenschappelijk handelen in de verschillende (planologische) processen.

2.5.4 Wonen en volkshuisvesting

Doelstellingen
Huisvesting is een eerste levensbehoefte, een grondrecht van iedereen. De vraag overtreft ruimschoots het aanbod wat in heel Nederland tot forse problemen op de woningmarkt heeft geleid. De overheid is daardoor gedwongen om in te grijpen en actie te ondernemen, ook in Aalsmeer. Het belangrijkste overkoepelende instrument voor een gemeente is de Woonagenda. De Woonagenda Aalsmeer 2020 is eind 2019 vastgesteld en in 2022 geactualiseerd. De Woonagenda schetst drie opgaven:

- Passende woningvoorraad;
- Toekomstbestendige woningen;
- Leefbare buurten.

Actuele beleidsontwikkelingen
In het voorjaar van 2022 heeft het Rijk haar Nationale Woon- en Bouwagenda gepresenteerd. Hierin worden de oorzaken van de wooncrisis, de doelstellingen en de programmatische aanpak voor de komende jaren geschetst. Het doel van de Nationale Woon- en Bouwagenda is het bevorderen van de beschikbaarheid, betaalbaarheid en kwaliteit van het woningaanbod in Nederland.

De Nationale Woon- en Bouwagenda is uitgewerkt in zes programma's. Elk programma kondigt verschillende beleidswijzigingen en maatregelen aan die de komende jaren ook op het gemeenteniveau invloed kunnen gaan hebben.
Het gaat om de volgende programma's:

- Woningbouw
- Een thuis voor iedereen (huisvesting aandachtsgroepen)
- Betaalbaar wonen
- Leefbaarheid en veiligheid
- Verduurzaming gebouwde omgeving
- Wonen en ouderen

Door de demissionaire status van het kabinet zullen beleidsvoornemens en wetgevingstrajecten vertraging oplopen. De details hierover zijn nog niet bekend.

In 2023 zijn we gestart met het actualiseren van de woonagenda in Aalsmeer met de raad. We vervolgen dit traject met onder andere met participatie van onze inwoners en de betrokkenheid van onze partners. In 2024 wordt de nieuwe woonagenda ter besluitvorming aan de raad aangeboden.

Bestuurlijke actiepunten

Wat gaan we doen?	type	planning
Uitvoeringsplan woonzorg(welzijns)visie.	College	2e kwartaal
Woonagenda	Raad	4e kwartaal

Taakvelden per thema
Aan dit thema is gekoppeld het taakveld 8.3 Wonen en bouwen.

2.5.5 Verkeer en vervoer

Doelstellingen
Waarborgen en waar nodig verbeteren van de verkeersveiligheid, leefbaarheid, bereikbaarheid en verkeersafwikkeling.

Actuele beleidsontwikkelingen
Er wordt ingezet op een verdere verbetering van de bereikbaarheid en verkeersveiligheid in Aalsmeer en Kudelstaart voor alle vormen van verkeer.
Hiertoe wordt onder andere een verkeerscirculatieplan opgesteld. Hierin komt een uitwerking van een plan voor de (wegen)infrastructuur voor fietsers, voetgangers, auto's, verkeer te water en het openbaar vervoer. Ook parkeren en deelmobiliteit worden daarin meegenomen. De uitgangspunten uit de Mobiliteitsagenda zijn leidend, Er wordt ook gekeken naar de ontwikkelingen op het vlak van mobiliteit: opkomst van de e-bike, elektrische auto's, schone logistiek en deelmobiliteit.

Bestuurlijke actiepunten

Wat gaan we doen?	type	planning
Opstellen verkeerscirculatieplan	Raad	2e kwartaal
Bij de Vervoersregio Amsterdam blijven aandringen op een verbetering van de verbinding met Schiphol en een algemene verbetering van de Openbaar Vervoerverbindingen.	Uitvoering	

Taakvelden per thema
Aan dit thema is gekoppeld het taakveld
2.2 Parkeren; en
2.5 Openbaar vervoer

2.5.6 Maatschappelijk Vastgoed

Doelstellingen

Vastgoed is een belangrijk element voor het realiseren van gemeentelijke beleidsdoelstellingen op het gebied van zorg, welzijn, onderwijs, sport en cultuur. Deze voorzieningen zijn niet alleen noodzakelijk, maar geven ook kwaliteit aan Aalsmeer.
Er zijn onderstaande redenen te noemen waarom de gemeente eigenaar is van vastgoed:

- Ter uitvoering van wettelijke taken. Een belangrijke in omvang betreft de wettelijke zorgplicht voor onderwijshuisvesting op grond van de Wet op het Primair en Voortgezet onderwijs. In overleg met schoolbesturen kan de eigendom van het vastgoed bij de schoolbesturen of bij de gemeente worden ondergebracht.
- Ten behoeve van de huisvesting van de gemeente zelf. Hierin wordt zowel het bestuur, de ambtenaren alsook diverse gemeentelijke uitvoerende onderdelen gehuisvest.
- Voor het bereiken van gemeentelijke beleidsdoelen, zoals die een door de gemeenteraad aangewezen algemeen belang dienen. Dit zijn bijvoorbeeld beleidsdoelen op het gebied van cultuur (inclusief erfgoed), sport, welzijn en recreatie. Vastgoed kan ook worden aangehouden om andere gemeentelijke beleidsdoelen te ondersteunen, zoals in het geval van de kinderopvang. Ook kan de gemeente de toegankelijkheid voor een breed publiek willen borgen, zoals dat bijvoorbeeld bij zwembaden het geval is.
- Strategisch (tijdelijk) vastgoed dat aangehouden wordt of verworven is om ruimtelijke (her)ontwikkeling mogelijk te maken, als tijdelijke huisvesting te kunnen dienen of in kleine omvang om op toekomstige vragen te kunnen inspelen.

Actuele beleidsontwikkelingen
Fort Kudelstaart
Sinds 2016 is het Fort in eigendom van de gemeente en heeft er nauwelijks onderhoud plaatsgevonden. De toekomstige kosten lopen op omdat het Fort verder verslechtert qua staat van onderhoud. De gemeente heeft de wettelijke verplichting tot onderhoud. In 2024 vindt onderhoud plaats en wordt het nieuwe bestemmingsplan in procedure aangepast waardoor de exploitatie van het Fort mogelijk wordt, met behoud van de monumentale waarde.

ESA
Voor de buitensportlocaties van ESA wordt in 2024 een definitief meerjaren onderhoudsprognose opgesteld (MOJP). In 2024 zal de definitieve versie worden vastgesteld.

Molenvlietweg 22
Dit perceel wordt verkocht in 2024. De verkoop heeft vertraging opgelopen vanwege de mogelijke bodemverontreiniging. Dit moet eerst verder onderzocht worden.

Bloemenlust (Oosteinderweg 247)
Het geconstateerde achterstallig onderhoud bij de koop in 2021 wordt in 2024 opgelost en afgerond. Na afronding wordt het meerjaren onderhoudsplan geactualiseerd.

Bestuurlijke actiepunten

Wat gaan we doen?	type	planning
Strategisch beheer maatschappelijk vastgoed op orde brengen.	Raad	2e kwartaal

Taakvelden per thema
Aan dit thema is gekoppeld taakveld 0.3 Beheer overige gebouwen en gronden.

Financiën

Bedrag x € 1.000	Rekening	Begroting	Begroting 2024			Begroting	Begroting	Begroting
Programma	2022	2023	Lasten	Baten	Saldo	2025	2026	2027
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-545	-1.001	2.360	1.454	-906	-307	-248	-247
2.2 Parkeren	15	17	3	20	18	18	18	18
2.5 Openbaar vervoer	-4	0	36	0	-36	-37	-37	-37
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-1.491	0	8.457	8.456	-1	-1	-1	0
8.1 Ruimte en leefomgeving	-1.747	-531	3.056	2.103	-953	-830	-1.193	-1.193
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	1.454	5.320	3.854	5.511	1.657	1.101	-109	-136
8.3 Wonen en bouwen	-28	-877	2.205	1.006	-1.198	-1.118	-1.083	-1.066
Totaal saldo van baten en lasten	**-2.346**	**2.929**	**19.970**	**18.550**	**-1.420**	**-1.175**	**-2.653**	**-2.662**
Reservemutatie	-1.073	-5.237	1.844	430	-1.415	-975	402	430
Resultaat	**-3.419**	**-2.308**	**21.814**	**18.979**	**-2.835**	**-2.149**	**-2.251**	**-2.232**

Ontwikkeling programmasaldo (bedrag x € 1.000)	2024	2025	2026	2027
Saldo Programmabegroting 2023	-2.308	-2.481	-2.520	-2.519
1e Wijziging programmabegroting - CUP 2023	-235	-35		
Kadernota 2024	-107	287	168	413
MPG 2023	-73	-42	-23	-136

Ontwikkeling programmasaldo (bedrag x € 1.000)	2024	2025	2026	2027
Begroting 2024				
Kapitaallasten	-1	-57	-57	-57
Formatie omgevingswet	82	82	82	82
Aanpassing voorziening de Tuinen				-114
Budget energielasten naar stelpost behoedzaamheid		295	295	295
Indexering	32	20	22	22
Kostentoerekening	-325	-318	-318	-318
Begroting vastgoed 2024	100	100	100	100
Saldo Programmabegroting 2024	**-2.835**	**-2.149**	**-2.251**	**-2.232**

Toelichting op financiële ontwikkelingen

CUP 2023

Het raadsprogramma 2022-2026 is vertaald in een College-agenda. De budgetten die nodig zijn voor de uitvoering ervan zijn gealloceerd binnen de programmabegroting. Hiervoor heeft de raad op 3 november 2022 een begrotingswijziging vastgesteld.

Kadernota 2024

Op 6 juli 2023 heeft de raad de Kadernota 2024 vastgesteld en besloten de daarin opgenomen mutaties overeenkomstig te verwerken in de programmabegroting 2024.

MPG 2023

Op 6 juli 2023 heeft de raad de geactualiseerde Meerjarenprognose Grondexploitaties (MPG) 2023 vastgesteld en besloten de bijbehorende mutaties en fiscale consequenties te verwerken in de begroting 2023 en verder.

Kapitaallasten

Zie voor een toelichting op deze mutatie: hoofdstuk 4.1, onderdeel: ‘Gehanteerde uitgangspunten bij het opstellen van de begroting 2024’

Dit betreft de mutatie als gevolg van het actualiseren van de kapitaallasten.

Formatie Omgevingswet

Dit betreft de budgetneutrale verschuiving van het budget voor de formatie van de Omgevingswet van programma 7 Overhead naar programma 5 Ruimtelijke ontwikkeling.

Aanpassing voorziening de Tuinen

Bij het opstellen van de begroting 2024 is geconstateerd dat de bijstelling van de voorziening voor de Tuinen naar aanleiding van het MPG 2023 en de 2e bestuursrapportage 2022 onjuist in de begroting was opgenomen. Dat is met deze mutatie gecorrigeerd.

Budget energielasten naar stelpost behoedzaamheid

In de programmabegroting 2023 is een structurele stelpost opgenomen om de hogere energielasten op te kunnen vangen. In de 1e bestuursrapportage 2023 en Kadernota 2024 is op deze stelpost voor de jaren 2023 en 2024 een beroep gedaan. Voor het opvangen van de risico’s en onzekerheden is in de programmabegroting 2023 een stelpost behoedzaamheid gevormd binnen programma 8. Deze middelen worden overgeheveld naar die stelpost om in geval dat het noodzakelijk is een beroep te kunnen doen.

Loon- en prijscompensatie (indexering)
Zie voor een toelichting op deze mutatie: hoofdstuk 4.1, onderdeel: ‘Gehanteerde uitgangspunten bij het opstellen van de begroting 2024’ Dit betreft een per saldo budgetneutrale mutatie over de verschillende programma’s van deze programmabegroting. De dekking van de indexatie van de programmabudgetten binnen de diverse programma’s wordt gedekt uit de stelpost loon-prijs.

Kostentoerekening
Zie voor een toelichting op deze mutatie: hoofdstuk 4.1, onderdeel: ‘Gehanteerde uitgangspunten bij het opstellen van de begroting 2024’. Dit betreft de per saldo budgetneutrale verdeling van de dienstverleningsbijdrage over de programmabudgetten binnen de diverse programma’s.

Begroting vastgoed 2024
Bij de Kadernota 2022 is de bijdrage aan de ESA structureel verhoogd met € 241.000 voor onderhoud binnensport accommodaties. De dekking hiervoor is volledig gehaald uit de jaarlijkse dotatie voor de voorziening groot onderhoud. De voorziening groot onderhoud is naast sport echter ook voor alle andere gebouwen, zowel onderwijs, sport (programma 2) als overige gebouwen (programma 5).
Op basis van de geactualiseerde onderhoudsvoorziening gebouwen bij de jaarrekening 2022 is het mogelijk om de jaarlijkse dotatie met € 100.000 te verlagen.
Doordat de onderhoudsvoorziening met een jaarlijkse lagere dotatie van € 100.000 wel meerjarig voldoende saldo in de voorziening behoudt voor het uitvoeren van benodigde onderhoud aan gebouwen.

Verbonden partijen

Bij de realisering van de doelstellingen van programma Ruimtelijke ontwikkeling zijn betrokken:

- Green Park gebiedsontwikkeling BV; en
- Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied.

Een nadere toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen, financiële positie, risico’s en de financiële bijdrage 2024 van bovenstaande partijen is opgenomen in de paragraaf Verbonden partijen van deze begroting.

2.6 Bestuur, bevolking en veiligheid

Inleiding

Inwoners en ondernemers mogen een open en transparante houding van de gemeente verwachten. Een organisatie die denkt in oplossingen en oog heeft voor de menselijke maat. Een professionele organisatie die gericht is op goede, eigentijdse dienstverlening aan inwoners en ondernemers en tijdig, helder en via relevante kanalen communiceert met de verschillende doelgroepen in de samenleving.
Veiligheid staat in Aalsmeer hoog op de agenda. Inwoners voelen zich veilig in hun buurt, kinderen kunnen hier veilig opgroeien, ondernemers veilig ondernemen. De gemeente werkt samen met de veiligheidspartners aan de veiligheid in onze gemeente. Prioriteiten in ons veiligheidsbeleid zullen altijd actueel moeten zijn. Daarom stelt het bestuur van de gemeente naast de aandachtspunten in het Integraal Veiligheidsplan, zoals woonfraude, hennepteelt, inbraken, jeugdoverlast en verwarde personen, zaken zoals ondermijning, mensenhandel, arbeidsmigranten overlast en waterveiligheid hoog op de (veiligheids)agenda.

2.6.1 Veiligheid, handhaving en crisisbeheersing

Doelstellingen
In het Integraal Veiligheidsplan (IVP) 2023-2024 hebben we de lokale focus aangebracht naast de doelstellingen zoals die zijn vastgelegd in het Regionaal Veiligheidsplan (RVP).
Onderstaand de lokale doelstellingen:

Ondermijning:
- Programma ‘Weerbare sierteelt’; voorkomen en bestrijden van georganiseerde criminaliteit in de sierteeltsector;
- Handhavingsknooppunt Aalsmeer; opsporing van (georganiseerde) criminaliteit op voornamelijk bedrijventerreinen;
- Mensenhandel; aanpak op criminele uitbuiting, seksuele uitbuiting en arbeidsuitbuiting;.
- Facilitators; aanpak faciliteren malafide vastgoed, witwasconstructies, en dergelijke.

Arbeidsmigranten:
- Aanpak diverse problematiek zoals overbewoning, dakloosheid en alcoholmisbruik.
- Arbeidsuitbuiting c.q. malafide loon- / uitzendbedrijven.

Jeugdaanpak:
- De jeugd in de wijk (JOP’s);
- Jeugdoverlast op en rond het water (Westeinder);
- Gebruik alcohol, lachgas en dergelijke door jeugd.

Waterveiligheid en evenementen:
- Handhaving varend verkeer;
- Recreatie / veiligheid op en rond het water;
- Overlast c.q. criminaliteit op de Westeinder eilanden;
- Inzet Openbare orde en veiligheid (OOV) bij evenementen.

Lokaal uit RVP:

- Woonfraude;
- Hennepteelt;
- Inbraken / High Impact Crimes (HIC);
- Preventie cybercrime;
- Personen met verward gedrag.

Actuele beleidsontwikkelingen

Aanpak

De aanpak richt zich op het handhaven van de openbare orde en veiligheid in het algemeen en de specifieke aanpak van ondermijning, woonfraude, het terugdringen van overlast door verwarde personen, de diverse problematiek rondom (arbeids)migranten en waterveiligheid. Naast de bovengenoemde prioriteiten is het veiligheidsbeleid ook incident gestuurd. Daarom houden we rekening met plotseling opkomende actuele ontwikkelingen zoals bijvoorbeeld de ontheemden uit Oekraïne of elders.

Wij werken vanuit een integrale aanpak met alle veiligheidspartners. Dit is met name van belang bij de regionale aanpak van het thema ondermijning dat op regionaal niveau gecoördineerd wordt vanuit het Regionaal informatie en expertisecentrum (RIEC). Voor de veiligheidsthema's die meer in het sociale domein liggen werken partners samen binnen het Actiecentrum Veiligheid en Zorg (AcVZ). Ook de stroom Detentie en terugkeer wordt via het AcVZ nu op een meer preventieve en intensievere wijze regionaal ingezet.

Wijk-BOA

Een veilige gemeente is niet goed voorstelbaar zonder het Team Handhaving openbare orde (HOR). De handhavers van HOR zijn de ogen en oren van de gemeente op land én water. Zij vormen het contact tussen ‘binnen’ en ‘buiten’ de gemeentelijke organisatie. De invoering van de Wijk-BOA en de nauwe samenwerking met de wijkagenten is een belangrijke stap in het wijkgerichter werken.

Brede ketenaanpak

Waar in Aalsmeer de aanpak van ondermijning wordt geïntensiveerd door de inzet in het (RIEC) programma ‘Weerbare sierteelt’ en het ‘Handhavingsknooppunt ondermijnende criminaliteit Aalsmeer’ en tevens de coördinatie van inzet door de ‘regionale mensenhandeltafel’ waarvan de gemeente Aalsmeer de regionale trekker is, is het de intentie deze vormen van brede ketenaanpak door te zetten de komende jaren. Dit zal naast een brede inzet van ketenpartners zoals OM, politie en belastingdienst ook een verhoogde inzet, actief en ondersteunend, betekenen van de gemeente. Een goed voorbeeld in deze is het in gebruik nemen van het landelijk eerste ‘Centrum Weerbare Sierteelt’ waar op het veilingterrein van Royal Flora Holland de diverse ketenpartners samenwerken en hierdoor de keten is uitgebreid met organisaties als Arbeidsinspectie, Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) en douane.

Met het RIEC zal de aanpak op ‘facilitators’ sterker worden ingezet. Of dit nu (malafide) uitzendbureaus, transportbedrijven, banken of vastgoedbeheerders zijn. Ook zal preventie hierin een grote rol spelen richting ondernemers die bewust of onbewust worden ge-/misbruikt voor ondermijnende criminaliteit.

Specifiek zal er met de ketenpartners ook meer worden ingezet op cybercrime (babbeltrucs, phishing, et cetera), met name de preventie hierop.

Veiligheid op en rond het water

De ‘problematiek’ op en rond het water in Aalsmeer heeft een structureler karakter gekregen in de afgelopen jaren. De toename van recreatie, evenementen op/rond het water, ‘partyboten’ en parlevinkers vereisen een intensievere inzet. Structureler zal ingezet moeten worden in het handhaven van de openbare orde en veiligheid op en rond het water door, naast politie, de gemeentelijke afdelingen zoals Handhaving Openbare Ruimte. De reeds ingezette handhaving en het verzwaren van de inzet op preventie door bijvoorbeeld het

'waterconvenant' heeft reeds in het zomerseizoen van 2022 geleid tot een zichtbare daling van (ervaren) overlast op het water. Deels wordt hier ook flexibel op ingezet door inzet van particuliere beveiliging bij strand- en recreatie locaties. De toename van drukte op het water en de recreatieplaatsen rondom de Westeinderplassen én tevens de gerealiseerde uitbreiding van water-/strandrecreatie (waterfront) rechtvaardigen een structurele verhoogde inzet op het gebied van veiligheid van recreant en burger.
Ook vormt inzet en coördinatie vanuit het veiligheidsdomein bij evenementen een integraal onderdeel van OOV in Aalsmeer. Deze zijn vaak nauw verbonden met waterveiligheid of in de periferie daarvan. Met dit doel zal op korte termijn dan ook de samenwerking en inzet worden beklonken met de Reddingsbrigade Nederland, welke nu al inzet plegen bij diverse evenementen op het water dit seizoen.

Onzekere factor voor de toekomst blijft de problematiek van personen met verward gedrag. Ernstige voorvallen blijven gelukkig schaars, maar merkbaar is wel een toename van (buurt)overlast door personen met psychische problemen. Naast de inzet van de zorgsector zal dit ook leiden tot een toename van inzet van medewerkers met betrekking tot overlast en veiligheid. Maar ook onzekere regionale, landelijke en globale factoren zoals de ontheemden uit Oekraïne en vluchtelingen uit andere gebieden zullen van invloed zijn op het veiligheidsdomein.
We werken samen met de politie informatie gestuurd en gebiedsgericht om de gemeentelijke handhaving op het veiligheidsterrein, vooral de openbare ruimte, te versterken. Naast repressie zal er steviger worden ingezet op preventie.
Bij crisisbeheersing is het beleidsplan van de Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland leidend.
De bluswatervoorzieningen houden hierbij ook regionaal specifieke aandacht.

Taakvelden per thema
Aan dit thema zijn gekoppeld de taakvelden
1.1 Crisisbeheersing en brandweer; en
1.2 Openbare orde en veiligheid.

2.6.2 Dienstverlening burger

Doelstellingen
- Wet Open Overheid (Woo): vergroten van de bestuurlijke transparantie door meer vanzelfsprekend informatie beschikbaar te stellen en sneller en efficiënter behandelen van Woo verzoeken en adequater inrichten van de informatiehuishouding; binnen gestelde termijnen voldoen aan de eisen van de Wet open overheid.
- Digitale dienstverlening: doorontwikkelen en uitbreiden digitale dienstverlening die voldoet aan wet- en regelgeving, toegankelijk voor iedereen is en toekomstbestendig;

Digitale dienstverlening
Met behulp van externe consultancy ontwikkelen wij een visie en een strategie op digitale dienstverlening.

Actuele beleidsontwikkelingen
Wet open overheid (Woo)
Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden. De Woo is een belangrijke stap in de ontwikkeling naar een open overheid en onderdeel van het continu verbeteren van de dienstverlening en informatiehuishouding. In paragraaf 3.9 wordt nader ingegaan op de Woo en de uitvoering.
In 2024 ligt de focus op het sneller en beter afhandelen van de Woo-verzoeken en het zetten van verdere stappen op het gebied van actieve openbaarmaking en archivering.

Digitale dienstverlening
Het doorontwikkelen en uitbreiden van onze digitale dienstverlening is een continu aandachtspunt. Nieuwe ontwikkelingen en wet- en regelgeving vergen extra tijd en aandacht. We werken aan een nieuwe gebruikersvriendelijke gemeentelijke website zodat we kunnen voldoen aan wettelijke vereisten op onder andere gebied van digi-toegankelijkheid en beter kunnen anticiperen op nieuwe ontwikkelingen. Dit project is onderdeel van de vervanging van het zaaksysteem.

Bestuurlijke actiepunten

Wat gaan we doen?	type	planning
Strategie ontwikkelen voor doorontwikkeling van de digitale dienstverlening.		

Taakvelden per thema
Aan dit thema is gekoppeld het taakveld 0.2 Burgerzaken.

2.6.3 Communicatie

Doelstellingen
- Heldere, betrouwbare (digitale) communicatie met inwoners en andere doelgroepen, zodat zij tijdig en juist geïnformeerd worden en betrokken voelen bij zaken die in hun directe leefomgeving en in het dorp spelen;
- Aansluiten bij de behoefte van inwoners en belanghebbenden bij participatie trajecten.

Actuele beleidsontwikkelingen
Aalsmeer staat voor diverse opgaven op gebied van ruimtelijke ontwikkeling, zoals woningbouw, en maatschappelijke opgaven, zoals de energietransitie en de opvang van spoedzoekers/ontheemden.

Daarbij treedt in 2024 de Omgevingswet in werking die ingrijpende gevolgen heeft voor onze werkwijzen en dienstverlening. Bij deze ontwikkelingen hebben we draagvlak en betrokkenheid van de samenleving nodig. Een flinke uitdaging voor communicatie, participatie en digitale dienstverlening.

In het kader van het doorontwikkelen en uitbreiden van onze digitale dienstverlening werken we aan een nieuwe gebruikersvriendelijke gemeentelijke website, digi-toegankelijk en toekomstbestendig. Zie verder thema 6.2 Dienstverlening burger.

Bestuurlijke actiepunten

Wat gaan we doen?	type	planning
Uitbreiding van digitale dienstverlening in het Engels	Uitvoering	

Taakvelden per thema
Dit thema maakt onderdeel uit van taakveld 0.4 Overhead onder programma 2.7 Overhead.

2.6.4 Regionale samenwerking

Doelstellingen
Door regionale en landelijke netwerken:
- kunnen we samenwerken aan een toekomstbestendige metropool (MRA, AM);
- worden onze belangen behartigd en kunnen we kennisdelen (VNG).

Actuele beleidsontwikkelingen
De Metropoolregio Amsterdam (MRA)
De MRA is een bestuurlijk netwerk van 30 gemeenten (7 deelregio's), twee provincies en de Vervoersregio Amsterdam. De overkoepelende ambitie van de MRA is werken aan een internationale topregio met hoge leefkwaliteit door te investeren in een toekomstbestendige en evenwichtige metropool. De MRA Agenda is de inhoudelijke basis van de bestuurlijke netwerk samenwerking. Wethouders van de deelregio's werken in drie inhoudelijke platforms samen; Economie, Ruimte en Mobiliteit. Er zijn geen bevoegdheden overgedragen, alle bevoegdheden blijven bij de individuele raden.
Er zijn vier bestuurlijke opdrachten geformuleerd. In de jaarlijkse werkplannen van de MRA worden deze uitgewerkt in concrete acties en resultaten.
1. Verdere versterking van de samenwerking tussen de deelnemers, met het Rijk en de EU;
2. Werken aan een veerkrachtige, inclusieve en schone economie;
3. Bouwen voor de woningbehoefte;
4. Versterken mobiliteitssysteem.

De bijdrage aan de MRA is in 2024 € 1,63 euro per inwoner. De hoogte van de bijdrage per inwoner wordt telkens voor vier jaar vastgesteld in een MRA meerjarenbegroting, gelijktijdig bij het vaststellen van de MRA Agenda.

Nieuwe MRA agenda
De MRA is het proces gestart dat moet leiden tot een nieuwe MRA agenda voor de periode 2024- 2028.
In het positioneringsdocument Amstelland-Meerlanden (juni 2023) hebben de Amstelland Meerlanden gemeenten aangegeven voor de thema's Ruimte, Economie en Mobiliteit en met aandacht voor wonen, landschap en duurzaamheid wat de bestuurlijke inzet is bij afspraken met het Rijk, de Provincie en in de

Metropoolregio Amsterdam. Het betreft onderwerpen die gemeentegrens overstijgend zijn en waarop de AM gemeenten hun krachten willen bundelen.
Gemeenteraden en staten worden op twee momenten betrokken bij de concept MRA agenda, in februari 2024 en in juni 2024 bij de definitieve vaststelling van de agenda.

Gemeenschappelijke regeling Amstelland-Meerlanden overleg (AM)
In AM verband vindt de voorbereiding plaats op de samenwerking in de MRA via de AM Regiegroep en het AM raadsledenplatform.
Regiosecretarissen AM voor Algemeen bestuurlijke taken, Economie, Wonen en Vervoer zorgen voor een goede ambtelijke en bestuurlijke voorbereiding en het aanhaken op de MRA.
De bijdrage aan de AM is € 1,37 per inwoner.

Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)
Alle Nederlandse gemeenten zijn lid van de VNG. De koers wordt bepaald door de leden, vertegenwoordigd in het bestuur en 15 commissies. De VNG is gericht op kennisdeling, belangenbehartiging en ondersteuning/dienstverlening bij de uitvoering.

Taakvelden per thema
Dit thema maakt onderdeel uit van taakveld 0.1 Bestuur.

Financiën

Bedrag x € 1.000	Rekening	Begroting	Begroting 2024			Begroting	Begroting	Begroting
Programma	2022	2023	Lasten	Baten	Saldo	2025	2026	2027
0.1 Bestuur	-2.323	-2.229	2.463	0	-2.463	-2.463	-2.503	-2.436
0.2 Burgerzaken	-535	-518	1.182	686	-496	-496	-495	-517
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-1.424	-1.484	1.647	0	-1.647	-1.673	-1.708	-1.707
1.2 Openbare orde en veiligheid	-1.686	-1.848	2.084	35	-2.049	-2.049	-2.049	-1.994
Totaal saldo van baten en lasten	**-5.968**	**-6.078**	**7.376**	**721**	**-6.655**	**-6.681**	**-6.755**	**-6.654**
Resultaat	**-5.968**	**-6.078**	**7.376**	**721**	**-6.655**	**-6.681**	**-6.755**	**-6.654**

Ontwikkeling programmasaldo (bedrag x € 1.000)	2024	2025	2026	2027
Saldo Programmabegroting 2023	-6.133	-6.090	-6.137	-5.787
1e Wijziging programmabegroting - CUP 2023	-75	-75	-75	
Kadernota 2024	-147	-215	-241	-567
Begroting 2024				
Kapitaallasten	-7	-7	-8	-11
Bijstellen collegebudget	85	85	85	85
Indexering	-165	-166	-166	-160
Kostentoerekening	-214	-214	-214	-214
Saldo Programmabegroting 2024	**-6.655**	**-6.681**	**-6.755**	**-6.654**

Toelichting op financiële ontwikkelingen

CUP 2023

Het raadsprogramma 2022-2026 is vertaald in een College-agenda. De budgetten die nodig zijn voor de uitvoering ervan zijn gealloceerd binnen de programmabegroting. Hiervoor heeft de raad op 3 november 2022 een begrotingswijziging vastgesteld.

Kadernota 2024

Op 6 juli 2023 heeft de raad de Kadernota 2024 vastgesteld en besloten de daarin opgenomen mutaties overeenkomstig te verwerken in de programmabegroting 2024.

Kapitaallasten

Zie voor een toelichting op deze mutatie: hoofdstuk 4.1, onderdeel: ‘Gehanteerde uitgangspunten bij het opstellen van de begroting 2024’

Dit betreft de mutatie als gevolg van het actualiseren van de kapitaallasten.

Loon- en prijscompensatie (indexering)

Zie voor een toelichting op deze mutatie: hoofdstuk 4.1, onderdeel: ‘Gehanteerde uitgangspunten bij het opstellen van de begroting 2024’ Dit betreft een per saldo budgetneutrale mutatie over de verschillende programma’s van deze programmabegroting. De dekking van de indexatie van de programmabudgetten binnen de diverse programma’s wordt gedekt uit de stelpost loon-prijs.

Kostentoerekening

Zie voor een toelichting op deze mutatie: hoofdstuk 4.1, onderdeel: ‘Gehanteerde uitgangspunten bij het opstellen van de begroting 2024’. Dit betreft de per saldo budgetneutrale verdeling van de dienstverleningsbijdrage over de programmabudgetten binnen de diverse programma’s.

Bijstellen collegebudget

Doordat het college nu bestaat uit drie wethouders kunnen de geraamde salariskosten voor een 4e wethouder vrijvallen.

Bij het opstellen van de programmabegroting 2024 is eveneens gebleken dat voor de uitvoering van de pensioen en wachtgeldadministratie van de (ex)wethouders uitvoeringskosten in rekening worden gebracht. Hiervoor was nog geen budget in de programmabegroting opgenomen. In de Kadernota 2024 is een representatiebudget opgenomen voor een 4e wethouder. Dit budget is afgeraamd en een even groot budget voor de uitvoeringskosten is in de programmabegroting 2024 opgenomen.

Verbonden partijen

Naast de uitvoeringsorganisatie dragen verbonden partijen bij aan het realiseren van de beleidsdoelstellingen.

Bij de realisering van de doelstellingen van programma Bestuur, bevolking en veiligheid zijn betrokken:

- Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland,
- Vervoerregio Amsterdam;
- Amstelland- en Meerlandenoverleg; en
- Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied.

Een nadere toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen, financiële positie, risico’s en de financiële bijdrage 2024 van bovenstaande partijen is opgenomen in de paragraaf Verbonden partijen van deze begroting.

2.7 Overhead

Inleiding

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) schrijft voor dat de overhead op een separaat programma wordt begroot, verantwoord en in een apart overzicht wordt opgenomen. De programma's bevatten daarmee alleen de baten en lasten van het primaire proces. Dat wil zeggen alleen die onderdelen van de bedrijfsvoering die alleen c.q. direct voor de uitvoering van de desbetreffende taken en activiteiten worden ingezet.

Ter wille van een uniforme verantwoording in alle gemeenten is een eenduidige afbakening van belang van enerzijds de kosten die verband houden met het primaire proces en anderzijds de kosten die gerekend worden tot de overhead. Daartoe geeft de regelgeving een uitvoerige en gedetailleerde omschrijving van wat er valt onder het taakveld "0.4 Ondersteuning" binnen dit programma.

Taakvelden per thema
Samengevat gaat het bij overhead om de volgende zaken:

- leidinggevenden en managementondersteuning in het primair proces;
- financiën;
- P&O/HRM;
- inkoop;
- communicatie;
- juridische zaken;
- ICT;
- bestuurszaken en bestuursondersteuning;
- facilitaire zaken en huisvesting.

In de uitwerking van toerekening van overhead is conform onze financiële verordening gekozen deze te bepalen als percentage van de directe ambtelijke capaciteitsinzet. Als generieke sleutel komt de ambtelijke capaciteit het meest in aanmerking, aangezien er een significante correlatie is tussen de omvang van de directe ambtelijke capaciteit en de omvang van de (ondersteunende) overhead. Ten slotte sluit deze keuze het meeste aan bij de techniek die het CBS op macroniveau hanteert. Het percentage wordt op begrotingsbasis berekend en gedurende het jaar niet aangepast.

Er vindt toerekening van overhead plaats naar de grondexploitaties. Ook bij het bepalen van kostendekkendheid van lokale heffingen wordt extracomptabel overhead toegerekend.
Daartoe worden de structurele netto-overheadkosten uitgedrukt in een percentage van de totale structurele directe ambtelijke capaciteitsinzet. Dit leidt tot een overheadpercentage van afgerond 77% conform de volgende berekening:

Saldo taakveld Overhead (0.4)	€ 10,676 miljoen (a)
Totale (netto toegerekende) overheadkosten	€ 13,921 miljoen (b)
Opslagpercentage:	77% (b/a)

De kosten van de overhead bestaan voor circa 74% uit de dienstverleningsbijdrage aan de centrumregeling ambtelijke samenwerking Aalsmeer Amstelveen.
In de paragraaf bedrijfsvoering wordt de dienstverleningsbijdrage nader toegelicht.

Financiën

Bedrag x € 1.000	Rekening	Begroting	Begroting 2024			Begroting	Begroting	Begroting
Programma	2022	2023	Lasten	Baten	Saldo	2025	2026	2027
0.4 Ondersteuning organisatie	-9.288	-9.159	11.364	0	-11.364	-11.257	-11.179	-10.676
Totaal saldo van baten en lasten	**-9.288**	**-9.159**	**11.364**	**0**	**-11.364**	**-11.257**	**-11.179**	**-10.676**
Reservemutatie	157	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	**-9.131**	**-9.159**	**11.364**	**0**	**-11.364**	**-11.257**	**-11.179**	**-10.676**

De toename van de kosten van de overhead in vergelijking met 2023 heeft een aantal redenen. De drie belangrijkste zijn:

- indexatie van de dienstverleningsbijdrage van de samenwerkingsorganisatie;
- indexatie van de lonen van de kernorganisatie;
- AA-claims.

Ontwikkeling programmasaldo (bedrag x € 1.000)	2024	2025	2026	2027
Saldo Programmabegroting 2023	-9.209	-9.209	-9.177	-9.177
1e Wijziging programmabegroting - CUP 2023	-100	-100	-100	
Kadernota 2024	-1.335	-1.223	-1.174	-771
Begroting 2024				
Formatie omgevingswet	-82	-82	-82	-82
Indexering	-238	-238	-238	-238
Kostentoerekening	-401	-405	-408	-408
Saldo Programmabegroting 2024	**-11.364**	**-11.257**	**-11.179**	**-10.676**

Toelichting op financiële ontwikkelingen

CUP 2023

Het raadsprogramma 2022-2026 is vertaald in een College-agenda. De budgetten die nodig zijn voor de uitvoering ervan zijn gealloceerd binnen de programmabegroting. Hiervoor heeft de raad op 3 november 2022 een begrotingswijziging vastgesteld.

Kadernota 2024

Op 6 juli 2023 heeft de raad de Kadernota 2024 vastgesteld en besloten de daarin opgenomen mutaties overeenkomstig te verwerken in de programmabegroting 2024.

Formatie Omgevingswet

Dit betreft de budgetneutrale verschuiving van het budget voor de formatie van de Omgevingswet van programma 7 Overhead naar programma 5 Ruimtelijke ontwikkeling.

Loon- en prijscompensatie (indexering)

Zie voor een toelichting op deze mutatie: hoofdstuk 4.1, onderdeel: ‘Gehanteerde uitgangspunten bij het opstellen van de begroting 2024’ Dit betreft een per saldo budgetneutrale mutatie over de verschillende programma’s van deze programmabegroting. De dekking van de indexatie van de programmabudgetten binnen de diverse programma’s wordt gedekt uit de stelpost loon-prijs.

Kostentoerekening
Zie voor een toelichting op deze mutatie: hoofdstuk 4.1, onderdeel: ‘Gehanteerde uitgangspunten bij het opstellen van de begroting 2024’. Dit betreft de per saldo budgetneutrale verdeling van de dienstverleningsbijdrage over de programmabudgetten binnen de diverse programma’s.

Verbonden partijen

Bij de realisering van de doelstellingen van programma Overhead is betrokken:

- Centrumregeling ambtelijke samenwerking Aalsmeer en Amstelveen

Een nadere toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen, financiële positie, risico’s en de financiële bijdrage 2024 van bovenstaande partij is opgenomen in de paragraaf Verbonden partijen van deze begroting.

2.8 Algemene dekkingsmiddelen

Inleiding

Onder de algemene dekkingsmiddelen vallen de inkomsten waarvan de besteding niet gebonden is aan een bepaald programma. Niet vrij besteedbare middelen, zoals bijvoorbeeld specifieke uitkeringen en riool- en afvalstoffenheffing (retributies) worden rechtstreeks verantwoord op de programma's ter dekking van de betreffende kosten.
Algemene dekkingsmiddelen bestaan voor het grootste deel uit de uitkering gemeentefonds en uit de algemene belastingen, zoals de onroerende zaak belastingen. Naast deze inkomenscomponenten ontvangt de gemeente uit haar deelnemingen en uitgezette middelen dividend en rente.

Hieronder volgt een overzicht van de algemene dekkingsmiddelen. Daarna worden de onderdelen kort toegelicht.

Taakvelden per thema
Aan dit programma zijn gekoppeld de taakvelden:
0.5 Treasury
0.61 OZB Woningen,
0.62 OZB Niet-woningen,
0.64 Belastingen overig,
0.7 Algemene uitkering uit het gemeentefonds en overige uitkeringen
0.8 Overige baten en lasten; en
0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb).

Financiën

Bedrag x € 1.000	Rekening	Begroting	Begroting 2024			Begroting	Begroting	Begroting
Programma	2022	2023	Lasten	Baten	Saldo	2025	2026	2027
0.5 Treasury	184	324	6	563	557	90	-482	-703
0.61 OZB Woningen	4.305	5.605	482	6.472	5.990	5.990	5.990	5.990
0.62 OZB Niet woningen	5.054	5.225	154	7.358	7.204	7.628	7.628	7.628
0.64 Belastingen overig	231	661	32	301	269	269	269	269
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	46.535	44.551	0	49.060	49.060	51.560	49.123	50.331
0.8 Overige baten en lasten	3.045	-4.301	748	0	-748	-2.768	-4.647	-7.614
0.9 Vennootschapsbelasting (VPB)	-11	0	0	0	0	0	0	0
Totaal saldo van baten en lasten	**59.343**	**52.065**	**1.422**	**63.755**	**62.333**	**62.770**	**57.882**	**55.901**
Reservemutatie	4.380	216	839	442	-398	-2.202	487	25
Resultaat	**63.723**	**52.281**	**2.261**	**64.196**	**61.935**	**60.568**	**58.368**	**55.926**

Treasury
Op het taakveld treasury worden de lasten en baten van de verschillende deelnemingen en de rekening bij het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SVN) opgenomen, evenals de lasten en baten van de financieringsfunctie (rente aangetrokken geldleningen, ontvangen rente).

Dividenden
Aalsmeer ontvangt dividend van de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG), Afvalsturing Friesland NV (Omrin), Stedin en De Meerlanden Holding NV. Daarnaast ontvangt de gemeente een rentevergoeding van het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SVN).

Saldo financieringsfunctie
Dit saldo bevat het renteresultaat van de financieringsfunctie. Dit is het verschil tussen onze interne rentetoerekening (0,1%) en de werkelijke rentekosten. Het renteresultaat is voor 2024 afgerond € 0,1 miljoen negatief.

In de paragraaf Financiering wordt nader ingegaan op de financieringsfunctie.

OZB woningen en niet-woningen
Onder de lasten zijn de kosten opgenomen die te maken hebben met de invordering van belastingen, het opleggen van aanslagen en de kosten voor de waardering van Wet waardering onroerende zaken (WOZ) objecten. Een deel van de invorderingskosten wordt terugontvangen door deze te verhalen.
De baten bestaan uit de onroerende zaak belastingen.

In de paragraaf lokale heffingen staat een nadere onderbouwing van de opbrengsten belastingen en heffingen en de verschillende tarieven.

Belastingen overig
Dit betreffen de opbrengsten hondenbelasting, reclamebelasting en roerende zaakbelasting.

De opbrengsten forensen- en (water)toeristenbelasting, rioolheffing, afvalstoffenheffing en begraafrechten zijn geen onderdeel van dit programma, maar worden op de respectievelijke programma's (3. Economie en duurzaamheid en 4. Openbare ruimte) verantwoord.

Algemene uitkering uit het gemeentefonds
In de raming van de algemene uitkering uit het gemeentefonds is rekening gehouden met de financiële effecten uit de Kadernota 2024. Verder is ook de meicirculaire 2023 verwerkt in de ramingen voor 2024 tot en met 2027.
In bovenstaande cijfers is de impact van het zogenaamde ravijnjaar 2026 zichtbaar door een daling van de algemene uitkering met € 2,4 miljoen.

Overige baten en lasten
Onder de overige baten en lasten zijn bedragen opgenomen die niet verwerkt zijn in de programma's, omdat deze vrijwel niet toe te delen zijn. Het meerjarig oplopende saldo hiervan wordt voornamelijk veroorzaakt door de reservering voor loon- en prijsstijgingen, de stelpost behoedzaamheid en de stelpost knelpunten.

Voor de structurele ontwikkeling van lonen en prijzen is een stelpost opgenomen. De stelpost nominaal gaat uit van een trendmatige loonontwikkeling en een prijsontwikkeling voor de jaren 2025 en verder. Met deze

trendmatige handelswijze wordt voorkomen dat jaarlijkse fluctuaties in de nominale ontwikkeling direct noodzaken tot begrotingsbijstellingen.
Met het besluit over de Kadernota 2024 en de meicirculaire 2023 is de stelpost nominaal weer aangevuld om de loon- en prijsstijgingen op te kunnen vangen.

Onderdeel van de overige lasten is de stelpost onvoorzien. Deze bedraagt € 31.900.

Ontwikkeling programmasaldo (bedrag x € 1.000)	2024	2025	2026	2027
Saldo Programmabegroting 2023	52.795	52.643	52.242	51.793
1e Wijziging programmabegroting - CUP 2023	2.178	1.618	918	
Kadernota 2024	4.036	3.195	2.958	1.903
Begroting 2024				
Kapitaallasten	-265	-81	-10	4
Actualisatie beheerslasten MPP	-300	-345	-390	-435
Budget energielasten naar stelpost behoedzaamheid		-295	-295	-295
Verhoging rentebaten schatkistbankieren	350			
Inzet stelpost behoedzaamheid	242	897		
Indexering	1.434	1.445	1.452	1.446
Kadernota 2024	-82	-72	-72	-55
Kostentoerekening	1.548	1.552	1.555	1.555
LED verlichting en handbalveld		10	10	10
Saldo Programmabegroting 2024	**61.935**	**60.568**	**58.368**	**55.926**

Toelichting op financiële ontwikkelingen

CUP 2023

Het raadsprogramma 2022-2026 is vertaald in een College-agenda. De budgetten die nodig zijn voor de uitvoering ervan zijn gealloceerd binnen de programmabegroting. Hiervoor heeft de raad op 3 november 2022 een begrotingswijziging vastgesteld.

Kadernota 2024

Op 6 juli 2023 heeft de raad de Kadernota 2024 vastgesteld en besloten de daarin opgenomen mutaties overeenkomstig te verwerken in de programmabegroting 2024.

Kapitaallasten

Zie voor een toelichting op deze mutatie: hoofdstuk 4.1, onderdeel: ‘Gehanteerde uitgangspunten bij het opstellen van de begroting 2024’
Dit betreft de mutatie als gevolg van het actualiseren van de kapitaallasten.

Budget energielasten naar stelpost behoedzaamheid

In de programmabegroting 2023 is een structurele stelpost opgenomen om de hogere energielasten op te kunnen vangen. In de 1e bestuursrapportage 2023 en Kadernota 2024 is op deze stelpost voor de jaren 2023 en 2024 een beroep gedaan. Voor het opvangen van de risico’s en onzekerheden is in de programmabegroting 2023 een stelpost behoedzaamheid gevormd binnen programma 8. Deze middelen worden overgeheveld naar die stelpost om in geval dat het noodzakelijk is een beroep te kunnen doen.

Rentebaten schatkistbankieren
Als gevolg van de verwachting dat het saldo in de schatkist in 2024 positief is en de thesaurie weer rente vergoed worden rentebaten opgenomen in de begroting over het saldo in de schatkist. Over de eerste acht maanden van 2023 bedroeg het rentepercentage 2,88%, waarbij sinds januari sprake is van een oplopend percentage. Voor de rentebaten schatkistbankieren 2024 is voorzichtigheidshalve uitgegaan van 2,5% dagrente.

Stelpost loon- en prijs en behoedzaamheid
Zoals in hoofdstuk 4 Financieel meerjarenbeeld is toegelicht is het voorstel om het nog niet gedekte gedeelte van de begroting te dekken uit de stelpost behoedzaamheid.

Loon- en prijscompensatie (indexering)
Zie voor een toelichting op deze mutatie: hoofdstuk 4.1, onderdeel: ‘Gehanteerde uitgangspunten bij het opstellen van de begroting 2024’ Dit betreft een per saldo budgetneutrale mutatie over de verschillende programma’s van deze programmabegroting. De dekking van de indexatie van de programmabudgetten binnen de diverse programma’s wordt gedekt uit de stelpost loon-prijs.

Kostentoerekening
Zie voor een toelichting op deze mutatie: hoofdstuk 4.1, onderdeel: ‘Gehanteerde uitgangspunten bij het opstellen van de begroting 2024’. Dit betreft de per saldo budgetneutrale verdeling van de dienstverleningsbijdrage over de programmabudgetten binnen de diverse programma’s.

Diverse correcties Kadernota 2024
Bij de aansluiting van de mutaties in de 1e BURAP 2023 en de Kadernota 2024 is een tweetal mutaties in de Kadernota 2024 onjuist opgenomen. Het betreft de kostenverhogende BTW van de dienstverleningsbijdrage en de geraamde OZB opbrengsten. Beide worden met deze mutatie gecorrigeerd.

Diverse correcties Kadernota 2024
Bij de aansluiting van de mutaties in de 1e BURAP 2023 en de Kadernota 2024 is een tweetal mutaties in de Kadernota 2024 onjuist opgenomen. Het betreft de kostenverhogende BTW van de dienstverleningsbijdrage en de geraamde OZB opbrengsten. Beide worden met deze mutatie gecorrigeerd.

LED verlichting en handbalveld
In hoofdstuk 4.2 zijn onder de investeringen het aanbrengen van LED verlichting bij de sportverenigingen en de vervanging van het handbalveld naast RKDES opgenomen. De kapitaallasten worden gedekt uit de stelpost kapitaallasten binnen dit programma.

Verbonden partijen

Bij de realisering van de doelstellingen van programma Algemene dekkingsmiddelen zijn betrokken:
- De Meerlanden Holding NV
- Afvalsturing Friesland NV (Omrin)
- Samenwerking belastingen Amstelland-Meerlanden
- Bank Nederlandse Gemeenten; en
- Stedin Groep (Netwerkbedrijf).

Een nadere toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen, financiële positie, risico's en de financiële bijdrage 2024 van bovenstaande partijen is opgenomen in de paragraaf Verbonden partijen van deze begroting.

3. Paragrafen

3.1 Lokale heffingen

Inleiding

De paragraaf lokale heffingen bevat een overzicht van de inkomsten, het beleid ten aanzien van de lokale heffingen en een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen, de lokale lastendruk en een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid.
In de Gemeentewet en een aantal bijzondere wetten is geregeld welke heffingen (belastingen en retributies) een gemeente mag opleggen. De raad bepaalt de invoering, wijziging of intrekking van een gemeentelijke belastingverordening.

Belastingen
Belastingen zijn heffingen waarvan de opbrengst vrij besteedbaar is. Aalsmeer kent de volgende belastingen:

- onroerende zaakbelastingen
- roerende zaakbelasting
- forensenbelasting
- (water)toeristenbelasting
- hondenbelasting
- reclamebelasting; en
- precariobelasting.

Retributies
Retributies zijn heffingen waarbij een bepaalde vergoeding wordt betaald voor een specifieke dienst. De geraamde opbrengsten van een retributie mogen niet hoger zijn dan de geraamde kosten.
Aalsmeer kent de volgende retributies:

- afvalstoffenheffing
- rioolheffing
- leges (algemene dienstverlening, dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/ omgevingsvergunning en dienstverlening vallend onder dienstverleningsrichtlijn)
- marktgeld; en
- grafrechten.
  De grafrechten zijn onderverdeeld in lijkbezorgingsrechten, zoals inkopen eigen graf, begraving, gebruik aula en dergelijke en onderhoudsrechten begraafplaats.

Voor Aalsmeer wordt de belastingheffing uitgevoerd door de samenwerking Gemeentebelastingen Amstelland. Deze voert de belastingheffing eveneens uit voor de gemeenten Amstelveen, Diemen, Uithoorn, Ouder-Amstel en De Ronde Venen.

De paragraaf lokale heffingen bevat een overzicht van de geraamde inkomsten lokale heffingen 2024. Daarnaast wordt inzicht gegeven in het beleid dat de gemeente hanteert voor de bepaling van de hoogte van de heffingen 2024, wordt een uiteenzetting per belasting en heffing gegeven en worden de belangrijkste gegevens vergeleken met die van omliggende gemeenten.

De verordeningen met daarin de tarieven voor de lokale heffingen 2024 worden door de raad vastgesteld in de vergadering van 21 december 2023.

Inkomsten lokale heffingen

In de volgende tabel zijn de geraamde inkomsten voor de belastingen en retributies opgenomen uit de primitieve begroting 2024, het geraamde bedrag van het vorig begrotingsjaar (2023) na wijziging en het gerealiseerde bedrag van het voorvorig begrotingsjaar (2022) opgenomen. Bij het bepalen van de opbrengsten 2024 is rekening gehouden met de in deze paragraaf opgenomen uitgangspunten.

Soort lokale heffing bedrag (x € 1.000)	**Werkelijk 2022**	**Begroting na wijziging 2023**	**Begroting 2024**
Belastingen			
OZB-eigenaren woningen	5.905	6.140	6.424
Compensatie woonlasten	-1.243		
OZB-eigenaren niet -woningen	2.946	3.838	4.277
OZB gebruikers niet - woningen	2.240	2.767	3.120
Roerende zaak belasting	72	74	77
Forensenbelasting	94	88	91
Verblijfsbelasting	404	590	612
Waterverblijfsbelasting	138	136	401
Hondenbelasting	109	109	113
Reclamebelasting	107	107	111
Precariobelasting	3	0	0
	10.775	**13.849**	**15.226**
Retributies			
Afvalstoffenheffing	4.227	4.119	4.572
Rioolheffing	2.796	2.975	3.142
Marktgeld	15	22	23
Lijkbezorgingsrechten	219	265	275
Onderhoudsrechten begraafplaats	201	235	244
Leges	3.093	3.598	1.663
	10.551	**11.214**	**9.919**
Totaal inkomsten lokale heffingen	**21.326**	**25.063**	**25.145**

De toename van de opbrengsten waterverblijfsbelasting is het gevolg van het eerdere besluit van de raad om de watertoeristenbelasting met € 250.000 te verhogen.
De daling van de legesinkomsten is met name het gevolg van lagere inkomsten leges omgevingsvergunningen. Zowel in 2022 als 2023 was er sprake van een aantal grote vergunningen.

In de onderstaande grafiek is de verdeling van de belastingopbrengsten naar belastingsoort voor 2024 opgenomen.

De onroerende zaakbelastingen, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing vormen met 85% procent de opbrengst lokale heffingen.

Belastingdruk

Uit de COELO-atlas 2023 blijkt dat de woonlasten van Aalsmeer, in verhouding met de overige gemeenten in Nederland, is gestegen. Dit is het gevolg van het vervallen van de "Eenmalige belastingkorting voor huishoudens in 2022" ad € 96 per huishouden. Met plek 277 1) in de ranglijst van de COELO-atlas zijn de woonlasten weer op een vergelijkbaar niveau als in 2021. In de ranglijst van de COELO-atlas (Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden) heeft nummer 1 de laagste woonlasten.
Het streven van het college is om, ondanks de sterk toegenomen inflatie, de woonlasten zo laag mogelijk te houden en een gezonde financieel beleid voor de toekomst te voeren.

Jaar	Plaats	Aantal gemeenten (deelnemers COELO)
2023	277	352
2022	190	349
2021	273	370
2020	305	377

1) voor een woningeigenaar met een meerpersoonshuishouding. Voor een huurder met een meerpersoonshuishouden staat Aalsmeer op nr. 63.

De hoogte van de OZB (woningen), de afvalstoffenheffing en de rioolheffing tezamen, wordt geduid met het begrip “lokale lastendruk”. De lokale lastendruk wordt in Nederland door het COELO bijgehouden.
In onderstaande tabel is opgenomen hoe de lokale lastendruk zich in de periode 2020 tot en met 2024 ontwikkelen. Hierbij wordt uitgegaan van de cijfers zoals deze in de laatste overzichten van het COELO staan vermeld.
Ook is de historische ontwikkeling van de woonlasten in de regio (voor een woningeigenaar) in totaal en voor de drie belangrijkste heffingen in beeld gebracht.

Soort lokale heffing	2020	2021	2022	2023	2024
OZB aanslag woning eigenaar	414	425	505	529	550
Rioolheffing eigenaar	174	174	177	181	188
Afvalstoffenheffing gebruiker	291	299	237	330	370
Woonlasten	879	898	919	1.040	1.108
Eenmalige belastingkorting voor huishoudens in 2022			-96		
Woonlasten na belastingkorting	**879**	**898**	**823**	**1.040**	**1.108**
% toename t.o.v. vorig jaar	2,8%	2,2%	2,3%	n.v.t.	6,5%

Beleid van de lokale heffingen

De lokale heffingen vormen een belangrijk bron van inkomsten en zijn onderdeel van de gemeentelijke beleidsvrijheid. Daarbij wordt onderscheid gemaakt in heffingen waarbij de besteding van de opbrengsten vrij is (de zogenaamde belastingen) en heffingen waarvan de opbrengst gebonden is (zogenaamde heffingen en retributies).

In de begroting wordt een raming afgegeven van de verwachte opbrengst aan belastingen en heffingen, die berekend is op basis van de kadernota 2024 (uitgangspunten voor de tariefontwikkeling) en de begroting 2023 (bedragen). De definitieve vaststelling van de tarieven gebeurt echter niet bij de begroting, maar separaat bij raadsbesluit eind 2023, waar de belastingverordeningen 2024 worden vastgesteld.

De belangrijkste uitgangspunten voor het gemeentelijk tarievenbeleid zijn:
- Het toepassen van een jaarlijkse indexering voor loon- en prijsontwikkeling, voor zover wettelijk toegestaan;
- Het hanteren van maximaal kostendekkende tarieven;
- Terughoudendheid ten aanzien van verhoging lokale lastendruk.

Indexering
De definitieve tarieven worden in de raadsvergadering van december, tegelijk met de belastingverordeningen 2024, vastgesteld. De uitgangspunten, zoals vastgelegd in hoofdstuk 3 van de Kadernota 2024, zijn

Indexatie (in percentage)	2024	2025	2026	2027
Heffingen (80% loon/ 20% prijs)	4,94	4,96	4,16	3,68
Inkomsten (belastingen, huren et cetera)	3,9	1,6	1,6	1,6

Besluitvorming over bovenstaande uitgangspunten heeft plaatsgevonden in de raadsvergadering van 6 juli 2023. Na besluitvorming over de Kadernota 2024 is het definitieve percentage waarmee de dienstverleningsbijdrage van de AA organisatie wordt verhoogd bekend geworden (8,7%). Omdat het merendeel van de activiteiten die resulteren in leges worden uitgevoerd door de AA-organisatie doen wij een

gewijzigd tariefvoorstel: de legestarieven worden verhoogd met 8,7% met uitzondering van die waarvoor een wettelijk gemaximeerd tarief geldt.

Voor de retributies zoals bouwleges, grafrechten, afvalstoffenheffing en rioolheffing wordt uitgegaan van kostendekkendheid.
Om de begrote opbrengsten te realiseren kunnen als gevolg van nadere preciseringen/ontwikkelingen nog kleine afwijkingen ontstaan in de nu vermelde tarieven.

Kostendekkende tarieven retributies
Uitgangspunt bij de retributies is maximaal 100% kostendekkendheid. Daarbij geldt dat voor alle kosten die we kunnen toerekenen dat ook doen.
In 2023 wordt daarnaast een nader onderzoek uitgevoerd naar de kostendekkendheid van de leges. Door de invoering van de Omgevingswet in 2024 moeten er veel inhoudelijke keuzes worden gemaakt en zijn de structurele financiële gevolgen in deze fase nog moeilijk in te schatten. Ook op landelijk niveau zijn nog niet alle financiële effecten van de stelselwijziging volledig in beeld. De uitkomsten van de keuzes die zijn gemaakt worden in de loop van 2024 gepresenteerd.

Toerekening van kosten straatvegen en baggeren
Voor wat betreft de kosten van straatvegen en baggeren is een matrix opgesteld ter onderbouwing van het deel van de toe te rekenen kosten aan de rioolheffing en de afvalstoffenheffing.
Deze matrix is een handreiking van de VNG waarbij een beredeneerde inschatting is gemaakt van de toe te rekenen kosten in de Aalsmeerse situatie. Naar aanleiding van een extern onderzoek in 2021 naar de kostendekkendheid van tarieven (voortvloeiend uit de motie RAP-raad) is de matrix geactualiseerd en verder verfijnd.

Straatvegen:					
Activiteiten/doelen:	Schone Stad	Verkeersveilig	meer huishoudelijk afval	Minder verstopping riool	Totaal
zwerfvuil op verharding en in t groen	50%		40%	10%	100%
beheer afvalbakken	25%		75%		100%
mechanisch vegen (blad en zand)	10%	10%		80%	100%
onkruidbestrijding verharding	50%	50%			100%
meerkosten milieuvriendelijke onkruidbestrijding	100%				100%
hondenpoep	100%				100%
Dekking	Algemene middelen	Algemene middelen	Afvalstoffenheffing	Rioolheffing	

Baggeren:					
Activiteiten/doelen:	Bevaarbaarheid	Milieu cq waterkwaliteit	betere doorstroming oppervlaktewater, peiling	effect op overstort, hemelwatertaak	Totaal
Baggerverwerking	10%	20%	30%	40%	100%
Sloot- en drijfvuil	20%	40%	40%	0%	100%
Schouwwerk watergangen	20%	40%	40%	0%	100%
Krooswerk	20%	40%	40%	0%	100%
Dekking	Algemene middelen	Algemene middelen	Rioolheffing	Rioolheffing	

Overhead
Voor het bepalen van kostendekkendheid van lokale heffingen moet extracomptabel overhead worden toegerekend. Conform de financiële verordening vindt toerekening van overhead plaats op basis van directe ambtelijke capaciteitsinzet. In programma 7 Overhead is de berekening van het overheadpercentage (2024: 77%) opgenomen.
Dit overheadpercentage wordt in alle kostenopstellingen voor tariefberekeningen gehanteerd.

Ontwikkelingen
In 2023 zijn in heel Nederland substantieel meer WOZ-bezwaarschriften ingediend tegen de vastgestelde WOZ-waarde. Met name door zogenaamde “No Cure No Pay” bedrijven die handig gebruik maken van de wettelijke proceskostenvergoedingen die substantieel ruimer zijn dan hun gemiddelde kosten die aan een bezwaarschrift hangen.
Staatssecretaris Van Rij (Fiscaliteit en Belastingdienst) is bezig met reparatiewetgeving om dit oneigenlijke gebruik van de proceskostenvergoeding in te perken. Indien het echter niet lukt, om dit voor belastingjaar 2024, vastgesteld te krijgen zal het aantal WOZ-bezwaarschriften voor 2024 naar verwachting niet dalen.

Door de ontstane situatie is er het risico dat de afhandeling van WOZ-bezwaarschriften niet met de beschikbare capaciteit is te realiseren binnen de wettelijke termijn. Het financiële risico is dat hiervoor extra inhuur noodzakelijk is, de te betalen proceskosten stijgen en mogelijke extra kosten van immateriële schadevergoeding.

Uitwerking financiële kaders per belasting/heffing

Per belasting of heffing worden de volgende onderwerpen toegelicht:

- het gemeentelijk beleid voor de heffing;
- een tarievenvoorstel voor 2024;
- een overzicht tariefontwikkeling van de laatste jaren (indien relevant);
- een vergelijking van tarieven in de regio (indien relevant);
- de mate van kostendekkendheid (indien van toepassing).

Onroerende zaakbelasting (OZB)

De onroerende zaakbelastingen betreffen een drietal belastingen, te weten;
- een onroerende zaakbelasting voor eigenaren van woningen;
- een onroerende zaakbelasting voor eigenaren van niet-woningen;
- een onroerende zaakbelasting voor gebruikers van niet-woningen.

Voorstel tarieven 2024
In de kadernota 2024 is besloten de OZB-opbrengst 2024 conform inflatieverwachting met 3,9% te verhogen ten opzichte van de opbrengst 2023.
De OZB wordt berekend als percentage van de waarde die voor de Wet Waardering onroerende zaakbelastingen (WOZ) is vastgesteld voor dat jaar.
De WOZ-waarde wordt jaarlijks vastgesteld op basis van transacties rond de waardepeildatum 1 januari van het jaar voorafgaand aan het betreffende belastingjaar. De taxaties voor belastingjaar 2024 zijn nog in volle gang.

Uit de eerste geprognosticeerde taxaties blijken de woningen en niet-woningen, bedrijven, redelijk in lijn te liggen met de landelijke waardestijging. Landelijk wordt rekening gehouden met waardestijgingen van 3% voor woningen en 2% voor niet-woningen, zoals vermeld in de meicirculaire 2023.
De inschatting voor Aalsmeer ligt hieraan, zoals het er nu naar uitziet, ongeveer gelijk.
De markt is op dit moment nogal onduidelijk is. Het schiet nog steeds alle kanten op. Het is daardoor uiterst speculatief om nu een enigszins verantwoorde in schatting op de maken.

De werkelijke waardestijging 2023/2024 is in december bij het vaststellen van de OZB-tarieven 2024 bekend. Voor de bepaling van het OZB-tarief 2024 wordt dan rekening gehouden met de laatste gegevens. De vastgestelde WOZ-waarde is voor de opbrengst 2024 niet meer dan een verdeelmaatstaf om tot de geraamde OZB-opbrengst te komen. Door de herrekening van het tarief op het laatste moment wordt zo nauwgezet mogelijk aangesloten op de vastgestelde opbrengst in de begroting 2024.

In de begroting 2022 is op basis van de motie RAP voor het tarief van de OZB Niet-woningen nader uitgewerkt om stapsgewijs tot een regionaal gemiddelde te komen. Voor belastingjaar 2024 betekent dit dat de opbrengst naast de inflatiecorrectie van 3,9% dient te worden verhoogd met circa 8%. Bij de vaststelling van het tarief 2024 wordt vanzelfsprekend wel gecorrigeerd voor de gestegen WOZ-waarde.

Roerende woon- en bedrijfsruimtebelasting

Roerende woon- en bedrijfsruimtebelasting (RZB) is een gemeentelijke belasting op roerende woon- en bedrijfsruimten. Voorbeelden hiervan zijn woonschepen.
De roerende zaakbelasting bestaat uit twee soorten belasting: een eigenaren- en een gebruikersbelasting.
Het tarief is gelijk aan de onroerende zaakbelasting.

Afvalstoffenheffing

De gemeente heeft de verplichting huishoudelijke afvalstoffen in te zamelen. Om de kosten voor de inzameling en de verwerking van de afvalstoffen te dekken wordt afvalstoffenheffing geheven.
Het gemeentelijk beleid is een tarief dat maximaal 100% kostendekkend is.

Op basis van het raadsbesluit "Van afval naar grondstoffenbeleid" is vanaf 2022 de grondslag voor de tariefstelling gewijzigd van inhoud van de rolemmer naar een tarief voor één- en meerpersoons-huishoudens.

De kostenopbouw, gekoppeld aan 100% kostendekkendheid leidt tot een tarief stijging van het tarief met 11% in 2024.
Deze tariefstijging is noodzakelijk om de aangekondigde stijging van de tarieven van de Meerlanden in 2024 op te kunnen vangen. Deze stijgen in 2024 met 14,5% als gevolg van een door de Meerlanden gehanteerde systematiek waarbij de in de begroting opgenomen indexatie achter is gebleven bij de werkelijke indexatie. Dat wordt nu gecorrigeerd. Om dit effect en het effect van overige stijgingen volledig te kunnen opvangen zou een tariefstijging van 22% noodzakelijk zijn. Het verschil wordt onttrokken aan de egalisatievoorziening die hierna uitgeput is. In 2025 is een aanvullende tariefsverhoging daarom noodzakelijk.

In onderstaande tabel zijn de voorgestelde tarieven voor 2024 opgenomen.

Afvalstoffenheffing	2020	2021	2022	2023	2024
80 liter bak	237	243,52	nvt	nvt	nvt
120 liter bak	250	256,88	nvt	nvt	nvt
240 liter bak	291	299	nvt	nvt	nvt
Eén persoonshuishouden	nvt	nvt	267	267	296
Meerpersoons huishouden	nvt	nvt	333	333	370

De mate waarin de afvalstoffenheffing kostendekkendheid is, is opgenomen in onderstaand overzicht.

x € 1.000

Kostendekking afval	**2024**
Saldo taakveld	4.134
Mutatie voorziening	-423
Overige toe te rekenen kosten	
Overheadtoerekening	177
Straatvegen	224
Compensabele BTW	915
Handhaving	66
Kwijtschelding	72
Totaal kostenbasis	**5.165**
Afvalstoffenheffing	**4.572**
Kostendekking	*89%*

Rioolheffing

De kosten van het beheer en het in stand houden van het gemeentelijk rioolstelsel zijn de basis voor de berekening van het tarief van de rioolheffing.
De heffing wordt geheven in de vorm van een aansluitrecht waarbij de eigenaar de belastingplichtige is. Als meer dan 400 m^3 water wordt afgenomen, wordt daarboven per 10 m^3 door de gebruiker een bedrag betaald.

Uitgangspunt is dat met het vastgestelde tarief het rioolstelsel in meerjarenperspectief kostendekkend beheerd en in stand gehouden kan worden. De uitvoering hiervan is gebaseerd op het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) 2021-2026. Er wordt buiten de indexatie van 2% een aanvullende tariefswijziging van nogmaals 2% verwacht. Dit is het gevolg van de stijging van de kosten van Meerlanden waardoor overige toegerekende kosten stijgen. Daarnaast stijgt de toevoeging aan de voorziening conform de uitgangspunten in het gemeentelijke rioleringsplan (GRP 2021-2026). Met deze aanvullende indexatie van 2% volgt de tariefontwikkeling de eerder vastgestelde uitgangspunten voor de tariefsontwikkeling uit het GRP.

Rioolheffing					
	2020	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Tarief	173,62	173,62	177,09	180,63	187,93

De mate waarin de rioolheffing kostendekkendheid is, is opgenomen in onderstaand overzicht.

x € 1.000

Kostendekking riool	**2024**
Saldo taakveld	1.861
Dotatie voorziening	630
Overige toe te rekenen kosten	
Overheadtoerekening	260
Straatvegen / Baggeren	166
Compensabele BTW	418
Totaal kostenbasis	**3.335**
Rioolrecht	**3.142**
Kostendekking	*94%*

Hondenbelasting

Iedereen, die één of meer honden heeft, moet hondenbelasting betalen.
Voor 2024 worden de tarieven verhoogd met het indexcijfer van 3,9%.

In de volgende tabel is de tariefontwikkeling hondenbelasting 2020 - 2024 opgenomen.

Hondenbelasting	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
1 hond	79,68	81,87	83,51	85,18	88,50
Tweede (en volgende) hond	96,30	98,95	100,93	102,95	106,97
Kennel	316,55	325,26	331,77	338,41	351,61
Totaal aantal honden	1.400	1.350	1.350	1.320	1.200

Leges

Leges wordt geheven op basis van de legesverordening en worden geheven als vergoeding van de kosten die een gemeente maakt voor dienstverlening aan individuele burgers en bedrijven. De verordening bestaat uit drie onderdelen:

- Hoofdstuk 1 Algemene dienstverlening

Dit betreft vooral de leges die wordt geheven voor de burgerlijke stand, reisdocumenten en identiteitskaarten en rijbewijzen. Voor een aantal van de producten stelt het Rijk jaarlijks het maximum tarief vast.

- Hoofdstuk 2 Dienstverlening en besluiten in het kader van de Omgevingswet

Dit betreft de leges die wordt geheven voor onder andere bouwvergunningen.
Per 1 januari 2024 treedt de Omgevingswet in werking.
Zoals onder het kopje beleid al eveneens staat vermeld moeten er door invoering van de Omgevingswet in 2024 veel inhoudelijke keuzes worden gemaakt en zijn de structurele financiële gevolgen in deze fase nog moeilijk in te schatten. De uitkomsten van de keuzes die zijn gemaakt worden in de loop van 2024 gepresenteerd.

- Hoofdstuk 3 Dienstverlening vallend onder de dienstenrichtlijn en niet vallend onder hoofdstuk 2.

De hoogte van de legestarieven wordt begrensd door 100% kostendekkendheid.
Uitgangspunt is toetsing op verordeningenniveau, waarbij de geraamde lasten van alle benoemde activiteiten worden gedekt door de gezamenlijke baten uit de te heffen leges.
Een verwacht overschot bij de ene activiteit wordt hierbij gebruikt voor de dekking van een verwacht tekort bij een andere activiteit. Dit principe wordt aangeduid als kruissubsidiëring.
De gemeente is hierbij vrij te bepalen hoe dit toe te passen binnen de verordening.

In afwijking van de uitgangspunten in de Kadernota 2024 worden de legestarieven in 2024 met 8,7% verhoogd. Dit geldt uiteraard niet voor de producten waarvoor een wettelijk tarief geldt. Een toelichting hierop is opgenomen onder beleid van de lokale heffingen.

BOUWLEGES	2024	
1. Taakveld Bouwen en Wonen; omgevingsvergunningen		
1a. lasten	826	
1b. baten, exclusief heffingen		
1c. netto kosten taakveld bouwvergunningen	**826**	
2. Overige toe te rekenen kosten		
2a. overhead	628	
2b. BTW	188	
2c. vergoedingen welstandscommissie	69	
2d. overige toe te rekenen kosten	**885**	
3. Totaal voor bouwleges relevante kosten	**1.711**	**N**
4. Opbrengst bouwleges		
4a. geraamde opbrengst excl. evt. tariefvoorstel	-890	
4b. evt. tariefvoorstel 2024	-35	
4c. totale opbrengst bouwleges	**-924**	**V**
5. Saldo kosten -/- heffing	**787**	**N**
6. Dekkingspercentage	***54,0%***	

BURGERZAKEN	2024	
1. Taakveld Burgerzaken		
1a. lasten	1.121	
1b. baten, exclusief heffingen		
1c. netto kosten taakveld Burgerzaken	1.121	
2. Overige toe te rekenen kosten		
2a. overhead	579	
2b. BTW	173	
2c. overige toe te rekenen kosten	752	
3. Totaal voor Burgerzaken relevante kosten	**1.874**	**N**
4. Opbrengst Burgerzaken		
4a. geraamde opbrengst excl. evt. tariefvoorstel	-594	
4b. evt. tariefvoorstel 2024		
4c. totale opbrengst Burgerzaken	**-594**	**V**

BURGERZAKEN	2024
5. Saldo kosten -/- heffing	**1.279 N**
6. Dekkingspercentage	***31,7%***

APV	2024
1. Taakveld Openbare orde en Veiligheid	
1a. lasten	314
1b. baten, exclusief heffingen	
1c. netto kosten taakveld OOV, APV	314
2. Overige toe te rekenen kosten	
2a. overhead	238
2b. BTW	67
2c preventie	3
2d. overige toe te rekenen kosten	308
3. Totaal voor APV relevante kosten	**622 N**
4. Opbrengst APV	
4a. geraamde opbrengst excl. evt. tariefvoorstel	-35
4b. evt. tariefvoorstel 2024	
4c. totale opbrengst APV	**-35 V**
5. Saldo kosten -/- heffing	**587 N**
6. Dekkingspercentage	***5,6%***

Grafrechten

Het beheer en onderhoud van de begraafplaats wordt gefinancierd uit de inkomsten van de grafrechten en onderverdeeld in lijkbezorgingsrechten en onderhoudsrechten begraafplaats.
In beginsel zullen de tarieven worden verhoogd met de prijsinflatie van 3,9%.
De tarieven voor de afzonderlijke belastbare feiten zijn opgenomen in de tarieventabel behorende bij de verordening lijkbezorgingsrechten.

In de volgende tabel is de ontwikkeling van het grafrecht 2020-2024 opgenomen.
Bij het opstellen van de programmabegroting 2023 is geconstateerd dat de vrijval uit de voorziening afkoopsommen begraven € 20.000 te hoog was. Daarbij is geconstateerd dat het nadelig effect hiervan effect heeft op de tarieven. In 2023 zijn deze hierop niet bijgesteld. Om de weggevallen dekking te compenseren dienen de tarieven in 2024 alsnog worden bijgesteld. De tariefstijging wordt daarmee 8,2%.

Grafrechten	2020	2021	2022	2023	2024
Algemeen	1.193	955	974	995	1.077

De mate waarin de grafrechten kostendekkendheid zijn is opgenomen in onderstaand overzicht.

x € 1.000

Kostendekking begraven	**2024**
Saldo taakveld	547
Mutatie voorziening	-1
Overige toe te rekenen kosten	
Overheadtoerekening	159
Totaal kostenbasis	**705**
Begraafrechten	**520**
Kostendekking	*74%*

Precariobelasting

Precario wordt geheven voor het hebben van voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond.
De tarieven voor precariobelasting zijn conform de uitgangspunten verhoogd met de prijsindexatie (3,9%).

Water-/toeristenbelasting

De verblijfsbelasting betreft de watertoeristen- en de toeristenbelasting. De belastingen worden geheven voor het betaald verblijf binnen de gemeente door personen die geen ingezetene zijn van Aalsmeer. Het gaat daarbij dus niet alleen om toeristen. De opbrengst hiervan komt ten goede aan de algemene middelen van de gemeente.

Verblijfbelasting/Toeristenbelasting
Toeristenbelasting wordt geheven bij overnachtingen binnen de Aalsmeer door personen die niet in de basisadministratie van de gemeente staan ingeschreven. Omdat het voor deze belastingen niet alleen om toeristen gaat wordt deze heffing in Aalsmeer in de verordening aangeduid als verblijfsbelasting. De hoogte ervan betreft een vast bedrag per persoon per overnachting. De verblijf- /toeristenbelasting stijgt in 2024 met 3,9% tot € 3,65. Voor een nacht op de camping wordt 50% van het tarief betaald.

Waterverblijfsbelasting/ watertoeristenbelasting
Waterverblijfsbelasting is een belasting voor niet-inwoners van de gemeente voor het betaald gebruik van gemeentelijke voorzieningen en faciliteiten. Het gaat hierbij om iedereen die niet staat ingeschreven in de gemeente en betaalt voor een verblijf op vaartuigen die aanwezig zijn in wateren van de gemeente. Er kan geen waterverblijfsbelasting worden geheven van passerende bootjes en dagjes mensen die geen betaalde diensten afnemen.

In de programmabegroting is vanaf 2024 een verhoging opgenomen van de waterverblijfsbelasting.
Het tarief voor de watertoeristenbelasting wordt conform de uitgangspunten van de begroting 2023 verhoogd. Het tarief voor de watertoeristenbelasting 2023 bedraagt € 1,53 per persoon per etmaal en zal met ingang van 1 januari 2024 worden verhoogd naar € 2,85 per persoon per etmaal.

De ontwikkeling van de tarieven is opgenomen in onderstaande tabel:

Verblijfsbelasting	2020	2021	2022	2023	2024
Toeristenbelasting	3,50	3,50	3,50	3,50	3,65
Watertoeristenbelasting	1,42	1,46	1,50	1,53	2,85

Reclamebelasting

De reclamebelasting wordt geheven in twee winkelgebieden: winkelgebied Ophelialaan en het winkelgebied centrum Aalsmeer.

Deze belasting wordt geheven op reclameobjecten zichtbaar vanaf de openbare weg. De opbrengsten uit de reclamebelasting worden, na aftrek van de administratieve kosten, als subsidie uitgekeerd aan de door ondernemers opgerichte uitvoeringsorganisatie. De besteding van de gelden wordt door de ondernemers zelf bepaald.

Het tarief reclamebelasting bedraagt in 2024 met € 885,07. Dit is een vast bedrag, ongeacht het aantal reclameobjecten.

Forensenbelasting

Deze belasting wordt geheven van personen die geen hoofdverblijf hebben in de gemeente Aalsmeer en voor zichzelf of hun gezin een gemeubileerde woonruimte beschikbaar houden.
De opbrengsten forensenbelasting nemen in 2024 met 3,9% toe. Bij de bepaling van het tarief wordt rekening gehouden met de waardeontwikkeling van de woonruimte.

Marktgeld

Met het marktgeld worden de kosten gedekt die moeten worden gemaakt om de wekelijkse markt mogelijk te maken. Voor 2024 worden de tarieven met 3,9% verhoogd.
De kostendekkendheid voor 2024 ligt op circa 80%. Zie onderstaande tabel.

Kostendekking leges marktgelden	2024
Saldo taakveld	28
Overige toe te rekenen kosten - straatvegen	0
Overige toe te rekenen kosten - btw	1
Overheadtoerekening	
Totaal kostenbasis	**29**
Leges marktgelden	**23**
Kostendekking	*80,56%*

Kwijtscheldingsbeleid

Gemeenten in Nederland mogen kwijtschelding van gemeentelijke belastingen verlenen. Geheel of gedeeltelijke kwijtschelding wordt verleend indien een belastingschuldige als gevolg van financiële omstandigheden niet in staat is de belastingaanslag te betalen.

Kwijtschelding wordt verleend voor de afvalstoffenheffing en hondenbelasting (alleen voor de eerste hond). Bij de beoordeling van het kwijtscheldingsverzoek wordt uitgegaan van 100% van de bijstandsnorm.

Uitgaande van het werkelijk aantal kwijtscheldingen voor 2022 en de prognose voor 2023 wordt voor 2024 uitgegaan van 360 kwijtscheldingsverzoeken. Ongeveer 70% van de kwijtscheldingen wordt, na toestemming van belanghebbende, verleent door bevraging van het Inlichtingenbureau. Inwoners hoeven dan geen kwijtscheldingsaanvraag formulier in te vullen maar krijgen direct kwijtschelding. Van de zogenaamde handmatige papieren aanvragen wordt circa 50% toegewezen. De overige worden hoofdzakelijk afgewezen op gronden zoals te hoog banksaldo en/of inkomen.

Ten behoeve van kwijtschelding is een budget geraamd van € 71.700 (2023: € 69.000).

3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Het weerstandsvermogen van een gemeente is “het vermogen van de gemeente om financiële risico’s op te vangen zonder dat het gevolgen heeft voor de uitvoering van de dagelijkse taken”. Het weerstandsvermogen wordt bepaald door een relatie te leggen tussen de beschikbare weerstandscapaciteit (financiële buffer) en de financiële gevolgen van risico’s die de gemeente loopt (en waarvoor geen andere, specifieke voorzieningen zijn gevormd).

In deze paragraaf wordt achtereenvolgens aandacht besteed aan:

- het beleid van de gemeente Aalsmeer voor wat betreft de weerstandscapaciteit en de risico’s;
- het benodigd weerstandsvermogen;
- het beschikbaar weerstandsvermogen;
- de weerstandscapaciteit; en
- de financiële kengetallen.

Het beleidskader is vastgelegd in de nota Weerstandsvermogen en risicobeheersing gemeente Aalsmeer 2023, dat vastgesteld is op 8 juni 2023.
Aan de hand van de risicoanalyse (kans x gevolg = financieel gevolg) is het totaal van alle risico’s in geld uitgedrukt. Omdat niet alle risico’s zich op hetzelfde moment voordoen wordt een zekerheidspercentage van 90% aangehouden voor de bepaling van de benodigde hoeveelheid weerstandscapaciteit om de financiële gevolgen van de benoemde risico’s af te dekken.

Risicobeleid

De risico’s die in deze begroting worden genoemd zijn een herijking van de risico’s die in de jaarstukken 2022 zijn opgenomen. De eerder opgenomen risico’s zijn beoordeeld op het nog steeds van toepassing zijn en of het opgenomen risicobedrag nog valide is. Daar waar nodig zijn aanpassingen doorgevoerd en zijn nieuwe risico’s opgevoerd en niet meer van toepassing zijnde risico’s verwijderd.

Evenals bij de jaarstukken zijn de risico’s inzichtelijk gemaakt aan de hand van een globale kansberekening. Daarbij is per risico aangeven wat de kans is dat het risico zich voordoet en wat het mogelijke financieel gevolg is. Uit de risico-inventarisatie volgen 78 risico’s.
De risico’s met de grootste financiële impact zijn in onderstaande tabel opgenomen. Wanneer de 10 grootste risico’s zich tegelijkertijd en in hun volle omvang voordoen, leidt dat tot € 85.140.000 aan kosten.
Voor de overige 68 kleinere risico’s gaat het om een aanvullend bedrag van € 89.286.000.
Met de ingevoerde risico's is een risicosimulatie uitgevoerd. De risicosimulatie wordt uitgevoerd, omdat het reserveren van het maximale bedrag (€ 174.426.000) ongewenst is. De risico's treden niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang op. Uit de simulatie volgt dat 90% zeker is dat alle risico's kunnen worden afgedekt met een bedrag van € 18.221.115. Dit bedrag is onderdeel van het “benodigde weerstandsvermogen”.

#	Risico	Gevolgen	Kans	Financieel gevolg
1	Onvoorziene omstandigheden met een niet kwantificeerbare kans of impact	Financieel - Reservering van bedrag van € 1.000 per huishouden (13.712 huishoudens per 2023) afgerond op hele miljoenen	15%	max.€ 14.000.000
2	Niet realiseren van (afgesproken) taakstellingen	Financieel - Tekorten op de begroting	50%	max.€ 4.000.000
3	Garantstelling GPAG BV	Financieel - GPAG heeft ten behoeve van het realiseren van de grondexploitatie een leningfaciliteit tot een maximum van € 90 miljoen. In geval de BV niet aan de betalingsverplichtingen kan voldoen worden de aandeelhoudende gemeenten (Ulthoorn en Aalsmeer) hierop aangesproken.	5%	max.€ 30.000.000
4	Fouten in belastingverordeningen	Financieel - Bij ernstige fouten kan verordening ontbindend verklaard worden, waardoor belastingaanslagen niet opgelegd kunnen worden. Imago - Foutieve belastingaanslagen en bij onbindendheid wordt de landelijke pers gehaald.	10%	max.€ 12.500.000
5	Raad neemt besluiten in afwijking van eerdere besluitvorming die leidt tot schade bij derde partijen	Financieel - Schadevergoeding aan derde partijen. Waarvan € 3 miljoen verminderde grondopbrengsten GPAG die volledig aan Aalsmeer worden toegerekend. Daarnaast € 3 miljoen niet nader gespecificeerde schade van bedrijven die op basis van eerdere planvorming contracten hebben gesloten en in dat geval een claim neer gaan leggen bij GPAG en daarmee bij Aalmeer. Imago - Betrouwbaarheid gemeente Aalsmeer als strategische partner in de ontwikkeling staat ter discussie.	20%	max.€ 6.000.000
6	Extra financiële bijdrage aan deelneming/gesubsidieerde instelling/verbonden partij	Financieel - Niet sluitende exploitatie bij verbonden partijen waardoor deelnemers aanvullende bijdrage moeten doen.	70%	max.€ 1.640.000
7	Uitkomsten van CAO afspraken zijn onvoorspelbaar	Financieel - Extra kosten	70%	max.€ 1.500.000
8	Tegenvallende verkoop GPAG	Financieel - Exploitatieverlies	30%	max.€ 3.500.000
9	Virussen en/of hacking	Financieel - Stagnatie van werkzaamheden, Performance verlies en/of verlies gegevens, mogelijk betalen van losgeld om gegevens weer beschikbaar te krijgen. Imago - Uitlekken van vertrouwelijke gegevens.	30%	max.€ 3.000.000
10	Fouten in verordeningen retributies (kostendekkende leges)	Financieel - Onverbindend verklaren van de verordeningen betekent geen heffing kunnen opleggen voor een bepaalde periode. Imago - Onverbindend verklaren van de verordeningen haalt de landelijke pers.	10%	max.€ 9.000.000

In de top 10 zijn de volgende risico's ten opzichte van de paragraaf weerstandsvermogen in de jaarrekening 2022 (dit is de laatst opgestelde paragraaf weerstandsvermogen) gewijzigd:

- Het risico in het kader van deelgebied deel 2 West GPAG BV is verlaagd van 85% naar 20% omdat besluitvorming door de raad heeft plaatsgevonden. Restrisico heeft betrekking op vergelijkbare zaken waarover de raad nog wel een besluit moet nemen.
- In 2023 wordt binnen GPAG een aantal uitgiftes voorzien waardoor de financieringsbehoefte van GPAG BV afneemt en daarmee de garantstelling door aandeelhoudende gemeenten.

Bouw- / projectgerelateerde risico's

De hoogte en de beheersing van risico's van grote projecten en grondexploitaties is een belangrijk speerpunt. Door middel van risicoanalyse met behulp van de Monte Carlo methode is de benodigde weerstandscapaciteit in beeld gebracht. Mede op basis hiervan kan besluitvorming plaatsvinden over de te nemen beheermaatregelen en het moment waarop deze genomen kunnen worden.
Voor de dekking van de bekende tekorten in lopende gemeentelijke exploitaties is een voorziening getroffen. Dat geldt ook voor verliesgevende projecten faciliterend grondbeleid. Zie voor nadere toelichting de paragraaf grondbeleid. Basis voor het risicoprofiel is de laatste actualisatie van de Meerjarenprognose grondexploitaties. De raad heeft op 6 juli 2023 de actualisatie van de meerjarenprognose grondexploitaties Aalsmeer 2023 vastgesteld.

Resumé risicoprofiel

Bij de bepaling van de benodigde weerstandscapaciteit (A) van de gemeente Aalsmeer is rekening gehouden met de maximale financiële gevolgen van de risico's en een weging op basis van de verwachte frequentie dat het risico zich voordoet. Dit leidt tot het volgende risicoprofiel:

Bedragen x € 1.000	Risicoprofiel
Bouw- / project gerelateerde risico's	6.802
Overige geïnvesteerde risico's	18.221
Totaal	**25.023**

Weerstandscapaciteit

In het BBV is niet voorgeschreven welke bestanddelen behoren tot de weerstandscapaciteit.
Bij het beschikbaar weerstandsvermogen gaat het om vrij besteedbare middelen die eenmalig ingezet kunnen worden om de financiële gevolgen van de risico's die zich voordoen te kunnen opvangen.
Het beschikbaar weerstandsvermogen bestaat uit de algemene reserve, de onbenutte belastingcapaciteit en de post onvoorzien.

Algemene reserve
De geprognosticeerde stand van de algemene reserve op 31 december 2023, na verwerking van de resultaatbestemming 2022 en de onttrekkingen 2023 waarover door de raad reeds een besluit is genomen, is € 29.796.000.

Stille reserves
Stille reserves zijn de meerwaarden van activa die te laag of op nul zijn gewaardeerd doch die direct verkoopbaar zijn indien men dat zou willen. Een stille reserve kan alleen maar deel uitmaken van de beschikbare weerstandscapaciteit als deze activa snel te verkopen zijn, of dat besluit (expliciet) al is genomen. Gezien de geringe verhandelbaarheid van de meeste gemeentelijke eigendommen van Aalsmeer of wenselijkheid van het bezit daarvan is eerder al besloten deze niet mee te nemen in de berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit.

Bestemmingsreserves
Bestemmingsreserves zijn reserves die met een raadsbesluit een specifieke aanwending/bestemming hebben gekregen. Om deze reserves daadwerkelijk in te kunnen zetten om tegenvallers/calamiteiten op te

vangen, is een raadsbesluit nodig om de bestemming te wijzigen. De mate van “hardheid” (ingezet beleid, aangegane verplichtingen) kan ook per reserve verschillen. Om deze reden worden bestemmingsreserves in principe niet gerekend tot de weerstandscapaciteit. Dit is conform het uitgangspunt in de gemeentelijke nota weerstandsvermogen en risicobeheersing.
Aalsmeer heeft een bestemmingsreserve sociaal domein. Deze reserve is bedoeld om tekorten binnen het sociaal domein binnen het programma op te lossen, vanwege een aantal open einde regelingen die binnen dat programma zijn opgenomen met de bijbehorende risico’s. Deze risico's maken onderdeel uit van de 78 risico's uit onze risico-inventarisatie. Om die reden mag de bestemmingsreserve sociaal domein worden meegeteld voor het beschikbaar weerstandsvermogen.
Hetzelfde geldt voor de bestemmingsreserve voorlopige winsten grondexploitaties. Ook hiervoor geldt dat de risico's onderdeel zijn van de risico-inventarisatie en daarmee de benodigde weerstandscapaciteit. Dat valideert het opnemen van deze bestemmingsreserve als onderdeel van het beschikbare weerstandsvermogen.

Onbenutte belastingcapaciteit
Een belangrijke inkomstenbron voor gemeenten is de Onroerende zaakbelasting (OZB). Het is de individuele gemeente die de hoogte hiervan vaststelt. Er is geen limiet aan de OZB gesteld, een gemeente mag deze verhogen (of verlagen) naar eigen inzicht. Op het moment dat een gemeente in de financiële problemen komt en beroep doet op de artikel 12 status, eist het Rijk dat de OZB op een bepaald niveau wordt gebracht. Het verschil tussen het daadwerkelijke OZB-tarieven van een gemeente en het artikel 12 niveau, wordt de onbenutte belastingcapaciteit genoemd. De onbenutte belastingcapaciteit van Aalsmeer bedraagt € 3.535.944.

Post onvoorzien
Iedere gemeente moet in de begroting een budget voor onverwachte tegenvallers opnemen, de stelpost onvoorzien. Deze post kan worden ingezet als dekking voor kleine onvoorziene kosten. In Aalsmeer bedraagt deze post € 31.900.

Samengevat bedraagt het geprognosticeerd beschikbaar weerstandsvermogen in deze begroting 2024:

Algemene reserve (per 1 januari 2024)	29.796.000
Onbenutte belastingcapaciteit	3.536.000
Bestemmingsreserves	
- sociaal domein	2.541.000
- voorlopige winsten grondexploitaties	5.914.000
Onvoorzien	31.900
Beschikbaar weerstandsvermogen (B)	41.818.900

Het beschikbaar weerstandsvermogen is ten opzichte van dat opgenomen in de jaarstukken 2022 toegenomen door enerzijds een uitname van de algemene reserve ter dekking van nieuw beleid 2023 (€ 1.291.000), maar anderzijds een toevoeging aan de reserve voorlopige winsten grondexploitaties op basis van de Meerjarenprognose Grondexploitaties 2023. In 2024 en 2025 vindt conform besluitvorming door de raad op 3 november 2022 aanvulling van de onttrekking voor nieuw beleid uit de algemene reserve vanuit de stelpost nieuw beleid plaats.

Weerstandsratio

De weerstandsratio geeft de verhouding weer tussen het beschikbare en benodigde weerstandsvermogen op basis van de gekwantificeerde risico's. In onderstaande tabel wordt weergegeven welke kwalificatie aan de verschillende waarden van de ratio's wordt toegekend:

Ratio	Oordeel
> 2.0	Uitstekend
> 1.4 - < 2.0	Ruim voldoende
> 1.0 - < 1.4	Voldoende
> 0.8 - < 1.0	Matig
> 0.6 - < 0.8	Onvoldoende
< 0.6	Ruim onvoldoende

In de nota Risicomanagement en weerstandsvermogen van Aalsmeer is opgenomen dat de gemeente streeft naar een weerstandsratio die ruim voldoende is en daarom 1,5 dient te zijn. Op basis van het geïnventariseerde benodigd weerstandsvermogen en het berekende beschikbare weerstandsvermogen is de weerstandsratio:

Bepaling weerstandsratio		***1.000 euro**
A	Benodigde weerstandscapaciteit	25.023
B	Beschikbaar weerstandsvermogen	41.819
B/A=C	**Ratio weerstandscapaciteit**	**1,7**

Met een weerstandsratio van 1,7 heeft Aalsmeer nog steeds de kwalificatie "ruim voldoende" en wordt voldaan aan de eigen norm.

Kengetallen

Het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeente (BBV) schrijft voor dat gemeenten een aantal kengetallen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing van de begroting en de jaarstukken opnemen. Dat zijn: de netto schuldquote, de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, de solvabiliteitsratio, de structurele exploitatieruimte, de grondexploitatie en de belastingcapaciteit. De kengetallen maakt het de gemeenteraad gemakkelijker om inzicht te krijgen in de financiële positie van de gemeente.

In het BBV zijn geen te behalen minimum of maximum waarden opgenomen. Wel heeft de provincie Noord Holland, als financieel toezichthouder, zogenaamde signaleringswaarden gedefinieerd. Deze signaleringswaarden moeten worden gezien als een hulpmiddel om het risico per kengetal in te schatten. De provincie onderscheidt drie categorieën, namelijk A: minst risicovol, B: gemiddeld risico en C: meest risicovol.

Netto schuldquote
De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
Omdat bij leningen onzekerheid kan bestaan of ze allemaal worden terugbetaald, wordt bij de berekening van de netto schuldquote onderscheid gemaakt in het kengetal inclusief en exclusief de doorgeleende gelden. Op die manier wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is en ook wat dat betekent voor de schuldenlast.
De wijze van berekening van de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen is gelijk aan de netto schuldquote, met dien verstande dat bij de financiële activa ook alle verstrekte leningen worden opgenomen.

De toelichting die is gegeven bij de netto schuldquote is ook van toepassing op de netto-schuldquote voor alle verstrekte leningen.

Solvabiliteitsratio
De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin Aalsmeer in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen: het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal.

Structurele exploitatieruimte
Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten.
Net als in de begroting 2022 en de jaarstukken 2021 is deze ratio positief.

Grondexploitatie
Het financiële kengetal “grondexploitatie” geeft aan hoe groot de grondpositie (boekwaarde) is ten opzichte van de jaarlijkse baten.
De boekwaarde van de gronden geeft weer of een gemeente veel middelen heeft gestopt in haar grondexploitaties. Dit geld moet namelijk nog terugverdiend te worden.

Lokale woonlasten (belastingcapaciteit)
Dit kengetal geeft inzicht in hoe de belastingdruk van de gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Een percentage onder de 100% betekent dat de belastingdruk van Aalsmeer lager is dan het landelijk gemiddelde. Het Coelo publiceert ieder jaar de totale woonlasten in de Atlas van de lokale lasten. Onder de woonlasten worden verstaan de OZB, de rioolheffing en reinigingsheffing voor een woning met gemiddelde waarde in de gemeente.
Door een relatieve daling van de gemiddelde woonlasten 2023 van een gezin ten opzichte van het landelijk gemiddelde is de uitkomst van deze ratio verbeterd. Een toelichting op de ontwikkeling van de lokale woonlasten is opgenomen in de paragraaf lokale heffingen (lokale lastendruk) van deze jaarstukken.

In de onderstaande tabel worden de kengetallen en de bijbehorende signaleringswaarden getoond. Aalsmeer scoort op het kengetal solvabiliteit en belastingcapaciteit een score B. Op alle andere kentallen scoort Aalsmeer een score A. Door het actualiseren van de liquiditeitsprognose loopt de netto schuldquote op, maar deze blijft deze raadsperiode nog binnen categorie A.

Kengetallen in percentages	A	B	C	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Netto schuldquote	< 90%	90 - 130%	> 130%	12	57	43	49	68	77
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	< 90%	90 - 130%	> 130%	8	55	41	47	66	75
Solvabiliteitsrisico	> 50%	20-50%	< 20%	51	44	47	49	44	41
Structurele exploitatieruimte	> 0%	0%	< 0%	5,4	0,2	2,5%	1,1%	0,0%	-1,8%
Grondexploitatie	< 20%	20 - 35%	> 35%	7	0	4	-1	-1	0
Belastingcapaciteit	< 95%	95-105%	> 105%	102	104	100	100	100	100

3.3 Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

Met investeringen in de openbare buitenruimte wordt een optimale leefomgeving ingericht met als doel de basisfuncties wonen, werken, verkeer en recreatie te waarborgen voor nu en in de toekomst. Van belang is daarbij dat beschikbare middelen optimaal worden ingezet voor de duurzame instandhouding (onderhoud en vervanging) van deze kapitaalgoederen. Daarnaast moet rekening worden gehouden met het veranderen van functies in de openbare buitenruimte en de veranderende eisen die aan de openbare buitenruimte worden gesteld.

Het Meerjarenprojectenplan Buitenruimte (MPP) wordt elk jaar geactualiseerd en voor vier jaar vastgesteld. Het plan bevat het integraal afgestemde planmatig onderhoud voor wegen, verkeer, riolering, groen, water, spelen en verlichting, in relatie tot de beschikbare middelen en prioriteiten. Het MPP vormt een belangrijk kader voor uitvoering en financiën. De vakdisciplines stellen ieder voor zich prioriteiten aan noodzakelijke (renovatie)werken en stemmen dit onderling op elkaar af zodat evenwichtig wordt omgegaan met de beschikbare middelen.

In deze paragraaf onderhoud kapitaalgoederen wordt van de belangrijkste duurzame kapitaalgoederen een beschrijving gegeven en wordt het beleidskader aangegeven, voorafgegaan door een totaaloverzicht van de hiervoor beschikbare middelen.

Beleidskader en kwaliteit
Het dagelijks onderhoud in de openbare buitenruimte en de daarbij behorende middelen zijn afgestemd op een beheerniveau B van de CROW-werkwijze. Een uitzondering is gemaakt voor de parken, recreatiegebieden en winkelcentra. Deze worden op A-niveau onderhouden. Dit is benoemd in het ‘Beeldkwaliteitsplan Beheer en Onderhoud gemeente Aalsmeer’ (2015) en de bijbehorende beeldcatalogus. De catalogus bevat foto’s van diverse objecten en die maken daarmee inzichtelijk welke kwaliteit op welke locatie wordt nagestreefd.

Dit beeld laat zich als volgt samenvatten:

	Winkel-centrum	Woon-wijk	Hoofdinfra-structuur	Park	Recreatie-gebied	Bedrijven-terrein	Buiten-gebied
Groen	**A**	**B**	**B**	**A**	**A**	**B**	**B**
Verharding	**A**	**B**	**B**	**A**	**A**	**B**	**B**
Reiniging	**A**	**B**	**B**	**A**	**A**	**B**	**B**
Meubilair	**A**	**B**	**B**	**A**	**A**	**B**	**B**
Civiele kunstwerken	**A**	**B**	**B**	**A**	**A**	**B**	**B**

Totaaloverzicht van kosten ten behoeve van bestaande kapitaalgoederen
Op de programma’s treft u de totaal te verantwoorden budgetten per programma aan. In onderstaande tabel wordt een dwarsdoorsnede van de programma’s gepresenteerd voor zover het de kapitaalgoederen betreft.

In de tabel zijn voor de kapitaalgoederen afzonderlijk zowel de kosten van jaarlijks onderhoud als van groot onderhoud en vervanging opgenomen. Onderdeel van deze uitgaven zijn de uitgaven zoals vastgesteld in het Meerjarenprojectenplan Buitenruimte Aalsmeer 2023-2026 (juli 2023). Het jaar 2027 maakt nog geen onderdeel uit van dit plan en is dan ook niet meegenomen in onderstaande tabel. De kosten van projecten die betrekking hebben op de vervanging van duurzame kapitaalgoederen zijn niet in deze paragraaf opgenomen. Deze worden geactiveerd en afgeschreven conform regelgeving.

bedrag x € 1.000

Omschrijving kapitaalgoederen	2024	2025	2026	2027
Wegen	3.301	3.086	3.086	3.086
Civieltechnische kunstwerken	310	310	310	310
Riolering	865	857	857	857
Water	190	190	190	190
Openbaar groen	3.131	2.786	2.714	2.714
Openbare verlichting	160	160	160	160
Speelplaatsen	50	50	50	50
Gebouwen & binnensportaccommodaties	518	518	518	518
Totaal onderhoud kapitaalgoederen	**8.524**	**7.956**	**7.884**	**7.884**

Op elk van de vakspecialistische onderdelen volgt onderstaand een korte toelichting.

Wegen en civieltechnische kunstwerken

Beleidskader
Het vigerend beleidskader bestaat uit *de Nota Wegen (2019), de Nota Civieltechnische Kunstwerken (2022), de Mobiliteitsagenda Aalsmeer* en het *Meerjarenprojectenplan Buitenruimte Aalsmeer 2023-2026*.

In de Nota Wegen is de investeringsbehoefte voor een periode van vier jaar vastgelegd. Naast een vierjarenplanning wordt ook een doorkijk gegeven van de investeringsbehoefte voor de komende decennia. Het planmatig onderhoud krijgt vorm met behulp van het wegenbeheersysteem in combinatie met visuele inspectie. Dit wordt vastgelegd in een jaarlijks geactualiseerd Meerjarenprojectenplan Buitenruimte.

Alle kunstwerken zijn recent geïnspecteerd. De resultaten zijn verwerkt in de Nota Civieltechnische Kunstwerken en de benodigde investeringsruimte en onderhoudsbudgetten zijn opgenomen in het MPP Buitenruimte. Daarmee kan de komende jaren geïnvesteerd worden in behoud en vervanging van het Aalsmeerse areaal.

Soort kapitaalgoederen
De kapitaalgoederen bestaan uit wegen, voetpaden, fietspaden, trottoirs, parkeervakken en overige verharding in de openbare ruimte. In de Nota Civieltechnische Kunstwerken zijn de kapitaalgoederen bruggen, duikers, viaducten, tunnels, steigers, geluidsschermen, kademuren en beschoeiingen opgenomen. Kademuren en beschoeiingen vallen onder de noemer Water.

Riolering

Beleidskader
In het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) wordt aangegeven hoe de gemeente invulling geeft aan haar zorgplichten voor de riolering- en grondwaterzorg. De beleidskaders zijn het gemeentelijk rioleringsplan 2021-2026 (beleidsplan GRP) en het actieplan en agenda klimaatadaptatie 2021-2026.
De gemeente heeft de volgende wettelijke verplichte watertaken:
- zorgen voor de inzameling en transport van stedelijk afvalwater,
- zorgen voor de verwerking van afvloeiend hemelwater,
- zorgen voor het beperken van de nadelige gevolgen van de grondwaterstand.

Het nationale Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie geeft aan dat Nederland in 2050 zo goed mogelijk klimaatbestendig en waterrobuust moet zijn ingericht. De aanpak in het Deltaplan is gericht op vier thema's: wateroverlast, droogte, hitte(stress) en het beperken van de gevolgen van overstromingen (waterveiligheid). Bij herinrichtingsprojecten van de openbare ruimte neemt de gemeente zo veel mogelijk klimaatadaptieve maatregelen mee in het ontwerp, om ervoor te zorgen dat de gevolgen van de klimaatverandering - door bijvoorbeeld extreme regenbuien of hittegolven - voor de openbare ruimte beperkt blijven. Om invulling te geven aan de klimaatadaptatieopgave is inmiddels beleid vastgesteld (Agenda en actieplan klimaatadaptatie Aalsmeer 2021-2026).

Soort kapitaalgoederen
De kapitaalgoederen bestaan uit vrij verval riolen, kolken, persleidingen, drainages, minigemalen, rioolgemalen, overstorten, uitstroomconstructies voor hemelwater en een grondwatermeetnet. Er liggen drainages en drainage-infiltratieriolen om grondwaterproblemen te voorkomen. Om een goed beeld te houden van de staat van het rioolstelsel vindt er éénmaal per 10 jaar een reiniging en inspectieronde van de rioolleidingen plaats. De (elektro)technische installaties worden jaarlijks geïnspecteerd.

Water

Beleidskader
Om voor de toekomst het watersysteem robuust genoeg te houden en invulling te geven aan de ambities en eisen van zowel waterschap als de gemeente zijn de nieuwe afspraken vastgelegd met Rijnland in de vorm van een bestuurlijke strategische agenda. In deze agenda geven de gemeente en het waterschap aan op welke onderwerpen en op welke wijze zal worden samengewerkt. Het gaat nadrukkelijk om een bestuurlijke agenda. De uitwerking van hetgeen bestuurlijk is geagendeerd wordt vervolgens uitgewerkt in bijvoorbeeld gezamenlijke onderzoeks- of uitvoeringsprojecten met een bijbehorend uitvoeringsprogramma. Met Waterschap AGV/Waternet wordt regionaal binnen BOWA/Izariz samengewerkt. Ook voor het thema water zijn de beleidsnota's Civieltechnische Kunstwerken, Klimaatadaptatie, GRP en MPP Buitenruimte leidend.

Soort kapitaalgoederen
De kapitaalgoederen bestaan uit watergangen, beschoeiingen, kademuren en oevers.

Openbaar groen

Beleidskader
Het kwaliteitsniveau van het groenonderhoud is vastgelegd is het beeldkwaliteitsplan Beheer en Onderhoud Aalsmeer. Beleid voor de bomen is vastgelegd in het Bomenplan Aalsmeer.

Renovaties van het groen zijn verwerkt in het Meerjarenprojectenplan Buitenruimte Aalsmeer 2023-2026 via onder andere de projecten Bomenrenovaties en Heesterrenovaties. Andere relevante beleidsplannen voor het groen zijn het Bomenplan en het Klimaatadaptatieplan.

Soort kapitaalgoederen
Onder groen wordt verstaan: bomen, bosplantsoen, heesters, gazon, hagen en vaste planten.

Openbare verlichting

Beleidskader
In het Beleidsplan Openbare Verlichting (2020) zijn de uitgangspunten voor het plaatsen of renoveren van openbare verlichting vastgelegd. Grotere renovaties worden indien mogelijk gecombineerd met groot wegonderhoud. Deze projecten zijn opgenomen in het Meerjarenprojectenplan Buitenruimte Aalsmeer.

Soort kapitaalgoederen
De kapitaalgoederen bestaan uit lichtmasten, armaturen, voedingspunten en bekabeling.

Open lucht- en spelrecreatie

Speelplaatsen
Beleidskader
Via het MPP Buitenruimte 2023-2026 worden renovaties en herinrichting van speelplaatsen in Aalsmeer geprogrammeerd.

Soort kapitaalgoederen
Op de speelplaatsen staan traditionele speeltoestellen zoals veerelementen en klimrekken, maar ook de trapveldjes maken onderdeel uit van de speelplaatsen.

De overige recreatieterreinen zijn opgenomen onder wegen en groen.

Verkeersregelinstallaties

Soort kapitaalgoederen
Verkeersregelinstallatie is de verzamelnaam voor alle materialen die samen de verkeerslichten op een kruising(encomplex) aansturen en bestaat uit een regelautomaat, detectielussen, masten/portalen, lampen/armaturen, kabels en software.
Ook de panelen van het Dynamisch ReizigersInformatieSysteem (DRIS-panelen) vallen onder verkeersinstallaties. Dit zijn de reizigersinformatiepanelen die op bushaltes staan en de werkelijke vertrektijden en actuele onregelmatigheden aangeven van de bussen op de betreffende halte.
De levensduur van verschillende elementen van verkeersregelinstallaties verschillen, maar er wordt een gemiddelde levensduur van 25 jaar aangehouden.

Gebouwen

Voor gebouwen waarvan een voortgezet gebruik is voorzien, worden jaarlijks de in het meerjaren-onderhoudsplan (MOP) opgenomen onderhoudsmaatregelen, mits deze ook bij nadere beoordeling onuitstelbaar blijken, uitgevoerd.

Een bedrag ter hoogte van de 20-jaars gemiddelde MOP wordt jaarlijks gedoteerd aan de Voorziening onderhoud gebouwen. Uitgaven komen ten laste van de voorziening. De toereikendheid van de voorziening wordt jaarlijks bij het opmaken van de jaarrekening aan de dan bekende gegevens getoetst.

Beheer en onderhoud door derden
Beheer en onderhoud van een deel van de gemeentelijke gebouwen is belegd bij andere organisaties:

- Exploitatie Sportaccommodaties Aalsmeer BV is verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van alle binnen- en buitensportaccommodaties.
- Green Park Aalsmeer Gebiedsontwikkeling is verantwoordelijk voor het beheer van gronden en gebouwen binnen het eigen exploitatiegebied.
- Brede school De Mikado wordt beheerd door de beheerstichting De Mikado.

Leegstand en verhuur
Met betrekking tot de gebouwen ondervinden wij eigenlijk alleen nog enige leegstand in het kader van aankoop/leegmaken van panden vooruitlopend op herontwikkeling. Ter bestrijding van deze frictieleegstand worden een aantal panden tijdelijk door leegstandsbeheerders beheerd. Verder worden alle gebouwen verhuurd. Met uitzondering van de Molenvlietweg 22 worden er geen gebouwen of gronden verkocht in 2024.

In 2022 is de Nota Vastgoed vastgesteld door de gemeenteraad waarin het vastgoed beleid en de wijze van verhuurd zijn vastgelegd.

3.4 Financiering

Inleiding

Treasury is het vakgebied dat zich bezighoudt met de financiering en liquiditeit van een organisatie en de daaruit voortvloeiende financiële risico's.
In deze paragraaf staat de gemeentelijke financieringsfunctie centraal en de beheersing van bijbehorende risico's.

Wettelijk kader
De treasuryfunctie kent de volgende kaders:

- Wet financiering decentrale overheden (Fido);
- Financiële verordening 2023 gemeente Aalsmeer; en
- Treasurystatuut 2023 gemeente Aalsmeer.

Schatkistbankieren
Gemeenten hebben de plicht eventuele tegoeden aan te houden in de Nederlandse schatkist. Dit heeft een positief effect op de omvang van de staatsschuld, maar beperkt ook de gemeentelijke vrijheid om zelf een optimaal rendement na te streven op haar eigen liquiditeiten.

Wet Houdbare Overheidsfinanciën (Wet HOF)
Het totale financieringstekort van de Nederlandse overheid (Economische en Monetaire Unie (EMU-saldo)) mag niet meer bedragen dan 3%. Daar tellen ook gemeenten in mee. Lidstaten moeten deze afspraken omzetten in nationale wetgeving. Hiervoor is in Nederland de Wet houdbare overheidsfinanciën (HOF) in 2013 vastgesteld.

EMU-saldo
Het EMU-saldo is in 1992 door de Economische en Monetaire Unie ingevoerd om vergelijkingen tussen de verschillende eurolanden mogelijk te maken. Het EMU-saldo (ook wel begrotingssaldo genoemd) is de optelsom van alle inkomsten en uitgaven van de rijksoverheid en de decentrale overheden.
Volgens de regels van de EMU, zoals vastgelegd in het Verdrag van Maastricht, mag het vorderingentekort (het EMU-saldo) van een land niet hoger zijn dan 3% van het bruto binnenlands product. Hiermee wil men de economische sterkte van de eurolanden behouden. Het EMU-saldo wordt dus vooral op landelijk niveau gebruikt.
In het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten zijn de gemeenten verplicht in hun begroting ramingen van het EMU-saldo te verstrekken. Het EMU-saldo is voor de individuele gemeente echter geen sturingsvariabele. Dat komt omdat bij het EMU-saldo wordt gekeken naar het saldo van de begroting volgens het kasstelsel, naar welke geldstromen er in een jaar binnen komen en welke er uitgaan. De gemeente werkt echter met een baten-lasten stelsel, waarbij gestuurd wordt op een structureel sluitende (meerjaren)begroting. Door het verschil in gehanteerde stelsel kan het voorkomen dat bij een sluitende begroting, een gemeente toch een negatief EMU-saldo heeft.

In de volgende tabel is het geraamde EMU saldo 2024 opgenomen. Het EMU saldo komt voor 2024 uit op -/- € 6,0 miljoen. Dit betekent dat in EMU termen de uitgaven € 6,0 miljoen hoger zijn dan de inkomsten.

	2024	2025	2026	2027
Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	3.088	4.693	-791	-1.587
Mutatie (im)materiële vaste activa	12.814	11.724	10.748	2.487
Mutatie voorzieningen	-508	-124	701	745
Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-4.213	-4.947	-62	1.219
Berekend EMU-saldo	**-6.021**	**-2.209**	**-10.776**	**-4.549**

Rente-exploitatie

In het hoofdstuk uitgangspunten van de Kadernota 2024 zijn de volgende uitgangspunten voor het toerekening van de werkelijke rentelasten aan de grondexploitaties en de taakvelden opgenomen:

Toegerekende rente	2024	2025	2026	2027
Rente grondexploitaties	0,20%	0,50%	0,50%	0,50%
Omslagrente	0,20%	0,20%	0,20%	0,20%

Aalsmeer hanteert het systeem van integrale financiering. Dat wil zeggen dat er niet noodzakelijk een direct verband bestaat tussen individuele investeringen en de financiering van deze investeringen.
Na het vaststellen van de Kadernota 2024 is de Staat rente gaan vergoeden op het saldo van de schatkist. In de programmabegroting 2024 is om die reden net als in de programmabegroting 2023 een omslagrente gehanteerd van 0,1%.

De rente-exploitatie ziet er als volgt uit:

Renteschema volgens BBV notitie (bedrag x€ 1.000)	Begroot
a. De externe rentelasten over de korte en lange financiering	153
b. -/- de externe rentebaten	350
Totaal door te rekenen externe rente	-197
c1. -/- De rente die aan de grex moet worden doorberekend	74
c2. -/- De rente van projectfinanciering die aan het taakveld moet worden doorberekend	0
Totaal doorberekende rente (c1 + c2)	74
Aan taakvelden toe te rekenen EXTERNE rente (a t/m c)	-271
d1. Rente over eigen vermogen	0
d2. Rente over voorzieningen (gewaardeerd op CW)	0
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente (a t/m d)	-271
e. De aan taakvelden toegerekende rente	-86
Renteresultaat op het taakveld treasury	**-357**

Risicobeheer

In de wet Fido is een tweetal kwantitatieve normen opgenomen gericht op het bevorderen van een solide financiering en beperking van het renterisico: kasgeldlimiet en renterisiconorm

Kasgeldlimiet
De gemeente kan een financieringsbehoefte invullen met een langlopende- of een kortlopende lening. Een kortlopende lening heeft een looptijd korter dan één jaar. In het algemeen is de te betalen rente op een kortlopende lening lager dan die op een langlopende. Hierdoor zou een gemeente in de verleiding kunnen komen om een groot deel van de financieringsbehoefte met kort geld te financieren. Daaraan kleeft een risico: wanneer de rente op de kapitaalmarkt snel oploopt stijgen de financieringslasten van een gemeente snel die zij dan mogelijk binnen de begroting niet kan opvangen. Daarom is de kasgeldlimiet ingesteld. De kasgeldlimiet is de wettelijk bepaalde limiet voor de toegestane omvang van de netto vlottende (kortlopende) schuld per kwartaal.
Als deze limiet wordt overschreden kan de gemeente verplicht worden om een langlopende lening aan te trekken. Wanneer er sprake is van een structurele overschrijding van de limiet (een overschrijding van drie achtereenvolgende kwartalen) dient de provincie op de hoogte te worden gebracht en een herstelplan te worden opgestuurd.

De kasgeldlimiet wordt berekend als een vastgesteld percentage (8,5%) van het begrotingstotaal van de lasten. Het begrotingstotaal van Aalsmeer bedraagt € 105.918.000 Hiermee komt de kasgeldlimiet voor 2024 uit op € 9.003.030.

Renterisiconorm
Het renterisico is het risico dat de gemeente loopt in verband met contractueel overeengekomen wijzigingen van rentepercentages van aangetrokken en uitgezette langlopende leningen. Wettelijk is bepaald dat het renterisico dat op de vaste schuld wordt gelopen, de zogenoemde renterisiconorm, niet mag worden overschreden. De norm is ingesteld om te voorkomen dat in een jaar teveel langlopende leningen moeten worden afgelost waardoor grootschalige herfinanciering aan de orde is (met alle financiële risico's van dien). De aflossing op de aangetrokken gelden mag in de komende jaren niet meer bedragen dan genoemd bedrag per jaar.
De renterisiconorm wordt berekend als een vastgesteld percentage (20%) van het begrotingstotaal van de lasten. Het renterisico wordt verkleind door aflossingen in de tijd te spreiden.
De renterisiconorm over 2024 bedraagt € 21.183.600.

Onderdeel van de berekening vormt het bedrag aan renteherziening. Dit is voor Aalsmeer niet van toepassing. Dit betreft leningen waarbij op basis van de leningsvoorwaarden de rente door de tegenpartij eenzijdig kan worden herzien. De leningenportefeuille bevat geen leningen met deze voorwaarde.

Financiering

Financieringsbehoefte
Op basis van de meerjarige prognose met betrekking tot benodigde en beschikbare financieringsmiddelen wordt bepaald of in de meerjarige financieringsbehoefte wordt voorzien.

Op basis van de meerjarige prognose met betrekking tot benodigde en beschikbare financieringsmiddelen wordt bepaald of in de meerjarige financieringsbehoefte wordt voorzien.

De verwachting is dat in 2024 naast de reeds aangetrokken financieringsmiddelen, in 2024 geen nieuwe financiering hoeft te worden aangetrokken op basis van de huidige liquiditeitsprognose.
Het schatkistbankieren leidt er toe dat overtollige liquiditeiten slechts bij het Rijk mogen worden uitgezet.

De totale financieringsbehoefte in deze raadsperiode bedraagt € 30 miljoen. In de Kadernota 2024 werd met € 37 miljoen rekening gehouden. Dit was inclusief een bedrag van € 10,0 miljoen voor nieuwe ambities. Deze zijn in onderstaande liquiditeitsprognose geen onderdeel.

Het verloop van de financieringsbehoefte is opgenomen in onderstaande tabel. Een min bedrag betekent dat we externe financiering moeten aantrekken.

Jaar	2024	2025	2026	2027
Saldo schatkist begin	20.341	7.658	-7.440	-23.105
Kortlopend financieringssaldo	5.943	6.103	-19	-1.331
Langlopend financieringssaldo	-14.792	-13.368	-12.812	-2.469
Aflossing geldleningen	-3.833	-7.833	-2.833	-2.833
Herfinanciering geldleningen	0	0	0	0
BCF uitgaven	-12.000	-12.000	-12.000	-12.000
BCF inkomsten	12.000	12.000	12.000	12.000
Saldo schatkist eind	**7.658**	**-7.440**	**-23.105**	**-29.738**

Rentevisie
De inflatie blijft naar verwachting ook in 2024 boven de doelstelling van de Europese Centrale Bank. Dat betekent dat de centrale bank het monetaire beleid verder zal verkrappen. De rentetarieven zullen met name in de kortere looptijden nog wat oplopen.
In de Kadernota 2024 werd voor de langere termijn uitgegaan voor nog aan te trekken leningen rentepercentages van 3,5% respectievelijk 3,75%. De afgelopen maanden is de rente opgelopen. Voorzichtigheidshalve zijn de geprognosticeerde rentelasten in deze programmabegroting daarom bijgesteld naar 4%. Dit is ca. 0,5% hoger dan de verwachting van de BNG bank voor een lening van 10 jaar over een jaar.

Langlopende leningen
Onderstaande tabel geeft een overzicht van de huidige leningenportefeuille per 1 januari 2024.

Lening	Oorspron-kelijk bedrag	Aflossings-wijze	Afloopdatum	Rente percentage	Rente- bedrag	Schuld- restant	Weging in portefeuille
BNG leningnr.40.111.029	5.000	Lineair	24-1-2027	0,57	14,3	2.500	6%
BNG leningnr.40.111.945	10.000	Lineair	12-6-2028	0,725	39,5	5.000	12%
BNG leningnr.40.113.452	5.000	Lineair	16-12-2024	-0,175	-3,4	1.000	2%
BNG leningnr.40.113.453	10.000	Fixe	16-12-2029	0,25	25,0	10.000	25%
BNG leningnr.40.113.454	5.000	Fixe	31-1-2025	-0,06	-3,0	5.000	12%
BNG leningnr.40.113.455	10.000	Lineair	31-1-2030	0,05	3,5	7.000	17%
Prov Noord-Brabant	10.000	Lineair	28-2-2052	1,01	98,2	9.667	24%
Totaal vaste schuld	**55.000**				**174**	**40.167**	**100%**

Langlopende uitzettingen en garantstellingen
Aalsmeer heeft uitsluitend langlopende uitzettingen die vallen onder de publieke taak. Een gedeelte van de opbrengst van de verkoop van de aandelen Bouwfonds staat uit bij het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederland (SVN). Deze gelden worden specifiek aangewend voor projecten voor volkshuisvesting. Daarnaast heeft de gemeente nog een bedrag uitstaan bij het SVN voor duurzaamheidsleningen.

Ook heeft de gemeente garantstellingen verleend. Een actueel overzicht van de garantstellingen is onderdeel van de jaarstukken 2022 (zie Borg- en garantstellingen | Jaarstukken 2022 (jaarverslag-2022.nl)).

Treasuryfunctie

Aalsmeer heeft aandelen in bezit van Bank Nederlandse Gemeenten, Stedin, Meerlanden Holding NV, Green Park Aalsmeer Gebiedsontwikkeling BV, Afvalsturing Friesland NV en Exploitatie Sportaccommodaties Aalsmeer BV. Een toelichting op deze partijen is onderdeel van de paragraaf Verbonden Partijen van deze begroting.

3.5 Bedrijfsvoering

Inleiding

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de stand van zaken en de voornemens inzake de bedrijfsvoering van de organisatie. Het verwezenlijken van de door de raad vastgestelde doelstellingen in de programma's krijgt voor een groot deel vorm door de uitvoering in de ambtelijke organisatie. Een goed functionerende en moderne bedrijfsvoering is van groot belang om een goed evenwicht tussen een goed financieel resultaat en een goed werkklimaat waarin medewerkers zich kunnen ontwikkelen en beide componenten elkaar kunnen versterken.

Ambtelijke samenwerking met Amstelveen

Sinds 1 januari 2013 zijn de ambtelijke organisaties van de gemeenten Amstelveen en Aalsmeer samengevoegd. Dit met het oog op het borgen van de continuïteit van de gemeentelijke dienstverlening tegen zo laag mogelijke kosten. Essentie van de samenwerkingsconstructie is dat er twee zelfstandige gemeentebesturen zijn die hun eigen bestuurlijke kaders bepalen: financieel en inhoudelijk. Beide besturen worden hierin tegelijkertijd vanuit één ambtelijke organisatie gefaciliteerd, zowel qua voorbereiding, uitvoering als verantwoording.
In de samenwerkingsconstructie is Amstelveen de rol als centrumgemeente toebedeeld; de medewerkers in de samenwerkingsconstructie zijn in dienst bij de gemeente Amstelveen. De gemeentesecretaris Amstelveen is verantwoordelijk voor de aansturing van de ambtelijke organisatie en is opdrachtnemer van de samenwerking. De gemeentesecretaris van Aalsmeer fungeert als opdrachtgever.

In 2022 is de vernieuwde samenwerking tussen Amstelveen en Aalsmeer en is de kernorganisatie Aalsmeer (per 1 april) gestart. Aalsmeer heeft een aantal taken en bevoegdheden teruggenomen die overgedragen waren aan Amstelveen.

De basisdienstverlening is vastgelegd voor de periode 2022-2026. De inhoudelijke opdracht wordt jaarlijks vastgelegd in de programmabegroting van Aalsmeer en het uitvoeringsplan.

Periodiek wordt de werking van de ambtelijke samenwerking geëvalueerd en eventueel bijgestuurd.

Ambtelijke Organisatie Aalsmeer

In 2024 wordt de advisering aan het gemeentebestuur vanuit de kernorganisatie Aalsmeer verder vormgegeven. De wens van de raad en het college om meer ambtelijke ondersteuning nabij te hebben is hierbij leidend. In 2024 zet de kernorganisatie zich specifiek in op het ondersteunen en versterken van het besluitvormingsprocessen behoeve van de het college door in verschillende fasen van het proces, in de totstandkoming van het strategische beleid en in de communicatie naar de samenleving van Aalsmeer een bijdrage te leveren. De medewerkers van de kernorganisatie hebben passie voor de publieke zaak en "snappen Aalsmeer".

De kernorganisatie beschikt over een budget beschikbaar van € 4,2 miljoen (excl. doorbelasting dienstverleningsbijdrage).

In onderstaande tabel zijn de budgetten van de kernorganisatie opgenomen.

Budget kernorganisatie Aalsmeer	2022	2023	2024
Raad	587.617	560.800	605.500
Griffie	433.859	372.100	424.900
waarvan inhuur	14.554	23.000	7.700
doorbelasting dienstverleningsbijdrage AA	80.200	0	0
Rekenkamer	21.595	21.200	36.600
Accountant	104.905	99.700	103.600
College	1.079.568	982.700	991.200
Kernorganisatie	8.393.028	11.765.400	10.507.600
waarvan:			
Loonkosten	1.887.624	2.558.800	2.692.900
Inhuur derden	699.710	0	26.000
doorbelasting dienstverleningsbijdrage AA	6.379.143	7.869.500	8.514.800
doorbelasting naar taakvelden	-1.196.605	-1.097.500	-1.200.000
Totaal	**10.620.572**	**13.801.900**	**12.669.400**
excl. doorbelasting dienstverleningsbijdrage	4.161.229	5.932.400	4.154.600
2023: incl. transitiebudget € 1,95 miljoen			

Huisvestingkosten

De geraamde huisvestingskosten bedragen in 2024 € 413.000 (2023: € 412.000, realisatie 2022 € 440.000). De grootste component van de kosten bestaat uit de afschrijvingskosten, reservering meerjaren onderhoud, jaarlijks onderhoud, heffingen, verzekeringen en beheerkosten.

(Bestuurlijke) Integriteit

In het kader van de Ambtenarenwet waarin de wetgever de organisatie verplicht heeft gesteld om een integriteitsbeleid te voeren dient de organisatie met enige regelmaat aandacht te besteden aan integriteit en maatregelen te nemen om (de schijn van) het schenden van integriteit te voorkomen.
Dit betekent dat de kernorganisatie een aantal basismaatregelen heeft genomen, zoals het afleggen van de eed/ belofte, het overleggen van een verklaring omtrent het gedrag en de referentiecheck bij aanname van nieuwe personeelsleden. Daarnaast heeft de organisatie een integriteitsbeleid.
Ook is er een frauderisicoanalyse (zie ook onder rechtmatigheidsverantwoording verderop in deze paragraaf). die als een basis dient voor de uit te voeren verantwoordelijkheden en werkzaamheden in het kader van interne controle.
Verder werken wij aan integriteit door continu te werken aan een cultuur waarin aanspreekbaarheid van grote waarde wordt geacht.

Naar aanleiding van de gebeurtenissen in het voorjaar van 2023 heeft de raad in de raadsvergadering van 20 juli 2023 procesafspraken gemaakt om de weerbaarheid van de gemeenteraad en het college van B&W te versterken bij vraagstukken over integriteit en vertrouwen. Deze luiden:

- Het instellen van een stuurgroep onder leiding van de burgemeester om werkconferenties met de gemeenteraad en het college te organiseren over het onderwerp integriteit en deze te borgen, daarnaast zorg dragen voor vernieuwing van de gedragscodes voor bestuurders, burgemeester en gemeenteraad en aanscherping van de pre-benoemingstoets voor kandidaat-wethouders (te laten) voorbereiden;
- Het opstellen van een geactualiseerd ‘levend’ protocol Integriteit ten behoeve van de gemeenteraad;

- Het opstellen van een raadsbreed convenant “Zo Gaan We Met Elkaar Om in Politiek Aalsmeer en daarbuiten’;
- In de toegezegde nota Integriteit een plan van aanpak te beschrijven voor de bovengenoemde stappen. Onderdeel van deze nota is ook hoe verantwoording af te leggen in de P&C cyclus over het onderwerp integriteit.

Dienstverleningsbijdrage

In de begroting 2024 is een dienstverleningsbijdrage aan Amstelveen opgenomen van afgerond € 19,4 miljoen. Wijzigingen worden, binnen de kaders van het budgetrecht, vastgelegd in opdrachtbrieven.
Voor dit bedrag realiseert de AA-organisatie de producten en diensten zoals opgenomen in de programmabegroting. Hierover vindt periodiek afstemming plaats, waarbij extra aandacht is voor sturing op de belangrijkste te realiseren producten en diensten. De programmabudgetten zijn niet overgedragen aan de AA-organisatie.

In onderstaand overzicht is het verloop van de dienstverleningsbijdrage weergegeven.
Naast de dienstverleningsbijdrage worden de ambtelijke kosten voor projecten, woningbouw en buitenruimte separaat in rekening gebracht en toegerekend aan deze projecten.

Dienstverleningsbijdrage van de Gemeente Aalsmeer aan de Gemeente Amstelveen				
Omschrijving	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Dienstverleningsbijdrage Begroting 2023	**16.963.500**	**16.963.500**	**16.963.500**	**16.963.500**
Mutaties na programmabegroting 2023				
Extra inzet waterveiligheid 2 x BOA	-190.200	-190.200	-190.200	-190.200
Besparingen Publiekszaken receptie en vrijdagmiddag	-55.200	-55.200	-55.200	-55.200
Inzet 0,33 vte gedragswetenschapper/kwaliteitsmedewerker	37.600	37.600	37.600	37.600
Inzet op praktijkondersteuning huisartsen	79.200	79.200	79.200	79.200
Grip op schoolverzuim	15.000	15.000	15.000	15.000
Contractmanagement jeugd bijdrage Aalsmeer/herwaardering	73.000	73.000	73.000	73.000
Digitale dienstverlening	78.000	78.000	78.000	78.000
Teamleider vergunningen aandeel Aalsmeer	37.000	37.000	37.000	37.000
ICT bijdrage aan Amstelveen strucureel	185.000	235.000	265.000	265.000
Dienstverleningsbijdrage conform opdrachtbrief 21-02-2023	**17.222.900**	**17.272.900**	**17.302.900**	**17.302.900**
Mutaties dienstverleningsbijdrage 1e Burap 2023				
Inzet GGZ expertise in sociaal team	15.000	15.000	15.000	15.000
0,22 fte procesregisseur & 0,14 fte gedragswetenschapper	44.300	44.300	44.300	44.300
Aanvulling CAO 2023	0	0	0	0
Porto	9.000	9.000	9.000	9.000
Dienstverleningsbijdrage conform 1e burap 2023	**17.291.200**	**17.341.200**	**17.371.200**	**17.371.200**
Mutaties dienstverleningsbijdrage Kadernota 2024				
Inzet 0,33 vte gedragswetenschapper (naar limitatieve lijst in 2024/2025)	-37.600	-37.600	-37.600	-37.600
Werkmakelaar 2 vte Bijdrage Aalsmeer	38.000	38.000	38.000	38.000
Amstelveen-loket/Sociaal loket bijdrage Aalsmeer	26.400	26.400	26.400	26.400
Indicaties WMO en 1 vte adm ondersteuning bijdrage Aalsmeer	24.100	24.100	24.100	24.100
Indicaties WMO 1,5 vte indicatieadviseurs Aalsmeer	39.600	39.600	39.600	39.600
Omgevingsmanagement en dienstverlening bijdrage Aalsmeer	24.000	24.000	24.000	24.000
Ambtelijke capaciteit wonen bijdrage Aalsmeer	26.000	26.000	26.000	26.000
Wet Open Overheid gerelateerde kosten	100.000	100.000	100.000	100.000
Structurele inzet ondermijning	160.000	160.000	160.000	160.000

Dienstverleningsbijdrage van de Gemeente Aalsmeer aan de Gemeente Amstelveen				
Omschrijving	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Bijgestelde dienstverleningsbijdrage Kadernota 2024	**17.691.700**	**17.741.700**	**17.771.700**	**17.771.700**
Aanvullingen dienstverleningsbijdrage Kadernota 2024				
Ontwikkeling reisdocumenten	112.100	112.100	112.100	112.100
Uitbreiding griffie	9.000	9.000	9.000	9.000
Opkoopbescherming vergunningverlening	5.800	5.800	5.800	5.800
Opkoopbescherming handhaving	9.800	9.800	9.800	9.800
Indexering 2024	1.545.200	1.549.600	1.552.200	1.552.200
Bijgestelde dienstverleningsbijdrage Programmabegroting 2024	**19.373.600**	**19.428.000**	**19.460.600**	**19.460.600**

Limitatieve lijst

Limitatieve lijst				
Omschrijving	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Bestuurlijke en directiebesluiten				
Ondermijning	390.000	300.000	300.000	
Uitvoering Woo	32.000	32.000		
Mutaties na programmabegroting 2023, 2e burap 2022				
Budgetoverheveling POK 2022	45.000			
Taakmutatie invoering WKB 2022 t/m 2026	17.000	17.000	17.000	0
Budgetovh Ondermijning jaarrek 2021 naar 2024	55.000	0	0	0
Mutaties na programmabegroting 2023, bijlage 4.4 2e burap 2022				
ICT bijdrage aan Amstelveen incidenteel	552.500	430.000	380.000	0
Mutaties na programmabegroting 2023, 1e burap 2023				
Ondermijning deels naar KOA	-140.000	-140.000	-140.000	
Limtatieve lijst conform opdrachtbrief 21-02-203	**951.500**	**639.000**	**557.000**	**0**
Mutaties Kadernota 2024				
RB 03-11-2022 Capaciteit wonen	50.000	0	0	0
Jeugdhulp beleid en project inzet	68.400	0	0	0
Project inzet jhv	51.400	0	0	0
Accountmanager Servicepunt Energieadvies Aalsmeer	40.000	40.000	0	0
Adviseur energietransitie Aalsmeer	194.000	194.000	0	0
Medewerker communicatie proces en participatie energie	67.000	67.000	0	0
Onderzoeks en uitvoeringskosten energietransitie	47.000	47.000	0	0
Projectleider energiebesparing woningen	67.000	67.000	0	0
Capaciteit huisvesting doelgroepen	65.000			
Fort Kudelstaart instandhouding fee	70.000	0	0	0
Capaciteit verplaatsen brandweerkazerne	44.000	0	0	0
Registratie tijdelijk verblijfadres, 0,9 VTE schaal 8 tm 2026	86.600	86.600	86.600	0
Functioneel beheer jeugd	28.600	0	0	0
Teamleider jeugd	35.100	0	0	0
Ondermijningsbudget 2027 (besloten in Kaderbrief 2023)				160.000
Budgetoverhevelingen 2021 ondermijning (ten onrechte)	-145.000			
Structureel ondermijningsbudget naar dienstverleningsbijdrage	-160.000	-160.000	-160.000	-160.000
Kwaliteitsadvies (sturing op jeugdhulp)	57.200	57.200		
Registratie, dossiervorming en inzicht in de jhv (frontoffice/ aanmeldteam)	117.400	117.400		
Continueren inzet jeugdhulpverlening op peil	52.800	52.800		

Limitatieve lijst				
Omschrijving	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Bestendiging inzet grip op jeugdhulp (gedragswetenschapper)	38.100	38.100		
project inzet jeugdhulpverlening	35.100	35.100		
Functioneel applicatiebeheer jeugd		28.600		
Primaire proces jeugdhulpverlener		51.400		
Vroegsignalering	35.100	35.100		
Mutaties aanvuling kadernota 2024				
Capaciteit huisvesting doelgroepen		65.000	65.000	65.000
Sub-totaal bestuurlijke en directie besluiten	**1.896.300**	**1.461.300**	**548.600**	**65.000**
Projecten (o.b.v. nacalculatie)				
Grondexploitaties en facilitair grondbeleid	pm	pm	pm	pm
Meerjarig onderhoud gebouwen, fee MOP	20.800	20.800	20.800	20.800
Meerjarig onderhoud gebouwen, overhead MOP	14.100	14.100	14.100	14.100
Meerjarenprojectenplan Buitenruimte	pm	pm	pm	pm
Kosten grondbank voor levering grond aan projecten	pm	pm	pm	pm
Grote projecten met kredietaanvraag	pm	pm	pm	pm
RB 15-12-2022 Aanpassing flexibele schil SO SO bouwleges 17 stuks	0	0	0	0
RB 15-12-2022 Aanpassing flexibele schil VH SO bouwleges 17 stuks	0	0	0	0
Toezicht door omgevingsdienst -uitbesteed bouwleges (1e burap 2023)	0	0	0	0
Sub-totaal projecten	**34.900**	**34.900**	**34.900**	**34.900**
Regiotaken				
Regiosecretariaat schoolmaatschappelijk werk	39.500	39.500	39.500	39.500
Leerplichtadministratie	8.000	8.000	8.000	8.000
Internationale schakelklas	10.000	10.000	10.000	10.000
Burgernet	3.600	3.600	3.600	3.600
Huisverbod, declaratie op urenbasis (€ 3.600 per jaar)	pm	pm	pm	pm
Gemeentebelastingen Amstelland(GBA) - uitvoeringskosten	808.800	808.800	808.800	808.800
GBA - proces en gerechtskosten	pm	pm	pm	pm
Sub-totaal regiotaken	**869.900**	**869.900**	**869.900**	**869.900**
Totaal Limitatieve lijst Programmabegroting 2024	**2.801.100**	**2.366.100**	**1.453.400**	**969.800**

Rechtmatigheidsverantwoording

Met ingang van 2023 legt het college rechtstreeks verantwoording af aan de raad over de rechtmatigheid. Het oordeel van de accountant betreft vanaf dat moment alleen nog de getrouwheid van de jaarstukken.
De gemeentelijke financiële verordening (ex artikel 212 gemeentewet) is hierop medio 2023 aangepast. De bepalingen omtrent de rechtmatigheidsverantwoording zijn vastgelegd in paragraaf 3 van de Financiële verordening 2023 gemeente Aalsmeer.
In deze paragraaf wordt vanaf de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording door het college een toelichting opgenomen op alle afwijkingen, in de rechtmatigheid voor zover deze de rapportagegrens overschrijden, en eventueel welke maatregelen worden getroffen om deze afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Frauderisicoanalyse
In 2023 is op basis van de analyse zoals die is uitgevoerd door de AA organisatie en ook gebruikt wordt als onderdeel van de risk based benadering van de interne audit een frauderisicoanalyse voor de gemeente Aalsmeer opgesteld.
Deze frauderisicoanalyse is besproken met de gemeentesecretaris. In 2023 wordt deze nog besproken met het college en de auditcommissie. De frauderisicoanalyse wordt jaarlijks herzien. Op het moment van stellen van deze paragraaf zijn geen fraudes bekend.

Accountant
Sinds 2020 was Bakertilly de accountant voor de gemeente Aalsmeer. Het laatste controlejaar zijn de jaarstukken 2023. Een aanbestedingstraject voor de accountant is gestart. Eind 2023 wordt besloten wie de controlerend accountant vanaf 2024 is.

Doelmatigheids- en doeltreffendheidsonderzoeken

Op grond van artikel 213a van de Gemeentewet onderzoekt het college periodiek de doelmatigheid en doeltreffendheid van het door hem gevoerde bestuur en deelt de resultaten hiervan met uw raad.
Waar mogelijk stemmen Aalsmeer en Amstelveen de doelmatigheids- en doeltreffendheidsonderzoeken op elkaar af.
Op het moment van stellen van deze paragraaf zijn de onderzoeken voor 2024 nog niet in beeld. Uiterlijk in de commissie van december 2023 informeert het college u over het onderzoeksplan 2024.

Speerpunten bedrijfsvoering Ambtelijke AA-organisatie

Een belangrijk deel van de bedrijfsvoering van Aalsmeer wordt uitgevoerd door de gemeente Amstelveen. De belangrijkste punten uit de paragraaf bedrijfsvoering uit de programmabegroting 2024 zijn:

- ICT ontwikkelingen
- Informatiebeveiliging en privacy
- HRM en eigentijds werkgeverschap
- Informatieveiligheid
- Doorontwikkeling Financiën (ontwikkeling dashboards et cetera).

De integrale versie van de paragraaf bedrijfsvoering is onderdeel van de programmabegroting 2024 van de gemeente Amstelveen. Een link naar dat document vindt u hier: amstelveen.pcportal.nl

3.6 Verbonden Partijen

Inleiding

Gemeenten voeren taken uit die direct in het belang van hun inwoners zijn. Een gemeente kan daarbij grotendeels zelf bepalen of zij de taken zelf uitvoert of laat uitvoeren, bijvoorbeeld via een gemeenschappelijke regeling met andere gemeenten.

Wanneer een gemeente de taken door een andere partij laat uitvoeren en er sprake is van een bestuurlijk en financieel belang in een organisatie, dan is er sprake van een Verbonden partij. Van een bestuurlijk belang is sprake als de gemeente op één of andere manier zeggenschap heeft. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om een zetel in het bestuur of stemrecht bij bestuurlijke beslissingen. Met financieel belang wordt bedoeld dat de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld die niet verhaalbaar zijn in het geval van faillissement van de verbonden partij, of dat financiële problemen bij de verbonden partij op de gemeente verhaald kunnen worden.

Als gemeentebestuur is het belangrijk om daar aandacht voor te hebben, omdat ook bij het laten uitvoeren van taken door andere partijen het gemeentebestuur eindverantwoordelijk blijft voor de uitvoering. Daarom is het belangrijk om aandacht te hebben voor de wijze waarop invloed wordt uitgeoefend voor wat betreft sturen, beheersen, toezicht houden en verantwoording afleggen (= governance) en de gemeentelijke doelen die worden nagestreefd. Daarom heeft de raad Aalsmeer op 6 juli 2017 de nota Verbonden partijen vastgesteld. In deze nota wordt ingegaan op de wettelijke kaders, algemene beginselen van de governance, scheiding van de eigenaar/ en opdrachtgeverrol en het gemeentelijk beleid dat per verbonden partij wordt nagestreefd.

Met het vaststellen van de nota Verbonden partijen in de raad van 6 juli 2017, is per verbonden partij vastgelegd wat de visie en beleidsvoornemens zijn. Eind 2023 wordt deze nota geactualiseerd aan de gemeenteraad aangeboden.

In deze paragraaf benoemen we allereerst (indien van toepassing) de relevante ontwikkelingen voor het jaar 2024. Daarna volgt een opsomming van de verbonden partijen waar de gemeente Aalsmeer in deelneemt.

Ontwikkelingen 2024
In 2023 heeft de raad ten aanzien van verbonden partijen afspraken gemaakt hoe ze willen omgaan met deze verbonden partijen. De raad heeft hierbij een keuze gemaakt om op basis van prioriteit de behandeling van verbonden partijen te bepalen. Daarnaast is een woordvoerdersoverleg verbonden partijen (de commissie buitenland) in het leven geroepen die als doel heeft informatie uit te wisselen tussen de raad, het college en de ambtelijke organisatie met betrekking tot actuele ontwikkelingen bij verbonden partijen. Deze handelswijze is ook geïncorporeerd in de nieuwe nota verbonden partijen die eind 2023 door de raad zal worden vastgesteld.

Een verbonden partij is een publiekrechtelijke of een privaatrechtelijke organisatie. De meest voorkomende vorm van een publiekrechtelijke verbonden partij is een gemeenschappelijke regeling (GR). Bij privaatrechtelijke participaties gaat het om de deelname van de gemeente in private rechtspersonen zoals stichtingen en verenigingen en vennootschappen (NV’s en BV’s) en coöperaties.

Hieronder wordt geïnventariseerd met welke partijen Aalsmeer verbonden is. Van alle verbonden partijen is informatie opgenomen over de vestigingsplaats, het bestuurlijk en het financieel belang en de risico's.

De financiële gegevens in deze paragraaf zijn afkomstig uit de programmabegrotingen 2024 van de verbonden partijen.

1. Gemeenschappelijke regelingen

Naam	**Vervoerregio Amsterdam**
Vestigingsplaats	Amsterdam
Doelstelling	Het behartigen van belangen die verband houden met een evenwichtige en harmonische ontwikkeling van de regio Amsterdam. Die belangen betreffen verkeer en vervoer.
Deelnemers	De raden, colleges en burgemeesters van de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Amsterdam, Beemster, Diemen, Edam-Volendam, Haarlemmermeer, Landsmeer, Oostzaan, Ouder-Amstel, Purmerend, Uithoorn, Waterland, Wormerland en Zaanstad.
Relatie met	Programma 4 Openbare ruimte
Bestuurlijk belang	Er is een algemeen en een dagelijks bestuur. Vanuit Aalsmeer zitten twee gemeenteraadsleden in de Regioraad.
Financieel belang	De Vervoersregio Amsterdam beschikt over rijksbudgetten (BDU) voor de uitvoering van verkeer- en vervoerprojecten en programma's. * Per 1 januari 2017 is de Gemeenschappelijke Regeling plus (WGR+) Stadsregio Amsterdam omgevormd tot Vervoerregio Amsterdam.
Risico's	In haar paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing geeft de vervoerregio aan dat zij risico's onderkent rond de thema's OV governance, grote opgaven, financiën, bestuur en organisatie. De benodigde weerstandscapaciteit die noodzakelijk is om het totaal aan risico's af te dekken bedraagt € 41 miljoen. Het weerstandsvermogen van de Vervoerregio bestaat uit het saldo Brede Doeluitkering (BDU). De Vervoerregio heeft geen Algemene Reserve. In haar paragraaf weerstandsvermogen geeft zij aan dat deze BDU voldoende groot is om de risico's af te dekken

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	2022	01-01-2022	31-12-2022	01-01-2022	31-12-2022
	0	222	0	333.131	399.452

Naam	**Gemeenschappelijke regeling Amstelland-Meerlanden Overleg**
Vestigingsplaats	Hoofddorp
Doelstelling	Behartiging van de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten daar waar eenheid van beleid met het oog op een evenwichtige ontwikkeling in het gebied wenselijk is. De deelregio Amstelland Meerlanden is aangesloten bij en vertegenwoordigd in de MRA Regiegroep en Platforms van de MRA via de gemeenschappelijke regeling Amstelland Meerlanden Overleg. Een compact AM team faciliteert de aansluiting bij de MRA.
Deelnemers	De raden, colleges en burgemeesters van de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Diemen, Haarlemmermeer, Ouder-Amstel, De Ronde Venen en Uithoorn.
Relatie met	Programma 6 Bestuur, bevolking en veiligheid.
Bestuurlijk belang	Naast een plenair overleg is er een AM Regiegroep en zijn er portefeuille-overleggen.
Financieel belang	De kosten worden gedragen door de deelnemende gemeenten naar rato van het aantal inwoners en € 1,37 per inwoner.
Risico's	Niet van toepassing.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	2022	01-01-2022	31-12-2022	01-01-2022	31-12-2022
	6	60	66	0	0

Naam	Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland
Vestigingsplaats	Amsterdam
Doelstelling	De Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland is opgericht per 1 januari 2008. Een geactualiseerde versie van de Gemeenschappelijke regeling is per 1 januari 2016 in werking getreden. De kerntaak van de Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland is om iedereen die in de regio woont, werkt of verblijft, tegen risico's en rampen te beschermen. Het bestuur van de Veiligheidsregio maakt hiervoor beleid en plannen. In de Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland werken de gemeenten samen met politie, brandweer, openbaar ministerie, geneeskundige hulpdiensten en ook met andere partners. Dat betekent voorkomen, bestrijden en herstellen van noodsituaties, als gevolg van een ramp of crisis in de regio en daarbuiten. Tot de taken van de veiligheidsregio behoren onder meer: - de brandweerzorg; - voorzien in een gemeenschappelijke meldkamervoorziening; - opstellen van een risicoprofiel; - planvorming; - opleiden, trainen en oefenen; - organiseren van de crisisbeheersing en het bestuurlijk adviseren tijdens crises en rampen; - coördinatie van het beheer van gemeentelijke processen. De kerntaak van de Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland is om iedereen die in de regio woont, werkt of verblijft, tegen risico's en rampen te beschermen. Het bestuur van de Veiligheidsregio maakt hiervoor beleid en plannen. In de Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland werken de gemeenten samen met politie, brandweer, openbaar ministerie, geneeskundige hulpdiensten en ook met andere partners. Dat betekent voorkomen, bestrijden en herstellen van noodsituaties, als gevolg van een ramp of crisis in de regio en daarbuiten. Tot de taken van de veiligheidsregio behoren onder meer: - de brandweerzorg; - voorzien in een gemeenschappelijke meldkamervoorziening; - opstellen van een risicoprofiel; - planvorming; - opleiden, trainen en oefenen; - organiseren van de crisisbeheersing en het bestuurlijk adviseren tijdens crises en rampen; - coördinatie van het beheer van gemeentelijke processen.
Deelnemers	De raden en de colleges van de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Amsterdam, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn.
Relatie met	Programma 6 Bestuur, bevolking en veiligheid.
Bestuurlijk belang	Het bestuur wordt gevormd door de burgemeesters van de deelnemende gemeenten. Naast een algemeen bestuur fungeert een dagelijks bestuur.
Financieel belang	De bijdrage voor 2024 bedraagt euro € 1.398.000.

Risico's	In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing geeft VrAA aan dat de ratio ultimo 2023 is gedaald naar 1,1. VrAA geeft aan dit wordt veroorzaakt door het ontbreken van compensatie voor loon- en prijsstijgingen. De ratio voldoet aan de norm van VrAA.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	2022	01-01-2022	31-12-2022	01-01-2022	31-12-2022
	1.737	24.227	24.140	62.933	82.036

Naam	Gemeenschappelijke regeling Openbare Gezondheidszorg Amstelland
Vestigingsplaats	Amstelveen
Doelstelling	De Gemeenschappelijke Regeling Openbare Gezondheidszorg (OGZ) Amstelland draagt zorg voor de uitvoering van de Wet publieke gezondheid (Wpg) voor de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn. In de GR is opgenomen dat de GGD Amsterdam-Amstelland de taken uitvoert. Deze taken zijn zowel gericht op bescherming van de volksgezondheid tegen risicofactoren, als op het actief bevorderen van de (preventieve) volksgezond. Taken zijn o.a. uitvoering van de jeugdgezondheidszorg, infectieziektebestrijding, hygiëneadvisering aan instellingen, monitoring van de gezondheidssituatie in de stad, medische milieukunde, forensische geneeskunde, inspectie kinderopvang, vangnet en advies bij GGZ problematiek, en preventieve cursussen en trainingen.
Deelnemers	De colleges van de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn.
Relatie met	Programma 1. Sociaal domein.
Bestuurlijk belang	Het bestuur bestaat uit de portefeuillehouders volksgezondheid van de deelnemende colleges.
Financieel belang	De door elke gemeente verschuldigde bijdrage wordt vastgesteld naar rato van het aantal inwoners van de deelnemende gemeenten. De begrote bijdrage voor Aalsmeer voor 2024 bedraagt € 1.418.374. De meerjarenbegroting is als volgt: 2025: € 1.414.454 2026: € 1.414.454 2027: € 1.414.454 De kosten van de GR OGZ nemen toe door stijging van (met name) personele kosten. In de meerjarenbegroting is slechts voor 2025 een indexering berekend. De inschatting van de indexering voor de verdere toekomst wordt nog niet opgenomen.
Risico's	Er zijn geen bijzondere ontwikkelingen of risico’s te melden.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	2022	01-01-2022	31-12-2022	01-01-2022	31-12-2022
	49	1.031	1.071	159	133

Naam	GGD Amsterdam-Amstelland
Vestigingsplaats	Amsterdam
Doelstelling	Het zorg dragen voor een advies en meldpunt Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (Veilig Thuis), met als doel: geweld en de duur, de ernst en de kans op herhaling van huiselijk geweld en kindermishandeling in afzonderlijke gezinnen/families doen afnemen; zorgdragen voor het Centrum Seksueel Geweld (CSG) met als doel goede hulpverlening aan slachtoffers van seksueel geweld in de regio; en per 1-1-2024 zorgdragen voor het Steunpunt Seksueel Geweld (SSG) met als doel het verzamelen en verspreiden van informatie, het organiseren van deskundigheidsbevordering en het geven van advies op het gebied van seksueel geweld.
Deelnemers	De colleges en gemeenteraden van de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Amsterdam, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn.
Relatie met	Programma 1. Sociaal domein.
Bestuurlijk belang	Het bestuur bestaat uit de portefeuillehouders zorg of jeugd van de deelnemende colleges.
Financieel belang	Alle kosten voor de begroting van de gemeenschappelijke regeling die niet uit de decentralisatie-uitkering vrouwenopvang gedekt kunnen worden, worden gezamenlijk door de gemeenten gedeeld. De bijdrage van Aalsmeer voor 2024 bedraagt € 162.244. De meerjarenbegroting is als volgt: 2025: € 162.244 2026: € 162.244 2027: € 193.037
Risico's	Niet van toepassing.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	2022	01-01-2022	31-12-2022	01-01-2022	31-12-2022
	2.065	7.500	9.368	0	0

Naam	Gemeenschappelijke regeling Amstelland en Meerlanden Werkorganisatie
Vestigingsplaats	Hoofddorp (statutair en fysiek) en Amstelveen (fysiek)
Doelstelling	AM match is een uitvoeringsorganisatie van het college. Het gemeentelijke beleidskader is leidend. Ook de financiële doelstellingen van de gemeenten behoren tot dit kader. Met de komst van de Participatiewet is de gemeentelijke verantwoordelijkheid voor inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt verder toegenomen. Door AM match wordt gewerkt aan de uitvoering van: - de sociale werkvoorziening ingevolge de Wsw; - de arbeidsinschakeling ingevolge de Participatiewet, elk voor zover de colleges conform artikel 5 van de Gemeenschappelijke regeling Amstelland en Meerlanden Werkorganisatie, bevoegdheden hebben overgedragen of taken hebben opgedragen aan het bestuur van AM match. Het bestuur van de Werkorganisatie draagt daarbij zorg voor een zo efficiënt en effectief mogelijke uitvoering.
Deelnemers	Aan deze gemeenschappelijke regeling wordt deelgenomen door de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Haarlemmermeer, Ouder-Amstel en Uithoorn.
Relatie met	Programma 1 Sociaal domein.
Bestuurlijk belang	Eén lid van het college van burgemeester en wethouders maakt deel uit van het bestuur. De dagelijkse werkzaamheden vinden plaats onder de verantwoordelijkheid van de directeur van AM Match. In de eerste helft van 2024 wordt aan de gemeenteraad een gewijzigde gemeenschappelijke regeling voorgelegd. Deze wijzigingen vloeien grotendeels voort uit de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Het doel van de gewijzigde Wgr is het versterken van de democratische legitimatie. Met de introductie van enkele nieuwe instrumenten wordt de gemeenteraad meer in positie gebracht.
Financieel belang	Voor de arbeidsinschakeling op grond van de Participatiewet wordt door elke gemeente betaald op basis van het aantal aangemelde kandidaten. Dit zijn kandidaten met een verminderde verdiencapaciteit die door AM match worden getraind en voor een deel wordt begeleid naar zo regulier mogelijk werk. In 2024 zijn de verwachte kosten van deze dienstverlening € 141.000. Voor 2025 is dit € 150.000, voor 2026: € 159.000 en 2027: € 168.000.
Risico's	Geen bijzonderheden

Financiële informatie	Resultaat
x € 1.000	2022
	713

Eigen vermogen	
01-01-2022	31-12-2022
2.934	3.517

Vreemd vermogen	
01-01-2022	31-12-2022
1.976	1.393

Naam	**Gemeenschappelijke Regeling samenwerking belastingen Amstelland-Meerlanden**
Vestigingsplaats	Amstelveen
Doelstelling	Meerwaarde realiseren, zowel financieel als kwalitatief, door samen te werken op het gebied van de wet WOZ, heffingen en invordering van gemeentelijke belastingen
Deelnemers	De gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Diemen, Ouder-Amstel, Uithoorn en de Ronde Venen.
Relatie met	Algemene dekkingsmiddelen
Bestuurlijk belang	De gemeente Amstelveen is de centrumgemeente (Wgr artikel 8, lid 3). De colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeenten kunnen besluiten over toetreding tot, wijziging, uittreding en opheffing van de GR.
Financieel belang	De bijdrage voor 2024 bedraagt € 0,81 miljoen.
Risico's	Niet van toepassing.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	2022	01-01-2022	31-12-2022	01-01-2022	31-12-2022
	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Naam	**Centrumregeling ambtelijke samenwerking Aalsmeer en Amstelveen**
Vestigingsplaats	Amstelveen
Doelstelling	Het bundelen van de uitvoeringskracht in één ambtelijke organisatie, geplaatst bij de gemeente Amstelveen.
Deelnemers	De gemeenten Aalsmeer en Amstelveen.
Relatie met	Alle programma's.
Bestuurlijk belang	Beide colleges van burgemeester en wethouders vormen het bestuurlijk overleg; zij kunnen zich in het bestuurlijk overleg laten vertegenwoordigen door een of meerdere leden.
Financieel belang	De bijdrage voor 2024 is opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering van de programmabegroting 2024 en is - Dienstverleningsbijdrage € 19,4 miljoen - Limitatieve lijst € 2,8 miljoen Totaal € 22,2 miljoen
Risico's	Niet van toepassing.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	2022	01-01-2022	31-12-2022	01-01-2022	31-12-2022
	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Naam	Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied
Vestigingsplaats	Zaandam
Doelstelling	De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied voert taken uit in het kader van: - Wabo/Wet milieubeheer (advies op het verlenen van enkelvoudige Wabo-vergunningen milieu en afhandelen van alle meldingen, houden van toezicht en adviseren op uitvoeren van handhaving die onder de Wet milieubeheer en daarmee samenhangende AMvB's en besluiten.) - Besluit bodemkwaliteit (behandelen van meldingen, het houden van toezicht en het uitvoeren van handhaving in het kader van het Besluit bodemkwaliteit).
Deelnemers	De provincie Noord-Holland en de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Amsterdam, Diemen, Haarlemmermeer, Ouder-Amstel, Uithoorn en Zaanstad.
Relatie met	Programma 4 Openbare ruimte, programma 5 Ruimtelijke ontwikkeling en programma 6 Bestuur, bevolking en veiligheid.
Bestuurlijk belang	Een lid van het college van burgemeester en wethouders in het Algemeen bestuur.
Financieel belang	De bijdrage voor 2023 bedraagt afgerond € 519.284, dit is nog exclusief de effecten van invoering Omgevingswet (Ow) en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) per 1 januari 2024, maar inclusief de effecten van de hoge inflatie (oa. uurtarief van €104,57 naar €107,02) en voorbereidingskosten. De bijdrage wordt bepaald door het aantal producten wat elke gemeente (verplicht, maar ook extra) afzonderlijk inkoopt. In 2024 is de begrote bijdrage € 915.000, in 2025 € 907.000 en in 2026 € 899.000.
Risico's	Met de komst van de Ow zal er een verschuiving van provinciale bodemtaken naar gemeenten plaatsvinden. Daarnaast komen er bij de invoer van de Ow overige taken naar de gemeenten zoals de Gesloten Bodemenergiesystemen (GBES) welke als verplichte taken ingebracht moeten worden bij de Omgevingsdienst. Vooralsnog is de beoogde financiële compensatie door het Rijk en de Provincie voor deze verplichte taken nog niet geregeld. Hierdoor is er een financieel risico voor 2024 en verder.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	2022	01-01-2022	31-12-2022	01-01-2022	31-12-2022
	-909	4.010	2.634	18.535	28.100

2. Stichtingen en verenigingen

Naam	**Stichting Greenport Aalsmeer**
Vestigingsplaats	Aalsmeer
Doelstelling	Greenport Aalsmeer is een community waarin ondernemers, overheden, onderzoek- en onderwijsinstellingen vertegenwoordigd zijn. Samen werken ze aan sierteeltvraagstukken die niemand van ons alleen kan oplossen, zoals schaarste op de arbeidsmarkt, het gebrek aan ruimte en de noodzakelijke versnelling van de circulaire economie.
Deelnemers	N.v.t.
Relatie met	Programma 3 Economie en duurzaamheid
Bestuurlijk belang	Een lid van het college van burgemeester en wethouders in het bestuur en een lid in de Stuurgroep.
Financieel belang	De bijdrage voor 2022 bedroeg op € 30.000.
Risico's	N.v.t.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	2022	01-01-2022	31-12-2022	01-01-2022	31-12-2022
	0	118	116	68	101

3. Vennootschappen en coöperaties

Naam	**Afvalsturing Friesland NV (OMRIN)**
Vestigingsplaats	
Doelstelling	Omrin is een door overheden gehouden afvalverwerker die als doel heeft om zoveel mogelijk van ons huishoudelijk afval om te zetten naar hernieuwbare grondstoffen en om de restfractie te benutten voor warmte, energie en groen gas.
Deelnemers	De NV kent zowel 3001 aandelen A (Friese Gemeenten) als 1.350 aandelen B (niet Friese gemeenten. De niet Friese deelnemers betreffen de gemeenten Putten, Ermelo, Oldenbroek, Elburg, Nunspeet, Harderwijk, Eemsdelta, Westerwolde, Groningen, Het Hogeland, Westerkwartier en de NV Irado en vanaf 2022 de gemeente Aalsmeer.
Relatie met	
Bestuurlijk belang	De algemene vergadering van aandeelhouders
Financieel belang	De gemeente Aalsmeer houdt 45 aandelen tegen een waardering van € 212.000, daarnaast heeft Omrin het laatste tarief voor huishoudelijk afval in de markt ten opzichte van andere door overheden gehouden afvalverwerkers.
Risico's	De belangrijkste risico’s zijn de sterk muterende energieprijzen die van grote invloed kunnen zijn op het resultaat. Daarnaast is het van belang dat Omrin voldoende aanbod van afval houdt om de REC efficiënt te kunnen laten draaien. Omrin is een kapitaal intensieve onderneming en ook de steeds strenger worden duurzaamheidseisen vereisen ook nieuwe investering. Om dit te kunnen financieren dient ook het aandelenkapitaal van Omrin uitgebreid te worden om nieuwe gemeenten aan te trekken. Zou dit niet lukken dan kan dit gevolgen hebben voor de positie van Omrin op de markt. Risico voor de gemeente Aalsmeer is dat de tarieven naar de toekomst gaan stijgen omdat de tariefbeperking die nu nog van toepassing is naar de toekomst mogelijk niet houdbaar is.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000.000	2022	01-01-2022	31-12-2022	01-01-2022	31-12-2022
	7,9	65	70	128	119

Naam	**Stedin Groep (Netwerkbedrijf)**
Vestigingsplaats	Rotterdam
Doelstelling	Door de wettelijk voorgeschreven splitsing van Eneco per 31 januari 2017 zijn twee bedrijven ontstaan: Stedin (netwerkbedrijf) en Eneco groep (energiebedrijf). Tot de splitsing bestond de wettelijke verplichting dat de aandelen in Eneco in handen waren van lokale overheden. In tegenstelling tot het energiebedrijf blijft dit voor Stedin gehandhaafd. De aandelen van Stedin zijn in handen van 53 gemeenten, waarvan er 44 een aandeel hebben van minder dan 2%. Het totaal aantal geplaatste en volgestorte aandelen door de deelnemende gemeenten bedraagt 4.970.978. Aalsmeer bezit 5.730 aandelen (0,12%), waarvan de nominale waarde € 573.000 bedraagt (€ 100 nominaal per aandeel). De gemeente Rotterdam heeft daarentegen een aandelenkapitaal van 31,69% en bezit samen met de gemeenten Den Haag en Dordrecht 57,29% van de aandelen. Het dividend dat jaarlijks wordt uitgekeerd wordt gebruikt als algemeen dekkingsmiddel.
Deelnemers	De aandelen van Stedin Holding N.V. zijn in handen van 53 gemeenten.
Relatie met	Algemene dekkingsmiddelen.
Bestuurlijk belang	Algemene vergadering van aandeelhouders.
Financieel belang	Het uitgekeerde dividend in 2022 (over 2021) bedraagt € 3.159.
Risico's	Door de wettelijk voorgeschreven splitsing van Eneco per 31 januari 2017 zijn twee bedrijven ontstaan: Stedin (netwerkbedrijf) en Eneco groep (energie, opwekking, levering c.a.). Tot de splitsing bestond de wettelijke verplichting dat de aandelen in Eneco in handen waren van lokale overheden. Voor Stedin blijft dit de situatie. Dit heeft gevolgen voor de mate waarin Stedin kapitaal kan aantrekken. In het kader van de energietransitie, de elektrificatie van onder andere vervoer en residentiële verwarming, de energieopwekking middels zon en wind stelt steeds hogere eisen aan het netwerk. Om dit op de toekomst voor te bereiden heeft Stedin een intensieve investeringsagenda voor de komende jaren. Dit betekent dat Stedin ook nieuw kapitaal moet gaan aantrekken. Wettelijk is nu nog bepaald dat alleen overheden aandeelhouder kunnen zijn van een netwerkbedrijf. Hierdoor moet het kapitaal opgehaald worden bij het Rijk alsmede gemeenten en provincies die binnen het dekkingsgebied vallen van Stedin. Het risico bestaan dat niet voldoende eigen vermogen kan worden aangetrokken waardoor de financieringsvoorwaarden van het vreemd vermogen negatiever worden en de kosten hiervan stijgen. Daarnaast ziet Stedin ook het tekort aan gekwalificeerd personeel, de kosten van materialen etc als belangrijke risico’s voor de bedrijfsvoering.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000.000	2022	01-01-2022	31-12-2022	01-01-2022	31-12-2022
	44	3.270	3.342	4.892	5.178

Naam	**BNG Bank**
Vestigingsplaats	Den Haag
Doelstelling	BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Het eigenaarschap van gemeenten, provincies en de Staat, alsmede het door de statuten beperkte werkterrein van de bank, bieden financiers het vertrouwen dat het risico van kredietverlening aan dit instituut zeer beperkt is. BNG Bank bundelt de uiteenlopende vraag van klanten tot een beroep op de financiële markten dat aansluit op de behoefte van beleggers wat betreft volume, liquiditeit en looptijd. Door de combinatie van beide elementen heeft de bank een toegang tot financieringsmiddelen tegen zeer scherpe prijzen, die weer worden doorgegeven aan decentrale overheden en aan instellingen voor het maatschappelijk belang. Dat leidt voor de burger uiteindelijk tot lagere kosten voor tal van voorzieningen. De aandeelhouders hebben zeggenschap in BNG Bank via het stemrecht op de aandelen die zij bezitten (een stem per aandeel van € 2,50).
Deelnemers	De BNG, opgericht in 1914, is een structuurvennootschap. De aandelen zijn voor de helft in handen van de Staat; de andere helft is geplaatst bij decentrale overheden (gemeenten, provincies en hoogheemraadschap).
Relatie met	Algemene dekkingsmiddelen.
Bestuurlijk belang	Algemene vergadering van aandeelhouders. Aalsmeer bezit 25.587 aandelen BNG.
Financieel belang	Het uitgekeerde dividend in 2022 (over 2021) bedraagt € 58.954
Risico's	Niet van toepassing

Financiële informatie	Resultaat
x € 1.000.000	2022
	300

Eigen vermogen	
01-01-2022	31-12-2022
5.062	4.615

Vreemd vermogen	
01-01-2022	31-12-2022
143.995	107.459

Naam	**De Meerlanden Holding N.V.**
Vestigingsplaats	Rijsenhout
Doelstelling	De Meerlanden wil voortrekker zijn in de circulaire transitie in de regio. Voor de gemeente Aalsmeer betekent dit dat De Meerlanden wordt ingezet om ons huisvuil in te zamelen, en na te scheiden. Dit doet Meerlanden onder meer via het programma Van Afvalstoffen Naar Grondstoffen (VANG). Daarnaast voert de Meerlanden voor ons het buitenonderhoud en de gladheidbestrijding uit.
Deelnemers	Naast de gemeente Aalsmeer (8,42%), zijn ook de gemeenten Bloemendaal (6,22%), Diemen (10,07%), Haarlemmermeer (42,23%), Heemstede (7,7%), Hillegom (6,27%), Lisse (6,5%) en Noordwijk (12,59%) aandeelhouder in de Meerlanden NV. Het aantal aandelen wordt bepaald op basis van het aantal aansluitingen. Dit wordt dus jaarlijks herijkt.
Relatie met	Programma 4 Openbare ruimte
Bestuurlijk belang	De Meerlanden Holding NV is een belangrijke partner van de gemeente Aalsmeer op het gebied van het ophalen van afval, reiniging van de openbare ruimte, onderhoud van de openbare ruimte en gladheidsbestrijding. De gemeente Aalsmeer oefent haar belang als aandeelhouder uit via de AvA.
Financieel belang	Het financieel belang van de gemeente Aalsmeer bestaat uit een aantal onderdelen Geïnvesteerd kapitaal bedraagt € 797.000. Dividend: Naar verwachting wordt er over 2023 geen dividend uitgekeerd Omvang van de DVO's € 7,2 miljoen.
Risico's	

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	2022	01-01-2022	31-12-2022	01-01-2022	31-12-2022
	534	31.265	33.276	29.976	28.862

Naam	Exploitatie Sportaccommodaties Aalsmeer BV (ESA BV)
Vestigingsplaats	Aalsmeer
Doelstelling	• Het stichten, beheren, onderhouden, schoonmaken, beveiligen en/of exploiteren van onroerende zaken gelegen in de gemeente Aalsmeer, waaronder sport en welzijnsaccommodaties, horecagelegenheden en cultureel erfgoed. Inclusief de tot dit erfgoed behorende zaken. • Het verlenen van diensten aan scholen. • Het ter beschikking stellen van attributen die noodzakelijk zijn voor sportbeoefening. • Het stimuleren van sport, beweging en gezondheid. • Het oprichten en verwerven van, het deelnemen in, het samenwerken met, het besturen van andere ondernemingen met welke rechtsvorm dan ook • Het verrichten van alle verdere handelingen, die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn
Deelnemers	De gemeente Aalsmeer is enige deelnemer en enig aandeelhouder van ESA BV
Relatie met	Programma 2 Onderwijs en ontplooiing.
Bestuurlijk belang	De gemeente is 100% aandeelhouder. Het volgestort kapitaal bedraagt € 45.000. De belangen van de gemeente als aandeelhouder worden behartigd door een bezoldigde raad van commissarissen die toezicht houden op de directie. Deze RvC heeft een reguliere vergadercyclus van 5 keer per jaar. De RvC bestaat uit de volgende personen: 1. Dhr. A. Mak van Waay (Voorzitter) 2. Mw. E. Stienstra (Lid) 3. Mw. S. Munsterman (Lid) 4. Mw. P.M. Langezaal (Lid)
Financieel belang	De ESA is een belangrijke subsidierelatie van de gemeente Aalsmeer en ontvangt over 2024 € 1,964 mln. aan subsidie. Deze subsidie bestaat voor ruim € 419.000 aan een bijdrage in verband met groot onderhoud. Daarnaast is de subsidie voor een aanzienlijk deel bedoeld om het verschil te dekken tussen de huur die ESA aan de gemeente betaalt en de huur die zij bij de sportverenigingen in rekening kan brengen.
Risico's	ESA BV is nog in belangrijke mate voor haar continuïteit afhankelijk van de gemeente Aalsmeer om de financiering te blijven continueren. De accountant ziet daardoor een onzekerheid van materieel belang op grond waarvan gerede twijfel zou kunnen bestaan over de continuïteit van de onderneming.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	2022	01-01-2022	31-12-2022	01-01-2022	31-12-2022
	-394	587	192	1.390	1.769

Naam	Green Park Aalsmeer gebiedsontwikkeling B.V.
Vestigingsplaats	Aalsmeer
Doelstelling	Met Green Park Aalsmeer Gebiedsontwikkeling BV is een samenwerkingsovereenkomst gesloten voor de ontwikkeling van het bedrijventerrein Green Park Aalsmeer langs de verlengde N201.
Deelnemers	Gemeente Uithoorn (mede aandeelhouder). Aalsmeer is voor 50 % aandeelhouder van Green Park Aalsmeer Gebiedsontwikkeling BV. De gemeente heeft jegens de BNG een garantstelling van € 50 miljoen ten behoeve van de financiering van Green Park Aalsmeer Gebiedsontwikkeling BV.
Relatie met	Programma 5 Ruimtelijke ontwikkelingen.
Bestuurlijk belang	50% aandeelhouder.
Financieel belang	50% van een eventueel saldo op de grondexploitatie na het gereed komen van de ontwikkeling van het exploitatiegebied.
Risico's	Op pagina 193 van deze jaarstukken is ingegaan op de verliesvoorziening die we voor Greenpark Aalsmeer gebiedsontwikkeling B.V. (GPAG B.V.) hebben moeten treffen. De risico’s die we verder bij GPAG B.V. als aandeelhouder signaleren zijn onderdeel van onze gemeentelijke paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. De belangrijkste risico’s die GPAG BV zelf benoemt zijn de hoge inflatie als gevolg van de geopolitieke ontwikkelingen, vertraging van gronduitgiftes door vertraging in planvorming, tegenvallende uitkomsten uit bodemonderzoek en daardoor hoge saneringskosten en de langere doorlooptijd van de grondexploitatie en daardoor hogere plankosten.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	2022	01-01-2022	31-12-2022	01-01-2022	31-12-2022
	-2.827	6.542	-2.821	86.607	95.419

3.7 Grondbeleid

Inleiding

De paragraaf grondbeleid is een -op basis van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV)- verplicht onderdeel van de gemeentelijke begroting. Deze paragraaf bevat de belangrijkste ontwikkelingen op het gebied van grondzaken en een korte beschrijving van de instrumenten van grondbeleid en de wijze waarop de instrumenten door de gemeente zijn ingezet.

Artikel 16 van het BBV bepaalt dat deze paragraaf in ieder geval het volgende moet bevatten:
1. Visie op het grondbeleid in relatie tot de doelstellingen van de programma's
2. Aanduiding van de wijze waarop het grondbeleid wordt uitgevoerd
3. Actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie
4. Een onderbouwing van de geraamde winstneming
5. Beleidsuitgangspunten omtrent de reserves van grondzaken in relatie tot de risico's van grondzaken

Visie

Voor veel gemeentelijke activiteiten is grond nodig. Gemeentelijke ontwikkelingen, bijvoorbeeld op het gebied van volkshuisvesting (wonen, bouwlocaties, stedelijke vernieuwing), economie (ontwikkeling bedrijventerrein), natuur (ontwikkeling en behoud groenstructuren), milieu (bufferzones, milieuzonering) en recreatie hebben consequenties voor het grondgebruik in de gemeente, waardoor in veel gevallen het bestaande grondgebruik veranderd moet worden. Het gemeentelijk grondbeleid is ondersteunend om die veranderingen in het grondgebruik te sturen. Het voeren van grondbeleid is geen doel op zich, maar vormt een instrument van ruimtelijke ordening.

Bij actief grondbeleid wordt de bestemming verwezenlijkt door gebruik te maken van een gemeentelijke grondpositie. Hierbij worden de grondexploitatiekosten gedekt door de opbrengst van de gronduitgifte. De door de gemeente gewenste bestemming kan ook door een particulier worden verwezenlijkt waarbij de gemeente een facilitaire rol heeft en zich beperkt tot het verhalen van de grondexploitatiekosten.

De gemeentelijke doelstellingen van en werkwijzen binnen het grondbeleid, inclusief het te voeren grondprijsbeleid, zijn geborgd in de Nota Grondbeleid Aalsmeer 2020, vastgesteld door de raad op 29 oktober 2020.

Het eindbeeld van een voorgestane ruimtelijke ontwikkeling wordt opgenomen in een ruimtelijke maatregel. Indien de ruimtelijke maatregel een of meer directe bouwtitels bevat, dient als financieel kader voor de uitvoering, een begroting ("grondexploitatieopzet") voor deze ruimtelijke ontwikkeling te worden vastgesteld. In de grondexploitatieopzet worden alle ruimtelijke kosten en opbrengsten opgenomen die nodig zijn om de voorgenomen bouwplannen mogelijk te maken.

Naast de gemeentelijke grondexploitatie heeft de wetgever in de Wet ruimtelijke ordening de omgang met de particuliere grondexploitatie geregeld. Ook in de Omgevingswet zijn hier voorschriften voor opgenomen. Ruimtelijke besluiten zijn rechtsgeldig indien gelijktijdig een besluit wordt genomen over de vorm van het wettelijk kostenverhaal. Indien het bestuur besluit hiervoor geen exploitatieplan vast te stellen dan dient dit te

worden gemotiveerd. Het gemeentebestuur dient op het moment van het nemen van het ruimtelijk besluit dekking voor de grondexploitatiekosten te hebben geregeld.

Uitvoering grondbeleid

Hoofddoelstelling van het gemeentelijk grondbeleid Aalsmeer is:
“Het bevorderen van gewenst ruimtegebruik en ruimtelijke kwaliteit, waarbij een rechtmatige verdeling van de kosten en opbrengsten wordt gerealiseerd door een tijdige en economisch verantwoorde ontwikkeling onder de regie van de gemeente Aalsmeer.”

Uit de hoofddoelstelling zijn een drietal subdoelstellingen afgeleid:
- Het voeren van regie bij ruimtelijke ontwikkelingen door het actief toepassen van de beschikbare beleidsinstrumenten.
- Verhogen van transparantie en eenduidigheid van het beleid voor alle doelgroepen.
- Verhoging van de eenduidigheid van de wijze van uitvoering van het grondbeleid door de ambtelijke organisatie.

De gemeente kiest bij het voeren van haar grondbeleid voor faciliterend grondbeleid. Indien er aanleiding is van het principe van faciliterend grondbeleid af te wijken zal een afweging plaatsvinden ten aanzien van de gewenste vorm van grondbeleid, rekening houdend met grondposities, winstpotentie en risico’s.

Ontwikkelingen in 2024
In 2024 worden de projecten die genoemd worden onder Actuele prognose van de (grond)exploitaties van de bouwprojecten, verder tot ontwikkeling gebracht.

Actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie

De gemeente Aalsmeer heeft bij het opstellen van deze programmabegroting zeven actieve grondexploitaties. Daarnaast zijn er twee actieve grondexploitaties in voorbereiding. De overige projecten zijn facilitair en worden door derden geëxploiteerd.

In onderstaand overzicht wordt per project de stand van zaken weergegeven van wat op 6 juli 2023 is vastgesteld in de actualisatie grondexploitaties (MPG) ultimo 2022.

Er zijn drie projectcategorieën:
- Actieve grondexploitaties in uitvoering, Bouwgronden In Exploitatie genoemd (BIE)
- Actieve grondexploitaties in voorbereiding (AGIV)
- Faciliterende grondexploitaties (FAC)

Actieve grondexploitaties in uitvoering, Bouwgronden In Exploitatie genoemd (BIE)
Actief grondbeleid omvat alle fasen van het exploiteren van grond: van de aankoop van gronden, sloop of bouwrijp maken tot en met uitgifte / verkoop van bouwgrond. Bij actief grondbeleid exploiteert de gemeente voor eigen rekening en risico gronden.

De Tuinen van Aalsmeer (Woningbouw)
In de MPG 2023 is de grondexploitatie voor de Tuinen van Aalsmeer geactualiseerd. Dit betreft zowel de deelontwikkelingen op basis van actief als facilitair grondbeleid. Het resultaat van de grondexploitatie (totaal, actief en facilitair samen) is bepaald op € 8,5 miljoen negatief op eindwaarde (Actief op netto contante waarde

per 1 januari 2023; € 6,5 miljoen negatief en facilitair: € 1,3 miljoen negatief op eindwaarde) en vertegenwoordigt de totale huidige omvang van de verliesvoorziening voor het project. Het project kent een forse boekwaarde. De verwachting is dat er de komende jaren jaarlijks een positieve cashflow wordt gegenereerd en de boekwaarde terugloopt.

Project Bedrijventerrein Green Park Aalsmeer omvat de ontwikkeling van een nieuw bedrijventerrein langs de omgelegde provinciale weg N201. Voor deze gebiedsontwikkeling is een samenwerkingsverband gesloten met de gemeente Uithoorn, waarbij beide partijen voor 50% risico dragen. Voor de uitvoering van de realisatie van het bedrijventerrein is GPAG BV opgericht, waarvan beide gemeenten de aandeelhouders zijn.
Eind 2021 was de financiële positie € 100.000 negatief. Hiervoor was bij de gemeente Aalsmeer een voorziening van € 50.000 (50%) aangehouden. Bij de jaarrekening 2022 is de voorziening € 1,4 miljoen verhoogd. Deze bedraagt € 1,45 miljoen.

Door de ontwikkeling van de fusieschool op het huidige VVA-terrein is de locatie Meervalstraat/ Roerdomplaan beschikbaar voor woningbouwontwikkeling. Het bestemmingsplan is op 31 mei 2018 vastgesteld. Het verwachte projectsaldo is € 8,3 miljoen (positief). De gronden aan de Meervalstraat zijn in 2022 uitgegeven. Daarnaast worden nog opbrengsten verwacht uit de verkoop van de grond aan de Roerdomplaan.

De doelstelling van het project Hornmeer VVA-woningbouw is de realisatie van woningen op het huidige VVA-terrein aan de Zwarteweg. Het bestemmingsplan is op 31 mei 2018 vastgesteld en inmiddels zijn alle gronden uitgegeven. Het projectsaldo is ongeveer neutraal. In 2023 worden de laatste werkzaamheden afgerond en kan de grondexploitatie gesloten worden.
Daarnaast is er een aantal kleinere actieve grondexploitaties. Voor de gronduitgifte voor de bouw van twee vrijstaande woningen aan de Herenweg 61/99 loopt de ruimtelijke procedure. Nadat het bestemmingsplan onherroepelijk is, kunnen deze gronden worden uitgegeven. De projecten Vrouwentroost Vink en Westeinderhage zijn in basis facilitaire projecten voor woningbouw. In beide projecten wordt naar verwachting in 2023 grond uitgegeven. Hierover wordt via BIE's gerapporteerd.

Grondexploitaties in voorbereiding
Twee ontwikkelingen op eigen grond hebben nog geen vastgestelde grondexploitatie. Voor deze ontwikkelingen worden al wel voorbereidingskosten gemaakt. Voor de voorbereidingskosten wordt een voorbereidingskrediet aangevraagd voor de kosten tot en met de vaststelling van het bestemmingsplan. Voor de actieve ontwikkelingen zijn de uiteindelijke eindresultaten afhankelijk van de te realiseren (grond)opbrengsten.

Het betreft de volgende ontwikkelingen:

<u>Ophelialaan/Thijsselaan (de Hoeksteen)</u>
Het plan gaat uit van herontwikkeling van de school en nieuwbouw van woningen in het goedkope en middensegment op het achterliggende terrein. In 2023 is het ontwerp bestemmingsplan ter inzage gelegd.

<u>Bilderdammerweg 6-30</u>
Dit project betreft een woningbouwontwikkeling met de woningcorporatie. De gronden zijn momenteel in erfpacht uitgegeven. Nadat het plan is goedgekeurd en de bestemmingswijziging gerealiseerd kan het erfpacht contract worden omgezet c.q. de gronden in volle eigendom worden uitgegeven.

Faciliterende projecten
Bij particuliere projecten dient de gemeente per ontwikkeling na te gaan welke kosten er zullen ontstaan om deze vervolgens te verhalen op de ontwikkelaar. Het is niet toegestaan hiertoe leges of tarieven vast te stellen. Indien een volledig kostenverhaal wordt gerealiseerd ontstaat een voorcalculatorisch nulresultaat. Afspraken over het verhaal van de kosten (ambtelijk en civieltechnisch of anderszins) zijn van te voren in overeenkomsten vastgelegd en de nacalculatie kan afwijken van de voorcalculatie.

Van een aantal faciliterende projecten wordt vanaf 2023 nog een te nemen negatief resultaat verwacht. De Tuinen van Aalsmeer facilitair is in de jaarrekening 2021 verwerkt met een (nog te nemen) tekort op contante waarde van € 1,3 miljoen, conform de opgestelde grondexploitatie 2023. Voor het project Westeinderhage is in 2021 een anterieure overeenkomst gesloten. In januari 2023 is de grondexploitatie geactualiseerd. Deze laat een tekort zien van € 281.000 voor het facilitaire deel en een positief saldo van € 96.000 voor het actieve deel. Ook voor Zuiderkerk en Nieuw Calslagen zijn voorzieningen getroffen in verband met de verwachte negatieve projectresultaten.

Kleine bouwinitiatieven
Voor de kleine bouwinitiatieven wordt het kostenverhaal geregeld in anterieure overeenkomsten.

Actuele prognose resultaat van de (grond)exploitaties van bouwprojecten
Onderstaand overzicht maakt onderdeel uit van de jaarlijkse actualisering van de grondexploitaties, zoals vastgesteld in de raadsvergadering van 6 juli 2022.

Projectnaam		Boekwaarde saldo 1jan23	Prospectie Kosten	Prospectie Opbrengst	Totaal resultaat	Reeds genomen resultaat	Resultaat nog te nemen
Herenweg 61/99 (bie)	BIE	524	105	1.109	480	-	480
De Tuinen van Aalsmeer (bie)	BIE	12.701	9.850	15.410	-7.141	-	-7.141
Green Park Aalsmeer (bie)	BIE	7.359	24.122	31.418	-63	-	-63
Hornmeer Meervalstraat-Roerdomplaan (bie)	BIE	-7.400	3.847	2.676	8.280	2.051	6.230
Hornmeer VVA-terrein woningbouw (bie)	BIE	22	106	129	29	28	2
Westeinderhage (bie) x	BIE	19	55	170	96	-	96
Vrouwentroost Vink (bie) x	BIE	8	27	122	87	-	87
TOTAAL BOUWGRONDEN IN EXPLOITATIE		**13.233**	**38.112**	**51.034**	**1.767**	**2.078**	**-311**
Hornmeer Ophelialaan Thijsselaan/Hoeksteen (agiv)	AGIV	274	256	-	-531	-	-531
Bilderdammerweg 6-30 (agiv)	AGIV	26	31	-	-58	-	-58
TOTAAL ACTIEF IN VOORBEREIDING		**301**	**288**	**-**	**-589**	**-**	**-589**
Aalsmeerderweg 55-57 (fac)	Facilitair	0	9	-	-16	-6	-9
Aalsmeerderweg 237-239 (fac)	Facilitair	1	22	29	7	-	7
Hornweg 240 - 244 (fac)	Facilitair	3	59	45	-17	-	-17
Machineweg 17A (fac)	Facilitair	8	8	15	0	-	0
Uiterweg 59 - 63 (fac)	Facilitair	-15	12	4	7	-	7
Dorpsstraat 133 (fac)	Facilitair	6	25	31	0	-	0
De Tuinen van Aalsmeer (fac)	Facilitair	750	3.493	2.902	-1.340	-	-1.340
Hoofdweg Zuid (fac)	Facilitair	0	30	-	-175	-145	-30
Nieuw Calslagen (fac)	Facilitair	0	27	-	-155	-128	-27

Projectnaam		Boekwaarde saldo 1jan23	Prospectie Kosten	Prospectie Opbrengst	Totaal resultaat	Reeds genomen resultaat	Resultaat nog te nemen
Stationsweg 17 (fac)	Facilitair	-37	46	2	-11	-4	-7
Uiterweg 116 Marinapark (fac)	Facilitair	8	281	287	-2	0	-2
Westeinderhage (fac)	Facilitair	95	740	571	-281	-16	-264
Zuiderkerk (fac)	Facilitair	-85	303	-	-220	-2	-218
Oosteindedriehoek (fac)	Facilitair	-99	4.654	4.560	5	-	5
Parkmeer (fac)	Facilitair	-39	32	-	7	-	7
Nautisch centrum Uiterweg 42-46 (fac)	Facilitair	0	55	-	-58	-3	-55
TOTAAL FACILITERENDE PROJECTEN		**595**	**9.796**	**8.445**	**-2.249**	**-304**	**-1.945**
TOTAAL PORTFOLIO		**14.129**	**48.195**	**59.479**	**-1.071**	**1.774**	**-2.845**

Een onderbouwing van de geraamde winstneming

Conform uitgangspunten van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) wordt (de verwachte) winst niet pas aan het eind van het project als gerealiseerd beschouwd, maar gedurende de looptijd van het project en moet daarom ook zo worden verantwoord. Voor het bepalen van de tussentijdse winst wordt de ‘Percentage of completion’ (Poc) methode gehanteerd, waarbij naar rato van de voortgang van het project tussentijds winst wordt verantwoord.

Bij facilitair grondbeleid ontstane tekorten worden verantwoord in het jaar waarin ze zich voordoen. Voor verwachte verliezen wordt een voorziening getroffen.

Zoals in de actualisering 2023 is opgenomen, is in de jaren 2023 tot en met 2025 een winstneming voorzien van respectievelijk € 3.837.000, € 1.793.000 en € 1.237.000. In 2026 wordt geen winstneming voorzien.

Beleidsuitgangspunten omtrent reserves

Overeenkomstig de bepalingen van het BBV worden voor negatieve grondexploitaties verliesvoorzieningen gevormd.

Om negatieve eindsaldi van actieve grondexploitaties (Bouwgronden in Exploitatie) af te dekken is er de Voorziening Grondexploitaties en Bouwprojecten, berekend op de netto contante waarde. Of de voorziening toereikend is, wordt ieder jaar bij de jaarrekening beoordeeld op basis van de meest actuele ramingen. Momenteel betreft de getroffen voorziening alleen het project De Tuinen van Aalsmeer. De stand van de voorziening per 1 januari 2023 is begroot op € 6,47 miljoen.

Voor negatieve resultaten van facilitaire projecten is er een voorziening, berekend op de nominale waarde van het voorziene verlies. De stand van de voorziening per 1 januari 2023 is begroot op € 1,89 miljoen en betreft hoofdzakelijke het project De Tuinen van Aalsmeer (€ 1,34 miljoen).

Alle toekomstige winstnemingen waarmee rekening is gehouden in het meerjarenbeeld worden gestort in de bestemmingsreserve "voorlopige winsten grondexploitaties".

3.8 Duurzaamheid

Inleiding

In 2016 is de aanpak duurzaamheid Aalsmeer vastgesteld. Deze aanpak richt zich op het integreren van duurzaamheid in al het gemeentelijk beleid en handelen. In het Sociaal Domein (zie 2.1 van de programmabegroting) wordt integraal uitwerking gegeven aan het principe dat iedereen zo goed mogelijk kan meedoen, ongeacht verschillen en of beperkingen. Het onderwerp klimaatadaptatie wordt beschreven in Programma 2.4 Openbare ruimte.

Masterplan Energie
Op basis van het Raadsprogramma 2022 -2026 ontwikkelen we het Masterplan Energieontwikkeld dat naar verwachting in (kwartaal 3) 2024 ter besluitvorming aan de gemeenteraad wordt aangeboden. Op 8 juni 2023 is het Plan van aanpak voor het opstellen van het Masterplan vastgesteld door de gemeenteraad. Het Masterplan Energie ontwikkelen we in samenwerking met de samenleving en uitvoerende partijen.

Servicepunt Energieadvies
In 2021 is de nieuwe werkwijze van het Duurzaamheidsfonds Aalsmeer van start gegaan onder de naam Servicepunt Energieadvies. We continueren het Servicepunt Energieadvies dat VvE's, bewonersinitiatieven (zoals energie coöperaties) en maatschappelijke organisaties ondersteunt bij het verduurzamen van gebouwen en lokale energie opwek.

Duurzame Mobiliteit
Het verder verduurzamen van de mobiliteit is een flinke opgave. Bij de ontwikkeling van het Masterplan Energie is het verduurzamen van de mobiliteit, mede op basis van de taken uit het klimaatakkoord, een belangrijk thema. De duurzame mobiliteit is dan ook onderdeel voor het op te stellen Deltaplan Mobiliteit. Dat wordt naar verwachting in de 2e helft van 2024 voorgelegd aan de gemeenteraad.

Energy Hub Aalsmeer
In 2019 is de Energy Hub Aalsmeer in gebruik genomen waarbij restwarmte van een Datacentrum wordt gebruikt voor het verwarmen van Sportcentrum Waterlelie, IKC Triade en Fertiplant. Besprekingen over de randvoorwaarden van het overdragen en borgen van het netbeheer liggen stil. Eventuele mogelijkheden voor uitbreiding van het energie uitwisselsysteem kunnen worden onderzocht in kader van de warmtetransitie.

Circulaire Economie
Binnen de Greenport worden initiatieven ontwikkeld om afvalstromen circulair te benaderen. De gemeente zal -waar nodig- deze initiatieven ondersteunen.

MVO Platform
Het MVO Platform is een maatschappelijk initiatief van ondernemers en Yuverta. Het MVO Platform stimuleert maatschappelijk verantwoord ondernemen en richt zich op overheid, ondernemers, onderwijs en organisaties. Het MVO platform werkt aan een MVO Monitor waarmee ondernemers doelen kunnen stellen, voortgang kunnen meten en ervaringen kunnen uitwisselen met andere bedrijven. Het doel is de ontwikkelingen in de verduurzaming van de lokale economie zichtbaar te maken. De MVO monitor is een samenwerking tussen MVO Platform Aalsmeer, Yuverta (Wellant College Westplas Mavo), Nieuw Ondernemend Aalsmeer, Aalsmeer Lokaal, VU Amsterdam Sustainability Institute en gemeente Aalsmeer.

3.9 Wet Open Overheid

Deze openbaarheidsparagraaf komt voort uit artikel 3.5 van de Wet open overheid (Woo) dat bepaalt dat een bestuursorgaan in de jaarlijkse begroting en verantwoording aandacht besteedt aan de beleidsvoornemens en uitvoering van de Woo.

In deze paragraaf wordt ingegaan op drie aspecten uit de Woo: de passieve openbaarmaking van informatie, de actieve openbaarmaking van informatie en de plannen ter verbetering van de informatiehuishouding.

Vanuit het motto ‘Vanzelfsprekend openbaar’ willen wij openbare informatie juist, volledig en netjes beschikbaar stellen. Daarvoor is het belangrijk dat op een bewuste en zorgvuldige wijze wordt om-gegaan met overheidsinformatie en dat sprake is van een adequate informatiehuishouding.
Er worden continu stappen gezet om binnen de gestelde termijnen aan de vereisten van de Woo te voldoen. Aan de hand van het programmaplan 2022 zijn belangrijke stappen gezet om conform de uitgangspunten van de Woo te werken. Nu het programma de opstartfase heeft doorlopen, is het tijd voor de volgende fase in de implementatie. Een fase die gericht is op het geven van een variëteit aan praktische handvatten aan de organisatie.

Om de bewustwording te vergroten zijn kennissessies voor leidinggevenden gehouden. Van 12 tot 16 juni 2023 heeft de Week van de Woo plaatsgevonden, waarbij diverse trainingen, workshops en koffietuinsessies zijn georganiseerd voor alle medewerkers. Dergelijke activiteiten worden ook komend jaar georganiseerd.

Passieve openbaarmaking
Onder passieve openbaarmaking wordt verstaan het openbaar maken van informatie naar aanleiding van een verzoek uit de samenleving, een Woo-verzoek. In 2022 heeft de AA-organisatie 112 Wob- en Woo-verzoeken ontvangen. Het aantal verzoeken toont een stijgende lijn en eveneens een toename in omvang en / of complexiteit. De verwachting is dat deze stijging de komende jaren doorzet.

In 2021 heeft de AA-organisatie een Woo-coördinator aangenomen om het proces rondom het afhandelen van Woo-verzoeken centraal te beleggen. Hiermee is er een beter beeld van de ingekomen verzoeken ontstaan en meer grip op de afhandeling. In 2023 is er een tweede Woo-jurist aan-genomen om dit proces te ondersteunen.

Hiernaast is er in 2023 een anonimiseringsrichtlijn opgesteld om de organisatie te kunnen ondersteunen bij de behandeling van Woo-verzoeken.

In 2024 trekken we de lijn van het sneller en beter afhandelen van Woo-verzoeken door. Hiervoor wordt ook gewerkt aan een rapportage zodat jaarlijks in beeld gebracht kan worden waar het Woo-proces nog geoptimaliseerd kan worden.

Actieve openbaarmaking
Belangrijk onderdeel van de Woo is de verplichting tot actieve openbaarmaking van zeventien in-formatiecategorieën, waarvan er elf relevant zijn voor de gemeente. Dat moet plaatsvinden via een digitale infrastructuur die door de minister van Binnenlandse Zaken Koninkrijksrelaties (BZK) in stand wordt gehouden. Het doel is, alle informatie die bestuursorganen onder de Woo actief openbaar moeten maken, op één plek voor iedereen vindbaar en doorzoekbaar te maken. Bij de ontwikkeling van de verplichte digitale infrastructuur is uitgegaan van een oplossing waarbij de informatie centraal zou worden opgeslagen. Op advies van het Adviescollege ICT-toetsing heeft de minister van BZK eind 2022 gekozen voor een

eenvoudiger en sneller te realiseren oplossing: een verwijsindex (de 'Woo-index') met zoekfunctie. In juni 2023 is de gemeente aangesloten op deze ‘Woo-index’ en is de redactierol belegd.

De volgende categorieën maakt de gemeente inmiddels al actief openbaar:
- besluiten, verordeningen en andere algemeen verbindende voorschriften;
- overige besluiten van algemene strekking;
- beleidsregels;
- bereikbaarheidsgegevens;
- vergaderstukken en verslagen van de raad;
- agenda’s en besluitenlijsten van het bestuur;
- vergaderstukken en verslagen van het bestuur.

In 2024 wordt voor het actief publiceren van de categorie Convenanten een proces uitgewerkt en ingericht.

Informatiehuishouding
Er is een beleid Formele en informele informatie ontwikkeld. Met dit beleid geven we binnen het kader van de Woo, de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer en de Archiefwet uitwerking aan de verplichting om relevante informatie te archiveren. Het beleid geeft de organisatie uitgangspunten en handvatten wat formele en informele informatie is en op welke wijze we deze archiveren. In het verlengde daarvan worden diverse instructies opgesteld, bijvoorbeeld op het gebied van e-mail archivering.

In de weg naar een adequate informatiehuishouding maakt ook de overgang van netwerkschijf naar Teams het werken in relatie tot de Woo makkelijker, simpeler en het zoeken sneller. De realisatie van deze verandering van werken vraagt om richtlijnen en instructies toegespitst op werkzaamheden en ingerichte werkprocessen om de informatie adequater en Woo-proof te maken, waarbij de informatieveiligheid gewaarborgd blijft. Het programmateam werkt daarin samen met de betreffende vakafdeling om de organisatie ook vanuit deze invalshoek verder Woo-proof te werken en blijvend te kunnen sturen op correcte en complete dossiervorming.

In 2024 worden de nodige instructies opgesteld, werkwijzen verbeterd en trainingen gegeven. De uitrol van de overgang van netwerkschijf naar werken in Teams wordt voortgezet en afgerond, waarbij ook de monitoring op de dossiervorming wordt ingericht. Verder wordt ook de implementatie van de selectielijst e-mail bewaring die in 2023 is voorbereid in 2024 afgerond.

4. Financiële begroting

4.1 Financieel meerjarenbeeld 2024 - 2027

Inleiding

In dit hoofdstuk wordt nader ingegaan op de financiële positie van de gemeente Aalsmeer en de meerjarige ontwikkelingen.

Financieel meerjarenbeeld

Hieronder vindt u een overzicht van de meerjarenraming per programma.

Bedrag x € 1.000	Rekening	Begroting	Begroting 2024			Begroting	Begroting	Begroting
Programma	2022	2023	Lasten	Baten	Saldo	2025	2026	2027
01 Sociaal domein	-24.712	-21.628	30.393	5.574	-24.819	-24.859	-23.838	-23.717
02 Onderwijs en ontplooiing	-5.444	-5.017	7.496	1.590	-5.906	-5.679	-5.568	-5.378
03 Economie en duurzaamheid	-248	187	1.038	1.178	140	290	290	365
04 Openbare ruimte	-8.004	-9.279	20.862	9.548	-11.314	-10.772	-10.999	-10.745
05 Ruimtelijke ontwikkeling	-2.346	2.929	19.970	18.550	-1.420	-1.175	-2.653	-2.662
06 Bestuur, bevolking en veiligheid	-5.968	-6.078	7.376	721	-6.655	-6.681	-6.755	-6.654
07 Overhead	-9.288	-9.159	11.364	0	-11.364	-11.257	-11.179	-10.676
08 Algemene dekkingsmiddelen	59.343	52.065	1.422	63.755	62.333	62.770	57.882	55.901
Totaal saldo van baten en lasten	**3.331**	**4.019**	**99.920**	**100.915**	**994**	**2.638**	**-2.820**	**-3.564**
Reservemutatie	512	-4.019	5.997	5.002	-994	-2.638	1.583	993
Resultaat	**3.843**	**0**	**105.917**	**105.917**	**0**	**0**	**-1.237**	**-2.571**

De gehanteerde uitgangspunten en toelichting op het meerjarenbeeld
De vertrekpositie is de meerjarenbegroting 2023-2026 overeenkomstig het boekwerk programmabegroting 2023. Aangevuld met de besluitvorming in de begrotingsraad en verdere besluitvorming tot en met de vastgestelde afdelingsplannen 2023 en de overige bestuurlijke besluitvorming, inclusief de Kadernota 2024. Daarnaast zijn de gevolgen van de meicirculaire verwerkt op basis van het daarover op 6 juli 2023 genomen raadsbesluit.

In de begroting 2024 zijn de volgende onderdelen verwerkt:

- Actualisatie van de kapitaallasten;
- Nominale ontwikkelingen loon- en prijs;
- Kostentoerekening;
- Meerjarige mutaties reserves en voorzieningen;
- Bepaling van de kostendekkendheid van de exploitaties.

Actualisatie van de kapitaallasten
Bij de actualisatie van de kapitaallasten is uitgegaan van de interne rekenrente van 0,1%.

Nominale ontwikkelingen
Voor de nominale ontwikkelingen zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Loonontwikkeling 2024 5,2% en prijsontwikkeling 3,9% en subsidies 2024 5%
- Inflatiecorrectie voor tariefvoorstellen van 3,9% en 4,94%.
  Voor de kostendekkende heffingen is het uitgangspunt maximaal kostendekkend.
- Indexering van de bijdrage Aalsmeer aan Amstelveen, inclusief nacalculatie 2023, van 8,7% conform dienstverleningsovereenkomst (betreft nacalculatie 2023 3,71%, index 2024 4,78%).
- Huuraanpassing van 3,9%
- Bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen cf. aangeleverde concept-begrotingen. Wanneer er geen afspraken zijn gemaakt, dan is een indexeringspercentage van 4,94% toegepast voor 2024.

Bepaling van de kostendekkendheid van de exploitaties
De mutaties als gevolg van het jaarlijks bepalen van de kostendekkendheid van de exploitaties zijn verwerkt in de begroting 2024. In de paragraaf lokale heffingen zijn deze overzichten opgenomen.

Kostentoerekening
Jaarlijks vindt bij de afdelingsplannen een actualisering plaats van de toedeling van directe ambtelijke capaciteit aan taakvelden. De capaciteitstoedeling in de afdelingsplannen 2023 geldt ook als basis voor de opstelling van de programmabegroting 2024. De budgettaire kaders volgens de Kadernota bevatten ook het totaalbedrag van de Aalsmeerse dienstverleningsbijdrage aan Amstelveen. Dit bepaalt taakstellend de toegestane productbelasting vanuit de AA-organisatie aan de Aalsmeerse begroting.

Meerjarige mutaties reserves en voorzieningen
Besluitvorming over nieuw beslag op de reserves en herbestemming van bestaande reserves heeft plaatsgevonden bij de Kadernota 2024.
De stand en ontwikkeling van de voorzieningen zijn getoetst bij het opmaken van de jaarrekening 2022. De geactualiseerde opgave op van de verwachte mutaties 2024-2027 zijn opgesteld op basis van bestaand beleid met inachtneming van de gegevens uit de jaarrekening 2022 en de bestaande meerjarenplanning 2024-2027.

De vertrekpositie is de meerjarenbegroting 2023-2026 overeenkomstig het boekwerk programmabegroting 2023. Aangevuld met de besluitvorming in de begrotingsraad en verdere besluitvorming tot en met de vastgestelde afdelingsplannen 2023 en de overige bestuurlijke besluitvorming, inclusief de Kadernota 2024. Daarnaast zijn de gevolgen van de meicirculaire verwerkt op basis van het daarover op 6 juli 2023 genomen raadsbesluit.

In de begroting 2024 zijn de volgende onderdelen verwerkt:

- Actualisatie van de kapitaallasten;
- Nominale ontwikkelingen loon- en prijs;
- Kostentoerekening;
- Meerjarige mutaties reserves en voorzieningen;
- Bepaling van de kostendekkendheid van de exploitaties.

De mutaties staan in onderstaande tabel puntsgewijs opgenomen. In het programmaplan is per programma bij het onderdeel financiën, ontwikkeling programmasaldo een soortgelijke tabel met een detaillering van het betreffende programma opgenomen.

Ontwikkeling programmasaldo (bedrag x € 1.000)	2024	2025	2026	2027
Saldo Kadernota	**0**	**0**	**0**	**-1.033**
Begroting 2024				
Autonome ontwikkelingen				
Meerjarenprognose grondexploitaties 2023	-23	-23	-23	-136
Mutatie kapitaallasten programmabegroting 2024				-65
Onjuiste dekking bijdrage ESA onderhoud binnensportaccommodaties	-141	-141	-141	-141
Vrijval salariskosten 4e wethouder	85	85	85	85
Correcties mutaties Kadernota 2024	-93	-83	-83	-71
Stelpost kapitaallasten MPP	-300	-300	-300	-300
Indexatie beheerslasten MPP		-45	-90	-135
Ingroeipad beheerslasten MPP naar structureel sluitend	-45	-90	-135	-180
Taakstelling WMO	-75	-300	-550	-600
Totaal autonome ontwikkelingen	***-592***	***-897***	***-1.237***	***-1.543***
Dekkingsvoorstellen				
Rentebaten schatkistbankieren	350			
Stelpost behoedzaamheid	242	897		
Totaal dekkingsvoorstellen	***592***	***897***		
Saldo Programmabegroting 2024	**0**	**0**	**-1.237**	**-2.571**

Hieronder is een korte toelichting per mutatie opgenomen:

Meerjarenprognose grondexploitaties (MPG) 2023
Op 6 juli 2023 heeft de raad de geactualiseerde Meerjarenprognose Grondexploitaties (MPG) 2023 vastgesteld en besloten de bijbehorende mutaties en fiscale consequenties te verwerken in de begroting 2023 en verder.

Mutatie kapitaallasten
Conform de besluitvorming over het Meerjarenprojectenplan Buitenruimte op 7 juli 2022 wordt de stelpost kapitaallasten jaarlijks verhoogd. Voor de jaarschijf 2027 was dat besluit nog niet geëffectueerd.

Correctie dekking hogere bijdrage ESA kadernota 2022
Bij de Kadernota 2022 is de bijdrage aan de ESA structureel verhoogd met € 241.000 voor onderhoud binnensport accommodaties. De dekking hiervoor is volledig gehaald uit de jaarlijkse dotatie voor de voorziening groot onderhoud. De voorziening groot onderhoud is naast sport echter ook voor alle andere gebouwen, zowel onderwijs, sport (programma 2) als overige gebouwen (programma 5).
Op basis van de geactualiseerde onderhoudsvoorziening gebouwen bij de jaarrekening 2022 is het mogelijk om de jaarlijkse dotatie met € 100.000 te verlagen in plaats van de eerdere verlaging van € 241.000.
Doordat de onderhoudsvoorziening met een jaarlijkse lagere dotatie van € 100.000 wel meerjarig voldoende saldo in de voorziening behoudt voor het uitvoeren van benodigde onderhoud aan gebouwen.
In programma 5 staat de vrijval uit de voorziening geraamd, waardoor het per saldo nadelig effect € 141.000 is.

Vrijval loonkosten 4e wethouder
Doordat het college nu bestaat uit drie wethouders kunnen de geraamde salariskosten voor een 4e wethouder vrijvallen.

Diverse correcties Kadernota 2024
Bij de aansluiting van de mutaties in de 1e BURAP 2023 en de Kadernota 2024 is een tweetal mutaties in de Kadernota 2024 onjuist opgenomen. Het betreft de kostenverhogende BTW van de dienstverleningsbijdrage en de geraamde OZB opbrengsten. Beide worden met deze mutatie gecorrigeerd.

Stelpost onderuitputting kapitaallasten MPP
In de programmabegroting 2023 is een structurele stelpost kapitaallasten opgenomen van € 300.000. Omdat verschillen in kapitaallasten volgend uit het Meerjarenplan Buitenruimte conform besluitvorming egaliseren met de daartoe gevormde bestemmingsreserve kan deze onderuitputting alleen gerealiseerd worden op de kapitaallasten van investeringen met een economisch nut. Het hiermee samenhangende investeringsbedrag is meer dan aan investeringen met een economisch nut per jaarschijf is opgenomen. Deze stelpost wordt daarom niet meer opgenomen.

Indexatie beheerslasten Meerjarenplan Buitenruimte
Op 7 juli 2022 is door de raad het Meerjarenplan Buitenruimte vastgesteld. Naast financiële ruimte voor investeringen in de openbare buitenruimte zijn ook de beheerslasten onderdeel van dat plan. Geconstateerd is dat in de meerjarige doorrekening geen rekening is gehouden met de indexatie van de beheerbudgetten. Uitgaande van een indexcijfer van 1,6% dienen de beheerslasten met cumulatief € 45.000 per jaar te worden verhoogd.
Verder is geconstateerd dat, zonder rekening te houden met deze indexatie, er structureel € 180.000 meer aan beheerslasten is opgenomen dan aan dekking (toevoeging reserve MPP) beschikbaar. In het voorstel uit 2022 werd dit (structurele) tekort gedekt uit een “onderuitputting” op het gedeelte van het MPP dat wordt ingezet ter dekking van kapitaallasten uit de in het MPP opgenomen investeringen.
Het voorstel is voor deze lasten een ingroeipad te hanteren en ieder jaar € 45.000 in de exploitatie op te nemen tot de dekking structureel geborgd is. Tot het moment dat de beheerslasten op niveau zijn worden deze kosten uit de reserve gedekt.
In de komende periode wordt het MPP geactualiseerd. Mede in relatie tot de motie van de raad over de 3e fase Uiterweg. In dat kader wordt het verloop van de reserve MPP rekening houdend met bovenstaande ontwikkeling opnieuw tegen het licht gehouden.

Taakstelling WMO
In de programmabegroting 2023 is een taakstelling opgenomen vanaf 2024 van € 150.000 in 2024 oplopend tot € 900.000 in 2027. Een inventarisatie van de mogelijke besparingsvoorstellen is in de afgelopen periode uitgewerkt. Bij deze inschatting is onvoldoende rekening gehouden met een toename van de populatie. Geconcludeerd is dat de in de programmabegroting 2024 opgenomen bedragen niet volledig gerealiseerd kunnen worden. Om die reden is de stelpost afgeraamd naar een realistisch niveau. Ten tijde van de afronding van de programmabegroting hebben wij aanvullende voorstellen geformuleerd om toch te komen tot invulling van deze taakstelling. E.e.a. conform de met de raad gemaakte afspraken met mogelijke voorstellen om dit tekort dat hierdoor ontstaat (incidenteel) op te lossen. De uitkomst ervan is dat wij in 2024 en 2025 voorstellen doen waardoor wij het niet ingevulde gedeelte van de taakstelling dat onttrokken is aan de stelpost behoedzaamheid kunnen aanzuiveren en voor 2026 en 2027 het gepresenteerde tekort met € 250.000 verminderd. In de eerste begrotingswijziging bij deze programmabegroting zullen wij deze aanvullende voorstellen financieel vertalen.

Rentebaten schatkistbankieren
Als gevolg van de verwachting dat het saldo in de schatkist in 2024 positief is en de thesaurie weer rente vergoed worden rentebaten opgenomen in de begroting over het saldo in de schatkist. Over de eerste acht maanden van 2023 bedroeg het rentepercentage 2,88%, waarbij sinds januari sprake is van een oplopend

percentage. Voor de rentebaten schatkistbankieren 2024 is voorzichtigheidshalve uitgegaan van 2,5% dagrente.

Stelpost loon- en prijs en behoedzaamheid
Het voorstel is het nog niet gedekte gedeelte van de begroting te dekken uit de stelpost behoedzaamheid.

Het saldo van de begroting bestaat uit structurele en incidentele posten. In onderstaand overzicht wordt inzicht gegeven in het structurele en incidentele deel van het begrotingssaldo.

Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

In de volgende tabel worden de toevoegingen en onttrekkingen aan reserves per programma en per reserve weergegeven.

Incidentele baten en lasten

In overeenstemming met het BBV zijn in de volgende tabel de incidentele baten en lasten per programma en incidentele mutaties op reserves weergegeven.

Bedrag x € 1.000

Omschrijving lasten	2024	2025	2026	2027
1. Sociaal domein				
POK	98	8	8	8
Ondersteuning kwetsbare groepen	319	260		
Stelpost taakstelling Wmo dekking reserve sociaal domein	150	150	150	
Overige posten < € 40.000				
2. Onderwijs en ontplooiing				
Kunst en cultuur	383	248	168	
03 Economie en duurzaamheid				
Cofinanciering Westeinderscheg				
Integrale aanpak Schinkelpolder	100			
Opstellen Deltaplan				
Uitvoering Village dressing	50			
Overige posten < € 40.000	25	25	25	
4. Openbare ruimte				
Westeinderscheg gebiedsmakelaar	72	72		
De Tuinen Polderzoom fase 2	-50	50	50	
Herstelplan knelpunten openbare ruimte/groen	200			
Energietransitie	415	415		
Overige posten < € 40.000	20			
5. Ruimtelijke ontwikkeling				
Grondexploitaties	28.105	17.475	7.337	2.112
Wonen en bouwen en vastgoed	1.130	52	17	
6. Bestuur, bevolking en veiligheid				
Evenementenbeveiliging	50	50	50	
Overige posten < € 40.000	25	25	25	
7. Overhead				
Overige posten < € 40.000	0	0	0	
Totaal incidentele lasten voor bestemming	31.093	18.830	7.830	2.120
Incidentele toevoegingen aan reserves	35			
Totaal incidentele lasten	**31.128**	**18.830**	**7.830**	**2.120**

Bedrag x € 1.000

Omschrijving baten	2024	2025	2026	2027
1. Sociaal domein				
Stelpost taakstelling Wmo dekking reserve sociaal domein	-150	-150	-150	
4. Openbare ruimte				
De Tuinen Zwarteweg en Polderzoomfase 2	-732	-330		
Energietransitie	-415	-415		
5. Ruimtelijke ontwikkeling				
Grondexploitaties	-28.105	-17.475	-7.337	-2.112
8. Algemene dekkingsmiddelen				
Ophogen renteresultaat	-350			
Totaal incidentele baten	**-29.752**	**-18.370**	**-7.487**	**-2.112**

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

In overeenstemming met het BBV zijn in de volgende tabel de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves weergegeven.

Bedrag x € 1.000

Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Structurele toevoeging aan reserves in samenhang met				
4 Openbare ruimte	3.365	3.150	2.827	2.792
Structurele onttrekking aan reserves in samenhang met				
4 Openbare ruimte	-3.771	-3.307	-3.307	-3.307
5 Ruimtelijke ontwikkeling	-430	-430	-430	-430
Per saldo structurele toevoeging aan reserves	**-835**	**-586**	**-909**	**-944**

Geprognosticeerde balans

Bedrag x € 1 miljoen

Geprognosticeerde balans 2023	Eind 2023	Eind 2024	Eind 2025	Eind 2026
ACTIVA				
Vaste activa:				
- (im) Materiële vaste activa	113,3	125,0	135,7	138,2
- Financiële VA: Kapitaalverstrekkingen	1,7	1,7	1,7	1,7
- Financiële VA: Leningen	3,1	3,1	3,1	3,1
Totaal vaste activa	**118,1**	**129,8**	**140,6**	**143,1**
Vlottende activa:				
- Voorraden	3,8	-1,2	-1,2	0,0
- Uitzettingen <1 jaar	10,7	3,0	3,0	3,0
- Liquide middelen	0,0	0,0	0,0	0,0
- Overlopende activa	29,0	29,0	29,0	29,0
Totaal Vlottende activa	**43,5**	**30,8**	**30,8**	**32,0**
Totaal Activa	**161,6**	**160,7**	**171,3**	**175,1**
PASSIVA				
Vaste passiva:				
- Eigen vermogen	75,8	78,2	76,3	73,7
- Voorzieningen	7,5	7,5	8,2	8,9
- Vaste schuld	35,8	35,4	48,3	52,1
Totaal vaste passiva	**119,2**	**121,1**	**132,8**	**134,6**
Vlottende activa:				
- Vlottende schuld	29,4	26,6	25,6	27,5
- Overlopende passiva	13,0	13,0	13,0	13,0
Totaal Vlottende passiva	**42,4**	**39,6**	**38,6**	**40,5**
Totaal Passiva	**161,6**	**160,7**	**171,4**	**175,1**
Saldo	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**

4.2 Investeringen

In dit onderdeel wordt ingegaan op de investeringen die de komende jaren nodig zijn. Te denken valt hierbij aan infrastructuur, scholen en andere welzijnsvoorzieningen.

Het is verplicht om de activa en investeringen in te delen in de categorieën economisch nut en maatschappelijk nut. Activa en investeringen met een economisch nut zijn alle zaken die bijdragen aan de mogelijkheid middelen te verwerven, bijvoorbeeld door het vragen van rechten, heffingen, leges of prijzen en/of doordat deze verhandelbaar zijn. Activa met een economisch nut moeten worden geactiveerd. Reserves mogen niet meer in mindering worden gebracht op deze investeringen en er dient op consistente wijze op te worden afgeschreven.

In onderstaand is een recapitulerend overzicht opgenomen van de meerjarige investeringen.
De investeringen in programma 2, 5 en 6 zijn investeringen met een economisch nut, de investeringen in programma 4 zijn investeringen met een maatschappelijk nut.

Programma 2				
Investeringen (x 1.000 euro)	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Gymlokalen De Rozen en Baccara	160			
Nieuwbouw IKC Oosteindedriehoek	668	5.063	6.834	4.550
LED verlichting sportverenigingen	150			
Handbalveld naast RKDES	65			
Totaal investeringen	1.043	5.063	6.834	4.550

Programma 4*				
Investeringen (x 1.000 euro)	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Meerjarenprojectenprogramma buitenruimte				
- Verkeer en vervoer 25 jaar	2.280	2.603	708	
- Verkeer en vervoer 50 jaar	6.786	4.693	4.728	
- Kunstwerken	2.446	1.897	155	
- Water	123	520	78	
- Groen	50			
- Spelen	345	230	230	
- Riolering	2.321	566	2.247	
Waterfront	233			
Inrichting buitenruimte facilitaire projecten	338	196		
Beschikbare investeringsplafond voor vervanging en renovatie				
- Riolering				2.662
- Gemalen	398	366	387	387
Elektrische shovel begraafplaats	110			
Totaal investeringen uitgaven	15.430	11.070	8.532	3.049

* bedragen zijn exclusief subsidies en bijdragen van derden

Programma 5				
Investeringen (x 1.000 euro)	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Verbouwing Oosteindeweg 247a, Bloemenlust	500			
Totaal investeringen	500			

Programma 6				
Investeringen (x 1.000 euro)	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Bluswatervoorziening	285	285	285	
Ipads gemeenteraad 2026			80	
Totaal investeringen	285	285	365	

Voorafgaand aan de investering in de LED verlichting bij de sportverenigingen wordt een business case opgesteld. Daarbij wordt in lijn met de nota vaste activa 2023 van de gemeente beoordeeld.

4.3 Reserves en voorzieningen

Het beleid is erop gericht om reserves en voorzieningen op een toereikend niveau te houden.
Het beleidskader is de nota reserves en voorzieningen gemeente Aalsmeer 2023, die vastgesteld is op 8 juni 2023.

Reservepositie
De totale reservepositie wordt per 1 januari 2024 geraamd op € 75 miljoen. Deze is te onderscheiden in algemene reserves van € 29,8 miljoen en bestemmingsreserves van € 45,2 miljoen. Aan het eind van dit hoofdstuk is het verloop van de reserve positie 2024 - 2027 weergegeven.

Algemene reserves
Reserves waaraan geen bestemming is toegekend vormen de algemene reserve.

Bestemmingsreserves
Reserves met een bepaalde bestemming zijn bestemmingsreserves. Motieven voor het instellen van bestemmingsreserves zijn onder andere een risicomotief, egalisatiemotief of spaarmotief.

De grootste reserves qua omvang per 1 januari 2024 zijn:

- Reserve onderhoud/instandhouding onbebouwde buitenruimte € 17,2 miljoen
- Reserves dekking kapitaallasten UP groen, water en recreatie en verkeer en vervoer € 12,3 miljoen
- Reserve kapitaallasten gebouwen € 6 miljoen

De *reserve onderhoud/instandhouding onbebouwde buitenruimte* is ingesteld om schommelingen en faseringen in de besteding van de beschikbare middelen voor het Meerjarenprojectplan Buitenruimte op te vangen. Er vindt een structurele dotatie plaats.

De *reserve dekking kapitaallasten UP groen, water en recreatie en verkeer en vervoer* zijn bestemd voor dekking van afschrijvingslasten van investeringen met maatschappelijk nut van het oude meerjarenprojectenplan buitenruimte (verkeer en vervoer en groen, water, recreatie).

De *reserve kapitaallasten gebouwen* is bestemd voor dekking van afschrijvingslasten van investeringen in gemeentelijke gebouwen (raadhuis Aalsmeer).

Voorzieningen
Voorzieningen zijn afgesplitste delen van het vermogen in verband met verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten, maar ook voor verplichtingen en verliezen waarvan de omvang onzeker is.

De grootste voorzieningen qua omvang zijn:

- Voorziening vervanging riolering € 1,9 miljoen
- Voorziening Greenpark € 1,5 miljoen
- Voorziening facilitaire projecten € 0,8 miljoen
- Voorziening uitgifte graven € 0,7 miljoen

bedrag x € 1.000	Boekwaarde 1 januari 2024	Toevoegingen	Onttrekkingen	Boekwaarde 31december 2024
Algemene reserve	29.796	839	0	30.635
Algemene vrije reserve	0	0	0	0
Begrotingssaldo	0	0	0	0
A1. Algemene reserve	**29.796**	**839**	**0**	**30.635**
A. TOTAAL ALGEMENE RESERVE	**29.796**	**839**	**0**	**30.635**
Dekking kapitaallasten groen, water en recreatie	5.407	233	172	5.468
Dekking kapitaallasten verkeer en vervoer	6.855	0	281	6.574
Kapitaallasten Gebouwen	6.023	0	430	5.594
B1. Dekking kapitaallasten	**18.285**	**233**	**882**	**17.636**
Duurzaamheidsfonds	171	0	0	171
Kunstzinnige verfraaiing	115	0	25	90
Monumentenfonds	29	0	0	29
Onderhoud/instandhouding onbebouwde buitenruimte	17.156	3.132	3.318	16.970
Uiterweg	245	0	0	245
Veilig te stellen budgetten	519	0	442	78
Voorlopige winsten grondexploitaties	5.914	1.793	0	7.707
Reserve Klimaatadaptatie	232	0	152	80
Egalisatie Sociaal Domein	2.539	0	184	2.355
B2. Overige bestemmingsreserves	**26.920**	**4.925**	**4.120**	**27.724**
B. TOTAAL BESTEMMINGSRESERVES	**45.205**	**5.158**	**5.002**	**45.360**
Eigen vermogen (A+B)	**75.001**	**5.997**	**5.002**	**75.995**

bedrag x € 1.000	Boekwaarde 1 januari 2024	Toevoegingen	Onttrekkingen	Boekwaarde 31december 2024
Beheer gebouwen	25	268	147	147
A. Egalisatievoorziening	25	268	147	147
Facilitaire projecten	802	0	343	459
Greenpark BV	1.453	0	0	1.453
Voorziening Spaarverlof	11	0	0	11
Voorziening wachtgeld politieke ambtsdragers	460	0	122	338
Voorziening pensioen ex wethouders	666	120	113	673
B. Voorziening voor verplichtingen en verliezen met onzekere omvang en risico	3.392	120	578	2.934
Afkoop onderhoud begraafplaats	606	141	77	671
Afvalstoffenheffing	563	0	423	140
Begraafplaats Aalsmeer	9	0	0	9
Rioolheffing	496	110	0	606
Uitgifte graven	723	144	87	780
Voorziening vervanging riolen	1.908	521	500	1.929
C. Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden	4.305	916	1.087	4.134
Voorzieningen passiva (A+B+C)	**7.722**	**1.304**	**1.811**	**7.214**

Totaal generaal	**82.723**	**7.300**	**6.814**	**83.209**

bedrag x € 1.000	Saldo begin 2024	Saldo begin 2025	saldo begin 2026	Saldo begin 2027	Saldo begin 2028
Algemene reserve	29.796	30.635	32.863	31.166	28.596
Algemene vrije reserve	0	0	0	0	0
Begrotingssaldo	0	0	0	0	0
A1. Algemene reserve	**29.796**	**30.635**	**32.863**	**31.166**	**28.596**
A. TOTAAL ALGEMENE RESERVE	**29.796**	**30.635**	**32.863**	**31.166**	**28.596**
Dekking kapitaallasten groen, water en recreatie	5.407	5.468	5.218	4.967	4.716
Dekking kapitaallasten verkeer en vervoer	6.855	6.574	6.293	6.012	5.731
Kapitaallasten Gebouwen	6.023	5.594	5.164	4.735	4.305
B1. Dekking kapitaallasten	**18.285**	**17.636**	**16.675**	**15.714**	**14.752**
Duurzaamheidsfonds	171	171	171	171	171
Kunstzinnige verfraaiing	115	90	65	40	15
Monumentenfonds	29	29	29	29	29
Onderhoud/instandhouding onbebouwde buitenruimte	17.156	16.970	17.345	17.398	17.415
Uiterweg	245	245	245	245	245
Veilig te stellen budgetten	519	78	51	25	0
Voorlopige winsten grondexploitaties	5.914	7.707	8.944	8.971	8.971
Reserve Klimaatadaptatie	232	80	40	0	0
Egalisatie Sociaal Domein	2.539	2.355	2.205	2.055	2.055
B2. Overige bestemmingsreserves	**26.920**	**27.724**	**29.095**	**28.933**	**28.901**
B. TOTAAL BESTEMMINGSRESERVES	**45.205**	**45.360**	**45.770**	**44.646**	**43.653**
Eigen vermogen (A+B)	**75.001**	**75.995**	**78.633**	**75.813**	**72.249**

bedrag x € 1.000	Saldo begin 2024	Saldo begin 2025	saldo begin 2026	Saldo begin 2027	Saldo begin 2028
Beheer gebouwen	25	147	308	469	506
A. Egalisatievoorziening	25	147	308	469	506
Facilitaire projecten	802	459	69	0	0
Greenpark BV	1.453	1.453	1.453	1.453	1.453
Voorziening spaarverlof	11	11	11	11	11
Voorziening wachtgeld politieke ambtsdragers	460	338	216	143	143
Voorziening pensioen ex wethouders	666	673	679	686	693
B. Voorziening voor verplichtingen en verliezen met onzekere omvang en risico	3.392	2.934	2.428	2.293	2.300
Afkoop onderhoud begraafplaats	606	671	736	800	865
Afvalstoffenheffing	563	140	130	92	92
Begraafplaats Aalsmeer	9	9	9	12	22
Rioolheffing	496	606	686	746	788
Uitgifte graven	723	780	837	894	951
Voorziening vervanging riolen	1.908	1.929	1.956	2.484	3.012
C. Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden	4.305	4.134	4.354	5.029	5.730
Voorzieningen passiva (A+B+C)	**7.722**	**7.214**	**7.090**	**7.791**	**8.536**

Totaal generaal	**82.723**	**83.209**	**85.723**	**83.604**	**80.785**

Toelichting ontwikkeling meerjarig saldo van de reserves en voorzieningen

Op basis van uitvoeringsplannen en beleidsnota's is een raming gemaakt van het verloop van de bestemmingsreserves en voorzieningen. Hierna worden de grootste mutaties in de reserves toegelicht.

Algemene reserve
Het meerjarig begrotingssaldo wordt toegevoegd of onttrokken aan de algemene reserve.

Reserve onderhoud/instandhouding onbebouwde buitenruimte
Aan de reserve wordt in 2024 een bedrag van € 3,1 miljoen toegevoegd en als gevolg van het Meerjarenprojectenplan Buitenruimte € 3,3 miljoen onttrokken

Reserve dekking kapitaallasten UP verkeer en vervoer en Reserve dekking kapitaallasten UP Groen, water en recreatie
De afschrijvingslasten van investeringen in de openbare ruimte inzake UP verkeer en vervoer, groen, water en recreaties worden gedekt door de onttrekking uit de reserve.

Voorlopige winsten grondexploitaties
Uit de notitie van de commissie BBV van maart 2018 volgt dat het verplicht is om winst te nemen op grondexploitaties op basis van de POC-methode (Percentage Of Completion). Hierdoor wordt er al winst genomen op nog niet afgesloten grondexploitaties. Aangezien het hierbij om inschattingen gaat die ook anders kunnen uitpakken, worden voorgeschreven tussentijdse winstnemingen vanuit het voorzichtigheidsbeginsel gestort in de reserve voorlopige winsten grondexploitaties. Nadat een grondexploitatie is afgerond, worden eerder gestorte winstnemingen overgeheveld van de reserve voorlopige winsten grondexploitaties naar de algemene reserve.

4.4 Meerjarenraming per programma

In onderstaand overzicht zijn per programma de lasten, baten en het saldo voor de jaren 2024 tot en met 2027 opgenomen.

- is een nadeel *x € 1.000*

Programma		2024	2025	2026	2027
01 Sociaal domein	lasten	30.393	30.433	29.412	29.291
	baten	5.574	5.574	5.574	5.574
	saldo	**-24.819**	**-24.859**	**-23.838**	**-23.717**
02 Onderwijs en ontplooiing	lasten	7.496	7.268	7.158	6.967
	baten	1.590	1.590	1.590	1.590
	saldo	**-5.906**	**-5.678**	**-5.568**	**-5.377**
03 Economie en duurzaamheid	lasten	1038	888	888	813
	baten	1178	1178	1178	1178
	saldo	**140**	**290**	**290**	**365**
04 Openbare ruimte	lasten	20.862	20.366	20.175	19.915
	baten	9.548	9.594	9.176	9.170
	saldo	**-11.314**	**-10.772**	**-10.999**	**-10.745**
05 Ruimtelijke ontwikkeling	lasten	19.970	13.628	9.126	7.123
	baten	18.550	12.453	6.473	4.462
	saldo	**-1.420**	**-1.175**	**-2.653**	**-2.661**
06 Bestuur, bevolking en veiligheid	lasten	7.376	7.402	7.476	7.283
	baten	721	721	721	629
	saldo	**-6.655**	**-6.681**	**-6.755**	**-6.654**
Saldo van de programma's	lasten	87.135	79.985	74.235	71.392
	baten	37.161	31.110	24.712	22.603
	saldo	**-49.974**	**-48.875**	**-49.523**	**-48.789**
07 Overhead	lasten	11.364	11.257	11.179	10.676
	baten	0	0	0	0
	saldo	**-11.364**	**-11.257**	**-11.179**	**-10.676**
08 Algemene dekkingsmiddelen	lasten	1.422	3.559	6.010	9.198
	baten	63.755	66.329	63.892	65.100
	saldo	**62.333**	**62.770**	**57.882**	**55.902**
Saldo voor bestemming	lasten	99.921	94.801	91.424	91.266
	baten	100.916	97.439	88.604	87.703
	saldo	**995**	**2.638**	**-2.820**	**-3.563**
Mutaties reserves	lasten	5.997	6.615	2.854	2.792
	baten	5.002	3.978	4.438	3.786
	saldo	**-995**	**-2.637**	**1.584**	**994**
Saldo na bestemming	lasten	105.918	101.416	94.278	94.058
	baten	105.918	101.417	93.042	91.489
	saldo	**0**	**0**	**-1.237**	**-2.571**

5. Bijlagen

5.1 Verplichte beleidsindicatoren BBV inclusief toelichting

Met de wijziging van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) van 5 maart 2016 (Stb. 101) zijn gemeenten voortaan gehouden om in de programma's in de begroting en in het jaarverslag, de maatschappelijke effecten die met de verschillende programma's worden beoogd of gerealiseerd, toe te lichten aan de hand van beleidsindicatoren.

Deze indicatoren dragen bij om de begroting en jaarverslagen beleidsmatiger te maken, zodat raadsleden op de belangrijke momenten in een beleidscyclus zich een beeld kunnen vormen over behaalde beleidsresultaten en te behalen beleidsresultaten. Omdat het wenselijk is de resultaten van gemeenten te kunnen vergelijken worden de indicatoren die ten minste moeten worden gebruikt, opgenomen in een bijlage bij een ministeriële regeling.

Indien gemeenten daarnaast nog gebruik willen maken van andere indicatoren staat het hen vrij die naast de verplichte indicatoren in de programma's en programmaverantwoording op te nemen.

Ontbrekende gegevens
In de overzichten per programma staan de gegevens ingevoerd die bij opmaak van de begroting beschikbaar zijn.

Programma 1 Sociaal domein

Omschrijving	2019	2020	2021	2022
Cliënten met een maatwerk-arrangement Wmo per 10.000 inwoners				
Personen met een bijstandsuitkering per 10.000 inwoners	121,5	320,6	184,4	
Lopende re-integratievoorzieningen per 10.000 inwoners 15-64 jr	84,3	88,4	87,6	81,3
% Kinderen (tot 18 jaar) in uitkeringsgezin	3%	3%	3%	
% Werkloze jongeren (16-22 jr)	1%	1%	1%	
% Jongeren met jeugdhulp (van alle jongeren tot 18 jaar)			12,2%	12,5%
% Jongeren met jeugdbescherming (van alle jongeren tot 18 jaar)			0,7%	0,6%

Indicator: **Cliënten met een maatwerk-arrangement Wmo per 10.000 inwoners**
Toelichting: Een maatwerk-arrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo gegevens geldt dat het referentiegemiddelde gebaseerd is op 321 deelnemende gemeenten.
Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek

Indicator: **Personen met een bijstandsuitkering per 10.000 inwoners**
Toelichting: Het aantal personen met een bijstandsuitkering per 10.000 inwoners.
Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek

Indicator: **Lopende re-integratievoorzieningen per 10.000 inwoners 15-64 jr**
Toelichting: Het aantal re-integratievoorzieningen per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15 tot en met 64 jaar.
Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek

Indicator: **% Kinderen (tot 18 jaar) in uitkeringsgezin**
Toelichting: Het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.
Bron: CBS Jeugd

Indicator: **% Werkloze jongeren (16-22 jr)**
Toelichting: Het percentage werkloze jongeren van 16 tot en met 22 jaar.
Bron: CBS Jeugd

Indicator: **% Jongeren met jeugdhulp (van alle jongeren tot 18 jaar)**
Toelichting: Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzicht van alle jongeren tot 18 jaar.
Bron: CBS Jeugd

Indicator: **% Jongeren met jeugdbescherming (van alle jongeren tot 18 jaar)**
Toelichting: Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdbeschermingsmaatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.
Bron: CBS Jeugd

Programma 2 Onderwijs en ontplooiing

Omschrijving	2019	2020	2021	2022
% Niet-sporters		41,2%		
Absoluut verzuim per 1.000 leerplichtige leerlingen	-	0,0	0,0	0,0
Relatief verzuim per 1.000 leerplichtige leerlingen	28	19	12	18
% Voortijdig schoolverlaters (vsv-ers) totaal	1,5%	1,3%	1,2%	

Indicator: **% Niet-sporters**
Toelichting: Het percentage niet-wekelijkse sporters ten opzichte van de bevolking van 19 jaar en ouder. Bevolking van 19 jaar en ouder dat niet minstens één keer per week aan sport doet.
Bron: Gezondheidsmonitor volwassenen GGD, CBS en RIVM

Indicator: **Absoluut verzuim per 1.000 leerplichtige leerlingen**
Toelichting: Het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school, per 1.000 leerlingen.
Bron: DUO/Ingrado

Indicator: **Relatief verzuim per 1.000 leerplichtige leerlingen**
Toelichting: Het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is, per 1.000 leerlingen.
Bron: DUO/Ingrado

Indicator: **% Voortijdig schoolverlaters (vsv-ers) totaal**
Toelichting: Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12 tot 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat. Het betreft zowel deelnemers aan VO als MBO onderwijs.
Bron: DUO/Ingrado

Programma 3 Economie en duurzaamheid

Omschrijving	2019	2020	2021	2022
Banen per 1.000 inwoners 15-64 jaar	797,3	777,5	792,9	807,3
% Netto arbeidsparticipatie	73,6%	74,6%	75,1%	77,1%
% Functiemenging	55,1%	54,5%	55,1%	55,8%
% Hernieuwbare elektriciteit	4,1%	6,6%	10,6%	
Vestigingen (van bedrijven) per 1.000 inwoners 15-64 jaar	153,8	162,1	168,4	179,5

Indicator: **Banen per 1.000 inwoners 15-64 jaar**
Toelichting: Het aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 tot en met 64 jaar.
Bron: LISA Vestigingenregister

Indicator: **% Netto arbeidsparticipatie**
Toelichting: Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking.
Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek

Indicator: **% Functiemenging**
Toelichting: De functiemenging weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.
Bron: LISA Vestigingenregister

Indicator: **% Hernieuwbare elektriciteit**
Toelichting: Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa.
Bron: Rijkswaterstaat Klimaatmonitor

Indicator: **Vestigingen (van bedrijven) per 1.000 inwoners 15-64 jaar**
Toelichting: Aantal vestigingen van bedrijven per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar
Bron: LISA Vestigingenregister

Programma 4 Openbare ruimte

Omschrijving	2019	2020	2021	2022
Gemiddelde WOZ waarde woningen (x€1.000)	344	361	383	427
Omvang huishoudelijk restafval (kg per inwoner)	171	182	182	
Nieuw gebouwde woningen per 1.000 woningen	9,5	5,5	6,4	7,0

Indicator: **Gemiddelde WOZ waarde woningen (x€1.000)**
Toelichting: De gemiddelde WOZ waarde van woningen.
Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek

Indicator: **Omvang huishoudelijk restafval (kg per inwoner)**
Toelichting: De hoeveelheid niet gescheiden ingezameld huishoudelijk afval (kg) per inwoner per jaar.
Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek

Indicator: **Nieuw gebouwde woningen per 1.000 woningen**
Toelichting: Het aantal nieuwbouwwoningen per 1.000 woningen.
Bron: ABF Research Syswov

Programma 6 Bestuur, bevolking en veiligheid

Omschrijving	2019	2020	2021	2022
Diefstallen uit woning per 1.000 inwoners	1,6	1,3	1,1	0,8
Winkeldiefstallen per 1.000 inwoners	0,8	1,1	0,9	0,9
Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners	3,5	3,8	3,4	3,5
Vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte per 1.000 inwoners	3,9	4,9	4,4	4,2
Verwijzingen Halt per 1.000 jongeren 12-17 jaar	8	7	3	3
% Jongeren (12-21 jaar) met een delict voor de rechter	1%	1%	1%	
% Jongeren (12-22 jaar) met jeugdreclassering van alle jongeren	-	0,2%	0,2%	0,2
% Demografische druk	75%	74,8%	74,1%	73,5%
Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishoudens (in euro's)	751	826	835	854
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishoudens (in euro's)	815	880	891	920

Indicator: **Diefstallen uit woning per 1.000 inwoners**
Toelichting: Het aantal diefstallen uit woningen per 1.000 inwoners.
Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek

Indicator: **Winkeldiefstallen per 1.000 inwoners**
Toelichting: Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.
Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek

Indicator: **Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners**
Toelichting: Het aantal geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).
Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek

Indicator: **Vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte per 1.000 inwoners**
Toelichting: Het aantal vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte per 1.000 inwoners.
Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek

Indicator: **Verwijzingen Halt per 1.000 jongeren 12-17 jaar**
Toelichting: Het aantal verwijzingen naar Halt per 1.000 inwoners in de leeftijd van 12 tot en met 17 jaar.
Bron: Stichting Halt

Indicator: **% Jongeren (12-21 jaar) met een delict voor de rechter**
Toelichting: Het percentage jongeren 12 tot en met 21 jaar dat met een delict voor de rechter is verschenen.
Bron: CBS Jeugd

Indicator: **% Jongeren (12-22 jaar) met jeugdreclassering van alle jongeren**

Toelichting: Het percentage jongeren (12 tot en met 22 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12 tot en met 22 jaar).

Bron: CBS Jeugd

Indicator: **% Demografische druk**

Toelichting: De som van het aantal personen van 0 tot 15 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot het aantal personen van 15 tot 65 jaar.

Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek

Indicator: **Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishoudens (in euro's)**

Toelichting: Het gemiddelde totaalbedrag per jaar in euro's dat een éénpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.

Bron: Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO)

Indicator: **Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishoudens (in euro's)**

Toelichting: Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.

Bron: Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO)

Programma 7 Overhead

Omschrijving	2019	2020	2021	2022
Formatie (FTE) per 1.000 inwoners				0,0007
Bezetting (FTE) per 1.000 inwoners				0,0007
Apparaatskosten per inwoner (€)				286
Kosten inhuur externen als % van totale loonsom plus totale kosten inhuur externen.				12
Overhead (% van de totale lasten)				8,2
Aantal inwoners per 1 januari	31.726	31.865	31.989	32.451

Indicator: **Formatie (FTE) per 1.000 inwoners**

Toelichting: Uitgangspunt is het vastgestelde/toegestane formatieplan per 1 januari. 1 FTE is het equivalent van een 36-urige werkweek. *Cijfers betreffen alleen kernorganisatie Aalsmeer. Het weergeven van cijfer over de AA-organisatie (de centrumregeling) geeft een vertekend beeld.

Bron: Eigen gegevens (afdelingen HRM en Financiën)

Indicator: **Bezetting (FTE) per 1.000 inwoners**

Toelichting: Voor de begroting is het uitgangspunt de werkelijke bezetting per 1 januari van het vorige jaar. Voor het jaarverslag wordt het gemiddelde van de werkelijke bezetting op 1 januari en 31 december berekend. *Cijfers betreffen alleen kernorganisatie Aalsmeer. Het weergeven van cijfer over de AA-organisatie (de centrumregeling) geeft een vertekend beeld.

Bron: Eigen gegevens (afdeling HRM en Financiën)

Indicator: **Apparaatskosten per inwoner (€)**

Toelichting: Apparaatskosten (ofwel organisatiekosten) zijn de noodzakelijke financiële middelen voor het inzetten van personeel (salarissen), organisatie-, huisvestings-, materieel-, automatiseringskosten en dergelijke voor de uitvoering van de organisatorische taken. Apparaatskosten zijn dus alle personele en materiële kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie, exclusief griffie en bestuur.

Bron: Eigen begroting/rekening: totale lasten minus totale baten taakveld 0.4 (inclusief reservemutaties)

Indicator:	**Kosten inhuur externen als % van totale loonsom plus totale kosten inhuur externen.**
Toelichting:	Het betreft onder andere inzet van uitzendkrachten, zzp'ers of detachering. Dit kan inhuur zijn voor tijdelijke vervanging of specialistische kennis. Kenmerkend is dat de inhuurkracht een plaats krijgt in de hiërarchie van de organisatie.
Bron:	Eigen begroting/rekening: loonsom taakveld 0.4 / inhuur externen en de paragraaf bedrijfsvoering
Indicator:	**Overhead (% van de totale lasten)**
Toelichting:	Dit betreft de begrote/verantwoorde overheadkosten (exclusief reservemutaties). Deze kosten moeten worden gedeeld door het totaal saldo van de lasten (exclusief toevoegingen aan reserves).
Bron:	Eigen begroting/rekening: overheadkosten taakveld 0.4 (exclusief reservemutaties),
Indicator:	**Aantal inwoners per 1 januari**
Toelichting:	Aantal inwoners per 1 januari
Bron:	Basisregistratie Personen (BRP)

5.2 Kaderstellende nota's

(geen verordeningen, specifieke beleidsregels, financiële stukken en bestemmingsplannen)

Thema	Programma/titel nota	jaar vaststelling
	Programma 1 Sociaal Domein	
1.1	Kadernota Veranderopgave inburgering (VOI) Aalsmeer	2021
1.1	Strategie Sociaal Domein 2019-2023. De kracht van Aalsmeer	2020
1.1	Beleidsprogramma Aanpak Dakloosheid 2021-2025 Een nieuwe start - samen op weg naar perspectief	2022
1.2	Beleidsplan Schuldhulpverlening 2021-2024. De kracht van balans.	2020
	Programma 2 Onderwijs en ontplooiing	
2.4	Beleidsnota Archeologie 2016	2016
2.4	Cultuurnota Aalsmeer, “Beweging maakt Ruimte”	2012
2.4	Bibliotheekvisie Aalsmeer "De bibliotheek van nu naar 2025"	2016
2.4	Kadernota Aalsmeerse lokale omroep	2016
	Programma 3 Economie en Duurzaamheid	
3.1	Agenda Economie en Recreatie en Toerisme Aalsmeer	2019
3.1	Standplaatsenbeleid Aalsmeer	2021
3.1	Strategie Werklocaties Aalsmeer	2021
3.1	Kadernota Horecabeleid Aalsmeer 2016-2020	2016
3.1	Detailhandelsnota Aalsmeer	2017
3.4	Duurzaamheidsbeleid Aalsmeer: keuze voor een ondernemende en duurzame gemeente	2016
3.4	Regionale Nota bodembeheer regio Amstelland en Meerlanden	2020
3.4	Regionale energie strategie Noord-Holland Zuid	2020
3.4	Nota Bodembeheer AA DUO	2020
	Programma 4 Openbare ruimte	
4.1	Beeldkwaliteitsplan Beheer en Onderhoud 2015	2015
4.2	Kadernota Uitvoeringsprogramma verkeer Aalsmeer-Kudelstaart 2017-2019	2017
4.2	Verlichtingsplan Aalsmeer 2015	2014
4.2	Textielbeleidsplan, 2013	2013
4.2	Kadernota Parkeernormen Aalsmeer 2016	2016
4.1	Bomenplan Aalsmeer 2021	2021
4.2	Nota Wegen Aalsmeer 2019-2022	2019
4.2	Gemeentelijk Rioleringsplan Aalsmeer 2021-2026	2021
4.2	Agenda en actieplan klimaatadaptatie Aalsmeer	2021
4.3	Van afval naar grondstoffenbeleid 2021-2025	2021
	Programma 5 Ruimtelijke ontwikkeling	
5.1	Kadernota Gebiedsvisie	2009
5.1	Structuurvisie Green Park Aalsmeer	2016

5.1	Uitvoeringsprogramma Groene As Aalsmeer	2011
5.1	Beeldkwaliteitsplan Aalsmeer dorp	2019
5.1	Ruimtelijk raamwerk Aalsmeer Oost	2019
5.1	Centrumvisie Aalsmeer	2019
5.1	Nota Kostenverhaal Bovenwijkse Voorzieningen Aalsmeer 2020	2021
5.1	Welstandsnota 2021	2021
5.5	Nota grondbeleid Aalsmeer	2020
5.1	Structuurvisie tussen de linten	2020
5.1	Structuurvisie Bovenlanden - Oosteinderweg	2020
5.1	Ontwikkelvisie Tuinieren buiten de kaders	2020
5.1	Ruimtelijke kaders zonne-energie Aalsmeer	2020
5.1	Kadernota Huisvesting arbeidsmigranten 2018	2018
5.1	MRA Verstedelijkingsconcept versie 3	2022
5.3	Woonagenda Aalsmeer 2020	2019
5.4	Mobiliteitsagenda Aalsmeer	2022
5.5	Nota gemeentelijk Vastgoed Aalsmeer 2022	2022

Programma 6 Bestuur bevolking en veiligheid

6.1	Integraal veiligheidsbeleid 2023-2026	2023
6.1	Evenementenbeleid Aalsmeer	2016
6.1	Horecanota en uitvoeringskader horeca	2016
6.1	Kadernota tijdelijke huisvesting arbeidsmigranten	2018

Programma 7 Bedrijfsvoering

7.1	Nota Reserves en voorzieningen gemeente Aalsmeer 2023	2023
7.2	Nota vaste activa gemeente Aalsmeer 2023	2023
7.3	Nota weerstandsvermogen en risicobeheersing gemeente Aalsmeer 2023	2023

Programma 8 Algemene dekkingsmiddelen

8.1	Treasurystatuut gemeente Aalsmeer 2023	2023

5.3 Subsidieoverzicht

Het subsidieoverzicht geeft inzicht welke budgetten voor gesubsidieerde activiteiten in de begroting zijn gereserveerd. De daadwerkelijke subsidie wordt bepaald in de subsidieverordening op basis van de aanvraag van de gesubsidieerde instelling. Aan dit overzicht kunnen in die zin geen rechten worden ontleend. Er kan gedurende het jaar besloten worden de activiteit op andere wijze dan met het verstrekken van een subsidie tot stand te brengen.

Subsidies programma 1 Sociaal domein

				bedrag x € 1.000
pr.	**Instelling**	**Gesubsidieerde activiteit**	**Doelstelling**	**2024**
1	**6.1 Samenkracht en burgerparticipatie**			
	Adviesraad Sociaal Domein	Vanuit ervaringsdeskundigheid bijdragen aan de ontwikkeling en uitvoering van het minimabeleid, schuldhulpverlening, Wmo, jeugd en jeugdhulpverlening.	Uitvoering geven aan de Verordening Adviesraad Sociaal Domein gemeente Aalsmeer 2017.	34
	Diverse wijkoverleggen	Bewonersinitiatieven in het kader van het versterken sociale samenhang.	Versterken van de sociale samenhang.	17
	Mantelzorg & Meer	Ondersteuning mantelzorgers.	Mantelzorgers krijgen waar nodig en gewenst op tijd voldoende ondersteuning.	102
	Diverse instellingen	Het opzetten en uitvoeren van vrij toegankelijke dagstructureringsactiviteiten.	Bieden van dagstructurering als algemene voorziening in wijken voor kwetsbare inwoners.	178
	Diverse instellingen	Activiteiten op het gebied van bemoeizorg en depressie-preventie, aanpak alcohol en drugsgebruik.	Verminderen alcohol en drugsgebruik en het toewerken naar een sluitende aanpak voor inwoners met onbegrepen gedrag.	156
	Zorggroep Aelsmeer	De subsidie wordt verleend voor de kosten van de coördinatie van de maaltijdvoorziening.	Door deze subsidie beschikken kwetsbare inwoners van Aalsmeer over een kwalitatief hoogwaardige maaltijdvoorziening.	24
	Stichting Participe Amstelland	Preventieve zorg en ondersteuning.	Algemene voorzieningen advies en activerend aanbod voor ouderen en kwetsbare in het algemeen maatschappelijk werk.	602
	Paramedisch Adviescentrum Aalsmeer	Het geven van cursussen i.v.m. valpreventie.	Bijdragen aan het voorkomen van valincidenten.	14

				bedrag x € 1.000
pr.	**Instelling**	**Gesubsidieerde activiteit**	**Doelstelling**	**2024**
	De Schakel Vrijetijdsvereniging, Stichting De Aanloop, Stichting De Vrijbuiter en Stichting SAM	Ondersteuning vrijetijdsbesteding verstandelijk gehandicapten.	Ondersteuning gericht op het (collectief) compenseren van beperkingen ten einde de maatschappelijke deelname te vergroten.	11
	Vrijwilligerscentrale	Werven, bemiddeling en training vrijwilligers /gespecialiseerde vrijwilligersketen: coördinatie (gespecialiseerde) vrijwilligersinzet ten behoeve van burgers.	Ondersteuning van vrijwillige inzet: beperkingen van mensen compenseren door oplossingen dicht bij de inwoner te ondersteunen, waarbij de inwoner zelf en de sociale omgeving een zo groot mogelijke rol speelt. Tevens ondersteuning en bevorderen participatie.	137
	Bewonersinitiatieven	Bewonersinitiatieven in het kader van het versterken sociale samenhang.	Versterken van de sociale samenhang.	13
	Stichting Participe Amstelland	Ten behoeve van de buurtverbinder welzijn.	Sterke wijken waarin bewoners zelfredzaam zijn.	82
	De Binding	D.m.v. een beroepskracht uitvoering geven aan de ondersteuning van vrijwilligers welke de kindervakantieweek, de Bindingkampen en het Bindings Eigen Activiteiten Unit (BEAU) organiseren.	Activiteiten dragen bij aan zelfredzaamheid en zelfontplooiing van kinderen en jeugdigen doordat zij meedoen aan de activiteiten en/of zelf vrijwilliger zijn. Hiernaast dragen de activiteiten bij aan de sociale samenhang in de gemeente.	11
	Gro-up Buurtwerk	Uitvoering geven aan het tiener- en jongerenwerk en de combinatiefunctie Welzijn	Talent- en krachtgericht jongerenwerk om bij te dragen aan een veerkrachtige buurt, waar het goed opgroeien is en iedereen participeert op zijn of haar eigen manier. Het zelf organiserend vermogen van jongeren wordt versterkt, gericht op het verbeteren van de sociaal maatschappelijke positie (school/werk/toekomst) en hun persoonlijke positie.	535
	Cultuurpunt Aalsmeer en Team Sportservice Aalsmeer	Uitvoering geven aan de Buurtsportcoach en Combinatiefunctie Cultuur en Sport.	Kennismaking met diverse sporten, kunst en cultuur. Talentontwikkeling van kinderen en jongeren. Stimuleren van een gezonde leefstijl (zowel fysiek als psychische gesteldheid).	195
	Stichting Kinderboerderij Aalsmeer	Natuur- en Milieueducatie op Kinderboerderij Boerenvreugd.	Het aanbieden van onderwijslessen en tentoonstellingen op de kinderboerderij.	5
	Aalsmeerse scoutingverenigingen.	Accommodatie en scoutingactiviteiten voor Aalsmeerse jeugdleden.	Vrijetijdsaanbod voor de jeugd.	4

				bedrag x € 1.000
pr.	**Instelling**	**Gesubsidieerde activiteit**	**Doelstelling**	**2024**
	Stichting Vluchtelingenwerk Amstelland	Het verzorgen van de eerste opvang en het geven van maatschappelijke begeleiding bij het inburgeringsproces.	Maatschappelijke integratie.	47
	6.2 Wijkteams			
	Stichting Humanitas	Home-Start biedt ouders/ verzorgers ondersteuning bij de opvoeding van hun kinderen. Getrainde vrijwilligers bieden een luisterend oor of praktische hulp, bijvoorbeeld bij het ondernemen van activiteiten met de kinderen. Home-Start is er voor gezinnen met kinderen van 0 t/m 14 jaar.	Preventieve jeugdzorg ter bevordering van de veiligheid en gezondheid van jeugdigen en gezinnen en ter voorkoming van het verergeren van bestaande problematiek.	17
	Opvoedadvies	Opvoedspreekuur voor ouders/verzorgers met vragen en problemen rondom de opvoeding van kinderen van 0-18 jaar.	Preventieve jeugdzorg ter bevordering van de veiligheid en gezondheid van jeugdigen en gezinnen en ter voorkoming van het verergeren van bestaande problematiek.	21
	Stichting Cultureel Jongerencentrum Aalsmeer	Tienerdisco N201.	Het aanbieden van tienerdisco`s in de N201.	9
	Team Sportservice Aalsmeer	Uitvoering JOGG-Aalsmeer.	Uitvoering geven aan het plan van aanpak JOGG-Aalsmeer.	19
	Stichting Buurtgezinnen	Gezinnen die overbelast zijn (vraaggezinnen) worden gekoppeld aan gezinnen in de buurt die ondersteuning willen geven (steungezinnen).	Zorgt ervoor dat ouders weer op adem kunnen komen en kinderen zich positief kunnen blijven ontwikkelen.	44
	6.3 Minimaregelingen			
	Humanitas	Betaalde coördinator voor de thuisadministratie.	Adequate begeleiding van de vrijwilligers.	48
	totaal programma 1 Sociaal domein			**2.324**

Subsidies programma 2 Onderwijs en ontplooiing

				bedrag x € 1.000
pr.	**Instelling**	**Gesubsidieerde activiteit**	**Doelstelling**	**2024**
2	**4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken**			
	Vrijwilligerscentrale Amstelland	Faciliteren Taalpunt, Communicatie, en ondersteuning vrijwilligers	Laaggeletterdheid bestrijden en vrijwilligers behouden door waardering te laten blijken.	7
	Wereldbuur	Voorlees Expres.	Bevordering van de taalontwikkeling van jonge kinderen.	10
	Wereldbuur	Coördinatie Taalhuis, waaronder het werven en begeleiden van laaggeletterden en vrijwilligers	Laaggeletterdheid bestrijden en de sociale samenhang bevorderen door uitwisseling tussen burgers op het gebied van de Nederlandse taal.	21

				bedrag x € 1.000
pr.	**Instelling**	**Gesubsidieerde activiteit**	**Doelstelling**	**2024**
	Stichting Technet Amstel en Venen	Techniek Driedaagse.	Versterken techniekonderwijs.	12
	Stichting 1801 (voorheen OnderwijsAdvies)	Preventieve logopedie op Aalsmeerse kinderopvanginstellingen en bij de spreekuren JGZ.	Vroegtijdige onderkenning van problematiek in de spraak-taalontwikkeling van jonge kinderen ter voorkoming van onderwijsachterstanden.	38
	Partou BV , FloreoKids, Stichting Kinderopvang Solidoe, Stichting 1801	Kwaliteitskader / ouderbetrokkenheid.	Bestrijden onderwijsachterstanden.	23
	Partou BV , FloreoKids, Stichting Kinderopvang Solidoe, Kindkoers BV	Kindplaatsen voor peuterarrangementen / voorschoolse educatie, inzet op verstreking kwaliteit van het aanbod en ouderbetrokkenheid.	Bestrijden onderwijsachterstanden.	324
	5.1 Sportbeleid en activering			
	Diverse (sport) organisaties	Vormen van Sportstimulering in Aalsmeer.	Sportstimulering van diverse doelgroepen, verenigingsadvisering, regiefunctie Sport..	160
	Team Sportservice Aalsmeer / Samenwerkingsverband aangepast sporten regio Amstelland.	Activiteiten ter ondersteuning van individuele sporters met een beperking en sportverenigingen in een regionaal samenwerkingsverband.	Blijven voldoen aan de vraag naar informatie, advies, (persoonlijke) begeleiding en ondersteuning van (potentiële) sporters met een beperking en (valide) sportverenigingen die een aangepast sportaanbod (willen) bieden.	7
	Diverse (sport)organisaties	Bijdrage in de organisatie van een topsportevenement en talentontwikkeling	Stimuleren dat er topsportevenementen in Aalsmeer worden georganiseerd en talentontwikkeling van sporttalenten in de middelbare schoolperiode.	17
	Sportparticipatie algemeen	Activiteiten ter ondersteuning van inwoners.	Inwoners en maatschappelijke organisatie stimuleren om extra activiteiten te organiseren binnen het domein sport en bewegen	12
	Aalsmeerse sportverenigingen	Schoolsporttoernooien.	Brede sportdeelname voor de Aalsmeerse schooljeugd.	12
	ESA BV	Beheer en exploitatie van alle gemeentelijke binnen- en buitensportaccommodaties en bijdrage in verlaagde zaalhuur voor Aalsmeerse sportverenigingen.	Op een efficiënte, effectieve en duurzaam, kwalitatief goede wijze uitvoeren van het beheer en de exploitatie van de binnen- en buitensportaccommodaties.	1.520
	ESA & Cultuurpunt in een co-productie met andere maatschappelijke organisaties uit Aalsmeer	Evenement	Inwoners kennis laten maken met Sport, Cultuur, Kunst en andere vormen van vrijetijdbesteding in de breedste zin van het woord.	25
	5.2 Sportaccomodaties			

				bedrag x € 1.000
pr.	**Instelling**	**Gesubsidieerde activiteit**	**Doelstelling**	**2024**
	ESA BV	Onderhoudsbijdrage.	Benodigde bijdrage om het minimale streefniveau onderhoud sportaccommodaties te behalen.	419
	5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie			
	Diverse aanvragers	Verzorgen van oriënterend muziek- en dansonderwijs voor de jeugd en ondersteuning van het culturele veld.	Bevorderen cultuurdeelname en educatie en het versterken van het culturele klimaat.	100
	Diverse aanvragers	Cultuureducatie.	Bevorderen cultuureducatie en (toegankelijk maken) cultuurdeelname.	52
	Diverse (cultuur) organisaties	Vormen van Cultuurstimulering in Aalsmeer	Cultuurstimulering van diverse doelgroepen, verenigingsadvisering, regiefunctie Cultuur.	48
	Stichting 4 en 5 mei Aalsmeer	Activiteiten gericht op herdenken van de oorlog en vieren vrijheid.	Bevorderen van erkenning en waardering van veteranen en het bevorderen van historisch besef van huidige en toekomstige generaties.	12
	ESA & Cultuurpunt in een co-productie met andere maatschappelijke organisaties uit Aalsmeer	Evenement	Inwoners kennis laten maken met Sport, Cultuur, Kunst en andere vormen van vrijetijdbesteding in de breedste zin van het woord.	25
	Diverse aanvragers	Culturele aanbod bestaande o.a. podiumkunsten en beeldende kunst en talentontwikkeling.	Bevorderen van actieve en passieve cultuurdeelname en versterken van het culturele klimaat.	66
	Aalsmeerse aanvragers o.b.v. beleidsregels jaarlijkse en eenmalige subsidie culturele activiteiten Aalsmeer	Eenmalige culturele activiteiten.	Versterken van het culturele klimaat en bevorderen cultuurdeelname.	23
	Werkschuit en amateurkunst	Activiteiten gericht op amateurkunstbeoefening.	Bevorderen actieve en passieve cultuurdeelname.	28
	5.4 Musea			
	Stichting Historische Tuin Aalsmeer	Personele kosten tbv beheer en exploitatie van de Historische Tuin.	Behoud van het cultureel erfgoed en openstelling voor publiek.	158
	5.5 Cultureel erfgoed			
	Aanvragen ten behoeve van beheer en onderhoud van Aalsmeerse monumenten, in opdracht van de gemeente, obv de Erfgoedverordening.	Instandhouding (onderhoud en restauratie) van het gemeentelijk monument.	Monumentenzorg.	29
	Eigenaren van gemeentelijke monumenten.	Instandhouding (onderhoud en restauratie) van het gemeentelijk monument.	Financiële compensatie in de instandhouding van de kosten voor monumenten.	35
	5.6 Media			

				bedrag x € 1.000
pr.	**Instelling**	**Gesubsidieerde activiteit**	**Doelstelling**	**2024**
	Stichting Amstelland Bibliotheken	Uitvoeren van de kernfuncties van een basisbibliotheek met ruime openstelling en een interactieve website.	Laagdrempelige en deskundige toegang tot alle bronnen van kennis, cultuur en literatuur, stimuleren educatieve ontmoetingen op het gebied van taal en mediawijsheid en bijdrage aan zelfredzaamheid van burgers in deze informatiemaatschappij.	532
	Stichting Lokale Omroep Aalsmeer	Uitzendingen op radio.	Uitvoering geven aan de zorgplicht voor de bekostiging van de lokale omroep volgens de mediawet en bevorderen vernieuwing bij de lokale omroep om relevantie te behouden.	27
	totaal programma 2 Onderwijs en ontplooiing			**3.741**

Subsidies programma 3 Economie en duurzaamheid

				bedrag x € 1.000
pr.	**Instelling**	**Gesubsidieerde activiteit**	**Doelstelling**	**2024**
3	**3.1 Economische ontwikkelingen**			
	Stichting Ophelialaan Vooruit	Feestdagenacties, boodschappen actie en andere promotionele activiteiten.	Aantrekkelijker maken van het winkelgebied Ophelialaan.	22
	Stichting Ondernemingsfonds Meer Aalsmeer	Sinterklaas, kerstactie e.a. feestdagenacties, geraniums, verlichting, bandjesavond, diverse markten en festivals.	Behouden en versterken van het centrum van Aalsmeer als winkelgebied.	76
	3.4 Economische promotie			
	Diverse instellingen en organisaties	Evenementen en activiteiten, waarbij de thema's bloemen, water, wandelen en fietsen nadrukkelijk een rol spelen.	Het promoten van Aalsmeer op basis van de thema's bloemen, water, wandelen en fietsen (Visit Aalsmeer en social media), waardoor meer naamsbekendheid wordt gegenereerd voor Aalsmeer en de voorkeurspositie van Aalsmeer op het gebied van toerisme en recreatie toeneemt en het aantal bezoekers aan Aalsmeer stijgt.	22
	Totaal programma 3 Economie en Duurzaamheid			**120**

Subsidies programma 4 Openbare ruimte

				bedrag x € 1.000
pr.	**Instelling**	**Gesubsidieerde activiteit**	**Doelstelling**	**2024**
4	**5.7 Openbaar groen en openluchtrecreatie**			
	Stichting de Bovenlanden Aalsmeer	Ondersteuning in de huisvestingskosten.	Behoud en verbetering van natuur en cultuur waarden in de Bovenlanden. Hiermee wordt een bijdrage verleend uit de doelen van de Groenvisie.	5
	totaal programma 4 Openbare ruimte			**5**

Subsidies programma 5 Ruimtelijke ontwikkeling

				bedrag x € 1.000
pr.	**Instelling**	**Gesubsidieerde activiteit**	**Doelstelling**	**2024**
5	**2.5 Openbaar vervoer**			
	Participe Amstelland	Bekostigd wordt primair de planning en coördinatie van de aangevraagde ritten met ANWB AutoMaatje door Participe.	OV fijnmazigheid in de gehele gemeente Aalsmeer op een voor de gemeente én reizigers goed betaalbare wijze + tegengaan sociaal isolement inwoners	36
	totaal programma 5 Ruimtelijke ontwikkeling			**36**

Subsidies programma 6 Bestuur, bevolking en veiligheid

				bedrag x € 1.000
pr.	**Instelling**	**Gesubsidieerde activiteit**	**Doelstelling**	**2024**
6	**0.1 Bestuur**			
	Stichting Ontwikkelingssamenwerking Aalsmeer	Aan de stichting is door de gemeente mandaat verleend inzake de uitvoering van het subsidiebeleid op het gebied van ontwikkelings-samenwerking.	Ontwikkelingsprojecten te ondersteunen die vanuit de Aalsmeerse samenleving worden geïnitieerd.	36
	1.2 Openbare orde en veiligheid			
	Slachtofferhulp Nederland	Emotionele steun, hulp in het strafproces en ondersteuning bij het vergoed krijgen van schade.	Ondersteuning gericht op zelfredzaamheid en weerbaarheid van het slachtoffer.	9
	Stichting Reanimatie Aalsmeer Kudelstaart	Onderhoud van de AED's en een opleidingsbudget voor de vrijwillige burgerhulpverleners.	De overlevingskans bij een circulatietoestand te vergroten door het opzetten van 6 minuten zones waarbij AED's worden ingezet door de daartoe opgeleide burgerhulpverleners.	6

				bedrag x € 1.000
pr.	**Instelling**	**Gesubsidieerde activiteit**	**Doelstelling**	**2024**
	Stichting Beterburen	Kosteloze bemiddeling door vrijwilligers bij verstoorde relaties tussen buren.	Veilige stad zonder overlast waarbij inwoners invulling geven aan hun eigen verantwoordelijkheid.	19
	Diverse Organisaties	Klachtenbehandeling, voorlichting en advies.	Bestrijden en voorkomen discriminatie.	30
	Stichting Participe Amstelland	Ten behoeve van de buurtverbinder welzijn.	Sterke wijken waarin bewoners zelfredzaam zijn.	10
	totaal programma 6 Bestuur, bevolking en veiligheid			**109**

Subsidies Totaal

				bedrag x € 1.000
pr.	**Instelling**	**Gesubsidieerde activiteit**	**Doelstelling**	**2024**
	Totaal			**6.336**

5.4 Geraamde baten en lasten per taakveld

bedrag x € 1.000 Omschrijving taakveld	Te vinden op progr./thema	Geraamde lasten	Geraamde baten
0.1 Bestuur	6.4	2.463	0
0.10 Mutatie reserves P1	P1	0	184
0.10 Mutatie reserves P2	P2	0	25
0.10 Mutatie reserves P4	P4	3.314	3.923
0.10 Mutatie reserves P5	P5	1.844	430
0.10 Mutatie reserves P7	P7	0	0
0.10 Mutatie reserves P8	P8	839	442
0.2 Burgerzaken	6.2	1.182	686
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	5.5	2.360	1.454
0.4 Ondersteuning organisatie	7.1	11.364	0
0.5 Treasury	8.1	6	563
0.61 OZB Woningen	8.1	482	6.472
0.62 OZB Niet woningen	8.1	154	7.358
0.64 Belastingen overig	8.1	32	301
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	8.1	0	49.060
0.8 Overige baten en lasten	8.1	748	0
0.9 Vennootschapsbelasting (VPB)	8.1	0	0
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	6.1	1.647	0
1.2 Openbare orde en veiligheid	6.1	2.084	35
2.1 Verkeer en vervoer	4.2	7.325	256
2.2 Parkeren	5.4	3	20
2.5 Openbaar vervoer	5.4	36	0
3.1 Economische ontwikkeling	3.1	343	0
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	5.1	8.457	8.456
3.3 Bedrijfsloket en -ontwikkelingen	3.1	185	73
3.4 Economische promotie	3.1	510	1.105
4.2 Onderwijshuisvesting	2.2	1.463	395
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	2.1	1.577	255
5.1 Sportbeleid en activering	2.3	1.832	0
5.2 Sportaccommodaties	2.3	1.210	940
5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	2.4	582	0
5.4 Musea	2.4	158	0
5.5 Cultureel erfgoed	2.4	86	0
5.6 Media	2.4	589	0
5.7 Openbaar groen en openluchtrecreatie	4.1	4.325	86
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	1.4	4.219	356
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	1.1	3.028	0

bedrag x € 1.000 Omschrijving taakveld	Te vinden op progr./thema	Geraamde lasten	Geraamde baten
6.3 Inkomensregelingen	1.2	6.584	5.054
6.4 WSW en beschut werk	1.2	734	0
6.5 Arbeidsparticipatie	1.2	578	0
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1.1	1.481	0
6.7 Maatwerkdienstverlening 18+	1.1	0	0
6.71 Hulp bij het huishouden (WMO)	1.1	2.094	0
6.71b Begeleiding (WMO)	1.1	1.331	164
6.71c Dagbesteding (WMO)	1.1	757	0
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	1.3	0	0
6.72d Jeugdhulp zonder verblijf overig	1.3	6.105	0
6.73C Jeugdhulp met verblijf overig	1.3	1.039	0
6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	1.3	457	0
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	1.1	0	0
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	1.3	0	0
6.82a Jeugdbescherming	1.3	570	0
7.1 Volksgezondheid	1.1	1.417	0
7.2 Riolering	4.2	2.491	3.142
7.3 Afval	4.3	4.164	5.112
7.4 Milieubeheer	4.3	1.982	415
7.5 Begraafplaatsen	4.4	576	538
8.1 Ruimte en leefomgeving	8.1	3.056	2.103
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	5.1	3.854	5.511
8.3 Wonen en bouwen	5.2	2.205	1.006
Totaal-generaal		105.917	105.917